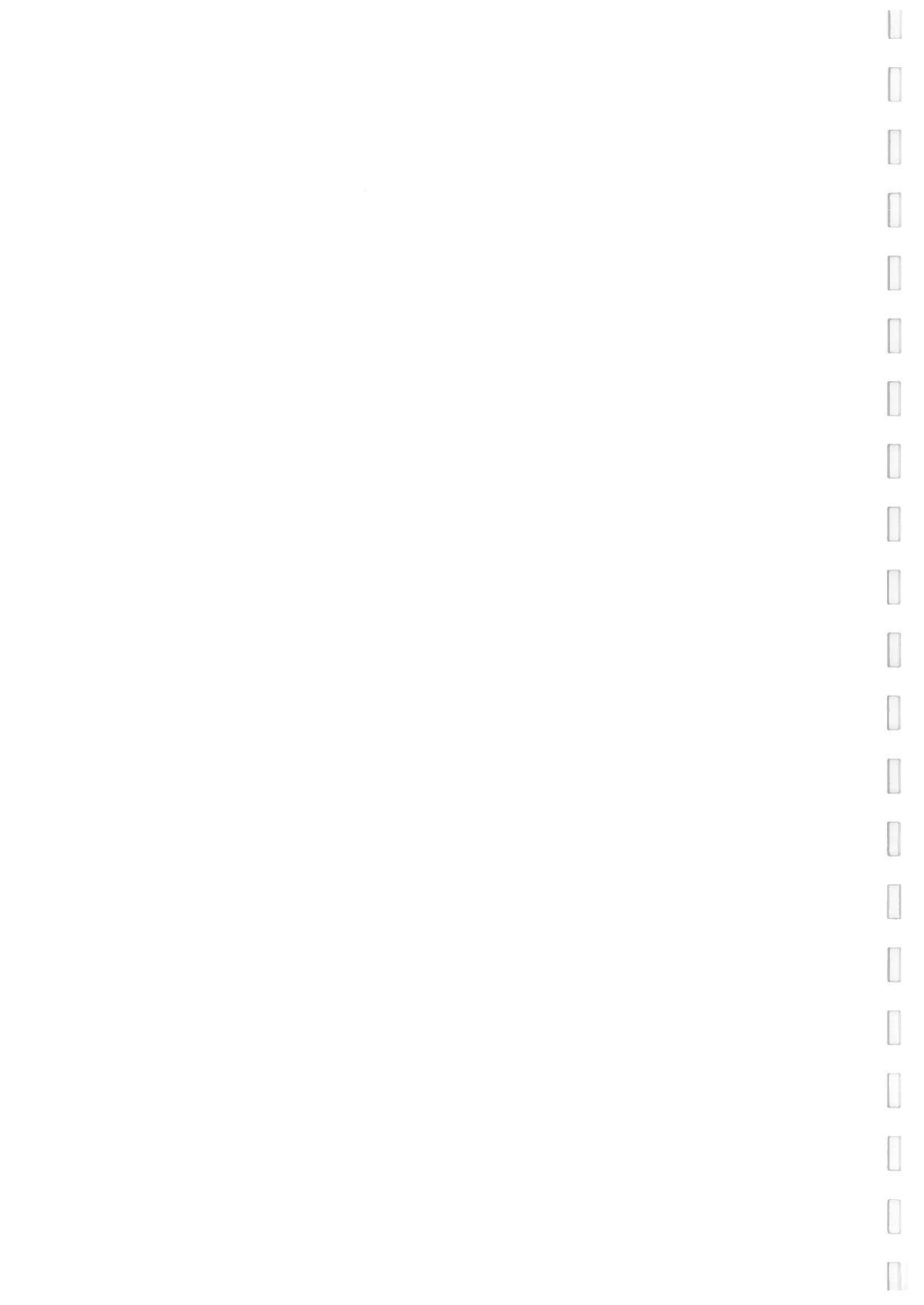

BEGROTING VAN DE UITGAVEN EN INKOMSTEN

VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

VOOR HET DIENSTJAAR 2018

BELEIDSDEEL

Inhoud

Verslag bestuurscollege behorende bij Begroting 2018

Beleidsplannen

Paragrafen

Beleidsbegroting 2018

Gewone dienst en Kapitaaldienst

<u>Num- mer</u>	<u>Hoofdfunctie</u>	<u>Gewone dienst blz.</u>	<u>Kapitaal- dienst blz.</u>
0	Algemeen bestuur	1	7
1	Openbare orde en veiligheid	1	7
2	Verkeer, vervoer, waterstaat	1	7
3	Economische zaken	1	7
4	Onderwijs	3	9
5	Cultuur en recreatie	3	9
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	3	9
7	Volksgesondheid	5	11
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	5	11
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	5	11

Verdeeldienst

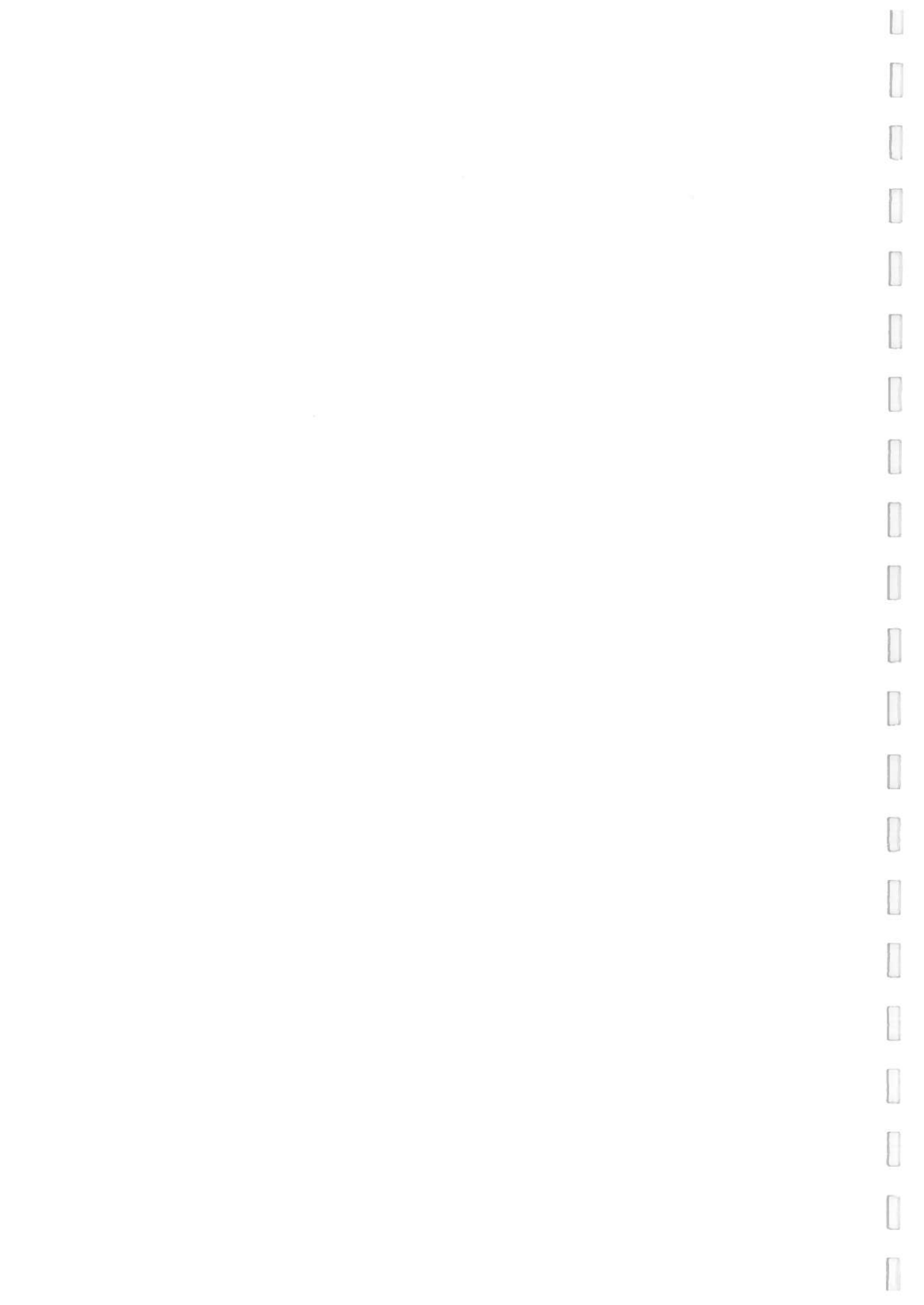
<u>Para- graaf</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>Blz.</u>	
1	Kapitaallasten	13	
2	Kostenplaatsen	13	11
Recapitulatie		15	16

Modellen

B	Staat van salarissen en sociale lasten
C	Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven
D	Staat van reserves en voorzieningen
G	Staat van Inkomensoverdrachten
H	Verzamel en consolidatiestaat
	Overzicht van voorgenomen investeringen
	Overzicht van incidentele baten en lasten
	Overzicht voordelige saldo 2018-2021

Bijlagen

Overzicht Begroting per Directie	1
Overzicht Bedrijfsvoering OLB vs NL	7
Overzicht Personeel aan derden	8
Overzicht Bijzondere uitkeringen	9
Overzicht van Kostenplaatsen	11
Overzicht van Kostenplaatsen Vervoermiddelen	12
Overzicht van Kostenplaatsen Huisvesting	13

Verlag bestuurscollege behorende bij begroting 2018

Inleiding

Dit Bestuurverslag behoort bij de begroting 2018. Deze begroting is tot stand gekomen met in acht neming van de realisatie 2016 (jaarrekening), de uitputting van de begroting 2017 tot en met juli 2017, en de beleidsplannen van het Bestuurscollege en de verschillende directies. De wijzigingen in de samenstelling van het Bestuurscollege (als gevolg van de wijziging in de coalitie) hebben ook geleid tot nieuwe initiatieven en beleidsplannen.

De Vrije Uitkering is voor het begrotingsjaar 2018 ongewijzigd.

Bijzondere uitkeringen

Naast de eigen lokale inkomsten (belastingen en heffingen) en de Vrije Uitkering worden vanuit diverse ministeries ook steeds vaker middelen verstrekt als bijzondere uitkering. In de begroting zijn deze kostenneutraal verwerkt, d.w.z. dat betreffende directies een inschatting hebben gemaakt van de kosten in 2018. De opbrengsten in dit kader zijn voor eenzelfde bedrag in de begroting opgenomen. Begin 2018 wordt geïnventariseerd hoeveel kosten er in 2017 zijn gemaakt op deze bijzondere uitkeringen. De saldi worden meegenomen naar 2018 en worden in de eerste begrotingswijziging verwerkt.

Indexering

De begroting is opgesteld zonder de ingeschatte indexering 2018. Net als in eerdere jaren kan in de loop van het jaar de vrije uitkering worden opgehoogd met indexering. Een eventuele indexering wordt meegenomen in een begrotingswijziging.

Controleverklaring door accountant

Conform planning van de nieuwe regering moet er voor jaarrekening 2019 een goedkeurende verklaring van de accountant worden gekregen, op basis van de uitvoering van het verbeterplan Financieel Beheer. De uitvoering en afronding van het verbeterplan Financieel Beheer is voor 2017 en 2018 een prioriteit. In de 2de helft van 2017 hebben verschillende bureaus voorstellen voor verbeteringen in de administratieve organisatie en procedurebeschrijvingen van de aandachtsgebieden opgeleverd. De implementatie wordt in 2017 en 2018 uitgevoerd.

Begrotingsjaar 2018 per directie

Directie Ruimte en Ontwikkeling (RO)

Het dienstjaar 2018 zal de zesde volledige begrotingsjaar zijn voor de Directie Ruimte & Ontwikkeling (DR&O). Op basis van de opgelopen ervaringen en de doorontwikkeling proces zijn er aanpassingen aanbevolen in de structuur en inrichting van de organisatie waardoor de directie de komende periode, nog beter op de taken zal zijn ingesteld ten behoeve van de dienstverlening. De ambitieuze directie geeft op een dynamische wijze invulling aan de voor de ontwikkeling van het eiland benodigde beleidskaders, projecten en werkzaamheden.

Sinds 8 oktober 2010 is het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan Bonaire (ROB) vast gesteld. Gedurende de laatste jaren zijn er diverse herzieningsprocedures op een aantal aspecten zorgvuldig gewijzigd e/o geactualiseerd waarbij er kansen zijn gegeven aan nieuwe, verantwoorde ruimtelijke en economische ontwikkelingen. Het ROB zal nu na vijf jaren als een van de belangrijkste instrumenten voor ontwikkeling een algehele herziening procedure moeten doorlopen waarbij de procedure en de structuur op grond van de ervaringen, bevolkingsgroei en of mogelijke actualisering en voortschrijdend inzicht er aanpassingen en verbeteringen aan de orde zullen zijn.

Het nog door de Eilandsraad vast te stellen grondbeleid zal eveneens de voorgenomen ruimtelijke en economische ontwikkeling van het eiland kunnen gaan ondersteunen. Om te kunnen voldoen aan de

behoefte aan woningen zal, door middel van inbreidingsplannen, dus het uitgeven van nieuwe kavels in bestaande woonwijken waar reeds nutsvoorzieningen reeds aanwezig zijn en het faciliteren van ontwikkelaars die zich richten op het bouwen van betaalbare woningen voor de gemeenschap.

De gefaseerde uitvoering van de 'Centrumvisie Kralendijk' wordt voortgezet. Het economische hart van Bonaire ('Playa') moet zich verder ontwikkelen als een kwalitatief en functioneel hoogwaardig centrum, met een gunstig imago voor de toeristen en een economisch aantoonbare vitaliteit.

Adequate openbare infrastructuur is een essentiële randvoorwaarde voor de gewenste economische ervaring. Het College zal zich blijven inspannen om met aanvullende middelen van de rijksoverheid de impuls aan de integrale wijkontwikkeling in de prioritaire wijken verder te kunnen versterken ten gunste van de sociaal-maatschappelijke leefbaarheid en weerbaarheid van de wijkbewoners. Tevens zullen in het kader van afspraken met betrekking tot integrale wijkaanpak gefaseerd aandacht gegeven aan de wijken, waarbij het OLB zich maximaal wil inspannen om bij te dragen aan verbetering van de hoofdwegstructuur. De uitwerking van de afspraken conform het bestuursakkoord van 22 april 2010, met name met betrekking tot de verstrekking van de fondsen voor onderhoud van infrastructuur hebben de aandacht van het Bestuurscollege, en zijn nog steeds onderwerp van discussie.

Voor wat betreft onderhoud infrastructuur van o.a. het wegennet en zijn er reeds plannen ingediend bij de betreffende ministeries. De plannen van het Bonaire International Airport zijn in een gevorderde stadium, terwijl bij Port of Amsterdam medio 2016 reeds een voorstudie heeft gedaan als uitgangspunt voor het opstellen van een meerjarig onderhoudsplan voor de kaden en pieren. Dit plan zal in 2018 in uitvoering worden gebracht.

De programma's en projecten in het kader van de 'Natuurgelden' zijn in uitvoering. Het College heeft deze middelen ingezet ten behoeve van een evenwichtig herstel en ontwikkeling van natuurgebieden en de bedrijvigheid in de agrarische 'kunuku'-gebieden. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het meerjarig overheidsbeleid voor de agrarische sector. Het L.V.V. gebied zal conform de m.o.u. met de Staatsecretaris van I&M ook verder ontwikkeld worden als expertise centrum profiterende van het gezuiverde rioolwater voor de land- en tuinbouw.

Gedurende 2018 zal verdere uitvoering gegeven worden aan het Economisch Ontwikkelplan Bonaire; in dit kader zijn reeds in 2015, 2016 en 2017 overeenkomsten aangegaan met diverse instanties, waaronder Qredits. De aandachtsgebieden voor de uitvoering van dit plan worden continu herijkt op basis van resultaten en behoeften.

Binnen het werk- en beleidsveld van de ruimte & ontwikkeling wordt in rijksverband vooral nauw samengewerkt met de ministeries van Economische Zaken en Milieu & Infrastructuur. Ook dit jaar zullen de gezamenlijke trajecten in het kader van de uitvoering van het Afvalbeheerplan, de stapsgewijze implementatie van de invoering van de Wet VROM BES, de strategische milieu beoordeling van de kustzone, het riolerings- en waterzuiveringsproject alsook de gezamenlijke afstemming en taakverdeling inzake de inspectie-, toezicht- en handhavingstaken van de grote industrieën (Contour Global, Bopec, Curoil) worden voortgezet. Het College zal middels de directie R&O medewerking verlenen aan de ruimtelijke planning van belangrijke bouwprojecten zoals bijvoorbeeld de nieuwe schoolgebouwen, luchthaven gebouwen en het geplande groot onderhoud van de bestaande havenfaciliteiten. Voor de investeringen in deze projecten is het OLB (voor merendeel) afhankelijk van het Rijk.

Directie Samenleving en Zorg (SZ)

De directie Samenleving en Zorg draagt zorg voor taken in het brede sociale domein. Hieronder vallen wettelijke taken, maar vooral ook beleidsgebieden waarin verdieping, en uitvoering verder ontwikkeld moeten worden. Bezien vanuit de thema's economische ontwikkeling, armoedebestrijding en kinderrechten zoals opgenomen in het ondertekende Meerjarenprogramma 2015 – 2018, kan gesteld worden dat de onderscheidene afdelingen van de directie, maar vooral in samenhang met elkaar grote uitdagingen te wachten staan.

In 2018 zal vanuit de afdeling *Beleid en Projecten* verder gewerkt worden aan het professionaliseren van het samenwerken tussen de afdelingen onderling en het integraal werken zowel intern als met externe ketenpartners. Specifieke programma onderdelen zijn de implementatie van het Integraal Jeugdbeleid (in samenhang met het plan van aanpak kinderrechten en geïntegreerd huiselijk

geweld); het Sociaal woonbeleid; de Wijkenontwikkeling; het sociale zekerheidsstelsel en de sociaal-economische agenda. Het projectmanagement voor wat betreft de projecten die gefinancierd worden uit de integrale gelden is bij deze afdeling belegd.

De afdelingen zullen naast reguliere werkzaamheden ook streven naar concrete resultaten. Op het gebied van *Educatie en Welzijn* betreft dit: kwaliteit kinderopvang verbeteren, het verder ontwikkelen van beleidsnota kinderopvang, uitbreiding kindplaatssubsidie; afronding/ vaststelling en implementatie senioren- en mindervalidenbeleid, verdere verankering van de leerplichtfunctie o.a. met voorlichting en PR-functie naar de ouders toe en ook verdere uitvoering van de Schoolwijzer vwb plaatsing van de 4 jarigen, het opstellen van beleidskaders naschoolse opvang, vaststelling en uitvoering sportbeheer- en –beleidsplan. Er zal verder gewerkt worden aan een structureel onderhoudsplan voor onderwijshuisvesting, het ontwikkelen van volwasseneneducatiebeleid. Er zal verder gewerkt worden aan de modernisering van de openbare bibliotheek en de uitvoering van beleidsnota cultuur en het verder promoveren van museum Bonaire.

De afdeling *Maatschappelijke Ondersteuning en Arbeid* zal zich naast de reguliere uitvoerende taken in 2018 verder toeleggen op het (nader) formuleren van beleid op een aantal deelgebieden: materiële steun, woningverbetering en woonbegeleiding, noodopvang en begeleiding, schuldhulpverlening, begrafeniskosten minvermogens, kinderopvang en armoedebeleid.

Aandacht zal besteed worden aan de inbedding van projecten in het kader van de integrale wijkaanpak, zoals bijvoorbeeld het zg. MIVA-project, jobprograms, schuldhulpverlening en woonbegeleiding en andere trajecten voor toeleiding naar de arbeidsmarkt in het kader van het bevorderen van zelfredzaamheid.

Verder zal de afdeling MOA zicht richten op beleidsadvisering met betrekking tot arbeidsvoorzieningvraagstukken en het adviseren over de toelating van buitenlandse arbeidskrachten, de afstemming tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt door arbeidsbemiddeling en informatieverstrekking behoren ook tot focuspunten in de unit arbeid.

Op het gebied van *Publieke Gezondheidszorg*:

Verdere vormgeving aan de opzet en inrichting van de afdeling Publieke Gezondheidszorg (GGD), inclusief de sectie infectieziektebestrijding en technische hygiene, sectie vector controle en de sectie gezondheidsbevordering. Daarnaast ook verdere versterking van de JGZ 0-4 jaar en opbouw van de JGZ 5-19 jaar en in uitvoering brengen van gezondheidsbevordering en preventieactiviteiten (o.a. project JOGG, We Can Young, preventie Influenza campagne, preventie dengue en chikungunya campagne, preventie genotmiddelen gebruik onder jongeren, etc.). De Inspectie voor de Kinderopvang wordt opgezet en de voorbereidingen om te komen tot een GHOR structuur worden voortgezet.

Ook voor begrotingsjaar 2018 wil de afdeling *Burgerzaken* haar dienstverlening aan de burgers adequaat en efficiënt doorontwikkelen. Aandacht zal besteed worden aan het verder ontwikkelen van de interne infrastructuur teneinde de balies en met name de gastbalie in de publieksruimte adequater uit te rusten. Tevens zal gewerkt worden aan verbetering van gegevensverstrekking aan binnen- en buitengemeentelijke afnemers.

Vervanging van oude ICT systemen wordt in 2018 gerealiseerd, als ook de aanschaf van applicaties die de beoogde efficiëntie en de kwaliteit kunnen waarborgen. Digitaliseren van het bestand van oude akten is een belangrijk aandachtspunt.

Daarnaast wil de afdeling Burgerzaken de burgers structureel informeren over de diensten die zij verleent; dit via een, in overleg met de afdeling communicatie, opgesteld communicatieplan.

Samenwerking met de ketenpartners gericht op een goede gegevensuitwisseling zal ten dienste staan van dienstverlening aan de burgers, maar zal zich ook richten op preventie van fraude. In overleg met het Ministerie van Binnenlandse Zaken zal worden bezien of deelgenomen kan worden aan de pilot thuisbezorging Reisdocumenten vooral gericht op ouderen.

Directie Toezicht en Handhaving (TH)

De organisatie

In het komend jaar zal de directie specifiek aandacht besteden aan een drietal belangrijke aspecten:

- Professionalisering van het personeel;
- het verbeteren en optimaliseren van de dienstverlening door snelle afhandeling van binnengekomen klachten;
- handhaving bij overtredingen van drank- en horecaverunningen en bouwvergunningen;

Ontwikkeling op het gebied van handhavinginstrumentarium, inspectiemethodieken en plannen en gebruik van digitale checklisten voor de controle taken, zullen prioriteit krijgen, evenals het laten participeren van de medewerkers aan trainingen en workshops ter uitbreiding van kennis op het gebied van relevante wetgeving waar de inspecteurs dagelijks mee moeten werken.

Het doen van handhavingstoetsen op de verschillende vergunningen vóór de gunning, zodat inspectie efficiënter kan plaatsvinden. Het opzetten van een database van bedrijven ten behoeve van de handhaving van vergunningen wordt afgerond en ter beschikking gesteld aan de inspecteurs.

Bevorderen van "preventieve" handhaving door het verzorgen van voorlichting en informatie aan burgers en bedrijven zal worden geïntensiveerd. Nauwere samenwerking met andere directies, liaison van de ministeries en handhavingpartners zal worden gestimuleerd.

Op het gebied van de publieke gezondheidzorg, het opsporen, handhaven, bewaken en toezicht houden ten behoeve van de gezondheidsbescherming van de lokale bevolking. Het geven van voorlichting en informatie ter bevordering van de bewustwording op het gebied van voedselveiligheid en hygiëne.

De afdeling haven & loodswezen zal de orde en veiligheid in de havens en de wateren van Bonaire blijven bewaken, conform de nieuwe wetgeving en verordeningen. Onderhoud van de havenfaciliteiten en het invoeren van vaarbewijzen en keuringen van alle geregistreerde vaartuigen zal een structureel onderdeel uitmaken van de bedrijfsvoering. Op maritiem gebied zal de afdeling de overheid blijven adviseren en assisteren bij de coördinatie van rampen bestrijding en calamiteiten op zee.

De afdeling handhavingprojecten en taskforces zal doorgaan met de integrale benadering op de verschillende handhavingdomeinen en waar wenselijk zal dit in samenwerking zijn met meerdere partijen (in- en extern). Gezien het integraal en generalistisch karakter zal deze afdeling ook een rol spelen bij de handhaving van de openbare orde en veiligheid (i.e. openbare ruimten).

Bureau Rijbewijzen zal met name aandacht besteden aan het moderniseren van de rijexamens en begonnen is met het vernieuwen van de theorie-examens. Het invoeren van een geautomatiseerd systeem voor het bijhouden van de administratie van afgenomen rijvaardigheidstesten en het digitalisering en automatisering van de theorie examens krijgt prioriteit.

Voedselveiligheid

Voorlichting op het gebied van voedselveiligheid i.s.m. afd. communicatie, zodat afschaffing van de gezondheidcertificaten (blauwe keuringskaarten) een realiteit wordt. Dit zal een besparing betekenen op de begroting. Het is belangrijk dat de inspecteurs kennis opdoen op het gebied van de Warenwet en voedselveiligheid. Stage lopen in het buitenland (Ned.) is daarom een "must". Aanschaf van de benodigde materiaal op het gebied van de Warenkeuring is ook een vereiste voor het leveren van kwalitatieve goede inspectie resultaten.

De projecten en investeringen van de dienst Haven en Loodswezen is in 4 aandachtsgebieden onder te verdelen. Voor wat betreft de dienstverlening zal het beoogt resultaat van dit project zijn het aanboren van nieuwe bronnen van inkomsten (bv invoeren van vaarbewijs en keuring van vaartuigen, zo ook het tegen betaling onder de pieren duiken).

Wetgeving (havenreglement/ vaartuigenwet BES) moet gewijzigd worden om ook nieuwe inkomsten bronnen aan te boren.

Door de toename van het aantal schepen dat Bonaire jaarlijks bezoekt, waarbij ook sprake is van schaalvergroting, waardoor de duur van de loodsreizen is toegenomen, is het aantal werkuren per loods aanzienlijk toegenomen.
In 2018 worden nieuwe loodsen aangenomen. De havenmeester si in 2017 aangesteld.

De havendienst zal er ook in 2018 steeds op toe moeten zien dat de beveiliging van de havenfaciliteiten steeds voldoen aan de internationale eisen welke zijn gesteld in de The International Ship and Port Facility Security Code (ISPS-code). Aangezien de eisen van cruise maatschappijen aangescherpt zijn, zal de beveiliging moeten worden aangescherpt hetgeen zal leiden tot hogere kosten.

Het personeel dient goed op de hoogte te zijn van de ontwikkelingen binnen de organisatie en binnen hun vakgebied. Er zal een specifieke trainings-en opleidingskalender opgesteld worden hiervoor.

De havendienst gehuisvest is in 2017 verhuisd naar een nieuwe locatie. eHet aanschaffen van een automatiseringssysteem is hoogst noodzakelijk om de geleverde diensten van de haven aan klanten beter te kunnen administreren.

In samenwerking met het ministerie van I&M zal aandacht besteed worden aan de grotere projecten (nood herstel pieren en nieuwe vrachthaven). Hiervoor is in 2016 een MoU ondertekend.

In het kader van het IAB-traject (Wet VROM-BES en WmbBES), wordt een kernteam getraind (train-de-trainer), die in 2018 de trainingen van collega inspecteurs zullen voortzetten op het gebied van handhaving in de buitenruimte (hinderverordening, milieu overtredingen, etc.).
Gebruik van digitale checklijsten zullen een structureel onderdeel vormen in de uitvoering van de toezicht en handhavingtaken. Hiervoor worden ook inspecteurs getraind in het gebruik en toepassen hiervan (train-de-trainer), die vervolgens andere collega inspecteurs zullen trainen.

Tot slot zal er aandacht besteed worden en de overheid geadviseerd worden over "slapende" en "inactieve" bedrijven. Dit in het kader van stimulering van de economie.

Ook zal er streng worden gehandhaafd bij bedrijven die zonder vestigingsvergunningen opereren en het bouwen zonder vergunning.

Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning (BO)

Deze directie speelt een belangrijke rol in de ondersteunende werkzaamheden aan de diverse operationele directies en bureaus en kabinetten.

Verder wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

Tot slot

Diverse factoren, waaronder, personeelstekort, tussentijdse wisseling in de coalitie en het Bestuurscollege en diverse andere organisatorische factoren hebben tot uitdagingen geleid en zijn o.a. de reden dat deze begroting niet conform wetgeving op 1 september aan de eilandsraad kon worden aangeboden. De deadline van 15 november 2017 om de begroting 2018 aan te bieden aan de Minister wordt conform de interne planning gehaald. Met dank aan alle medewerkers die hun bijdrage aan dit document.

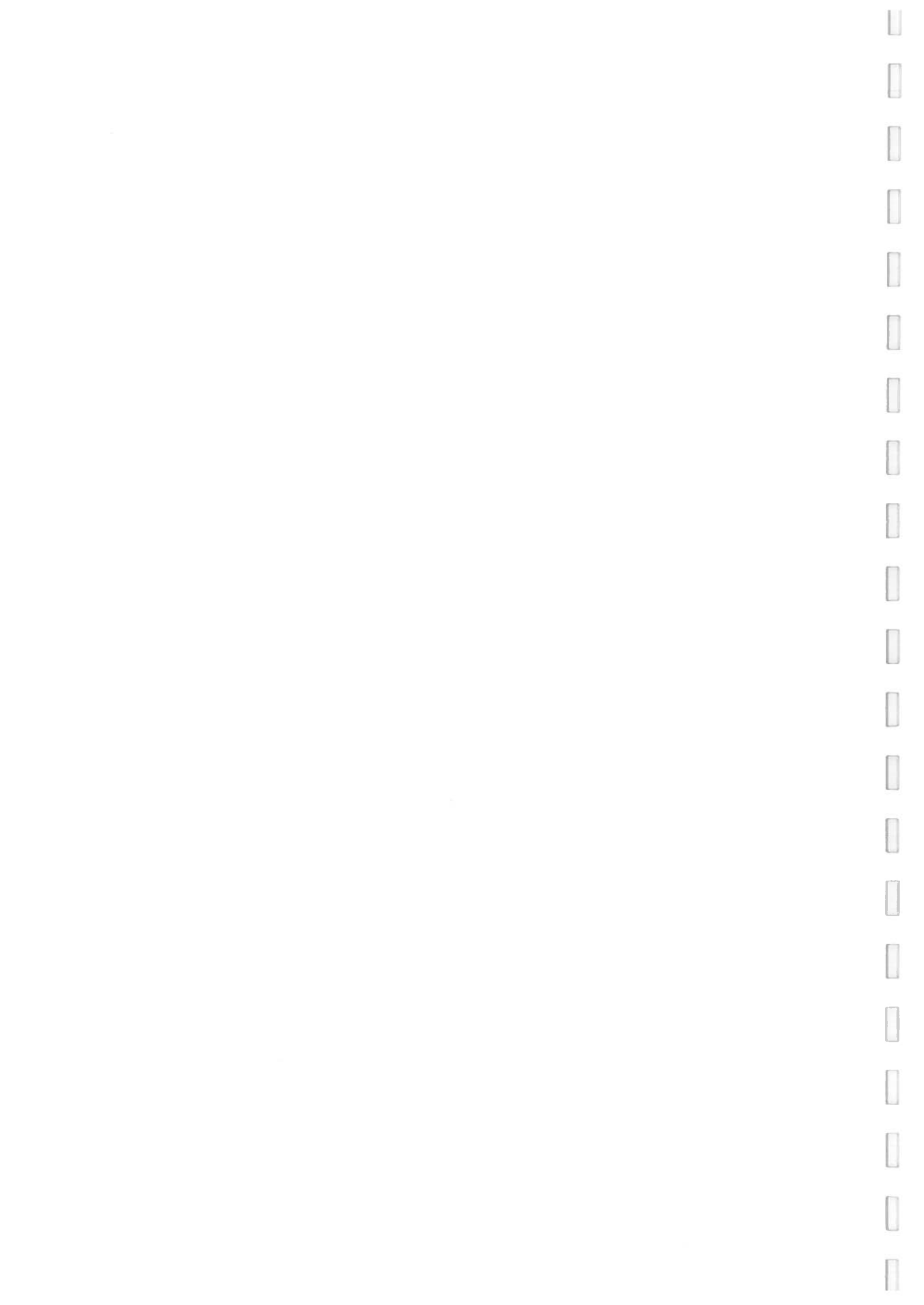
De basis voor de operationele sturing en verantwoording en daarom ook van groot belang voor de dagelijkse gang van zaken en uitvoering van beleid, taken en verantwoordelijkheden.

Namens het bestuurscollege,

Gezaghebber,

Eilandsecretaris,

BELEIDSPLANNEN

Algemeen

Hierbij bieden wij u de beleidsplannen aan voor het dienstjaar 2018. De begrotingopzet is in samenspraak met het bestuurscollege en de directies tot stand gekomen met het uitgangspunt een beter inzicht in de financiën te geven.

In deze bijeenkomsten zijn de ambities en uitdagingen van het geheel ambtelijk en bestuurlijk apparaat besproken. Het openbaar lichaam Bonaire (OLB) is voornemens om verder te werken aan het bevorderen van deugdelijk bestuur en het verbeteren van het financieel beheer in het dienstjaar 2018.

Echter moeten wij aangeven dat de ambities te hoog zijn aangezien het OLB nog slechts kan beschikken over de onderkant van de door Ideeversa berekende bandbreedte. Met dit uitgangspunt is de begroting opgesteld op basis van de realisatie cijfers van de dienstjaren 2013, 2014, 2015, 2016 en rekening houdend met de cijfers van de eerste twee kwartalen van 2017. De eerste versie van het ontwerpbegroting had een tekort van US\$ 4.3 miljoen zonder rekening te houden met de nieuwe beleidsvoornemens en uitvoering van de bestuursprogramma 2017 - 2019. Om deze sluitend te maken is een enorme versobering noodzakelijk geweest.

Prestaties begrotingsjaar 2018

Na de exercitie om de ontwerpbegroting sluitend te maken is met de bestuurders overeengekomen om enkele activiteiten uit het bestuursprogramma voor de directies te indiceren als verwachte prestaties van het begrotingsjaar 2018. De realisatie van deze doelstellingen zal enorme creativiteit vergen van beide partijen. Er zal geen sprake zijn van nieuw beleid, slechts uitvoering van reguliere taken met huidige budgetten. Bovendien is het nodig gebleken in te korten op de subsidies van het begrotingsjaar 2018. Het wordt elke jaar een grotere uitdaging om met de dezelfde budgetten aan een steeds groeiende bevolking dienstverlening op een gedegen manier te kunnen bieden.

Vrije uitkering

De vrije uitkering opgenomen in de ontwerpbegroting 2018 is gelijk aan het bedrag opgevoerd in de begrotingen 2015, 2016, en 2017, zijnde \$ 27.328.120. Dit bedrag is vastgelegd in een brief van 18 januari 2016 betreffende Vaststelling vrije uitkering 2015 met kenmerk 2016-0000023247. Tijdens het opstellen van de begroting 2016 is in de meerjaren begroting 2017- 2019 een budgetneutrale stelpost opgenomen van de mogelijke verhoging van de vrije uitkering, gevolg van de resultaten van het onderzoek Ideeversa omtrent de hoogte van de Vrije uitkering. Het openbaar lichaam Bonaire heeft instructies gekregen om deze meerjaren budgetneutrale verhogingen uit de begroting te halen.

Bijzondere Uitkeringen

Om het aantal wijzigingen zoveel mogelijk gedurende het dienstjaar te minimaliseren is dit jaar weer gekozen om slechts bedragen op te voeren waarover Bonaire een beschikking c.q. toekenningbrief beschikt. In de ontwerpbegroting 2018 is een bedrag van \$ 1,592,600 opgenomen voor Bijzondere Uitkeringen. Een lijst hiervan treft u in de bijlagen aan. Mochten er aan het eind van boekjaar 2017 nog saldi beschikbaar zijn zullen deze doorlopen in het dienstjaar 2018.

Onderhoud gebouwen en infrastructuur

In de ontwerpbegroting 2018 zijn slechts bedragen opgenomen om noodzakelijke reparaties te kunnen uitvoeren. Het betreft onderhoud aan gebouwen, infrastructuurle werkzaamheden w.o. wegen, dammen en haven- en sportfaciliteiten. Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire ziet de noodzaak om samen met het Rijk tot structurele oplossing te kunnen komen voor wat betreft het inhalen van jarenlange achterstanden van infrastructuur en het bouwen van een centraal overheidsgebouw.

Subsidies

Conform de subsidieverordening 2000 kan het openbaar lichaam Bonaire subsidie verlenen aan instellingen die activiteiten verrichten ter uitvoering van primaire en secundaire taken van het openbaar lichaam en waarvoor op de begroting gelden zijn gereserveerd. De omvang van de subsidie wordt in eerste instantie vastgesteld aan de hand van de behoefte op het betreffende zorggebied waarvoor subsidie is aangevraagd en de daarvoor beschikbare middelen. De situatie is in de praktijk heel verschillend.

De stichtingen zijn genoodzaakt om jarenlang met dezelfde beschikbare budgetten de primaire en secundaire taken te blijven uitvoeren. De uitdaging van de gesubsidieerde instellingen is het verlenen van kwalitatieve zorg met vakbekwaam personeel en daarbij behorende voorzieningen aan een groeiende samenleving met meer verwachtingen.. De instellingen worden geconfronteerd met het feit dat zij moeten besparen op kosten en de kwaliteit op peil houden. Voor 2018 is een algemene inkorting van 13.25% (US\$ 1,425,000) op de toegekende subsidies. Voor 2018 heeft het openbaar lichaam een totaal bedrag van \$ 9.3 miljoen gereserveerd voor het

toekennen van subsidies aan de gesubsidieerde instellingen om de primaire en secundaire taken uit te kunnen voeren.

Investerings

Door de schaarse middelen wordt er weer gekozen om in het dienstjaar 2018 slechts te investeren in Automatisering. De prioriteit ligt in het investeren in een Document Management Systeem. Bij de directie Samenleving & Zorg bestaat de noodzaak te investeren in een applicatieprogramma. Dit bevordert de efficiëntie (1 loket service) en effectiviteit van de werkzaamheden binnen de directie en biedt de mogelijkheid tot het uitwisselen van informatie met het sociale keten. Voor een dergelijk programma heeft Bonaire US\$ 100,000 kunnen reserveren. In de ontwerpbegroting is rekening gehouden met US\$ 300,000 aan automatiseringskosten en de aflossing van de renteloze lening ten behoeve van de onderwijshuisvesting. We moeten hierbij opmerken dat de steeds verhogende afschrijvingskosten, technisch inkort op de te besteden middelen. Dit is een zorgpunt bij het activeren van de opgeleverde onderdelen onderwijs huisvestingen.

Conform ontvangen gegevens zijn de geschatte investeringen in het onderwijshuisvestingsproject aanmerkelijk toegenomen (US\$ 19,5 miljoen), waardoor ook de bijdrage van het Openbaar Lichaam Bonaire is toegenomen met US\$ 6.5 miljoen; de terugbetaling van deze verhoging van deze lening is verwerkt middels een verlenging van de looptijd van de huidige lening.

Hieronder volgt een korte toelichting op de opzet van de beleidsplannen per direktie c.q. afdeling.

Functie	<i>Naam van de functie</i>
----------------	-----------------------------------

1. Doelstelling

Schrijf hier beknopt op wat je wilt bereiken binnen deze functie.

2. Prestaties algemeen

Schrijf hier beknopt op wat je er in z'n algemeenheid voor moet doen om de doelstelling van deze functie te bereiken.

3. Prestaties begrotingsjaar 2018

Zijn er specifieke acties/werkzaamheden die je alleen in 2017 moet doen om de doelstelling van deze functie voor 2018 te bereiken? Schrijf deze dan hier op.

Functie	001 Bestuursorganen
----------------	----------------------------

Tot deze functie behoren alle baten en lasten die rechtstreeks verband houden met het functioneren van de bestuursorganen. Daartoe worden ook gerekend de kosten van de voorstellen van de eilandsraad exclusief de kosten van voorbereiding door het ambtelijk apparaat. Tot deze functie behoren Eilandsraad en raadscommissies, Ambtswoning gezaghebber, Gezaghebber, Bestuurscollege, Overleg staatkundige structuur Bonaire, Bureau Griffie, Rekenkamer BES, Ombudsfunctie en het project Bevordering Integriteit.

Doelstelling
Eilandsraad

De eilandsraad is een orgaan van gekozen volksvertegenwoordigers binnen het openbaar lichaam Bonaire.

De eilandsraad controleert het Bestuurscollege (BC) bestaande uit een gezaghebber en drie eilandgedeputeerden. De eilandsraad stelt de begroting vast van het openbaar lichaam en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) verleent goedkeuring. Het budgetrecht ligt bij de eilandsraad dus ook formele wijzigingen dienen via de eilandsraad (en minister) doorgevoerd te worden.

Doelstelling
Bestuurscollege

Het Bestuurscollege is belast met o.a. de uitvoering van de vastgestelde begroting. Uiteraard speelt hetzelfde BC ook een sturende rol als het gaat om de voorbereiding om te komen tot een goedkeurende begroting.

Het bestuurscollege ziet goed bestuur als katalysator voor de toekomstige ontwikkeling van het openbaar lichaam Bonaire en heeft dit (goed bestuur) daarom als een van de hoogste prioriteiten aangemerkt. Goed bestuur is sterk bestuur. Goed bestuur is een middel om het ultieme doel, een uitmuntende dienstverlening aan alle burgers te bewerkstelligen. Deze stelling geeft aan dat de burger maatgevend is. Om het streven - sterk bestuur waar te maken, is het van cruciaal belang het voltallige bestuursapparaat te doordringen van de instelling dat de klant koning is. Het is vandaar belangrijk, de hiernavolgende slogan op na te houden; "Yes we can" en "Yes we care".

Een modern en goed georganiseerd ambtelijk apparaat met geïnstitutionaliseerde en objectief meetbare prestaties en verantwoordingsstructuren zijn van cruciaal belang waar een uitmuntende dienstverlening voor een ieder het doel is. De uitvoeringscapaciteit, daadkracht en deugdelijkheid van het apparaat zijn essentiële randvoorwaarden voor versterken van de brug tussen Kralendijk en Den Haag.

Doelstelling
Gezaghebber

De nieuwe staatkundige structuren hebben verschillende nieuwe wetten opgeleverd en tevens aanpassing van reeds bestaande wetten. De volgende wetten hebben implicaties voor de verantwoordelijkheden van de gezaghebber.

Wet openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba (WolBES)

De Gezaghebber ontleent zijn taken aan de WolBES. In het kader van zijn diverse rollen (Bestuurscollege voorzitter, eilandsraad voorzitter en bestuursorgaan belast met openbare orde en Veiligheid).

Wet op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag BES

Sinds transitie datum zijn het aantal verzoeken voor Verklaringen omtrent het gedrag (VOG's) aanzienlijk toegenomen. De vergoeding die ten bate van Rijks kas komt is inmiddels vastgesteld door de Staatssecretaris.

Wet maritiem beheer BES

De gezaghebber dient samen met de rampencoördinator trainingen bij te wonen in Nederland als het gaat om rampenbestrijding. Dit kan oplopen tot 3 keer per jaar, gemiddeld 5 werkdagen per keer.

Regeling verkrijging en verlies Nederlanderschap

De gezaghebber is belast met de ceremonie rondom de naturalisatie. Deze ceremonie wordt minimaal 3 keer per jaar georganiseerd. Kosten die daarbij komen kijken zijn o.a. kosten voor geluidsinstallatie, pin met vlag van Nederland en Bonaire, hapjes en drankjes, stoelen voor de naturalisandi en familie. Er wordt jaarlijks een verslag gestuurd naar de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie belast met naturalisatie.

Paspoortuitgifte Nederland

De Gezaghebber is belast met de uitgifte van paspoorten en identiteitsbewijzen. In het kader hiervan is het wenselijk om een screening toe te passen op de functionarissen die belast zijn met paspoortuitgifte.

Tevens dienen de leges van de paspoorten aangewend te worden om de administratieve kosten van de Beveiligingsfunctionaris (inbindwerkzaamheden, papier, inkt etc) te betalen.

Veiligheidswet BES

Er is een nieuw rampenplan vastgesteld. Tevens dient een overzicht te komen van de risicogebieden op Bonaire ten einde bij rampen effectief te kunnen optreden. De gezaghebber is voorzitter van de Eilandelijke Beleids Team (EBT). Overige wetten die op indirecte wijze een speciale aandacht van de gezaghebber vereisen zijn:

Rijkswet Raad voor de Rechtshandhaving

Deze Rijkswet regelt de instelling, taken en bevoegdheden van de Raad voor de rechtshandhaving van Curaçao, van Sint Maarten en de BES eilanden in het kader van de wijziging van de staatkundige verhoudingen binnen het Koninkrijk.

Deze inter-landelijke Raad wordt belast met de algemene inspectie op de effectiviteit en kwaliteit van verschillende diensten en instellingen die deel uitmaken van de justitiële keten en richt zich op de effectiviteit en kwaliteit van de justitiële samenwerking tussen de desbetreffende landen en eilanden binnen het Koninkrijk. De Gezaghebber dient de volle ondersteuning te geven aan deze Raad.

Wet bescherming persoonsgegevens

De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) regelt, ter bescherming van de privacy van de burger, wat er allemaal wel en niet mag met persoonsgegevens van burgers. In de Wbp staat wat de rechten van de burger zijn en wanneer deze gegevens gebruikt kunnen worden. De burger heeft bijvoorbeeld het recht op informatie, het recht op inzage in zijn gegevens en het recht op verzet tegen gebruik van zijn gegevens.

Behalve voornoemde nieuwe en aangepaste wetgeving, zijn er ook andere ontwikkelingen die een uitbreiding van taken en verantwoordelijkheden van de gezaghebber impliceren. Deze liggen voornamelijk op het gebied van coördinatie en mobilisering. Hiertoe dient de gezaghebber deel te vormen van verschillende overleg en organisatiestructuren.

Gezaghebbersoverleg

Er vinden per jaar 3 gezaghebbersoverleggen plaats: 2 op de bovenwinden en 1 op Bonaire. De gezaghebber dient samen met de Kabinetschef aanwezig te zijn bij de meetings op de bovenwinden (minimaal drie dagen inclusief reistijd).

De gezaghebber is gastheer bij het overleg op Bonaire. Hierbij zal een vergaderruimte moeten worden gereserveerd, koffie/thee en lunch worden aangeboden voor de gezaghebbers van de bovenwinden. Hiertoe dienen de voorzieningen in de begroting opgenomen te zijn, ten behoeve van vergader- en vervoerkosten (lokaal).

Grote driehoeksoverleg

Op jaarbasis vinden er 3 grote driehoeksvergaderingen plaats. Hierbij zijn aanwezig: de gezaghebbers van de Openbare lichamen, de Korpschef, de Procureur Generaal (PG) en het Openbaar Ministerie. De gezaghebber zal 2 keer moeten afreizen naar de Bovenwinden en zal 1 keer als gastheer moeten optreden. De criteria aangegeven in de vorige alinea zijn onverkort van toepassing bij de grote driehoeksoverleg.

Internationale aangelegenheden:

De gezaghebber is als vertegenwoordiger van het OLB betrokken bij internationale aangelegenheden. Voornamelijk wordt in dit kader aandacht geschonken aan:

- a) Caribbean Overseas Territories Council (COTC),
De gezaghebber zal zelf aanwezig moeten zijn bij verschillende soorten vergaderingen: in de regio, als tevens internationaal. De meeste kosten worden vanuit Europese Unie (EU) betaald.
- b) Relaties met ambassades en consulaten in de regio
De Gezaghebber werkt mee aan de uitvoering van het beleid van het Ministerie van Buitenlandse Zaken ten aanzien van de regio. Als onderdeel daarvan hoort het contacten leggen en onderhouden met de ambassades en consulaten in de regio;
- c) Diplomatieke diplomatie
In samenspraak met het OLB en het Ministerie van Buitenlandse zaken wordt gewerkt aan diplomatieke diplomatie van Bonaire in relevante partnerlanden.

Vertegenwoordiger van het openbaar lichaam Bonaire in zijn algemeenheid

De gezaghebber treedt in en buiten rechte als vertegenwoordiger van het openbaar lichaam Bonaire. Dit houdt in dat hij in het kader van verschillende onderwerpen en congressen naar het buitenland moet afreizen.

Integraal Beleid Bevordering Bestuurlijke Integriteit

Sedert 2012 heeft de Gezaghebber van het OLB een proces op gang gezet om te geraken tot een adviesproject, met als naam: Project Integraal Beleid Bevordering Bestuurlijke Integriteit. Dit project past in het kader van de reeds geruime tijd geleden gestarte processen ter incorporatie van integriteit binnen het bestuurlijk handelen binnen het ambtelijk apparaat op Bonaire.

In het verleden zijn er cursussen georganiseerd voor het gehele personeel van het OLB, er zijn informatie- en voorlichtingsfilms en materiaal gemaakt en op de website van het OLB is integriteit genoemd als een van de kenmerken van het bestuur van Bonaire. Het onderhavige Project Integraal Beleid Bevordering Bestuurlijke Integriteit bouwt aldus voort op voornoemde processen en past in het kader van de verdere uitbouw en versterking van deugdelijkheid van bestuur. Bestuurlijke integriteit is van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van het eiland en leidt tot versterking van de democratie.

Integrale Veiligheidsplan

De Gezaghebber zorgt samen met het Kabinet, voor vakkundige vervulling van de rol als voorzitter en bestuurslid van het bestuurscollege, voorzitter van de eilandsraad, vertegenwoordiger van het openbaar lichaam in en buiten rechte, voor het professioneel uitoefenen van de hogere toezicht functie en het leveren van een belangrijke bijdrage aan het handhaven van de openbare orde en veiligheid.

**Doelstelling
Griffier**

Na de staatkundige hervorming van 10 oktober 2010 is de eilandsraad verplicht, op grond van de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (WolBES), een griffier te benoemen in verband met het nieuwe dualistische systeem. Dit systeem geeft een duidelijke scheiding aan tussen Bestuurscollege en Eilandsraad. In dit systeem is het niet meer mogelijk dat de eilandsecretaris (van het openbaar lichaam Bonaire) ook secretaris (griffier) is van de Eilandsraad.

De eilandsraad van het openbaar lichaam Bonaire heeft inmiddels en ingevolge de Wet openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius, en Saba (WolBES) op 24 januari 2012 de eilandgriffier benoemd. De griffie zorgt voor een zorgvuldige, klantgerichte ondersteuning en facilitering van de eilandsraad en haar commissie, als zodanig dat de raadsleden in staat gesteld worden een goede besluitvorming te realiseren.

De Griffier ondersteunt de eilandsraad en zijn commissies in hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol.

**Doelstelling
Rekenkamer BES**

Conform artikel 95 van de WolBes moeten de openbare lichamen een Gezamenlijke Rekenkamer instellen. Deze is ingesteld in de raadsvergadering van 2 oktober 2012. De rekenkamer bestaat uit drie leden. Elke eilandsraad benoemt een lid voor de periode van zes jaar. De Gezamenlijke Rekenkamer is er niet om klachten te behandelen. De Gezamenlijk Rekenkamer is onafhankelijk, heeft zijn eigen begroting en beslist zelf wat het onderzoeksobject(en) is (zijn) en controleert of het bestuurscollege de financiële middelen conform de wet en regels gebruikt. De Gezamenlijke Rekenkamer heeft zijn eigen verordening en formuleert elk jaar opnieuw het onderzoeksplan. Met zijn onderzoeken en adviezen draagt de gezamenlijke Rekenkamer bij aan een betere bestuurskwaliteit. Op deze wijze ondersteunt de gezamenlijke Rekenkamer de eilandsraad in het controleren van het bestuurscollege.

**Doelstelling
Nationale ombudsman**

De burger heeft recht op behoorlijke behandeling door de overheid. Meestal gebeurt dat ook, maar niet altijd. Dan kan de burger terecht bij de Nationale ombudsman, wiens missie is de burger te beschermen tegen onbehoorlijk overheidsoptreden.

De doelstelling van de Nationale ombudsman is als onafhankelijk orgaan oplossingen te bieden voor individuele klachten van burgers en een bijdrage te leveren aan de oplossing van structurele behoorlijkheidsproblemen onder meer door onderzoek op eigen initiatief. Het voorkomen van klacht door onder meer het geven van preventief advies.

Prestaties algemeen

Gezaghebber

- Het uitoefenen van de functie voorzitter van de eilandsraad;
- Het uitoefenen van de functie voorzitter en lid van het bestuurscollege;
- Het handhaven van de openbare orde en veiligheid;
- Het opperbevel hebben voor de Brandweer bij Calamiteiten;
- Het vertegenwoordigen van het openbaar lichaam in en buiten rechte (representatieve taken)
- Het uitvoeren van de Rijkstaken zoals paspoort uitgifte, naturalisatie (examen en ceremonie);
- Het bevorderen van deugdelijkheid van bestuur en zorgvuldige behandeling van bezwaarschriften;
- Het bevorderen van eenheid van bestuur;
- Het bevorderen van burgerparticipatie (inclusie);
- Het toezien op tijdige voorbereiding, vaststelling en uitvoering van het beleid van het OLB en de daaruit voortvloeiende besluiten;
- Het toezien op goede samenwerking tussen het OLB en andere openbare lichamen en andere overheden;
- Het geven van leiding aan Kabinet van de Gezaghebber;
- Het bevorderen van bestuurlijke integriteit;
- Het bevorderen van bestuurlijke ontwikkeling;

Gedeputeerden

- Het voorbereiden en uitvoeren van besluiten;
- Het coördineren en plannen van het uitvoeren van beleid;
- Het uitvoeren van regelingen van het Bestuurscollege;
- Het toezicht houden op al wat het openbaar lichaam Bonaire aangaat;
- Het uitoefenen van representatieve taken;
- Het leidinggeven aan het Bureau Gedeputeerden.

Griffier

- Het mede zorg dragen voor een heldere, transparante besluitvorming door de raad;
- Het organiseren en begeleiden van de vergaderingen van raad, presidium, commissies, raadwerkgroepen en ondersteunen van de respectievelijke voorzitters;
- Het zorg dragen voor een adequate aanlevering van de vergaderstukken;
- Het organiseren en begeleiden van de raadsinformatieavonden;
- Het organiseren en begeleiden van de raadswerkbezoeken;
- Het adviseren van raad- en commissieleden;
- Het ontwikkelen van de rollen van de raad;
- Het adviseren van de ambtelijke organisatie en leden van het bestuurscollege inzake de besluitvormingsprocessen van de raad.

Rekenkamer BES

- Het organiseren en begeleiden van de vergaderingen van raad, presidium, commissies, raadwerkgroepen en
- Het doen van onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het bestuurscollege gevoerd beleid.

Ombudsfunctie

- Het stimuleren van de overheid haar relatie met de burgers te verbeteren;
- Het verder ontwikkelen van behoorlijkheidnormen;
- Het uitvoeren van onderzoek op eigen initiatief;
- Het doen van aanbevelingen;
- Het schrijven van een jaarverslag;
- Het oplossingsgericht behandelen van individuele klachten van burgers.

Prestaties begrotingsjaar 2018

Gezaghebber

- Het trekken en bewaken van projecten in het kader van veiligheid;
- Het onderzoeken naar mogelijke adequate locaties voor het verhuizen van de tank- en fuelpark;
- Het verder invulling geven van bestuurlijke ontwikkeling;
- Het uitvoeren van reguliere operationele/wettelijke taken.

Gedeputeerden

Openbaar Lichaam Bonaire Begroting 2018

- Het bevorderen van goed bestuur;
- Het opzetten van een samenwerkingsstructuur OLB en RCN;
- Het bevorderen van broederschap met entiteiten in de regio;
- Het verder invulling geven van protocol met entiteiten in de regio;
- Het verder invulling geven van de bestuursprogramma;
- Het uitvoeren van reguliere operationele/wettelijke taken.

Griffier

- Het verder opbouwen van een professionele bureau Griffier ter ondersteuning van de ER-leden.

Rekenkamer BES

Het leveren van een bijdrage aan transparantie van het bestuurlijk handelen door het verrichten van onderzoeken;
Het versterken van publieke verantwoording;

Ombudsfunctie

- Het organiseren van periodieke bijeenkomsten met de burgers.

Functie **002 Bestuursapparaat**

Bij de functie 002 Bestuursapparaat behoren alle baten en lasten behorende bij de directies c.q. afdelingen belast met ondersteunende taken en prestaties ten behoeve van het geheel bestuurlijk en ambtelijk apparaat zoals: Financiën, Communicatie en Protocol, Post en Archief (P&A), Juridische en Algemene Zaken (JAZ), Personeel en Organisatie (P&O) en Informatie, Communicatie en Technologie (ICT). Deze afdelingen behoren naast Facilitaire Zaken (zie ook 022 Kostenplaatsen paragraaf 2) bij de directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning. Bij de functie behoren ook Bureau Eilandsecretaris, Kabinet Gezaghebber en Bureau Gedeputeerden.

Sinds ontwerpbegroting 2015 is meer aansluiting tussen het directiemodel en de begroting rekening houdend met de wettelijke regelgeving. In het directiemodel zijn naast de gebruikelijke de volgende ondersteunende afdelingen gecreëerd: Directie en Staf; Beleid en Projecten en Officemanagement.

Bij het invoeren van het directiemodel is bij de directies gekozen om beleidsadviseurs van diverse beleidsgebieden te groeperen tot een afdeling. Een voorbeeld hiervan is de directie Ruimtelijk Ontwikkeling waarbij alle beleidsadviseurs gespecialiseerd op Economie (functie 300), Milieu en natuur (functie 723), Infrastructuur (functie 210) en Volkshuisvesting (functie 810) tot de afdeling Beleid en Projecten behoren. Dit is ook met alle administratieve krachten gebeurd bij de verschillende directies.

Gelezen het bovenstaande is te vermelden dat door de clustering de nieuwe afdelingen zoals Directie en staf, Beleid en Projecten; Beleid en Advies en Officemanagement niet direct aan een functie zijn te relateren vandaar dat er is gekozen om deze onder te brengen bij functie 002 Bestuursapparaat. Dit brengt met zich mee dat de kosten van 002 vanaf begroting 2015 ten opzichte van de voorgaande jaarrekeningen tot en met 2014 zijn gestegen. Een verschuiving van verschillende functies naar 002.

Het Eilandsecretariaat is in 2015 gestart met directiebrede en directie overstijgende bijeenkomsten teneinde de processen en werkafspraken tegen het licht te houden en tot verbetering komen. Dit is in 2017 doorgezet en zal ook in 2018 worden gecontinueerd. Er wordt vanuit gegaan dat er in 2018 een nagenoeg volledig directieteam bestaat en dat daarmee weer meer evenwicht ontstaat in de organisatie.

Het bureau eilandsecretaris is ondersteunend aan het bestuurscollege en tevens verantwoordelijk voor het integraal verbinden van de verschillende directies en de verbinding tussen het bestuur, het ambtenarenapparaat en de samenleving. Het ziet toe op integrale samenwerking binnen het OLB en heeft daarbij een coördinerende, regisserende en controlerende rol. Vanuit haar overzicht over het totaal van de organisatie wordt de strategische adviesrol ingevuld en vindt uitvoering plaats van strategische keuzes en besluiten en van (directie) overstijgend beleid, de bedrijfsvoering en de organisatie. Daarbij speelt de positionering van het OLB in het speelveld een belangrijke rol. Dit om goed invulling te kunnen geven aan alle ontwikkelingen en veranderingen.

Doelstelling

Bestuursapparaat

- Het doorontwikkelen van beleid op o.a. financieel, communicatie, documentaire informatievoorziening, personeel en organisatie, informatisering en automatisering, risico management, aanbesteding en inkoop gebied;
- Het ontwikkelen, verbeteren en invoeren van middelen ter verbetering van de processen binnen de organisatie;
- Het moderniseren van de huidige organisatie;
- Het doorontwikkelen van de huidige organisatie tot een klantvriendelijke organisatie;
- Het ontwikkelen en realiseren van technische mogelijkheden om het gegevens- en informatie aanbod te vergroten, de gegevensverwerkende processen te optimaliseren en de communicatie tussen burgers en het openbaar lichaam Bonaire te optimaliseren;
- Het verlenen van een betrouwbare en professionele dienstverlening ;
- Het garanderen van een adequate ondersteuning aan de organisatie van het openbaar lichaam Bonaire.

Doelstelling

Bureau Eilandsecretaris

- Het geven van bestuurs - ondersteuning aan de gezaghebber en het bestuurscollege;
- Het ondersteunen van de Eilandsraad t.a.v. eilandsraadaangelegenheden en –verzoeken;
- Het leidinggeven aan het directieteam van het OLB: de algemene bedrijfsvoering, planning en strategie van de ambtelijke organisatie;
- Het coördineren van beleidsontwikkeling, projecten en bijzondere opdrachten;

- Het voorzien van informatie en het geven van advies aan de Gezaghebber en het Bestuurscollege;
- Rampenbestrijding.

Doelstelling

Directie en Staf

- Het ondersteunen van de directeuren;
- Het ondersteunen van werkzaamheden binnen de directies zoals administratieve- en secretariële ondersteuning, het personeelsbeheer, de communicatie, het financieel management w.o. het financieel beheer van de begroting van de directie, de verplichtingen - administratie en de controle van de rekeningen en de aanschaf van de benodigde middelen;
- Het optimaliseren van de dienstverlening en snelle afhandeling van binnengekomen klachten;
- Het ondersteunen en faciliteren van de verschillende afdelingen door voorbereiden en uitwerken van noodzakelijke informatie en gegevens;
- Het onderhouden van administratieve werkzaamheden gekoppeld aan het primaire proces, zoals het verwerken van vergunningen, overeenkomsten ten aanzien van grondtransacties, het in en uitboeken van stukken, afdelingsarchief, het beheer van kantoorartikelen en de schoonmaak;
- Het bijhouden en verzorgen van de personele administratie;
- Het verzorgen van de link naar de afdeling financiën en het begeleiden van de P&C cyclus.

Doelstelling

Beleid en Projecten

- Het verder professionaliseren van het personeel op het gebied van handhavinginstrumentarium, inspectiemethodieken/plannen en gebruik van digitale checklisten voor de controle werkzaamheden;
- Het (verder) ontwikkelen van beleid op het gebied van toezicht & handhaving op de verschillende domeinen (7-tal);
- Het voorbereiden en ontwikkelen van beleidsadviezen ten behoeve van toezicht en handhavingtaken, m.n. op het gebied van wet- en regelgeving, naleefgedrag en meerjaren handhavingprogramma's;
- Het verder professionaliseren van het personeel stimuleren, m.n. op het gebied van wet- en regelgeving;
- Het doen van handhavingtoetsen op de verschillende vergunningen die gecontroleerd moeten worden. Dit voorkomt inspectie op vergunningen die niet correct worden gegund;
- Het verbeteren en optimaliseren van de dienstverlening door snelle afhandeling van binnengekomen klachten. Hiervoor zal een klachtenregistratiesysteem worden opgezet;
- Het introduceren van inzichtfunctie ter ondersteunen en faciliteren van de verschillende afdelingen wat informatie betreft;
- Het ontwikkelen van strategisch beleid en de strategische projecten;
- Het zorg dragen dat vanuit projecten en programma's beleid geïmplementeerd wordt in samenspraak met de uitvoerders;
- Projectmatige implementatie van beleid ;
- Project- en programmamanagement van de zware programma's en projecten. Vanuit het collegeprogramma zullen nieuwe projecten opgezet en georganiseerd worden.

Doelstelling

Beleid en Projecten- Unit Economie

De directie Ruimte Ontwikkeling Unit Economie draagt zorg voor de voorbereiding, uitvoering, voortgang en kwaliteit van de beleidsadvisering met betrekking tot de sociaal economische ontwikkelingen van het openbaar lichaam Bonaire, het macro-economisch beleid, de economische betrekkingen met het buitenland, de ontwikkelingssamenwerking, alsmede het ondersteunen, monitoren en evalueren van de uitvoering van het gekozen beleid.

Doelstelling

Sociaal Nationaal Dialoog

- Het bereiken van sociaal economische doelstellingen met de sociale partners door middelen een dialoog;
- Het tot stand komen van een gestructureerde Tri partiet overlegplatform voor Bonaire;
- Het tekenen van een Centraal Akkoord met werkgevers en werknemersorganisaties;
- Het voeren van structurele overleg aangaande onderwerpen van algemeen sociaal economisch en financiële aard binnen de Bonairiaanse gemeenschap.

Doelstelling

Verbetertraject financieel beheer

- Het komen tot goedkeurende verklaring op de getrouw- en rechtmatigheid van de jaarrekening van het OLB voor jaarrekening 2019

Doelstelling

Bestuurlijke ontwikkeling

- Het komen tot doelmatig, doeltreffend, transparant, integer, deugdelijk, en rechtmatig bestuur dat past binnen Nederland. Het gaat dan om het bestuurscollege, de eilandsraad en het ambtelijk apparaat, alsmede de overheidsbedrijven;
- Het vergroten van de dienstverlening, slagkracht en flexibiliteit door het accent van het apparaat te leggen op het formuleren en vastleggen van uitvoerbaar en realistisch beleid, en zo te komen tot een scherpere focus op haar kerntaken.

Prestaties algemeen

Financiën

- Het doorontwikkelen van het financieel beleid en kaders;
- Het zorg dragen voor bruikbare en accurate management informatie;
- Het geven van invulling en coördineren van de planning & control cyclus;
- Het creëren van ruimte op de begroting om de taken en verplichtingen van het openbaar lichaam te kunnen uitvoeren;
- Het doorvoeren van budgethouderschap binnen de organisatie;
- Het tot stand komen van liquiditeitsbeheer;
- Het doorontwikkelen van kwartaalrapportages;
- Het ontwikkelen van risicomanagement.

Communicatie en Protocol

- Het ontwikkelen van bestaand beleid voor interne - en externe communicatie;
- Het in kaart brengen van de standaard overheid communicatie taken;
- Het ontwikkelen van vastgelegde interne overlegstructuren ter uitwisseling van informatie;
- Het transparanter maken van overheidshandelen;
- Het creëren van klankbordgroepen ter vergroting van betrokkenheid en bereikbaarheid van publiek;
- Het opstellen van nieuwsbrieven, advertenties en publicaties voor de media;
- Het zorg dragen van persvoorlichtingen;
- Het opstellen van nieuwsbrieven;
- Het publiceren van advertenties in kranten.

Post en Archief

- Het optimaliseren van de uitvoering van de postbehandeling, de documentaire informatievoorziening en het archiefbeheer aan belanghebbenden binnen en buiten het openbaar lichaam Bonaire.

Juridische en Algemene Zaken

- Het ontwikkelen van het dereguleringsbeleid en juridische kwaliteitszorgbeleid;
- Het juridisch toetsen van (voorgenomen) beleid of uitvoering van beleid van de organisatie;
- Het uitvoeren van de Algemene Politie Keur namens de gezaghebber.

Personeel en Organisatie

- Het ontwikkelen van het organisatiebeleid;
- Het ontwikkelen van het personeelsbeleid;
- Het verstrekken, analyseren en adviseren inzake personeels- managementinformatie;
- Het opstellen van personeelsbegroting en verantwoording;
- Het voorzien van informatie en advisering op het gebied van P&O beleid en instrumenten;
- Het adviseren en begeleiden over de toepassing van rechtspositieregelingen en arbeidsvoorwaarden;
- Het bewaken van kwaliteit van de P&O gegevens en applicatiebeheer (PIMS, POVO en salarisadministratie);
- Het administreren, registreren, muteren en beheren van personeelsinformatie;
- Het uitvoeren van de salarisadministratie.

Informatie communicatie en technologie

- Het verzorgen van de beleidscyclus betreffende ICT;
- Het ontwikkelen van het ICT- beleid;
- Het adviseren van de ER, BC en ambtelijk apparaat van het OLB over de toepassing van het ICT beleid;
- Het ontwikkelen van het organisatiebeleid ;
- Het verzorgen van de ICT voorziening w.o. het beheren en exploiteren van ICT faciliteiten en het inkopen van hard- en software.

Bureau Eilandsecretaris

Het Eilandsecretariaat is in 2015 gestart met directiebrede en directie overstijgende bijeenkomsten teneinde de processen en werkafspraken tegen het licht te houden en tot verbetering komen. Dit is in 2016 en 2017 doorgezet en zal ook in 2018 worden gecontinueerd. Er wordt vanuit gegaan dat er in 2018 een interim directeur R&O, een directeur T&H en een directeur S&Z in functie zijn. De functie van de directeur B&O wordt vooralsnog niet ingevuld.

Het bureau eilandsecretaris is ondersteunend aan het bestuurscollege en tevens verantwoordelijk voor het integraal verbinden van de verschillende directies en de verbinding tussen het bestuur, het ambtenarenapparaat en de samenleving. Het ziet toe op integrale samenwerking binnen het OLB en heeft daarbij een coördinerende, regisserende en controlerende rol. Vanuit haar overzicht over het totaal van de organisatie wordt de strategische adviesrol ingevuld en vindt uitvoering plaats van strategische keuzes en besluiten en van (directie) overstijgend beleid, de bedrijfsvoering en de organisatie. Daarbij speelt de positionering van het OLB in het speelveld een belangrijke rol. Dit om goed invulling te kunnen geven aan alle ontwikkelingen en veranderingen.

Hieronder volgt een beschrijving van de verantwoordelijkheden van het Bureau Eilandsecretariaat per werkgebied:

In het kader van het geven van bestuurs-ondersteuning aan de gezaghebber en het bestuurscollege:

- Zorgdragen voor een goede voorbereiding van de bestuurscollegevergaderingen en vastlegging van bestuursbesluiten, alsmede de monitoring van de uitvoering ervan.
- Ondersteuning van het bestuurscollege in haar tactische en strategisch beleid waaronder het leveren van input voor het bestuursprogramma.
- Zorgdragen voor de vertaling van bestuursprogramma in concreet beleid en acties in de organisatie.
- Faciliteren van alle BC-vergaderingen en waar mogelijk het ondersteunen van het bestuurscollege met aanvullend advies bij bijvoorbeeld conceptovereenkomsten of het aanleveren van specifieke data.
- Ondersteuning van de gezaghebber bij de bevordering van een goede samenwerking en afstemming tussen de bestuursorganen alsmede de bewaking van het functioneren als collegiaal bestuur van het bestuurscollege.
- Periodieke overleggen in het kader van samenwerking met externen zoals met de liaisons van het RCN.

In het kader van ondersteuning van de Eilandsraad t.a.v. eilandsraadaangelegenheden en -verzoeken:

- Voeren van periodiek driehoeksoverleg tussen gezaghebber, griffier en eilandsecretaris ten behoeve van planning en monitoring van de eilandsraadaangelegenheden.
- Concipiëren beantwoordingsbrieven van het Bestuurscollege.
- Afhandeling verzoeken voor ambtelijke ondersteuning en bijwonen noodzakelijke overleggen en vergaderingen.

In het kader van leidinggeven aan het directieteam van het OLB: de algemene bedrijfsvoering, planning en strategie van de ambtelijke organisatie:

- Het werken aan een goede afstemming tussen de bestuursorganen enerzijds en de ambtelijke organisatie anderzijds.
- Zorgdragen voor goed functionerend directieteam en directieteam-overleg waarin de samenwerking tussen de directies wordt bevorderd, knel- en aandachtspunten worden besproken en opgelost.
- Zorgdragen voor zorgvuldige werving en selectie van directeuren en andere sleutelposities.
- Regelmatig overleg met P&O en Financien i.v.m. werving van acute vacatures maar ook t.b.v. het stimuleren van efficiency en omgaan met schaarste.
- Verder professionaliseren van de dienstverlening van het OLB door het verzorgen van trainingen, opleidingen, uitvoeren van procesanalyses en regelmatige gesprekken en bijeenkomsten met units en afdelingen, het verbeteren van de dienstverlening, o.a. bij het verstrekken van vergunningen.
- Toepassing en monitoren van de interne klachtenregeling en opvolgen verbeteringen.
- Aanspreekpunt m.b.t. (klachten via) de Nationale Ombudsman.
- Zorgen voor mandatering van een groot aantal producten en diensten naar de desbetreffende directeuren c.q. afdelingshoofden voor effectieve en efficiënte besluitvorming.
- Waarneming van directeuren als plaatsvervangend directeur waar nodig, en het Organiseren van integrale bijeenkomsten tussen de directies en/of afdelingen

In het kader van het coördineren van beleidsontwikkeling, projecten en bijzondere opdrachten:

- Ondersteunen van directies met informatie ten behoeve van beleidsontwikkeling en verdere professionalisering.

Openbaar Lichaam Bonaire Begroting 2018

- Ondersteuning bij de doorontwikkeling van het model met objectiveerbare maatstaven als aanzet voor het concreet maken van beleidsdoelstellingen en het kunnen monitoren van behaalde resultaten.
- Ondersteuning bij de doorontwikkeling van een concept model voor strategische macro-economische en ecologische analyse ter ondersteuning van een strategisch masterplan voor Bonaire.
- De stimulering van bewustwording m.b.t. de omgang met persoonsgegevens in het kader van de Wet Bescherming Persoonsgegevens op basis van een inventarisatie bij de directies en met het ontwikkelen van een checklist voor professionalisering.
- Intensivering van de samenwerking met de Ombudsman en actief oppakken en aanpakken van de klachten.
- Coördinatie beleidsontwikkeling, directie overstijgende projecten, bijzondere opdrachten en nieuwe initiatieven van het bestuurscollege.
- Het agenderen en oppakken van strategische bestuurlijke of maatschappelijke vraagstukken, die niet vanzelfsprekend een plaats krijgen in de staande organisatie.
- Deelname aan de stuurgroep voor de nominatie van het Bonaire National Marine Park voor Wereld Erfgoed status.
- Ondersteunen van de directies met kwantitatieve informatie en analyses, zoals het armoede model en het minimumloon model.
- Coördinatie en zorgdragen voor een goede samenwerking tussen de diverse Europees Nederlandse ministeries en de directies op Bonaire.
- Invulling van waarnemend TAO-functie in het kader van de EU en daarmee coördinatie van c.q. deelname aan bijeenkomsten in OCTA-verband (zoals OCTA-forum te Aruba).
- Ondersteuning en coaching van Innovation Manager

In het kader van het voorzien van informatie en het geven van advies aan de Gezaghebber en het Bestuurscollege:

- Zorgdragen dat de leden van het bestuurscollege over alle informatie beschikken, zoals goede informatieverstrekking ter voorbereiding van het Bestuurlijke overleg, waaronder kwantitatieve analyses.
- Ondersteuning geven in de vorm van administratief werk aan de gezaghebber, de gedeputeerden en het bestuurscollege.

Voor het onderdeel van Rampenbestrijding wordt u doorverwezen naar de functie 130 Rampenbestrijding.

Directie en staf Ruimte en Ontwikkeling

- Het bevorderen van een evenwichtige duurzame en ruimtelijke ontwikkeling
- Het behartigen en coördineren van beleid op het gebied van de ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, bouw, milieu, natuur en cultuurhistorische erfgoed;
- Het bevorderen van de totstandkoming en de instandhouding van de tot de fysieke infrastructuur behorende voorzieningen.

Beleid en projecten Ruimte en Ontwikkeling

- Uitvoering van het monumentenverordening Bonaire en het opstellen van voor restauratieplannen OLB eigendommen en monumenten;
- Het volgen en analyseren van de multilaterale handelspolitiek en het bezien van de mogelijkheden en consequenties voor Bonaire;
- Het adviseren over de heersende sociaal economische situatie;
- Het adviseren over te ondernemen stimulerende en regulerende acties of maatregelen, onder meer ten aanzien van het toerisme, het verkeer en vervoer, nutsvoorzieningen, telecommunicatie, luchthaven en transport, landbouw, veeteelt en visserij en andere sectoren;
- Het adviseren over te ondernemen stimulerende en regulerende acties of maatregelen, onder meer ten aanzien van het verbeteren van de infrastructuur en reguleren van prijzen en tarieven van cruciale producten en diensten;
- Het communiceren en implementeren van Centrumvisie Kralendijk incl. uitvoeringsprojecten van deze visie;
- Het updaten van het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan Bonaire (ROB);
- Het opstellen van diverse soorten beleid zoals grondbeleid, reclamebeleid etc.
- Het coördineren van grote (hotel)projecten en EU projecten
- Het updaten van het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan Bonaire (ROB);
- Het renoveren en uitbreiden van straatnaamgeving – en aanwijzingborden;
- Het updaten Bouw- en Woningverordening Bonaire;
- Het laten doen van de benodigde verkeersonderzoeken ten aanzien van verkeersveiligheid en circulatie;
- Het ontwikkelen van een verkeers- en vervoerbeleid voor een goed leef-, werk- en ondernemingsklimaat.
- Het opstellen en implementeren van het Milieuprogramma Bonaire;

- Het opstellen en implementeren van het Afvalbeheerplan Bonaire;
- Het verzorgen van het uitvoeringsprogramma Afvalbeheer op maat;
- Het opstellen en uitvoeren van het Afvalwaterplan;
- Het verder uitwerken van het Implementatieplan Inrichtingen- en activiteitenbesluit;
- Het opstellen van het Implementatieplan Asbestbeleid;
- Het opstellen van het Implementatieplan Vuurwerkbeleid;
- Het opstellen en implementeren van het Natuurplan Bonaire;
- Het implementeren van de projecten in het kader van de Natuurgelden;
- Het opstellen van het Nominatiedossier Werelderfgoed;
- Het opstellen en uitvoering van het delfstoffenbeleid;
- Het verzorgen van een regenwater structuurplan (integraal watermanagement);
- Het uitvoeren van de koepelcampagne Nos ta Biba di Naturalesa

Beleid en projecten Ruimte en Ontwikkeling – Unit Economie

- Het volgen en analyseren van de multilaterale handelspolitiek en het bezien van de mogelijkheden en consequenties voor Bonaire;
- Het adviseren over de heersende sociaal - economische situatie;
- Het adviseren over te ondernemen stimulerende en regulerende acties of maatregelen, onder meer ten aanzien van het toerisme, het verkeer en vervoer, nutsvoorzieningen, telecommunicatie, luchthaven en transport, landbouw, veeteelt en visserij en andere sectoren;
- Het adviseren over te ondernemen stimulerende en regulerende acties of maatregelen, onder meer ten aanzien van het verbeteren van de infrastructuur en reguleren van prijzen en tarieven van cruciale producten en diensten;
- Het fungeren als aanspreekpunt voor het bedrijfsleven inzake internationale regelgeving
- Het adviseren over het te voeren prijsbeleid;
- Het verrichten van onderzoek naar het algemeen prijspeil en daaraan gekoppelde kosten van levensonderhoud. Het verrichten van onderzoek naar het prijspeil binnen bepaalde sectoren;
- Het adviseren over het te voeren beleid gericht op het midden- en kleinbedrijf;
- Het (doen) verrichten van onderzoek gericht op de ontwikkelingen binnen het midden- en kleinbedrijf;
- Het participeren in overlegsituaties en ondersteunen van delegaties, commissies en project- en werkgroepen aangaande de vestigingsregeling voor bedrijven en de drank- en horecaverordening, de prijsverordening, het midden- en kleinbedrijf en aangaande betrekkingen met het buitenland.

Beleid en projecten Samenleving en Zorg

- Het schrijven van Projecten;
- Het ondersteunen van de afdelingen bij opstellen van beleid en schrijven van projecten;
- Het schrijven en voorbereiden van beleidsstukken/ en nota's;
- Het voeren van programma/project management;
- Het coachen van personeel;
- Het houden van afdelingsoverstijgend beleidsessies;
- Het coördineren van projectleiders overleg;
- Het organiseren van conferenties en workshops;
- Het ondersteunen bij /of uitvoeren van beleidsondersteunende onderzoeken.

Beleid en Advies Toezicht en Handhaving

- Verdiepen en uitbreiden van de kennis van de inspecteurs op het gebied van wet- en regelgeving gedurende de eerste twee kwartalen;
- In het eerste kwartaal herstarten van het gebruik van de digitale checklist bij de uitvoering van inspecties;
- Het ontwikkelen van een (meerjaren) handhavingsbeleidsplan en inspectiebeleidsplan in het eerste kwartaal;
- Implementeren van de nieuwe klachtenregistratie en afhandelingssysteem per 1 januari 2018;
- Introductie van een inkijsfunctie in het eerste kwartaal, ter ondersteunen en faciliteren van de afdelingen samenleving & zorg, projecten & taskforces en ruimte & ontwikkeling wat informatie betreft op het gebied van personele administratie en begrotingsuitputting;
- Maandelijks overleg voor wat betreft ziekteverzuim onder het personeel en speciale aandacht voor chronisch zieken bij de directie, in samenwerking met de afdeling P&O en Medwork;

Sociaal Nationaal dialoog

- Het ondersteunen van het secretariaat van het sociaal dialoog;
- Het bevorderen van een adequaat overlegklimaat tussen de sociale partners en het OLB;
- Het houden van afzonderlijke sessies van lokale vakbonden;
- Het houden van afstemmingsvergaderingen met de vakbonden gezamenlijk;

Openbaar Lichaam Bonaire Begroting 2018

- Het verwerken van de verslagen van de sessies;
- Het rapporteren van de voortgang van de interactie met de vakbonden;
- Het afstemmen met de coördinator voor de werkgevers vertegenwoordiging.

Verbetertraject financieel beheer

- Het weergeven van getrouw beeld in zowel de baten en lasten als de activa en passiva;
- Het weergeven van rechtmatigheid in de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties;
- Het verder wegwerken van onzekerheden met het doel te komen tot een goedkeurende verklaring van de jaarrekening;
- Het bewaken van de reeds geïntroduceerde van interne maatregelen, beschreven werkprocessen en administratieve organisatie om de continuïteit te kunnen waarborgen.

Bestuurlijke Ontwikkeling programma

- Het hervormen en flexibeler maken van het hele openbaar lichaam;
- Het creëren van meer verbinding (tussen ambtenaren en bestuur);
- Het creëren van een efficiënte en slagvaardige organisatie;
- Het versterken van beleidsmatig functie van het OLB;
- Het opzetten van een systeem van permanente opleidingen en ontwikkelplan;
- Het equiperen van mensen op de goede plek voor hun functie;
- Het doorlichten van werkprocessen en functies;
- Het ontwikkelen van eilandsbestuur;
- Het bijstaan van de gezaghebber bij het tot stand komen van een quickscan in de sfeer van integriteit;
- Het ondersteunen en adviseren van de gezaghebber door ter beschikking stellen van ondersteuning voor 3 jaren;
- Het ontwikkelen van de bestuurscollege tot een collegiaal bestuursorgaan;
- Het opstellen van een programmaplan op basis van de Wijk Ontwikkelings Plan (WOP) en het meerjarenplan (MJP).

Prestaties begrotingsjaar 2018

Financiën

- Het verbeteren van het financieel beheer;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Communicatie en Protocol

- Het uitvoeren van Strategisch Communicatieplan;
- Het opzetten van gezamenlijke werkafspraken voor gezamenlijke diensten van het OLB en RCN;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Post en Archief

- Het wegwerken van achterstanden bij sectie Archief;
- Het uitvoeren van de taak selectie van archieven van het eilandgebied Bonaire (vòòr 10-10-10);
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Juridische en Algemene Zaken

- Het vernieuwen van de Algemene Politie Keur -APK;
- Het toetsen van het juridische kader van de directie Toezicht en Handhaving;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Personeel en Organisatie

- Het inventariseren en prioriteit stellen van vacatures OLB;
- Het verder doorontwikkelen van de integriteitcode;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Informatie communicatie en technologie

- Het onderzoeken en aanschaffen van een Document Management Systeem (DMS);
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Facilitaire Zaken

- Het uitvoeren van reguliere operationele taken
- Het inrichten van een help desk functie ter verhoging van de efficiency van dienstverlening
- Ontwikkeling van een integraal schoonmaakbeleid

- Voortzetting van het interne reorganisatie traject

Bureau Eilandsecretaris

- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Directie en staf: Samenleving en Zorg

- Het organiseren van teambuilding voor de directie;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Beleid en projecten: Samenleving en Zorg

- Evaluatie van het inrichtingsplan Directie R&O en eventuele aanbevelingen voor wijziging van de indeling;
- Het (laten) opstellen van een klachtenprocedure en een aanvang maken met de implementatie ervan;
- Tijdig reageren op WOB verzoeken afkomstig van de afdeling JAZ;
- Tijdig reageren op verzoeken van de Ombudsman;
- Het introduceren van een budget- en Control cyclus waarvan deel uitmakend Directieplan, meerjarenbegroting, accountability, monitorings- en rapportagesystematiek, kwartaalrapportages aan het BC en de Eilandsraad; Het (laten) beschrijven van de voornaamste werkprocessen waaronder die van vergunningverlening en het geven van training voor de juiste applicatie ervan;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Directie en staf : Ruimte en Ontwikkeling

- Het herindelen van de inrichtingsplan Directie R&O;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Beleid en projecten: Ruimte en Ontwikkeling

- Het verder uitvoeren van de Centrumvisie Kralendijk Bonaire, waaronder coördinatie van het instellen van een blauwe zone in Kralendijk;
- Het afronden en communiceren van de Nota reclamebeleid
- Het coördineren van de Algehele herziening van het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan Bonaire
- Het verbeteren van het wegennet aan de hand van een meerjarig onderhoudsplan;
- Het opstellen van een project verfraaien van rotondes en verkeerspleinen;
- Het opstellen van projectvoorstellen voor het benoemen van Rijkswegen;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Beleid en projecten: Ruimte en Ontwikkeling- Unit Economie

- Het opstellen van een integraal pakket economische stimuleringsmaatregelen;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Beleid en Advies: Toezicht en Handhaving

- Intern organiseren van workshops en trainingen op het gebied van wet- en regelgeving.
- De gezaghebber en het bestuurscollege adviseren op het gebied van orde en veiligheid in de openbare ruimte en toezicht en handavingsbeleidsvraagstukken;
- Het geven van juridisch (handhaving)advies aan de gezaghebber en andere directies;
- Het samenwerken met de directie ruimte & ontwikkeling vooral op het gebied van vergunningverlening en andere directies op het gebied van beleidsvraagstukken;
- Klanten die aan de balie komen voorzien van informatie over onze toezicht- en handhavingstaken en rijexamens ten behoeve van het bureau rijbewijzen;
- Het registreren van binnengekomen verzoeken en klachten in een klachtenregistratiesysteem en deze doorgeleiden naar de desbetreffende afdelingen.
- Verzamelen van statistieken van het uitgevoerde toezicht & handavingswerkzaamheden ten behoeve van de maandrapportages en beleidsplannen;
- Verwerken van binnengekomen correspondenties en bijhouden van het personeelsadministratie;
- Participatie in werkgroepen op het gebied van integrale handhaving.
- Participatie aan directeurenoverleg ter advisering van het bestuurscollege op strategisch beleidsniveau.
- Begeleiden van stagiaires van de MBO-opleidingen als een erkend leerorganisatie.
- Eén van de medewerkers beleid en advies zal als "klachten coördinator" worden belast met registratie van binnengekomen klachten en het verder doorgeleiden naar de desbetreffende afdelingen. Zodoende zullen de klachten op een slagvaardiger manier afgehandeld kunnen worden.
- Afhandeling van klachten die via de Ombudsman binnen komen zullen ook door de beleidsadviseur worden opgepakt en behandeld. De medewerker beleid en advies zal dit proces mede ondersteunen en monitoren.

Openbaar Lichaam Bonaire Begroting 2018

Verbetertraject financieel beheer

- Voortzetten van het traject financieel beheer.

Bestuurlijke Ontwikkeling programma

- Verder invulling geven aan het programma Bestuurlijke Ontwikkeling

Functie	003 Burgerzaken
----------------	------------------------

De afdeling Burgerzaken verwerkt persoonsgegevens van de bevolking in de basisadministratie persoonsgegevens. Doel van de basisadministratie is om afnemers te voorzien van gegevens, voor zover deze gegevens noodzakelijk zijn voor de vervulling van hun publiekrechtelijke taken. Hiervoor is de afdeling Burgerzaken afhankelijk van aangiften van de burger. Derhalve stelt de afdeling Burgerzaken dat de aangiften door burgers snel en gemakkelijk gedaan dienen te zijn, opdat de burger graag en snel een aangifte wil doen. De afdeling Burgerzaken valt onder de directie Samenleving en Zorg.

Doelstellingen

- Het benutten van technologische ontwikkelingen ten behoeve van de bevordering van de dienstverlening;
- Het beschrijven van de werkwijze verband houdende met de levering van producten en dienstverlening van de afdeling;
- Het investeren in de kwaliteit en beloning van het personeel;
- Het bevorderen van een nauwe samenwerking met andere instellingen/instanties met het doel de kwaliteit van de gegevens opgenomen in de registers te verhogen;
- Het bevorderen van de informatieverschaffing (voorlichting) aan de cliënten.

Prestaties algemeen

Bijhouden van de basisadministratie

Deze taken zijn onder andere,

- Het inschrijven van personen in de basisadministratie (PIVA) op grond van aangifte van verblijf en adres of op grond van geboorte;
- Het opnemen van gegevens betreffende vertrek op grond van aangifte van vertrek of ambtholve na intern onderzoek;
- Het opschorten van de bijhouding van de persoonslijst van overleden personen;
- Het actualiseren van verblijfplaatsgegevens, burgerlijke staat en naamgegevens van personen op grond van aangifte.

Verstrekken van gegevens uit de basisadministratie

Afdeling Burgerzaken voorziet de diensten van het openbaar lichaam Bonaire van gegevens. Diensten en derden die als afnemers mogelijk in aanmerking kunnen komen voor toegang tot de gegevens uit de basisadministratie persoonsgegevens zijn onder andere:

- Directie Ruimte en Ontwikkeling : de Afdeling Realisatie;
- Directie Samenleving en Zorg: de afdelingen Educatie en Welzijn en Maatschappelijk Ondersteuning en Arbeid;
- Directie Toezicht & Handhaving: de afdelingen Handhavingsprojecten en taskforces en Warenkeuren dienst
- Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning : de afdelingen Financiën; P&O en P&A.

Naast afnemers en derden verschaft afdeling Burgerzaken ook gegevens aan de ingeschrevene zelf. Dit geschiedt onder andere in de vorm van bewijzen van inschrijving, verklaringen van woonplaats, bewijzen van Nederlanderschap en bewijzen van burgerlijke staat.

Dienstverlening aan burgers

Afdeling burgerzaken verleent de volgende diensten aan burgers:

- Het aanvragen en uitreiken van paspoorten;
- Het aanvragen en uitreiken van ID-kaarten;
- Het vaststellen dat een document is afgegeven door een daartoe bevoegde persoon en dat de handtekening op het document inderdaad tot de ondertekenaar behoort (legalisatie en apostille);
- Het geven van een schriftelijk bewijs dat iemand in leven is (attestatie de vita);
- Het verschaffen van bewijzen van garantstelling als een ingezetene een buitenlander uit het buitenland laat overkomen (garantie verklaring);
- Het verrichten van voorouderonderzoeken of onderzoeken naar de afstamming van een familienaam en alle overige diensten uit burgerlijke stand (familieboek, roeren van het graf, transport lijk e.d.)

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het organiseren van bewustwordingscampagne voor de producten: paspoort en Identiteitskaarten;
- Het digitaliseren van aktes;

Openbaar Lichaam Bonaire Begroting 2018

- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Om haar productie te verhogen is de afdeling Burgerzaken van mening dat zij haar producten beter bekend dient te maken bij de burgers. Om de burgers te bereiken zal afdeling burgerzaken gebruik maken van alle lokale kranten, alle lokale radiozenders (in diverse talen), één lokale tv-zender, posters, flyers, de website van het openbaar lichaam Bonaire, facebook en ook haar eigen scherm in de wachtruimte voor het oproepen van de bezoekers.

Functie	020 Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd
----------------	--

Doelstelling

Het beheren en exploiteren van gronden en gebouwen van het openbaar lichaam Bonaire (OLB). Conform het inrichtingsplan wordt de afdeling Realisatie (voormalig Domeinbeheer) verdeeld in Grondzaken en Vergunningen. Het onderdeel Vergunningen zorgt voor de toetsing van bouwvergunningaanvragen en tevens voor de toezicht bij de uitvoering. Het proces van vergunningen was vroeger geraamd onder functie 300 en 822. Ook de coördinatie van de toetsing van natuurvergunningaanvragen behoort tot de verantwoordelijkheid van de afdeling Realisatie.

Prestaties algemeen

- Het registreren van uitgegeven en uit te geven percelen;
- Het verzorgen van informatie ten behoeve van het financieel beheer;
- Het opstellen en onderhouden van een eilandelijke grondbeleid;
- Het implementeren van nota grondbeleid;
- Het verhuren, verwerven en verkopen van percelen;
- Het beheren van onroerende goederen van het OLB;
- Het ontwikkelen en toetsen van plannen;
- Het uitzetten van percelen;
- Het opstellen en beheer van grondexploitaties;
- Het toetsen van bouwvergunningaanvragen
- Het houden van toezicht bij de uitvoering van bouwvergunningen.
- Het coördineren van de toetsing van natuurvergunningaanvragen

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het (laten) opstellen van een meerjaren onderhoudsprogramma voor het wegenstelsel en het doen van voorstellen voor de implementatie van een inhaalslag;
- Het verder opschonen van de wachtlijsten van percelen voor commerciële- en woningbouw doeleinden;
- Het (laten) opstellen van een meerjarig uitvoeringsprogramma bouwrijpmaken overheidsterreinen voor commerciële, bedrijfs- en woningbouwdoeleinden;
- Het ontwikkelen van een meerjaren programma voor inbreidingskavels in bestaande woongebieden gebruik makend van reeds aanwezige infrastructuur en utiliteitsvoorzieningen;
- Het (laten) opstellen van een meerjaren programma inhaalslag infrastructurele en utiliteitsvoorzieningen in bestaande woonwijken;
- Ten minste 75% van de ingediende bouwvergunningaanvragen worden binnen maximaal 6 weken afgehandeld;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Met de Kadernota Grondbeleid Bonaire streeft het openbaar lichaam Bonaire een aantal doelen na. Dit zijn in willekeurige volgorde:

- Het zorg dragen voor een goede uitvoering van het ruimtelijk beleid;
- het op een goede wijze afstemmen van het gronduitgiftebeleid op het ruimtelijk beleid;
- het realiseren van kwalitatief goede woningbouwlocaties en locaties voor bedrijven;
- het genereren van extra incidentele en van structurele inkomsten ten behoeve van een kwalitatief goede ruimtelijke ontwikkeling van Bonaire;
- het mogelijk maken voor mensen met lagere inkomens om gronden in erfpacht te verkrijgen t.b.v. een eigen huis;
- het tegengaan van onwettige speculaties;
- het stimuleren van economische activiteiten;
- het verhalen van door het openbaar lichaam gemaakte kosten voor derden op deze derden;
- het werken aan de hand van open en transparante processen;
- het behoud van de waarden en de kwaliteiten van Bonaire en
- het leveren van een bijdrage aan een duurzaam Bonaire.

De door de Eilandsraad vast te stellen Kadernota Grondbeleid Bonaire zal gedurende 2018 op onderdelen verder uitgewerkt worden.

Functie *130 Rampenbestrijding*

Doelstelling

Het bestrijden van rampen en het zoveel mogelijk beperken van ongevallen en materiële schade. Om rampenbestrijding zo effectief mogelijk te laten plaatsvinden zijn plannen noodzakelijk die periodiek worden geactualiseerd en worden nageleefd op het moment dat zich een ramp voordoet. Er is een opleidingsplan, een oefeningsplan en er wordt nu gewerkt aan een kolommenplan. De rampenbestrijding zelf is effectiever als hierop periodiek wordt geoefend en door training en opleiding van alle functionarissen die bij een ramp kunnen c.q. worden ingezet. Ook communicatie speelt een zeer voorname rol, zowel in de vorm van voorlichting en preventie als tijdens de ramp door het op de hoogte houden van de bevolking en het informeren over de voortgang en (hopelijk goede) afloop.

Prestaties algemeen

Rampenbestrijding:

- De organisatie, waaronder het opstapelen van de structuur en de processen en professionalisering van de rampenbestrijding op Bonaire.
- Ontwikkelen en uitwerken van een rampencommunicatieplan en aanvullende deelplannen.
- De coördinatie van alle rampentrainingen en andere activiteiten in relatie tot rampenbestrijding, waaronder periodieke bijeenkomsten met lokale hulpverleningsdiensten, utiliteitsbedrijven, handhavingsteams, infrastructurele teams, etc.
- De coördinatie met het Commando Plaats Incident (CoPI), het Eilandelijk BeleidsTeam (EBT) en de rampenstaf van de Rijksvertegenwoordiger en de Emergency Support Function-groepen (ESF-groepen/Bevolkingszorg).
- Afstemming met de openbare lichamen Saba en Sint Eustatius.
- Regulier contact onderhouden met de KMAR, het Ministerie van Defensie en het Ministerie van Veiligheid en Justitie.
- Naast het organiseren en coördineren ook het bijwonen van de diverse veiligheidstrainingen en oefeningen op Bonaire en andere eilanden.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het organiseren van periodieke trainingen in het kader van rampenbestrijding;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Bijzondere Uitkering

De ministerie van veiligheid en justitie geeft het openbaar lichaam Bonaire jaarlijks op grond van artikel 2 lid 1 kostenbesluit Veiligheidswet BES een bijdrage van € 100.000 in de vorm van Bijzondere Uitkering. Deze uitkering is een bijdrage in de kosten die voortvloeien uit de organisatie van rampenbestrijding en de crisisbeheersing en de brandweerbijstand. Bij het ontvangen van een beschikking c.q. toekenningbrief zal het bedrag middels een wijziging worden opgevoerd.

Functie	140 Overige beschermende maatregelen
----------------	---

Onder de functie overige beschermende maatregelen valt tegenwoordig de Afdeling Handhavingsprojecten & Taskforces en het Bureau rijbewijzen. (Voormalige SSV/Casino Controle). De Afdeling Handhavingsprojecten en Taskforces richt zich voornamelijk op bestuurlijke handhaving zoals controle op vergunningen, economische delicten en strafrechtelijke handhaving zoals naleving van milieu- en natuurregelgeving etc. De afdeling Rijbewijzen zal voortaan onder functie 211 vallen.

Doelstelling

- Handhavingstaken vertalen in handhavingsprojecten die uit het handhavingsprogramma voortvloeien en deze op een projectmatige wijze uitvoeren;
- Voorkomen van overtredingen van de wettelijke regels op het gebied van economische vergunningen, leefomgeving, orde en veiligheid in de openbare ruimte;
- Voorkomen dat toeristen worden lastiggevallen bij bad- en duikplaatsen, door uitvoeren van controles langs de noord- en zuidkust en extra bescherming bieden tijdens bezoek van cruiseschepen;
- Overheidsgoederen, waaronder gebouwen en dienstauto's geen schade oplopen of diefstal ondervinden;
- Trekking van de lokale loterij (FWNB) correct wordt uitgevoerd, door op te treden als getuige;
- Rampenbestrijding op een adequate manier kan geschieden door het bieden van ondersteuning bij de coördinatie hiervan;
- In 2018 wil de afdeling H&T hebben bereikt dat de taken opgenomen in de inrichtingsplan 2011 herschreven/ aangepast zijn conform de nota: "Analyse m.b.t. de inzet van Inspecteurs Taskforces & Projecten bij de stembureau's" van 2015. Dit in samenwerking met P&O.

Prestaties algemeen

- Uitvoeren van handhavingsprojecten die uit het handhavingsprogramma voortvloeien
- Ondersteunen van de andere interne afdelingen bij de uitvoering van hun handhavingstaken (afdeling overstijgend);
- Voorkomen van o.a. geitendiefstal op het platte land door uitvoeren van preventieve handhaving;
- Bevorderen van de fysieke veiligheid in de wijken, door wekelijks uitvoeren van controles (patrouilles);
- Voorkomen van diefstal uit auto's bij de bekende toeristische bad- en duikroutes, door preventief toezicht in samenwerking met politie en andere handhavingspartners;
- Voorkomen en bestrijden van illegaal storten van afval en afgraven van diabaas zonder vergunning door bestuursrechtelijk te handhaven;
- Controle op naleving van winkelsluitingstijden door supermarkten en minimarkten, afdracht van precariorechten door bedrijven en personen en voorwaarden van de casino vergunningen;
- Controle van overheidsgoederen, waaronder gebouwen en dienstauto's tegen schade of diefstal;
- Toezien op het verantwoorde en veilig opslag en verkoop van vuurwerk;
- Optreden als getuige bij de trekking van de lokale loterij (FWNB);
- Controle op de naleving van de vergunning voorwaarden bij de lokaliteit Pachi; Prestaties begrotingsjaar 2018

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Coördinatie van interne multidisciplinaire taskforces belast met toezicht en handhaving op het gebied van economische overtredingen en overtredingen in de buitenruimte;
- Uitvoeren van specifieke projecten op de verschillende handhavingsdomeinen;
- Preventieve handhaving op het platteland en langs de bad- en duikplaatsen;
- Preventieve handhaving van de fysieke veiligheid in de wijken en de buitenruimte;
- Op verzoek van de gezaghebber ondersteuning bieden bij het coördineren van rampenbestrijding.
- Toezien op naleving van het reclamebeleid (o.a. afdracht precariorechten en het plaatsen van reclame in de buitenruimte);
- Gebruik van digitale checklijsten bij uitvoering van de toezicht en handhavingstaken;

Functie *210 Wegen, straten en pleinen*

Het centrum van Kralendijk is het economisch hart van Bonaire. Het is tevens van historische waarde en daardoor een trekpleister voor bezoekers. Het is bovendien het eerste panorama dat cruiseschippassagiers zien bij aankomst. Het centrum wordt steeds krupper gezien de groei van het aantal bezoekers en de commerciële activiteiten. Met zicht op de toekomst moeten er nu mogelijkheden worden gecreëerd om de binnenstad evenwichtig te laten meegroeien met de ontwikkelingen zonder het eigen karakter aan te tasten.

Het wegennet verkeert in een zorgelijke staat. Het is onveilig en niet betrouwbaar. Het achterstallig onderhoud is in de laatste 6 jaar fors opgelopen. Het bestuurscollege kiest na jaren van weerkerende discussies over mogelijke modaliteiten voor financiering van de inhaalslag van het achterstallig onderhoud – voor een andere, meer constructieve benadering. Een projectmatige aanpak waarbij elk deelgebied direct wordt geïdentificeerd en voorzien van een kostenraming, in plaats van een eilandbrede benadering die het vinden van een oplossing nodeloos ingewikkeld maakt.

Doelstelling

Het formuleren, aansturen en controleren van het beleid en beheer met betrekking tot de totstandkoming en van de instandhouding van de bouwkundige werken en fysieke infrastructuur en bijbehorende (nuts-) voorzieningen. De afdeling Openbare Werken bij de directie Ruimtelijk Ontwikkeling bestaat uit de Onderhoud Werken (functie 210) en Uitvoering LVV (functie 341).

Prestaties algemeen

- Het zorgdragen voor het nodige wegenonderhoud, verkeersaangelegenheden en het zorg dragen voor de schoonmaak en het verfraaien van de openbare ruimten en aanleg van afwatering;
- Het beheer en onderhoud van overheidsgebouwen inclusief de scholen;
- De monumentenzorg en restauratieplannen;
- Het inhalen van de achterstand van de onderhoud van wegen in de wijken.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het opstellen van een aangepast uitvoeringsplan voor het Centrum Visie Kralendijk Bonaire en de verdere implementatie ervan;
- Het (laten) opstellen van een meerjaren onderhoudsprogramma voor het wegennet en het doen van voorstellen voor de implementatie van een inhaalslag;
- Het evalueren van diverse alternatieve verhardingsmethoden voor onverharde wegen en doen van een keuze voor de beste beschikbare methode qua prijs kwaliteitverhouding en het opstellen van een meerjarenplan voor de verharding van onverharde wegen en een aanvang maken met de implementatie ervan;
- Het opstellen van een onderhoudsprogramma voor het vegetatievrij houden van de bermen langs de openbare wegen en het implementeren ervan;
- Het opstellen van een onderhoudsprogramma voor openbare straatverlichting en het implementeren ervan;
- Het opstellen van een onderhoudsprogramma voor rooien t.b.v. de afvoer van hemelwater en de implementatie ervan;
- Het verfraaien van rotondes en verkeerspleinen en deze vrijgeven voor adoptie door potentiële sponsors voor onderhoud;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken

Functie	211 Verkeersmaatregelen te land
----------------	--

Tot deze functie behoren de verkeersplannen, de verkeersregelingen en de overige verkeersmaatregelen te land. Het Bureau Rijbewijzen zorgt voor een correcte afname van de theorie- en rijexamens. Hiernaast is het Bureau namens de gezaghebber verantwoordelijk voor de registratie en de administratieve afhandeling van de afgegeven rijbewijzen voor de burgers op Bonaire. Het bureau is thans verantwoordelijk voor de afname van de theorie- en rijvaardigheidstesten.

Het Bureau Rijbewijzen neemt een bijzondere plaats in binnen de directie. Het bureau is om organisatorische redenen onder de management van de afdeling Handhavingsprojecten en Taskforces geplaatst. Het bureau wordt verder voor haar administratieve taken ondersteund door het Office management.

Het Bureau Rijbewijzen wil de volgende doelen bereiken:

- Op een professionele manier afnemen van theorie- en praktijk rijexamens;
- Invoeren van een geautomatiseerd systeem voor het bijhouden van de administratie van afgenomen rijvaardigheidstesten (tbv statistieken);
- Digitalisering en automatisering van de theorie examens;
- Een Coördinator Rijbewijzen voor Bureau Rijbewijzen in functie hebben.

Doelstelling

Het zorg dragen voor de afname van theorie- en rijvaardigheidstesten;
Het bijhouden en voeren van een adequate administratie van een register van rijbewijzen.

Prestaties algemeen

- afname van theorie- en rijvaardigheidstesten door gecertificeerde rijexaminatoren;
- administreren en verzorgen van statistieken van afgenomen rijexamens en rijbewijzen;

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Trainingen op het gebied van service gerichtheid en brainstorm sessies /trainingen met betrekking tot de invoering van de nieuwe verkeerswetgeving in 2018.
- Benoemen Coördinator voor Bureau Rijbewijzen.
- Uitvoering geven aan de nieuwe WVVb m.b.t. de theorie-examens indien aangenomen door het Parlement in 2018

Functie	222 Verkeersmaatregelen te water
----------------	---

Doelstelling: wat willen we bereiken

- Het bevorderen van de orde en veiligheid in de havens en de wateren van Bonaire. (in de ruimste zin des woord) conform de nieuwe wetgeving en verordeningen.
- Het aanleggen, beheren, onderhouden en exploiteren van de havens.
- Het instellen en laten uitoefenen van een loodsbedrijf.
- Assisteren bij coördinatie van rampen bestrijding en calamiteiten op zee.
- Coördineren en assistentie verlenen bij SAR cases (Search and Rescue)
- Optimaal en adequaat uitvoeren van het beleid van de haven.
- Onderhoud van (alle) havenfaciliteiten van Kralendijk.
- Invoeren van vaarbewijs en keuringen van alle geregistreerde vaartuigen.
- Het op maritiem gebied adviseren van het bestuurscollege.

Prestaties algemeen: wat doen we

- afwikkelen/afhandelen van loodsen, meren en ontmeren van schepen en aanwijzen van ligplaatsen voor schepen en vaartuigen;
- Verzorgen van de orde en veiligheid en de beveiliging van de haven van Kralendijk;
- Zorg dragen voor de veiligheid op het water en coördineren van rampenbestrijding op zee;
- handhaving van de wettelijke regelingen scheepvaart en het marine milieu;
- Inning en afdracht van de loods-, lig-, meergelden-, en de precariorechten;
- Adviseren BC gevraagd en ongevraagd betreffende haven en maritiem gerelateerde- en beleidszaken;
- H&L draagt zorg dat de pieren en kade in een zo goed mogelijke staat blijven.
- Het vertegenwoordigen van Bonaire namens het BC in binnen en buitenland.
- Bijhouden van het vaartuigen register, het uitgeven van inschrijvingen en het reguleren van het sportduiken onder en nabij de pieren.
- Keuring van alle in het vaartuigenregister bestaande vaartuigen.

Prestaties begrotingsjaar 2018: wat gaan we doen

- Op peil houden kwaliteit van het personeel. (opleiding en trainingen)
- Waar mogelijk (compleet) wegwerken van achterstallig onderhoud aan infrastructuur.
- Investeren in personeel zodat dienstverlening op peil blijft.
- Aanpassen van wetgeving en tarieven ter verhoging van de inkomsten.
- Aanboren van nieuwe bronnen van inkomsten.
- Voorlichting geven i.v.m. invoering vaarbewijs, keuring en bijlage 6 certificering van commerciële schepen (o.a. plezier vaartuigen)

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

I. Achterstallig onderhoud / materiaal

- Fenders dienen vervangen te worden.
- Lichtmasten van alle drie steigers dient te worden vervangen. De huidige gloeilampen worden niet meer gemaakt.
- Camera's moeten worden aangeschaft conform de ISPS code voor havenveiligheid.

II. Grote projecten/ investeringen Voorlichting

De projecten hier genoemd vallen onder het noodherstel project begeleid door Port of Amsterdam International.

- De ro-ro steiger (middenpier) wordt verlaagd en gerepareerd voor primaire cargo steiger.
- De zuidpier wordt gerepareerd. Alle reparatie is bedoeld om deze nog met 10 jaar levensduur te verlengen.

III. Toekomstige projecten/ investeringen Voorlichting

- Bouwen van een nieuwe vrachthaven inclusief haventerrein. Na haalbaarheid studie zal het EGB een project bij ministerie van BZK indienen. (aanlegkosten zijn ± 20.000.000,- euro) (afhankelijk van locatie)
- Uitbreiden havencapaciteit, door het aanleggen van meerboeien in de baai van Kralendijk voor het afmeren van luxe jachten.(P.M.)

IV. Personeel/organisatie/ automatisering

De havendienst zal er ook in 2018 steeds op toe moeten zien dat de beveiliging van de havenfaciliteiten steeds voldoen aan de internationale eisen welke zijn gesteld in de International Ship and Port Facility Security Code (ISPS-code). Aangezien de eisen van cruise maatschappijen aangescherpt is zal de beveiliging moeten worden aangescherpt hetgeen zal leiden tot hogere kosten. Hier spreken we van kosten van de camera (in punt I.3) en ook een verdubbeling van de beveiligers (\$300.000) voor beide pieren. Cursus voor onze ISPS functionaris moet ook in 2018 gebeuren.

Momenteel heeft de H&L alleen maar 1 (sr) loods in dienst en 1 loods in opleiding. In 2018 moeten we 2 loodsen in dienst nemen. 1 (sr) loods komt als een vaste kracht om de H&L te versterken. De andere loods komt tijdelijk (1 jaar) om onze organisatie te helpen met training, opleiding voor alle loodsen, en het herstructureren van de loodsdienst. Na vertrek van deze loods blijft de H&L met 3 loodsen met nieuwe werk regeling en ondersteuning van uit het havenkantoor.

De sleepbootdienst van BOPEC komt vrij op de markt. Dit zal een impact hebben voor de H&L, namelijk Wetgeving en commercieel. De H&L zal toezien dat het bedrijf die de sleepdiensten komt uitvoeren, zich aan de voorschriften van de wet houdt. Het commercieel aspect houdt in dat de verdienvermogen van de haven verbeterd kan worden door als strategische partner mee te doen met de nieuwe sleepdienst.

Behalve de sleepbootdienst gaan we ook beginnen met het certificeren van commerciële vaartuigen onder 24 meters. Door deze twee extra diensten hebben we een secretariaat / administratieve medewerker hard nodig. Zonder extra mankracht kunnen we onze diensten niet volhouden.

V. Promoveren van cruisetoeerisme

Het is gebleken dat de cruise toerisme is verdubbel over de laatste 2 jaren. Dit is gunstig voor het eiland, maar brengt wel extra complicaties met zich mee. De huidige infrastructuur rond de haven is niet geschikt voor het afhandelen van 6000 (plus) passagiers op een dag. Met enige investering en het volgen van de synergy studie van UCF gemaakt voor TCB, kan deze positie verbeteren. In deze optiek moeten we samen met TCB een comité vormen voor het promoveren van Bonaire als cruise bestemming.

Functie **300 Economische zaken**

Bonaire heeft alles in zich om zich- gebruikmakend van de synergie tussen de assets van het Nederlandse staatsbestel en de eigen potentie- te ontwikkelen tot de 'Parel' van het Caribisch gebied. Een eiland met een open economie gericht op internationale dienstverlening en voorpost van Nederland in het Caribisch gebied en Latijns-Amerika. Een eiland dat de daadwerkelijke verbinding kan leggen tussen Europa en Zuid- Amerika.

Daartoe dient Bonaire zijn gunstige geografische en staatsrechtelijke positie ten volle te benutten. De geografisch en staatsrechtelijk voordelige positie van Bonaire, de relatief grote nog onbewerkte ruimte die veel kansen biedt voor een gediversifieerde en duurzame ontwikkeling, en de wil van Bonaire om zich te meten met belangrijke spelers in het Caribisch gebied, in samenhang met de ontwikkeling op gebieden waar Bonaire niet hoeft te concurreren, kunnen een solide en welvarende toekomst waarborgen.

Een economie die zich naast toerisme (functie 560) breder richt op dienstverlening en schone industrie. Een economie die ruimte biedt voor innovatie, export van kennis, verhogen van de productiviteit en die ondernemersvriendelijk is. Een economie van insluiting en participatie waarbij alle relevante partners structureel worden betrokken bij de verdere opbouw.

Functie 300 bestaat uit twee directies; Ruimte Ontwikkeling met Unit Economie en Directie Toezicht en Handhaving afdeling Handhaving Ruimte en Ontwikkeling. De personeelskosten van het personeel die belast zijn met de Unit Economie worden geraamd bij functie 002. Volgens het inrichtingsplan zijn deze ondergebracht bij de afdeling Beleid en Projecten (002.10.18). De opbrengsten van Vestiging, drank en horeca vergunningen worden op deze functie verantwoordt.

Doelstelling

De afdeling Handhaving Ruimte en Ontwikkeling heeft als taak stimuleren en/of zorg dragen voor de naleving van wetten en regels door inwoners, bedrijven en bezoekers. Hiervoor worden inspecties en controles uitgevoerd. Dit wordt bereikt door;

- Uitvoeren van inspecties en controles op een professioneel, slagvaardig en daadkrachtig manier, zodat naleving van wet- en regelgeving wordt bereikt;
- Professioneel uitvoeren van inspecties en controles op de domeinen leefomgeving, ecologie, milieu, economie, ijkwezen en elektriciteit installaties, door gebruik te maken van moderne inspectie en handhavinginstrumentarium.
- Het adequaat informeren van gebruikers, inwoners en bedrijven over wet- en regelgeving op het gebied van bouwen en wonen;
- Door het gebruikmaken van digitale checklijsten de toezicht en handhavingstaken tot een hoger niveau van slagvaardigheid brengen;
- Door advisering van het BC over "slapende" en "inactieve" bedrijven, deze weer geactiveerd kunnen worden;

Prestaties algemeen

- Handhaving van wet- en regelgeving op het gebied van leefomgeving zoals natuur, milieu, (veilig)bouwen, wonen, ruimtelijke ordening, afval en afval water, bodem, geluid, externe veiligheid en lucht;
- Handhaving van wet – en regelgeving op het gebied van economie zoals vestigingsklimaat voor bedrijven, winkelsluitingstijden, prijzenbeleid, economische en strategische voorraden, ijkwezen en drank- en horeca;
- Het doen van keuringen van elektriciteit installaties en het toetsen van aanvragen voor installateurvergunning elektra en het keuren van zonnepanelen;
- Werken in diverse taskforces op de verschillende handhavingsdomeinen;
- Het geven van advies aan het BC over de handhaafbaarheid en haalbaarheid van vergunningvoorwaarden;
- Uitvoeren van toezicht en handhavingstaken op gebied van bouwconstructies;
- Uitvoeren van IJkwet BES 2014, door het ijkken van apparatuur, pompen bij pompstations, weeg en meetinstrumenten

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het opstellen van een implementatieplan voor de uitvoering van nieuwe ijk-wet & regeling die per 1 januari 2017 in werking is getreden;
- Het opstellen van een implementatieplan voor de uitvoering van de Wet Elektriciteit en Drinkwater BES;
- Adviseren van het BC ten behoeve van bestuursrechtelijke handhaving van bedrijven die zonder vestigingsvergunningen opereren en het bouwen zonder vergunning.

Openbaar Lichaam Bonaire Begroting 2018

- Handhaven van overtredingen van de voorwaarden van de drank- & horecaverunningen, bouwvergunningen en milieuvergunningen.
- Adviseren van het BC over toepassen van gedoog- en sanctiebeleid bij overtredingen van de vergunning voorwaarden;

Nieuw beleid :

- Gebruikmaken van digitale checklijsten voor de uitvoering van toezicht en handhavingtaken op de domeinen drank & horecaverunningen, milieuvergunningen en bouwvergunningen;
- Handhaven van gebruik van containers in woongebied;
- Aanscherpen controle op rechtmatigheid van verleende bouwvergunningen;
- Koppelen van digitale basiskaart aan meerdere domeinen binnen de afdeling en directie (bv. vestigings- en D&H vergunningen aan een kadastraal nummer koppelen);
- Handhaven volgens de (nieuwe) veranderingen in de Bouwbesluit;
- Meer toepassing bestuursrecht binnen het handhavingstraject (last onder dwangsom, last onder bestuursdwang enz.);
- Trainingen verschaffen / volgen vwb verordeningen en wetgevingen;
- Opnemen bevoegdheden en procedures van handhaving in een besluit;
- Opstellen van een eilandbesluit of aanvulling van de wet voor het regelen van (erkende) installateurs;
- Aanschaf van een permanente dienstwagen voor afdeling elektra;
- Het uitvoeren van geluidsmetingen bij verzoeken voor handhaving bij geluidsoverlast;

Functie	<i>310 Handel en industrie</i>
----------------	---------------------------------------

Doelstelling

Onder deze Functie worden de uitgaven en inkomsten met betrekking tot handel en industrie waaronder, het stimuleren van bedrijven, organiseren van jaarbeurzen, handelsmissies, verantwoord

Prestaties algemeen

- Het stimuleren van midden- en kleinbedrijf.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het opstellen van een integraal pakket van economische stimuleringsmaatregelen;
Het adviseren en ondersteunen van het beleid mbt de sociaal economische ontwikkelingen

Functie	341 Overige agrarische zaken, jacht en visserij
----------------	--

Doelstelling

De Afdeling Beheer & Openbare Werken is een afdeling binnen de directie Ruimte en Ontwikkeling (R&O). Door de samenvoeging van de verschillende afdelingen tot een nieuwe directie op het terrein van ruimte en ontwikkeling leiden alle aspecten tezamen tot een duurzame ontwikkeling. Dit past geheel binnen het Masterplan Bonaire en is gebruikt als basis voor het formuleren van de missie, visie en doelstelling van de directie ruimte en ontwikkeling waaronder de dienst LVV valt. Tevens is de directie belast met het uitvoeren van de op de volksgezondheid gerichte werkzaamheden tbv het slachten en uitvoering van de handhavende taken op het gebied van voedselveiligheid.

Onder de directie Ruimte en Ontwikkeling valt de afdeling Beheer en Openbare Werken, waaronder de afdelingen/secties:

- Onderhoud Openbare Werken
- Uitvoering LVV

Visie

De sectie afdeling uitvoering LVV wil de landbouw, veeteelt en visserij onder de Bonairiaanse samenleving (bevolking en private sector) bevorderen.

"Het bieden van ondersteuning bij het verder ontwikkelen van een economisch en ecologisch gezonde landbouw, veeteelt en visserij sector." LVV moet de trekker zijn om de bevolking bewust te maken door voorlichting en demonstratie te geven.

Missie

Voor de landbouw betekent dit: de promotie van de landbouwverbouwing zowel voor eigen consumptie als voor beperkte export.

Voor veeteelt wil de afdeling Uitvoering LVV de lokale veehouderij in het algemeen verbeteren en stimuleren om zodoende inteelt in de veestapel te voorkomen en export van de Bonairiaanse veestapel te promoten.

Een continue ontwikkeling van de visserij op Bonaire zal worden gepromoveerd door toepassing van de traditionele visserij aangevuld met nieuwe technologieën.

Tevens wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van bodemkunde (putten, dammen en grondwater) en plannen, het aanleggen en onderhouden van plantsoenen en andere vormen van aanplant ter verfraaiing, de grondverbetering en/of erosiebestrijding

Memorandum of Understanding

Op 2 september 2015 is een bilateraal Memorandum of Understanding (MoU) tussen het ministerie van Economische Zaken (EZ) en het openbaar lichaam Bonaire getekend met betrekking tot capaciteitsontwikkeling bij de afdeling Landbouw, -, Veeteelt en Visserij van het OLB en het opzetten van een expertise centrum, proeftuin en demonstratie centrum voor duurzame landbouwtechnieken. Beide partijen hebben overeengekomen om;

- Gezamenlijk in te zetten om de afdeling LVV om te vormen tot een expertise centrum en proeftuin op het gebied van land- en tuinbouw zodat deze zijn ondersteunende en aanjagende functie kan vervullen;
- Het aanwijzen van personen die voor 1 november 2015 een gezamenlijke plan van aanpak opstellen in samenhang met de Beleidsvisie Landbouw Veeteelt Visserij Bonaire 2014-2029 en het Plattelands ontwikkeling programma (POP);
- Het ter beschikking stellen van de realisatie van de plan van aanpak en voor het implementeren ervan op projectmatige basis expertise met als uiteindelijke doel lokaal goed opgeleide mensen die in staat zijn de afdeling LVV op het gewenste niveau te brengen en te houden en zowel inhoudelijk als fysiek de opzet van de proeftuin voor testen en demonstratie van relevante technieken in de land- en tuinbouw mogelijk te maken.

Prestaties algemeen:

- Het coördineren van de (uitvoerende) werkzaamheden op het gebied van landbouw, veeteelt en visserij;
- Het opzetten en uitwerken van een beheersprogramma voor het hergebruik van gezuiverd afvalwater voor agrarische doeleinden;
- Het coördineren van inkoop, verkoop en bemiddeling van producten en goederen van agrarische aard;
- Het ontwikkelen, onderhouden en monitoren van de aanwezige faciliteiten ten behoeve van de landbouw (plots), veehouderij (slachthuis) en visserij;
- Het geven van meer voorlichting en instructies;

Openbaar Lichaam Bonaire Begroting 2018

- Het handhaven van wet – en regelgeving op het gebied van vee, vis, vlees en overige dierlijke producten waaronder de controle op vlees- en visverwerkende bedrijven;
- Het handhaven van het slachtverbod voor vee en keuring van vee;
- Het geven van meer voorlichting en instructies;
- Het terugkeren van relatief grootschalige, duurzame en gemechaniseerde landbouw op Bonaire;
- Het produceren van geitenvoer voor de landbouwers (kunukero's);
- Het benutten van het gezuiverde afvalwater (RWZI / TWZI);
- Het beschermen van het koraalrif en daarmee het toerisme op Bonaire;
- Het verzorgen waterbasin; pompen + leiding voor irrigatie.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het opstellen van een onderhoudsprogramma voor de plantsoenen en de implementatie ervan;
- Het uitvoeren van een door het Bestuurscollege en de Eilandsraad vast te stellen plan voor professionalisering en eventuele verzelfstandiging van LVV. Basis voor de professionalisering is de MOU die op 5 september 2015 ondertekend is met het Ministerie van Economische Zaken;
- Vooruitlopend op de eventuele verzelfstandiging een korte termijn verbeteringsplan (laten) opstellen voor de dagelijkse operationele werkzaamheden van LVV;
Het uitvoeren van reguliere operationele taken

Functie	400 Algemeen beheer
----------------	----------------------------

Ieder kind heeft (een) talent en het bestuurscollege wil dat de lokale jeugd dat talent zo goed mogelijk benut. Daarvoor moeten het OLB, het ministerie van Onderwijs, schoolbesturen en lokale instellingen en instellingen in Nederland de juiste kaders en randvoorwaarden bieden. Wij willen dat onze jeugd kwalitatief goed onderwijs aangeboden krijgt op alle niveaus en in al zijn facetten, dat zij de talenten waarover zij beschikken kunnen benutten zodat leerlingen en studenten zich optimaal kunnen ontwikkelen en dat kinderen en jongeren onderwijs zoveel mogelijk volgen in hun eigen woonomgeving. Een duurzaam goede samenwerking tussen scholen, schoolbesturen en instellingen is de inzet van het bestuurscollege.

Doelstelling

Het signaleren, aankaarten, stroomlijnen en opvangen van in de praktijk ontstane problematiek op het Primair Onderwijs (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO). De afdeling Educatie en Welzijn draagt zorg voor de inhoudelijke en beleidsmatige verbindingen op drie niveaus in het lokale beleid: op het niveau van de politiek-bestuurlijk betrokkenen, op het ambtelijk niveau – schoolbestuurlijke verhoudingen en op het niveau van school en de daarbij betrokkenen. De afdeling Educatie en Welzijn (E&W) valt onder de directie Samenleving en Zorg.

Prestaties algemeen

- Het signaleren en opvangen problemen in PO en VO;
- Het ontwikkelen van beleid voorschoolse educatie;
- Het professionaliseren van uitvoering Leerplichtwet BES;
- Het mede-ontwikkelen van de methode "Wereldoriëntatie";
- Het organiseren van 'Plataforma di Enseñansa'(minimaal 6 keer per jaar);
- Het stimuleren ouderbetrokkenheid;
- Het subsidiëren van zorgcontract met Stichting Voeding op School;
- Het minimaliseren van voortijdig schoolverlaten;
- Het optimaliseren van veiligheid in en om de school; i.s.m. alle partijen de wijze van uitvoering van het convenant 'Een Veilige School' evalueren;

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het overgaan van voorschoolse opvang naar voorschoolse educatie;
- Het stimuleren en samenwerken van het tot stand komen van nieuwe concepten zoals 'Brede school en Educatie Kindcentra' bij schoolbesturen;
- Het uitvoeren van reguliere operationele en wettelijke taken.

Functie	480 Gemeenschap, uitgaven/inkomsten van het onderwijs
----------------	--

Doelstelling

Bij eilandsverordening worden regels gegeven met betrekking tot het verstrekken van voeding en kleding aan, alsmede het mogelijk maken van vervoer naar en van school voor leerlingen die zonder deze voorzieningen redelijkerwijs niet in staat zouden zijn de school geregeld te bezoeken (WPO BES, art. 5). De doelstelling van het schooltransport: het zo optimaal mogelijk bieden van de mogelijkheid voor transport van huis naar school, van school naar huis ten behoeve van alle leerlingen op het eiland.

Voorziening in huisvesting:

Het openbaar lichaam draagt zorg voor de voorzieningen in de onderwijs huisvesting. Deze huisvesting is zodanig dat kan worden voldaan aan de redelijke eisen die het onderwijs aan de huisvesting van scholen in het openbaar lichaam stelt. De eilandsraad of het bestuurscollege behandelt daarbij de door het openbaar lichaam in stand gehouden scholen en de andere scholen op gelijke voet (WPO BES, art. 78).

Prestaties algemeen

Uitvoeren van de Wet primair onderwijs (WPO BES) artikel 5 en 78 door

- Het zorg dragen voor een bestand van bussen die bereid en capabel zijn om de leerlingen op een verantwoorde wijze te transporteren;
- Het reorganiseren van leerlingenvervoer;
- Het uitvoeren verordening kleding, voeding en vervoer;
- Het verstrekken van gelden voor kleding voor die ouders die leerplichtige kinderen hebben maar deze kleding niet kunnen betalen (in samenwerking met MOA);
- Het uitvoeren van het onderwijs huisvestingplan Bonaire 2012-2017 i.s.m. OCW;
- Het opstellen van een onderhoudsplan (in samenwerking met R&O);
- Het zorg dragen van onderwijshuisvesting.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het instellen c.q. monitoren van een schooltransport werkgroep;
- Het opstellen van plan met betrekking tot fysieke gesteldheid schoolgebouwen;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Functie	482 Volwassen educatie
----------------	-------------------------------

Volwasseneneducatie omvat vormen van onderwijs, bestemd voor personen die het volgen van onderwijs niet als hoofdactiviteit hebben.

Doelstelling

Het bevorderen van vak- en beroepsonderwijs, algemeen vormend avondonderwijs, scholing en vorming in het algemeen, ongeacht geloofsovertuiging, volgens normen, die uit het oogpunt van maatschappelijk zorg aanvaardbaar zijn.

Prestaties algemeen

De taken teneinde de doelstelling te bereiken, die gerekend worden tot secundaire taken van de overheid, worden binnen het kader van door de overheid uitgestippeld beleid uitgevoerd door stichting Fundashon Formashon Pa Mayan (FORMA). De stichting gaat daarvoor een zorgcontract aan met het OLB, waarvoor zij een subsidie ontvangt, waarmee men tezamen met eventuele elders vandaan te werven fondsen en/of donaties de nodige infrastructuur/faciliteiten/mogelijkheden moet scheppen/bieden om de doelstelling te kunnen verwezenlijken.

Prestaties begrotingsjaar 2018

Het ontwikkelen beleid volwasseneneducatie;

Het er op toezien dat er opleidingen, cursussen en trainingen verzorgd worden die gericht zijn op de vraag op de arbeidsmarkt.

Conform de Wet sociale kantrajecten jongeren BES dient elk openbaar lichaam een projectbureau in stand te houden dat tot taak heeft:

- Het uitvoeren van de educatieve intake;
- Het beheren van het deelnemersregister;
- Het nemen van een beschikking op een aanvraag voor een kantraject toelage;
- Het houden van toezicht op de uitvoeringsinstantie.

Functie	510 Openbaar bibliotheekwerk
----------------	-------------------------------------

Doelstelling

Iedere burger op Bonaire moet zich kunnen ontwikkelen, bewust en actief deelnemen aan de maatschappij. Het streven is dat elke burger in staat wordt gesteld om kennis, informatie en cultuur tot zich te nemen. Een aantrekkelijke, kwalitatief hoogwaardige, vernieuwende bibliotheek kan hierin een rol spelen. Op dit moment heeft de bibliotheek in zijn algemeenheid een collectie van minder dan 15.000 boeken. Om de maatschappij te kunnen bedienen is een collectie van ongeveer 25.000 boeken nodig. Bibliotheek valt onder de afdeling E&W en behoort bij de directie Samenleving en Zorg.

Prestaties algemeen

- Het bewust worden van de rol van bibliotheek in de samenleving;
- Het toegankelijk maken van een algemene informatiecollectie;
- Het begeleiden in het zoeken naar informatiecollectie;
- Het continue actualiseren en uitbreiden van collecties;
- Het investeren in nieuwe media;
- Het investeren in nieuwe technologie;
- Het beschikken over specifieke informatie betreffende Bonaire en de voormalige Antillen.
- Het bevorderen van lezen;
- Het aansluiten van beschikbare collectie met leesgedrag en de behoeftes van de bezoekers en leden;
- Het maken van bibliotheek ontmoeting en leesplezier omgeving- Sentro di Informashon i Kultura;
- Het bevordering van samenwerking met andere partners;
- Het leggen van contacten in de regio;
- Het op peil behouden van kwaliteit van het personeel.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het onderzoeken naar mogelijkheid tot verzelfstandiging;
- Het aanschaffen van nieuwe boeken;
- Het moderniseren van de volwassenen boeken collectie;
- Het uitbreiden activiteitenaanbod;
- Het creëren van draagvlak binnen gemeenschap;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Functie

530 Sport

Een gezonde geest en een gezond lichaam zijn voorwaarden om als burger volwaardig mee te draaien in de maatschappij. Gezond leven, gezond eten en voldoende lichaamsbeweging houden niet alleen het lichaam maar ook de geest in goede conditie. Het bestuurscollege streeft ernaar faciliteiten die nodig zijn om lichaamsbeweging te bevorderen te optimaliseren en zo bij te dragen aan een Boneiru Salú. Voor het bestuurscollege is het belangrijk om zoveel mogelijk jongeren het belang van sport te laten inzien en deel te laten nemen aan een of meerdere sporten binnen een georganiseerde sportorganisatie. Bij het openbaar lichaam Bonaire valt sport onder de onderafdeling Instituto pa Deporte di Bonaire (Indebon). Indebon valt onder de afdeling E&W en behorend bij de directie Samenleving en Zorg.

Doelstelling

- Het promoten van een gezonde samenleving w.o. verliezen van overtollig gewicht;
- Het zorgen voor betere conditie;
- Het verlagen van fysieke en emotionele spanningen;
- Het bouwen van sociale contacten;
- Het verbeteren van het vermogen tot nadenken;
- Het zorgen voor een jonger en gezonder lichaam;
- Het helpen van senioren om langer zelfstandig blijven;
- Het verminderen van de kans om ziek te worden;
- Het ontwikkelen van van meer persoonlijke energie;
- Het voorkomen van lichamelijke problemen;
- Het aanleren van bepaalde normen en waarden door o.a. samenwerken en omgaan met winst en verlies.

Prestaties algemeen

- Het uitvoeren van sport- en recreatiebeleid;
- Het geven van bewegingsleer op de basisscholen;
- Het organiseren van de schoolsport in het algemeen;
- Het organiseren/begeleiden van sportinstellingen en activiteiten;
- Het verhogen van het sportniveau in het algemeen;
- Het organiseren van naschoolse sportactiviteiten in de wijken;
- Het ondersteunen van ouderentehuizen met het organiseren van sportactiviteiten voor de bewoners;
- Het selecteren en voorbereiden van de selecties die jaarlijks deelnemen aan de interinsulaire schoolcompetitie tussen Aruba, Curaçao en Bonaire;
- Het detecteren van talenten;
- Het coördineren van het onderhoud aan de sportaccommodaties die in beheer zijn van het OLB.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het invoeren van nieuwe sportstructuur;
- Het introduceren van sportkalender;
- Het introduceren onkostenvergoeding gebonden aan certificeringprogramma's voor coaches;
- Het actief aanmoedigen van jongeren om deel te nemen aan georganiseerde sport;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Functie**540 Kunst**

Cultuur is een universeel recht van alle kinderen en jongeren. Steeds meer experts en beleidsmakers erkennen het belang van cultuurervaringen voor de zelfontplooiing en persoonlijke ontwikkeling van jong en oud, individueel en in groepsverband. En als het gaat om de vraag wanneer we het best met cultuur in aanraking komen, is het devies; 'hoe vroeger hoe beter'. Het bestuurscollege wil de brug tussen jongeren en de wereld van kunst en cultuur helpen verstevigen. Er moet een goede relatie zijn tussen openbaar lichaam en de uitvoering van cultuurbeleid, contractmanagement, opdrachtverlening cultuur organisaties en accountfunctie voor cultuur. Bij het openbaar lichaam Bonaire is de onderafdeling Sekshon Kultura, Arte i Literatura (SKAL) belast met cultuur. SKAL. De onderafdeling SKAL valt onder de afdeling E&W en behorend bij de directie Samenleving en Zorg.

Doelstelling

- Het helpen verstevigen van de brug tussen jongeren en kunst en cultuur;
- Het 'zelf' verder willen ontwikkelen van culturele competenties;
- Het promoten van de Boneriaanse cultuur, normen en waarden binnen de samenleving;
- Het ontwikkelen en promoten van cultureel erfgoed;
- Het behouden en beschermen van de Boneriaanse geschiedenis (bibliotheek, nationaal archief, audio en visueel materiaal, grot en indianentekeningen);
- Het stimuleren van cultuur via media;
- Het bevorderen van cultuur toerisme;
- Het bevorderen van cultuureducatie;
- Het bevorderen van een culturele samenleving;
- Het verbeteren culturele documentatie en registratie;
- Het verbeteren van de culturele infrastructuur.

Prestaties algemeen

- Het uitvoeren van cultuurbeleid w.o. cultuurkalender;
- Het ontwikkelen van culturele Tv- en radioprogramma's;
- Het ontwikkelen en promoten van culturele en kunst projecten op scholen en buurtcentra;
- Het organiseren diverse lokale festivals zoals Siman di Kultura;
- Het ondersteunen van projecten ter bescherming van culturele - erfgoed zoals BONAI;
- Het promoten van culturele en artistieke expressie;
- Het deel laten nemen van de jongeren aan activiteiten c.q. evenementen zoals Arte di Palabra, cultuurquiz,
- Het erkennen van personen in de samenleving die een bijdrage hebben geleverd op sociaal cultureel gebied in de vorm van Buluarte, Sambarku en Chapi di Lucha;
- Het ondersteunen van inter-eilandelijke en regionale uitwisselingen.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het uitvoeren van reguliere operationele taken conform Cultuur kalender.

Nationale feestdagen

De nationale feestdagen die op Bonaire worden aangehouden zijn als volgt.

1 januari	Nieuw Jaar
februari/maart	Carnaval; kindercarnaval en volwassenencarnaval
27 april	Koningsdag
30 april	Rincondag
01 mei	Dag van de arbeid
06 september	Bonairedag
15 december	Koninkrijksdag

Functie	541 Oudheidkunde/musea
----------------	-------------------------------

Onder deze functie vallen gemeentelijke baten en lasten verband houdend met het verzamelen, conserveren, systematisch rangschikken en voor een ieder toegankelijk maken van uitingvormen van cultuur of culturen of dood materiaal door de natuur gevormd, waarbij de bewuste objecten in het algemeen niet worden overgedragen aan het publiek, maar in bezit of bruikleen blijven bij de bedoelde instellingen. Het museum valt onder het beheer van de onderafdeling SKAL.

Doelstelling

- Het geven van uitvoering aan het gekozen beleid;
- Het behouden en beschermen van het culturele erfgoed;
- Het ontwikkelen van culturele erfgoed in het algemeen;
- Het bevorderen van cultuureducatie en cultuurtoerisme.

Prestaties algemeen

- Het organiseren van museale expositie;
- Het organiseren van museumdag;
- Het leggen van contacten met lokale en regionale musea;
- Het continue investeren in museale collectie door aankopen van artefacten;
- Het produceren en faciliteren van informatiematerialen.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Functie	<i>560 Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie</i>
----------------	---

Tot deze functie behoren openlucht recreaties zoals dierentuinen, volksfeesten, carnaval vieringen, bevordering van toerisme en subsidies aan derden voor de openlucht recreatie voorzieningen.

Doelstelling

- Het streven naar economische diversificatie;
- Het innoveren van de economische pijler toerisme;
- Het behouden en verder uitbouwen van concurrentiepositie;
- Het intensiveren van het 'branden' en 'marketen' van het product Bonaire voor de realisatie van een duurzame toeristische en economische ontwikkeling;
- Het promoten van volksfeesten.

Prestaties algemeen

- Het bijdragen in de volksfeesten : Karnaval, Dia di Rincon, Dia di Boneiru en Regatta;
- Het vrijmaken van middelen om Bonaire te kunnen promoten;
- Het promoten van cruise-toerisme;
- Het intensiveren van bestaande markten en ontwikkeling van nieuwe markten;
- Airlift marketing en support;
- Productontwikkelingen E-marketing;
- Het verhogen van airlift bij de bestemmingen Europa, Noord - Amerika en Latijns - Amerika.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het promoten van wijkfeesten;
- Het extra bijdragen in het promoten van Bonaire alsmede om andere carriers van het Amerikaans continent te overtuigen Bonaire in hun vluchtschema op te nemen;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Functie	600 Algemeen beheer sociale voorziening en maatschappelijke dienstverlening
----------------	--

Doelstelling

Armoede kan het meedoen in de samenleving beperken. Het terugdringen van armoede is daarom een belangrijke ambitie van het bestuurscollege die vorm krijgt in een doelgericht armoedebeleid. Werk is de snelweg om uit armoede te geraken. Het verhogen van de arbeidsparticipatie leidt, naast persoonlijke voldoening, tot economische zelfredzaamheid.

De schuldenproblematiek op Bonaire is groot. Het is van belang te komen tot een vorm van schuldverlening, maar ook dat maximaal wordt ingezet op het voorkomen van schulden. Samen met betrokken organisatie wordt een concreet plan uitgewerkt.

Het bestuurscollege wil specifieke aandacht voor kinderen die opgroeien in armoede. Deze kinderen verdienen extra aandacht en moeten ook volledig kunnen meedoen als het gaat om bijvoorbeeld sport, cultuur of onderwijs. Door middel van een kortingspas en/of een kindpakket moet dit worden bewerkstelligd.

De unit Maatschappelijke Ondersteuning biedt, op het gebied van sociaal-emotioneel welzijn van het individu, diensten aan ter bevorderingen van het gevoel van welbevinden op diverse terreinen van het menselijk leven. Om dit te bereiken maakt de Unit Maatschappelijke Ondersteuning gebruik van diverse instrumenten om hier kracht bij te verlenen. De afdeling Maatschappelijke Ondersteuning en Arbeid (MOA) valt onder de directie van Samenleving en Zorg.

De kosten voor het bestrijden van armoede (functie 610) en participatie in arbeidsmarkt (functie 611) zijn geïntegreerd in de functie 600 en vallen onder het beheer van MOA.

Prestaties algemeen

- Het begeleiden van het proces schuldhulpverlening;
- Het toekennen van schoolbenodigdheden en schooluniformen;
- Het bijdragen aan het algemeen maatschappelijk werk;
- Het uitvoeren van de begrafeniswet BES;
- Het bevorderen van maatschappelijke participatie;
- Het bevorderen van onderwijs participatie;
- Het bevorderen van participatie op arbeidsmarkt door het inzetten van integrale vormen van ondersteuning (materieel en activerend);
- Het verstrekken van eenmalige financiële/materiële steun aan doelgroepen middels regelingen voor bijzondere bijstand en/of subsidies;
- Het introduceren van een kortingspas voor gezinnen met een laag inkomen;
- Het maatschappelijk ondersteunen in het kader van activerende dienstverlening en participatie;
- Het aanpakken van armoede achter de voordeur via wijkteams;
- Het inzetten op preventie om schulden te voorkomen;
- Het zorg dragen van armoedebeleid
 - Voedselpakketten;
 - Kinderopvang;
 - Woningverbetering en woonbegeleiding.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het opstellen van kindgericht armoedebeleid;
- Het uitvoeren van reguliere operationele en wettelijke taken.

Functie	610 Onderstandverlening
----------------	--------------------------------

Tot deze functie behoren de uitkeringen ingevolge de Besluit Onderstand BES w.o. bijzondere bijstanden. Per 10-10-10 zijn deze taken een Rijkstaak geworden. Vandaar dat we hebben gekozen om de bedragen ter uitvoeren van Begrafeniswet BES, wet primaire Onderwijs en overige financiële steun/overbruggingsgelden onder de functie 600 voortaan te verwerken. Deze functie is vanaf de begrotingsjaar 2015 vervallen.

Functie	611 Werkgelegenheid
----------------	----------------------------

Tot deze functie behoren alle voorzieningen van het Rijk (in de vorm van bijzondere uitkeringen) die in het kader van de werkgelegenheid bestaan.

Doelstelling Unit Arbeid

Het zorg dragen voor de voorbereiding, uitvoering, voortgang en kwaliteit van de beleidsadvies met betrekking tot arbeidsvoorzieningvraagstukken en het adviseren over de toelating van buitenlandse arbeidskrachten, de afstemming tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt door arbeidsbemiddeling en informatieverstrekking en het ondersteunen, monitoren en evalueren van de uitvoering van het gekozen beleid. De afdeling MOA valt onder de directie Samenleving & Zorg.

Prestaties algemeen Unit Arbeid

- Het uitvoeren van arbeidsmarktbeleid;
- Het toeleiden naar de arbeidsmarkt;
- Het registreren en beheren van arbeidsgegevens;
- Het afstemmen tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt;
- Het zorg dragen van arbeidsbemiddeling en informatieverstrekking;
- Het intensiveren samenwerking tussen overheid, onderwijs, Raad voor onderwijs en Arbeidsbemiddeling (ROA) en het bedrijfsleven;
- Het verstrekken en professionalisering van arbeidsbemiddeling;
- Het introduceren van een vangnet bij baanverlies;
- Het zorg dragen van beleidsadvies;
- Het toetsen van tewerkstellingsvergunningen;
- Het ondersteunen van sociaal nationaal dialoog.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Reguliere taken en het voortzetten van de bijzondere uitkeringen ivm Werkgelegenheid.

Functie	620 Maatschappelijke begeleiding en advies
----------------	---

Doelstelling

Het bieden van ondersteuning, begeleiding en (juridisch) advies waardoor de zelfredzaamheid en/of het sociaal functioneren van mensen wordt hersteld of bevorderd. Het geven van organisatorische, inhoudelijke en strategische ondersteuning aan organisaties zodat daar waar nodig zo snel mogelijk effectieve en op een uniforme wijze hulp ingezet kan worden. Deze functie is vanaf 2015 komen te vervallen. Maatschappelijk werk zal voortaan onder functie 630 Sociaal cultureel werk/ jeugd – en jongerenwerk : Ondersteuning samenlevingsopbouw vallen.

Prestaties algemeen

- Het opheffen van (rechts-) ongelijkheid;
- Het versterken en deskundigheidbevordering van het NGO-veld;
- Het organiseren van conferenties en/of workshops ten behoeve van de deskundigheid en uniformiteit binnen het welzijnsveld jeugdzorg.

Prestaties begrotingsjaar 2018

Zie functie 630.

Functie	630 Sociaal cultureel werk / jeugd- en jongerenwerk
----------------	--

Kinderen en jongeren moeten kansrijker, veiliger en gezonder kunnen opgroeien. Waar nodig dienen hun ouders in hun verantwoordelijkheid te worden gesteund. Het Boneriaanse Centrum voor Jeugd & Gezin (CJG- Sentro pa Hubentut i Famia) heeft hierbij een cruciale centrale rol. Samen met de verschillende actoren in het jeugddomein wordt ingezet om te komen tot een jeugd beleidskader waarin verschillende maatregelen worden opgenomen om er voor te zorgen dat kinderen en jongeren zich maximaal kunnen ontwikkelen.

Doelstelling

Sociaal cultureel werk

Het bieden van sociaalagogische dienstverlening (op vrijwillige basis) aan personen en groepen, gericht op hun cultureel en maatschappelijk functioneren in de samenleving in de vorm van recreatie, educatie, kunst en cultuur en de ondersteuning van groepen mensen in hun directe leef- en woonomgeving.

Het bieden van ondersteuning, begeleiding en advies waardoor de zelfredzaamheid en/of het sociaal functioneren van mensen wordt hersteld of bevorderd

Ondersteuning samenlevingsopbouw

Het bieden van organisatorische, inhoudelijke en strategische ondersteuning aan organisaties zodat daar waar nodig zo snel mogelijk effectieve en op een uniforme wijze hulp ingezet kan worden.

Jeugd- en jongerenwerk

Het bieden van gevarieerd basisaanbod van sociaal-culturele voorzieningen voor kinderen en jongeren en jeugdparticipatie ter stimulering van de ontwikkeling of ter preventie van problemen.

Prestaties algemeen

Sociaal cultureel werk, ondersteuningsamenlevingsopbouw en jeugd en jongerenwerk

- Het stimuleren van activiteiten op het gebied van recreatie, kunst & cultuur, educatie & samenlevingsopbouw;
- Het beheren en onderhouden van ontmoetingsfaciliteiten ten behoeve van het sociaal cultureel werk;
- Het ondersteunen en stimuleren van integrale wijkaanpak;
- Het versterken en deskundigheidbevordering van het NGO-veld;
- Het organiseren van conferenties en/of workshops ten behoeve van de deskundigheid en uniformiteit binnen het welzijnsveld;
- Het bieden van naschoolse opvang voor jeugd & jongeren ter stimulering van de ontwikkeling en ter preventie van problemen;
- Het toegankelijk maken van buurtcentra voor de buurt;
- Het coördineren van jobprogramma's;
- Het bevorderen van jeugdparticipatie;
- Het initiëren van jeugdadviesraad.

Prestaties begrotingsjaar 2018

Sociaal cultureel werk , ondersteuning samenlevingsopbouw en jeugd en jongerenwerk

- Het opstellen van jeugdbeleidskader, de stichting CJG speelt hierbij een cruciale rol;
- Het opstellen van een buurtwerkbeleid;
- Het verbeteren van kwaliteit naschoolse opvang voor jongeren;
- Het uitvoeren van reguliere operationele en wettelijke taken.

Functie	640 Bejaardenzorg
----------------	--------------------------

Ouderen en mensen met een beperking (functie 651) wil het bestuurscollege zo veel mogelijk bij de (buurt) activiteiten betrekken, maar ook hun talent en ervaringen benutten. Het is van belang dat degenen die dat kunnen zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen omgeving kunnen blijven functioneren en meedoen. Hun woning en omgeving moet hier op zijn of worden aangepast.

Doelstelling

Bevordering van het lichamelijke, geestelijke, sociale welzijn en participatie van senioren in de Bonairiaanse samenleving.

Prestaties algemeen

- Het subsidiëren en ondersteunen dagopvangcentra ter bevordering van de maatschappelijke participatie van ouderen;
- Het vertegenwoordigen van het OLB in het senioren platform;
- Het bevorderen van mantelzorg;
- Het verbeteren van zelfstandige woonsituatie van de ouderen;
- Het organiseren van gezamenlijke activiteit (bv. in het kader van viering Internationale dag van de ouderen);
- Het promoten van sectorale arbeidsovereenkomsten gekoppeld aan een algemeen burgerlijk pensioenfonds, ter aanvulling op AOV;
- Het extra aandacht geven aan ouderen die in een hulpbehoevende situatie verkeren;
- Het ondersteunen van ouderen met slechts AOV als enige vorm van inkomen;
- Het bevorderen van de samenwerking tussen verpleegtehuizen en verzorgingstehuizen en combinatievoorzieningen op wijkniveau;
- Het opzetten van wijkgerichte maatschappelijke voorzieningen voor de Bonairiaanse ouderen.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het vaststellen van senioren en mindervalide beleid;
- Het bestendigen van de project Zelfmanagement 60 + en MIVA;
- Het uitvoeren van de reguliere operationele en wettelijke taken.

Functie	650 Kinderopvang
----------------	-------------------------

Op Bonaire is het gebruikelijk dat zowel de man als de vrouw binnen een gezin werkt. Een groot deel van de bedrijven en overheidsinstellingen op Bonaire beginnen om 7:30 en 8:00 uur. Voor de allerkleinsten is er een ruime keuze van kinderopvang. Kinderopvang moet goed en veilig zijn. Zodat kinderen zich veilig voelen en de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen. Ouders die gaan werken moeten hun kind met een gerust hart achter kunnen laten bij een kinderopvang. Het openbaar lichaam neemt verschillende maatregelen om de kinderopvang te verbeteren. Bijvoorbeeld door kwaliteits- en veiligheidseisen te stellen aan kinderopvangbedrijven.

Doelstelling

Creëren van voorwaarden voor kwalitatief goede kinderopvang zodat alle kinderen van 0 tot 4 jaar zich op verschillende gebieden kunnen ontwikkelen in een veilige omgeving. Hieronder valt kinderdagverblijven.

Prestaties algemeen

- Het zorgdragen voor kinderopvangbeleid;
- Het inzetten op voorschoolse opvang in samenspraak met RCN en schoolbesturen;
- Het uitdragen van visie;
- Het uitvoeren van de verordening kinderopvang;
- Het verbeteren en verder vergroten van veiligheid op kinderopvangcentra;
- Het verbeteren van kwaliteit van kinderopvangcentra;
- Het nog beter beschermen van kinderen tegen geweld;
- Het zorgdragen voor richtlijnen (verordening en handleiding);
- Het introduceren van een kwaliteitsinspecteur voor de voorschoolse educatie ;
- Het ontwikkelen van duidelijke educatiemodules voor de voorschoolse educatie;
- Het houden van toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang en zo nodig handhaven Het uitvoeren van overgangsregeling kindercentra die niet aan kwaliteitseisen voldoen.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het uitvoeren van reguleren en operationele taken.

Functie	651 Dagopvang gehandicapten
----------------	------------------------------------

Doelstelling

Bevorderen van emancipatie, maatschappelijke participatie en volledige integratie van minder validen/gehandicapten op Bonaire.

Prestaties algemeen

- Het bevorderen van zelfredzaamheid van gehandicapten op Bonaire;
- Het stimuleren van sociale veiligheid en verbetering van de woonsituatie van gehandicapten/minder validen;
- Het opzetten van een overkoepelend platform voor gehandicapten op Bonaire
- Het ontwikkelen van een gehandicapten/minder validen beleid in samenwerking met belangenorganisaties op dit gebied;
- Het stimuleren en ondersteunen bewustwordingscampagne toegankelijkheid van de verschillende belangenorganisaties.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het stimuleren en ondersteunen bewustwordingscampagne toegankelijkheid van de verschillende belangenorganisaties;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Functie	700 Algemeen beheer volksgezondheid
----------------	--

Na de verandering van 10-10-10 waarbij het merendeel van de zorg met name de 'cure' onder de verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid is geplaatst, is de publieke gezondheidszorg met als speerpunt preventie het gebied waarop het Openbaar Lichaam Bonaire zijn energie en focus op richt. Sinds 2012 wordt de publieke gezondheidszorg ondersteund door de GGD Den Haag, toch blijft het de taak van het OLB zorg te dragen voor de garantie van gezondheid voor burgers. Het bestuurscollege wil als eerste aandacht besteden aan bewustwording- en voorlichtingscampagnes die op strategische en gestructureerde wijze moet worden aangeboden. Tevens wil het bestuurscollege zich inzetten voor tot verbetering van de samenwerking tussen het OLB en het Ziektekostenverzekeringskantoor (ZVK) met als doel om de gezondheidszorg te optimaliseren.

De Afdeling Publieke Gezondheidszorg van de Directie Samenleving & Zorg is een leidende afdeling binnen een gestructureerde publieke gezondheidszorg, waarbij door het (laten) uitvoeren van preventie activiteiten de gezondheid van de gehele bevolking en risicogroepen (jeugd, ouderen, gehandicapten, migranten) van Bonaire wordt bewaakt, beschermd en bevorderd.

De afdeling publieke gezondheidszorg is voor het lokaal bestuur een vanzelfsprekende deskundige partner met een adviesrol en voor de inwoners van Bonaire een herkenbare organisatie die investeert in het bundelen van krachten en het stimuleren van samenwerking met alle relevante partners.

Als extra taak draagt de afdeling Publieke Gezondheidszorg zorg voor de coördinatie van de Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR). De afdeling Publieke Gezondheid valt onder de Directie Samenleving en Zorg.

Doelstelling

- Het bewaken, beschermen, bevorderen van de volksgezondheid en openbare hygiëne door onderzoek, monitoring, surveillance, beleid en uitvoering;
- Het bevorderen van de inhoudelijke opbouw van een sterke publieke gezondheidszorg & GHOR;
- Het ontwikkelen van de afdeling PG naar een Bonerianse Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) model..

Prestaties algemeen

- Het opstellen en uitvoeren van beleid op het gebied van publieke gezondheidszorg;
- Het coördineren, faciliteren, stimuleren en (laten) uitvoeren van preventieprogramma's ten behoeve van de bevolking op het terrein van publieke gezondheidszorg;
- Het bevorderen van de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg en de afstemming ervan met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- Het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen;
- Het verder opbouwen van verschillende deelprojecten ter versterking van de Publieke Gezondheidszorg;
- Het versterken en verdere opbouw en versterking van alle secties van de afdeling Publieke Gezondheidszorg (beleid & onderzoek, gezondheidsbevordering en ziektepreventie, Infectieziektebestrijding & vector controle. Inclusief Jeugdgezondheidszorg (van 0 tot 4 naar 0-19 jaar);
- Het verder opbouwen en organiseren van de GHOR, waarbij de coördinatie van de inzet van de geneeskundige hulpverlening, psychosociale hulpverlening en de preventieve openbare gezondheidszorg, verbeterd wordt;
- Het opstellen van een Preventienota
- Het sluiten van een contract management CJG (gedeeltelijk, voor JGZ) en mogelijk ook andere organisaties;
- Het uitvoeren van medische controles binnen de genotindustrie via contract met derden;
- Het inzetten van schouwartsen via contracten met derden;
- Het bevorderen van opbouw van technische hygiënezorg, bijvoorbeeld inspectie kinderopvang en inspectie tattoo- en piercing shops.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het ontwikkelen van de afdeling Publieke Gezondheidszorg naar een Bonerianse GGD model (voortzetting)
- Het uitvoeren van reguliere operationele wettelijke taken.

Functie	710 Preventieve en curatieve gezondheidszorg
----------------	---

De Afdeling Publieke Gezondheidszorg (GGD) van de Directie Samenleving & Zorg is een leidende afdeling binnen de publieke gezondheidszorg, waarbij door het (laten) uitvoeren van preventie activiteiten de gezondheid van de algehele bevolking en risicogroepen (jeugd, ouderen, gehandicapten, migranten) van Bonaire wordt bewaakt, beschermd en bevorderd. Het openbaar lichaam Bonaire (OLB) is verantwoordelijk voor preventie en het bevorderen van de gezondheid, veiligheid en welzijn van de burgers. Verder draagt het OLB gedeeltelijk bij in de operationele kosten aan de decompressie tank bij het behandelen van patiënten na een duikongeval en wondbehandeling.

Doelstelling

- Het bewaken, beschermen en bevorderen van de volksgezondheid door preventieactiviteiten, voorlichting, advies, gezondheidsprogramma's.

Prestaties algemeen

- Het uitvoeren van gezondheidsbevordering en ziektepreventie, waaronder Gezondheidsvoorlichting en opvoeding en projecten;
- Het uitvoeren van preventieprogramma's / projecten gericht op verschillende voor Bonaire actuele gezondheidsproblemen zoals obesitas, diabetes & hypertensie, overmatig gebruik of misbruik genotmiddelen en Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG);
- Het uitvoeren van het project Zwem Veilig;
- Preventie van verslaving;
- Het opstellen van diverse beleid mbt jeugdgezondheidszorg;
- Het uitvoeren van activiteiten op het gebied van jeugdgezondheidszorg (leeftijd 0 tussen 19) via Centrum voor Jeugd & Gezin;
- Het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van jeugdigen en van gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren;
- Het ramen van de behoeften aan zorg, de vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen en het aanbieden van vaccinaties voorkomend uit het Rijksvaccinatieprogramma, het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding;
- Het uitvoeren van terugkerende projecten en reguliere taken infectieziektebestrijding;
- Het geven van voorlichtingcampagnes dengue, zika en chikungunya;
- Het bestrijden & influenza;
- Het aansturen van de plan van aanpak dengue, zika & chikungunya;
- Het ondersteunen bij jeugd vaccinatieprogramma's, reisvaccinaties, monitoring –en registratiesysteem;
- Het onderhouden voor diverse infectieziekten;
- Het nemen van algemene preventieve maatregelen op dit gebied, inclusief bron- en contactopsporing, bron- en contactopsporing bij meldingen;
- Het uitvoeren van rijksvaccinatieprogramma;
- Het bestrijden van infectieziekten;
- Het voorbereiden van activiteiten op ouderengezondheidszorg.
- Het behandelen van patiënten na een duikongeval;
- Het behandelen van patiënten na verwijzing van een specialist voor wondbehandeling.

Prestaties begrotingsjaar 2018

Het uitvoeren van reguliere operationele wettelijke taken;

Functie	720 Slachthuizen
----------------	-------------------------

Doelstelling : Wat willen we bereiken

- Dat het slachtproces conform de wettelijke regels plaatsvindt en dat het gekeurde vlees van goede kwaliteit is voor de consumptie;
- Aanbieders van vee zekerheid krijgen dat hun vee in goede gezondheid door controle van de gezondheid van het vee en dat deze klaar is voor de slacht;
- Dat het slachthuis op een schone en adequate manier wordt gereinigd, om te voorkomen dat er onhygiënische situaties ontstaan;
- De administratieve afhandeling van geslacht vee op een adequate manier geschiedt, zodat er een goed overzicht is van de werkzaamheden bij het slachthuis;

Prestaties algemeen

- Het toezien dat het slachtproces conform de wettelijke regels verloopt;
- Het keuren van vee en vlees dat bij het slachthuis wordt geslacht;
- De keurmeester ondersteunt de inspectie van bedrijven die vlees verkopen, om illegaal geslacht vlees tijdig te onderscheppen en aan te pakken;
- De keurmeester keurt geïmporteerd vlees en vis bij importbedrijven;
- Het geven van voorlichting en instructies bij het slachten van vee;
- Toezicht op de hygiëne binnen het slachthuis;

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het uitbreiden van het aantal slachtingen, door slachten van geiten van Stinapa (Washington park);
- Het keuren van geïmporteerd vlees in samenwerking met de douane; dit zal extra inkomen genereren voor de overheid;
- Onderzoek doen naar de mogelijkheid om een training cq. opleiding "assistent keurmeester" op te starten;
- Samen met de afdeling warenkeuring & openbare hygiëne bestrijden van illegaal slachten van vee, m.n. geiten en verkoop van ongekeurd vlees.
- Het in samenwerking met het Ministerie van Economische Zaken opstellen van een verbeteringsplan voor het slachthuis en aanvangen met de implementatie ervan.

Nieuw beleid :

- Het uitbreiden van het aantal slachtingen, door slachten van geiten van Stinapa (Washington park);
- Het keuren van geïmporteerd vlees in samenwerking met de douane; dit zal extra inkomen genereren voor de overheid;
- Onderzoek doen naar de mogelijkheid om een training cq. opleiding "assistent keurmeester" op te starten;

Functie

721 Reiniging

Doelstelling

Het doel van het afvalbeleid zoals omschreven in het Afvalbeheer- en uitvoeringsplan Bonaire is: het bijdragen aan een bestuurlijk- en maatschappelijk breed gedragen, milieuhygiënisch verantwoord, technisch betrouwbaar, financieel realistisch en economisch haalbaar afvalmanagement, waarmee in voldoende mate invulling wordt gegeven aan een 'duurzame identiteit' voor Bonaire.

Prestaties algemeen

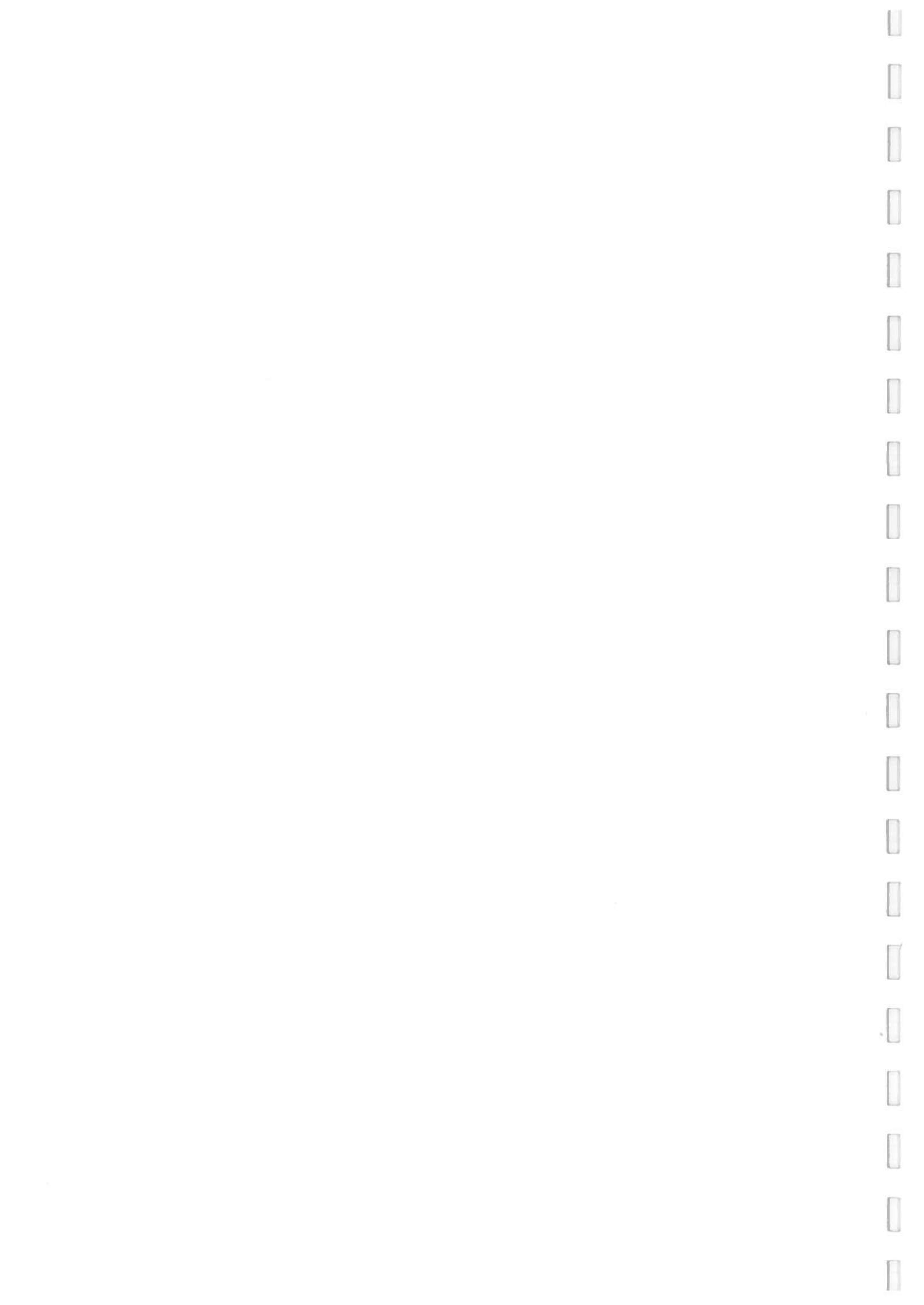
Onder deze functie wordt onder andere verstaan de afvalverwerking, zoals die door Servizio di Limpiesa di Boneiru (Selibon) NV wordt uitgevoerd en de aanvullende reinigingstaken die door Selibon worden verricht. Om Bonaire schoon te krijgen en houden wordt op basis van een beheersovereenkomst met Selibon afgesproken dat ze het afval wekelijks bij de huizen en bedrijven afhalen.

Naast de verplichte vuilinzameling voert Selibon meestal ook andere diensten uit. Voor deze niet – verplichte diensten kan geen afvalstoffenheffing worden geheven. De kosten voor deze dienstverlening kan het openbaar lichaam Bonaire dekken uit de reinigingsrechten. De reinigingsrechten zijn retributies die via WEB rechtstreeks via een vergoeding per huishouding en bedrijf aan Selibon wordt overgemaakt.

Conform de vigerende wet & regelgeving dient het openbaar lichaam de bedrag aan reinigingsrechten zichtbaar zijn in de begroting. Door dat deze bedragen administratief niet in de boeken wordt verwerkt wordt de raming budgetneutraal opgenomen.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het (laten) opstellen van een uitvoeringsplan voor het Afvalbeleid en aanvangen met de implementatie ervan;
- Het (laten) beheren van stortplaats Morotin en stortplaats Lagun conform een beheersplan/-overeenkomst;
- Het (laten) beheren van de afvalbrengplaatsen Rincon en Lagun, inclusief de sorteerhal en de verbrandingssinstallatie voor (bio)medisch- en infectueus afval te lagun, conform een beheersplan/-overeenkomst;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Functie	722 Riolering en waterzuivering
----------------	--

Doelstelling

Het openbaar lichaam is verantwoordelijk voor het inzamelen, transporteren en zuiveren van afvalwater, zoals vastgelegd in het Afvalwaterplan. Het ligt in de bedoeling om het Water en Energiebedrijf Bonaire als exploitant aan te wijzen.

Prestaties algemeen

- Beheer en onderhoud van rioleringsstelsel en rioolwater zuiveringsinstallatie.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Overeenstemming bereiken met een toekomstige exploitant om middels een beheersovereenkomst het beheer en exploitatie te voeren over het riolenstelsel en het rioolwaterzuiveringsinstallatie.

Functie	723 Milieu en natuurbeheer
----------------	-----------------------------------

Doelstelling

De afdeling Milieu en Natuurbeheer zorgt voor het formuleren, aansturen en controleren van het beleid met betrekking tot milieu en natuur.

- Het ontwikkelen en uitvoeren van het algemeen beleid, het vergunningsbeleid en de vestigingsregelingen;
- opstellen van goed onderbouwde adviezen aan het Bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire;
- natuur en milieu communicatie en de
- toetsing van vergunningsaanvragen.

De personeelskosten van de Unit Milieu vallen onder de directie Ruimtelijk Ontwikkeling afdeling Beleid en Projecten bij functie 002. Bij de functie 723 worden de subsidies van Stinapa en bijzondere uitkeringen die betrekking hebben op Natuur & Milieu verantwoordt.

Prestaties algemeen

Doelstelling

De afdeling Milieu en Natuur zorgt voor het formuleren, aansturen en controleren van het beleid met betrekking tot milieu en natuur.

- Het ontwikkelen en uitvoeren van het algemeen beleid, het vergunningsbeleid en de vestigingsregelingen;
- opstellen van goed onderbouwde adviezen aan het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire;
- natuur en milieu communicatie en de
- toetsing van vergunningsaanvragen.

De personeelskosten van de Unit Milieu en Natuur vallen onder de directie Ruimtelijk en Ontwikkeling afdeling Beleid en Projecten bij functie 002. Bij de functie 723 worden de subsidie aan STINAPA en bijzondere uitkeringen die betrekking hebben op Milieu en Natuur verantwoord.

Prestaties algemeen

- Het uitvoeren van het programma Duurzaam Bonaire (Masterplan).
- Het opstellen en implementeren van het Milieuprogramma Bonaire;
- Het opstellen en implementeren van het Afvalbeheerplan Bonaire;
- Het verzorgen van het uitvoeringsprogramma Afvalbeheer op maat;
- Het opstellen en uitvoeren van het Afvalwaterplan Bonaire;
- Het verder uitwerken van het Implementatieplan Inrichtingen- en activiteitenbesluit (Wet VROM BES);
- Het opstellen en implementeren van MER procedures (Wet VROM BES);
- Het opstellen van het Implementatieplan Asbestbeleid;
- Het opstellen van het Implementatieplan Vuurwerkbeleid;
- Het opstellen en implementeren van het Natuurplan Bonaire;
- Het implementeren van de projecten in het kader van de Natuurgelden;
- Het opstellen en uitvoeren van het Delfstoffenbeleid;
- Het verzorgen van een Regenwater structuurplan (integraal watermanagement);
- Het uitvoeren van de koepelcampagne Nos ta Biba di Naturalesa.

Openbaar Lichaam Bonaire Begroting 2018

- **Prestaties begrotingsjaar 2018**

- Het opstellen van een actualiseringsprogramma voor de diverse beleidsprogramma's en uitvoeringsplannen en een aanvang maken met de implementatie ervan. De kosten hiervoor worden verantwoord onder de afdeling Beleid en projecten Ruimte en Ontwikkeling;
- Evaluatie van de relatie met Stinapa en in dit kader het evalueren van de beheersovereenkomsten voor het Washington Park en het Onderwaterpark Bonaire en indien nodig het doen van voorstellen ter verbetering van de relatie en beheersafspraken.

Functie	725 Overige Openbare Hygiëne
----------------	-------------------------------------

Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire en de rijksoverheid zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor kwalitatieve voorzieningen op het gebied van de gezondheidszorg op Bonaire. Nederland is hierbij verantwoordelijk voor de curatieve zorg en het openbaar lichaam Bonaire voor de uitvoering van Publieke Gezondheidszorg, waarbij preventie, gezondheidsbewaking, gezondheidsbescherming en gezondheidsbevordering centraal staan.

Vanaf 10-10-10 gelden nu nieuwe wet- en regelgeving voor de publieke gezondheidszorg vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Bonaire zal op het gebied van Publieke Gezondheidszorg langzamerhand aan de normen en standaarden van de Nederlandse wetten gaan voldoen en daarvoor zullen simultaan op verschillende vlakken investeringen moeten plaatsvinden.

In het inrichtingsplan is de voormalige afdeling Hygiënische dienst gesplitst in de afdelingen Vectorcontrole en Handhaving Zorg & Samenleving. Vectorcontrole valt onder de directie Samenleving & Zorg en Handhaving Zorg & Samenleving onder Directie Toezicht & Handhaving.

Doelstelling

Handhaving Zorg & Samenleving

- Beginnende bedrijven op het gebied van drank & horeca conform de drank- & horecaverordening hun zaak kunnen opstarten;
- Bedrijven conform de warenwet zich houden aan aspecten van voedselveiligheid, zoals houdbaarheid en vervaldatum en etikettering;
- Eetgelegenheden een hygiënische lokaliteit op nahouden en specifieke aandacht hebben voor voedselveiligheid bij de voorbereiding en bewaring van voedselproducten;
- Burgers en bedrijven over de juiste informatie beschikken, zodat zij bewust worden van het belang van voedselveiligheid, ter bescherming van de gezondheid;
- De inspecteurs over kennis en kunde beschikken om hun toezicht en handhavingstaken op een kwalitatief niveau kunnen uitvoeren;

Prestaties algemeen

Handhaving Zorg & Samenleving

- Toezicht en controle conform de Warenwet op het gebied van voedselveiligheid en hygiëne.
- Het bewaken van de openbare hygiëne en het identificeren van onhygiënische problemen
- Voorlichting en opvoeding op het gebied van hygiëne en voedselveiligheid aan scholen en crèches;
- Voorlichting op het gebied van warenkeuring aan bedrijven en burgers;
- Begeleiden en keuren van lokaliteiten conform Drank en Horeca verordening(pre-operationele keuring)
- Toezicht houden gedurende publieke activiteiten conform APK , Drank & Horeca en Warenkeuring(eventementen en buffet vergunning)
- Begeleiden en keuren van voertuigen en gebruiksmaterialen conform ventvergunning.
- Uitvoeren van "Ship sanitation" in samenwerking met de scheepsvaart inspectie;
- Toezicht houden op het roeren van grafkelders
- Toezicht houden op productie en distributie van afvalwater (influent= instromend en effluent = uitstromend)

Prestaties begrotingsjaar 2018

Handhaving Zorg & Samenleving

- Voorlichting en educatie ter bevordering van hygiëne, warenkeuring en voedselveiligheid op Scholen, Kinderopvang en Crèches en bedrijven;
- Pre-operationele Keuringen (Drank & Horeca, Algemeen Politie Keur en irrigatiewater)
- Toezicht op de naleving van de warenwet
- Toezicht op horeca bedrijven, eetgelegenheden en alle andere zaken die eet- en drinkwaren verkopen
- Toezicht op het roeren van grafkelders
- Het bewaken van de openbare hygiëne en het identificeren van hygiënische problemen
- Werken in diverse taskforces
- Opleidingsplan opzetten en uitvoeren (Opleidingsplan 2018)
- Controle uitvoeren in samenwerking met RCN (o.a. Ship Sanitation,gevaarlijke stoffen(asbest, vuurwerk) en controle bij de barkjes in de haven;

Openbaar Lichaam Bonaire Begroting 2018

- Monsterafname drinkwater, eet- en drinkwaren en importkeuring
- Implementatie risico- en beheersplan legionella;

Nieuw beleid:

- Er zal meer worden gedaan aan voorlichting en promotie. Hiervoor zal de begrotingspost verhoogd dienen te worden;(Voorlichtingsborden en folders)
- In het komend jaar zullen de tarieven voor Ship Sanitation en Importkeuring worden aangepast;
- Implementatie plan Importkeuring;
- Ontwikkelen van een uitvoeringsbeleid afvalzuivering;
- Aanpassen aanvraagtraject Drank & Horeca vergunning;
- Certificaat vrijstelling van sanitaire controle introduceren;(ontrating)

Doelstelling

Vectorcontrole

- Door vectorcontrole activiteiten en voorlichtingscampagnes een bijdrage leveren aan ziektepreventie, gezondheidsbevordering en gezondheidsbescherming van de Boneriaanse bevolking.

Prestaties algemeen

Vectorcontrole

- Het uitvoeren van vectorcontrole;
- Het samenwerken met de afdeling infectieziekten ter preventie van o.a. Dengue, Zika en Chikungunya;
- Het bewaken van de openbare hygiëne en het identificeren van hygiënische problemen;
- Het geven van voorlichting en opvoeding op het gebied van hygiëne;
- Het uitvoeren van haven controle;
- Het opstellen en administratief bijhouden van rapporten en indexen.

Prestaties begrotingsjaar 2018

Vectorcontrole

- Het uitvoeren van reguliere operationele en wettelijke taken.

Functie	822 Overige Volkshuisvesting
----------------	-------------------------------------

Goede huisvesting is een eerste levensbehoefte. Op Bonaire moeten wij het normaal vinden dat iedereen een dak boven het hoofd heeft. Het bestuurscollege vindt dit een kwestie van fatsoen. Het is een voorwaarde om optimaal deel te kunnen nemen aan de maatschappij. Helaas is het op Bonaire geen vanzelfsprekendheid dat iedereen een veilig en gezond dak boven het hoofd heeft. Het bestuurscollege stelt zich ten doel zich in te spannen voor het realiseren van adequate huisvesting voor iedere inwoner van Bonaire.

Doelstelling

De afdeling Planologie en Bouw zorgt voor het formuleren, aansturen en controleren van beleid met betrekking tot de ruimtelijke ordening, de volkshuisvesting, de bouw en de monumenten zowel boven als ondergronds. Volgens het inrichtingsplan is deze afdeling onderdeel geworden van de afdeling Beleid en projecten bij de directie Ruimte en Ontwikkeling. De afdeling Beleid en projecten van de directie R&O wordt verantwoord bij functie 002. Op de functie 822 worden begrotingsteun voor Fundashon Cas Boneriano (FCB), kosten van Huurcommissie en opbrengsten van bouwleges verantwoordt.

Prestaties algemeen

- Het behouden van een autonome FCB als enige sociale huisvestingstichting;
- Het toetsen van initiatieven aan het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan Bonaire (ROB);
- Het communiceren inzake het ROB;
- Het laten opstellen van beleidsnota's, zoals welstandsnota;
- Het deelnemen in uitvoering van het SEI project 'Integrale Wijkaanpak';
- Het adviseren o.a. in juridische procedures, erfpachttuitgifte, handhavingzaken;
- Het updaten Bouw- en Woningverordening Bonaire;
- Het mede opstellen van grondbeleid;
- Het afhandelen bouw- en sloop aanvragen;

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het actualiseren van woonvisie Bonaire CN 2011- 2015 in samenspraak met de woonpartners op Bonaire;
- Het onderzoeken van andere bronnen van gunstige financiering voor het renoveren en bouwen van woningen.
- Het introduceren van een nationale hypotheek garantie voor koopwoningen om doorstroming naar de reguliere markt te bevorderen.

Functie	910 Reserveringen en voorzieningen
----------------	---

Tot deze functie behoren:

- a) Reserves van de algemene dienst;
- b) Voorzieningen van de algemene dienst;
- c) Reserves en voorzieningen van taken van dienst, bedrijven en derden.

Doelstelling

- Het ontwikkelen en uitvoeren van reserveringsbeleid (Financiële beheersverordening) en het bewaken van onder- en overschrijdingen van de vastgestelde boven- en ondergrenzen;
- Mede met dit reserveringsbeleid een kwalitatief goed financieel beheer bewerkstelligen;
- Het vormen van een algemene reserve als buffer voor het opvangen van financiële tegenvallers, welke niet in de exploitatie opgevangen kunnen worden;
- Het vormen van bestemmingsreserves voor toekomstige investeringen of uitgaven, welke het jaarlijkse investeringsniveau en/of exploitatie te boven gaan;
- Het vormen van voorzieningen met als voornaamste doel, het egaliseren van fluctuaties in de exploitatielasten en het afdekken van bekende risico's.

Prestaties algemeen

Het toewerken naar verbeteringen van de financieel beheer;

- Het opbouwen van voorzieningen;
- Het opbouwen van bestemmingsreserves.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het treffen van reserves en voorzieningen na de resultaten van de uitbestede deelprojecten van het traject Verbetering financieel beheer zoals Niet uit de balans blijvende verbetering, waarderingen van debiteuren, onvoorzien en kortlopende schulden;
- Het verder saneren van balanswaarderingen;
- Het verder elimineren van risico's.

Functie	911 Geldleningen
----------------	-------------------------

Doelstelling

Het is het openbaar lichaam Bonaire niet toegestaan geld te lenen op de vrije kapitaalmarkt. Wel is het verantwoordelijk voor de aflossing van renteloze aangegane leningen. Verder is wettelijk geregeld dat aanvullend op de vrije uitkering financiering ten behoeve van investeringen kunnen worden gearrangeerd bij BZK en andere ministeries. De rente vrije aflossing van deze financiering gebeurt conform de economische levensduur en gaat ten laste van de vrije uitkering.

Prestaties algemeen

Het OLB is door de bestaande wetgeving en beperkte financiële ruimte volstrekt afhankelijk geworden van bijdragen vanuit de ministeries. Dit probleem is kenbaar gemaakt tijdens de bestuurlijke overleggen. Op dit moment is nog niet duidelijk of hiervoor een oplossing kan worden gevonden. In de brief met betrekking tot kabinetsstandpunten wordt het probleem met betrekking tot onderhoudsachterstanden erkend.

Prestaties begrotingsjaar 2018

Door dit kabinetsstandpunt zal OLB al of niet actief naar financieringen zoeken teneinde diverse maatschappelijk en/of economisch verantwoorde investeringen te kunnen doen. Zodra hier mogelijkheden voor zijn zal financiering worden gevraagd op basis van artikel 89 van de Wet FinBES. Als dat niet mogelijk blijkt zullen alternatieven moeten worden bedacht. Daarbij wordt onder meer gedacht aan het opzetten van PPS-constructies. Daarbij moet bedacht worden dat Bonaire nooit op eigen kracht de achterstanden zal kunnen wegwerken.

Functie	912 Vrijgekomen middelen
----------------	---------------------------------

Tot deze functie worden uitsluitend gerekend de op de kapitaaldienst tot uitdrukking te brengen vrijgekomen middelen door:

- afschrijvingen op geactiveerde kapitaaluitgaven.

Doelstelling

Binnen het systematiek van het baten en lastenstelsel, welke door het Besluit Begroting en Verantwoording BES is voorgeschreven, worden investeringen met een meerjarig (economisch) nut geactiveerd. Dat wil zeggen dat de lasten van deze investeringen niet in één begrotingsjaar genomen worden, maar dat deze lasten verdeeld worden over het totaal aantal jaren van de (verwachte) economische levensduur. Dit houdt in dat de afschrijvingslast op termijn weer vrijvalt. Op de voormalige Kapitaaldienst, nu de investeringsstaat genoemd, wordt dit bedrag weergegeven. Binnen de exploitatie (Gewone Dienst) wordt deze functie niet gebruikt.

Prestaties algemeen

De doelstelling van deze sub-functie is om de financiële consequenties weer te geven van de vrijval van kapitaallasten (in het bijzonder de afschrijvingslasten).

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Functie	913 Dividenden
----------------	-----------------------

Doelstelling

Jaarlijks een acceptabel dividend, voortvloeiend uit een optimale bedrijfsvoering bij de diverse overheids-NV's. Het streven is dat in 2018 wordt verwacht dat het dividendbeleid in de Eilandsraad vastgesteld en geïmplementeerd. In het dividend beleid worden criteria opgenomen over de wijze hoe dividenden worden uitgekeerd. Dit beleid is uiteraard breder dan alleen de dividendkwestie. Ook transparantie, maatschappelijke relevantie en adequate bedrijfsvoering zullen hierbij een rol spelen.

Prestaties algemeen

- Het implementeren en uitvoeren van dividendbeleid;
- Het uitkeren van dividend door het overheids NV's.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het scherp controleren dat de overheids NV's hun jaarrekeningen op tijd aanleveren;
- Het vaststellen van de dividendbeleid door de eilandsraad;
- Het uitkeren van dividend door Bonaire Holding Maatschappij N.V. gelijk aan de kortlopende schuld van het OLB.

Functie	920 Belastingen
----------------	------------------------

Doelstelling

Het heffen en innen van lokale belastingen

Prestaties algemeen

Ten aanzien van het heffen en innen van lokale belastingen is er in 2011 een nieuwe situatie ontstaan bij het ingaan van het nieuwe fiscale stelsel. In de aanloop naar die situatie zijn voorbereidingen getroffen in samenwerking met de Belastingdienst/CN. Die hebben ertoe geleid dat de Belastingdienst/CN voor de inning zorgdraagt. De heffing daarentegen blijft verantwoordelijkheid van het openbaar lichaam Bonaire en specifiek voor het Hoofd Financiën als heffingsambtenaar.

Een van de besluiten in het staatkundige hervormingstraject is de keuze om grondbelasting een lokale aangelegenheid te laten zijn en vastgoedbelasting een rijksaangelegenheid. Deze keuze heeft verstrekkende consequenties, ook in de samenwerking met de Belastingdienst/CN. Dit omdat beide belastingvormen complementair zijn en geen overlap vertonen. Particulieren en bedrijven betalen of Grondbelasting of Vastgoedbelasting. Dit betekent dat als er mutaties plaatsvinden van de ene naar de andere situatie, dat direct gevolgen heeft voor zowel de Belastingdienst/CN als het OLB. Het is de uitdaging om de zaken met betrekking tot de lokale belastingen de komende tijd steeds verder te verbeteren en te professionaliseren.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het intensiveren van controle en inningen op belastingen;

Functie	921 Vrije uitkeringen
----------------	------------------------------

Doelstelling

Komen tot een realistische vrije uitkering, gebaseerd op referentie kaders die uitgaan van een acceptabel voorzieningenniveau. Vertalen van ontwikkelingen t.a.v. de vrije uitkering naar consequenties voor de begroting en van daaruit te bepalen beleidskeuzes van het openbaar lichaam Bonaire.

Prestaties algemeen

Begin 2012 is de vrije uitkering aanzienlijk verhoogd tot de onderkant van de bandbreedte zoals berekend n.a.v. diepgaande analyse van een onafhankelijk onderzoeksbureau Ideeversa. Het zal duidelijk zijn dat OLB daarmee haar dienstverlening "slechts" op een minimaal niveau kan waarmaken. Om optimaal te voldoen aan de taken en verantwoordelijkheden is conform de bovenkant van de bandbreedte nog 60% ophoging nodig. Dit nog afgezien van het wegwerken van onderhoudsachterstanden tot een voor Nederland acceptabel niveau waarover diverse afspraken zijn gemaakt. Tot nu toe heeft dat nog niet geleid tot een acceptabel niveau van de vrije uitkering.

Prestaties begrotingsjaar 2018

Op grond van het kabinetsstandpunt en hetgeen daaruit voortvloeit zal blijvend verder worden gewerkt om de vrije uitkering op een fatsoenlijk peil te krijgen. Daarbij zal tevens aandacht zijn voor de achterstanden in het onderhoud van infrastructuur. Verwezen wordt in dit kader naar het resultaten van de onderzoek naar de hoogte van de Vrije Uitkering.

Functie **922 Algemene uitgaven/inkomsten**

Doelstelling

Alles wat niet rechtstreeks onder een sub-functie kan worden ondergebracht wordt geraamd op sub-functie 922 Algemene uitgaven/inkomsten. Voorbeelden zijn hierbij de stelposten op inflatie op goederen en diensten, de stelpost op salarissen en sociale lasten (ambtsjubilea, overwerk, gratificaties, stagevergoedingen en overige secundaire arbeidsvoorwaarden). Conform artikel 13 lid 3 a van de wet FinBES dient de openbaar lichamen een post onvoorzien in de begroting bevatten.

Prestaties algemeen

Minimaliseren en beter beheren van de stelposten;

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Stelposten
- Uitkering gezagdragers
- VUT-uitkeringen
- Onderstand bij wijze van pensioen
- Overige sociale lasten
- Stichting Overheidsaccountants Bureau
- Algemene uitgaven/inkomsten
- Saldi Bijzondere Uitkeringen
- Afwikkeling Studieleningen OCW

Functie **990 Saldi van kostenplaatsen**

Doelstelling

Bij het opstellen van de begroting wordt de sub-functie 990 saldi van kostenplaatsen niet gebruikt. Deze subfunctie wordt bij het tussentijdse aanpassing door middel van begrotingswijziging van de verdeeldienst gebruikt. Als er tussentijdse aanpassingen gedurende het jaar zijn verwerkt, dienen deze aan het eind van het jaar bij het opstellen van de jaarrekening op de juiste subfunctie worden verantwoord.

Prestaties algemeen

Op rekeningsbasis deze sub-functie alleen te belasten met onvermijdelijke prijs- en hoeveelheidsverschillen op de gehanteerde kostenplaatsen. De doelstelling is om dit bedrag zo laag mogelijk te houden.

Prestaties begrotingsjaar 2018

Deze sub-functie zo weinig mogelijk te belasten en de werkelijke kosten tijdens het opstellen van de jaarrekening naar de juiste functies en sub-functies door te belasten. Functie 990 Saldi Kostenplaatsen moet nihil blijven.

Functie **992 Saldo gewone dienst**

Doelstelling

Tot deze functie behoort het saldo van de gewone dienst. In geval van een tekort wordt dit aan de batenkant gepresenteerd. Overschotten aan de lastenkant.

Prestaties algemeen

Weergeven van de tekorten en overschotten van de gewone dienst.

Prestaties begrotingsjaar 2018

In de begroting 2018 wordt een sluitende begroting op de gewone dienst verwacht. Dit saldo wordt gebruikt voor diverse balansafwikkelingen. Een en ander conform het baten- en lastenstelsel. Normaliter wordt de overschotten op de Gewone dienst gebruikt om investeringen op de Kapitaaldienst.

Functie	993 Saldo kapitaaldienst
----------------	---------------------------------

Doelstelling

Tot deze functie behoort het saldo van de kapitaal dienst. In geval van een tekort wordt dit aan de batenkant gepresenteerd. Overschotten worden verwerkt aan de lastenkant.

Prestaties algemeen

Weergeven van de tekorten en overschotten van de kapitaal dienst.

Prestaties begrotingsjaar 2018

In de begroting 2018 wordt een overschot op de kapitaaldienst begroting verwacht . In 2018 is de Vrijgekomen middelen (zie functie 912) toereikend om de investeringen en renteloze leningen te kunnen financieren. Dit wordt schematisch weergegeven in de bijlagen.

022 Kostenplaatsen Paragraaf 2

Doelstelling

De door het openbaar lichaam Bonaire ingestelde kostenplaatsen en de daarin begrepen uitgaven van taken worden via een tarief aan de onderscheidene in de begroting en/of rekening opgenomen subfuncties en andere kostendragers doorberekend. Het gaat om organisatie eenheden die taken verrichten voor meer dan een subfunctie, zoals centrale inkoop/ centrale salarisadministratie/ centraal wagenpark. Het openbaar lichaam maakt ook in 2017 gebruik van de Kostenplaatsen paragraaf 2: Afdeling Facilitaire Zaken.

De afdeling Facilitaire Zaken vormt deel van de directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning. De doelstelling van de afdeling Facilitaire Zaken is als volgt.

- Het doorontwikkelen van beleid op facilitaire dienstverlening en inkoop gebied;
- Het ontwikkelen, verbeteren en invoeren van middelen ter verbetering van de processen binnen de organisatie;
- Het modernisering van de huidige organisatie;
- Het doorontwikkelen van de huidige organisatie tot een klantvriendelijke organisatie;
- Het verlenen van een betrouwbare en professionele dienstverlening en;
- Het garanderen van een adequate ondersteuning aan de organisatie van het openbaar lichaam Bonaire.

Prestaties algemeen

- Het ontwikkelen van het inkoopbeleid en inkoopinstrumenten van het OLB;
- Het ontwikkelen van het interieur verzorgingsbeleid van het OLB;
- Het ontwikkelen van het energiemangement beleid;
- Het verzorgen van de bode en chauffeursdiensten;
- Het uitvoeren van de kantoorinrichtingbeheer;
- Het uitvoeren van de inventarisbeheer;
- Het uitvoeren van het wagenparkbeheer;
- Het uitvoeren van de telefooncentralebeheer
- Het uitvoeren van de interieurverzorging van de openbare ruimtes;
- Het uitvoeren van de bewaking en controle van water & energieverbruik;
- Het verzorgen van de inkoop bedrijfsmiddelen;
- Het uitvoeren van het magazijnbeheer.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het uitvoeren van reguliere operationele taken

033 Kostenplaatsen Vervoermiddelen

Doelstelling

De door het openbaar lichaam Bonaire ingestelde kostenplaatsen en de daarin begrepen uitgaven van taken worden via een tarief aan de onderscheidene in de begroting en/of rekening opgenomen subfuncties en andere kostendragers doorberekend. Bij het overstappen naar de directiemodel zijn verschillende afdelingen ondergebracht op een locatie. Dit is ook met de dienstwagens gebeurd. Om de dienstwagens beter te kunnen beheren en beheersen door de directeuren is gekozen om de kosten van de dienstwagens per directie een kostenplaats te maken.

Prestaties algemeen

- Het beter beheren van vervoermiddelen door de directeuren;
- Het beheersen van vervoermiddelen door de directies van het OLB;
- Het uitvoeren van betere controle op de kosten met betrekking tot het wagenpark.

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het uitvoeren van reguliere operationele taken;

044 Kostenplaatsen Huisvesting

Doelstelling

De door het openbaar lichaam Bonaire ingestelde kostenplaatsen en de daarin begrepen uitgaven van taken worden via een tarief aan de onderscheidene in de begroting en/of rekening opgenomen subfuncties en andere kostendragers doorberekend. Bij het overstappen naar de directiemodel is verschillende afdelingen ondergebracht op één locatie. Om de kosten per locatie beter te kunnen beheren en beheersen door de directeuren is gekozen om de kosten per huisvesting per directie een kostenplaats te maken.

Prestaties algemeen

- Het beheersen van de huisvestingskosten per directie van het OLB;
- Het beter controleren van de huisvestingskosten per locatie per directie van het OLB;

Prestaties begrotingsjaar 2018

- Het uitvoeren van reguliere operationele taken;
- Het zoeken naar adequate huisvesting voor het bestuurskantoor.

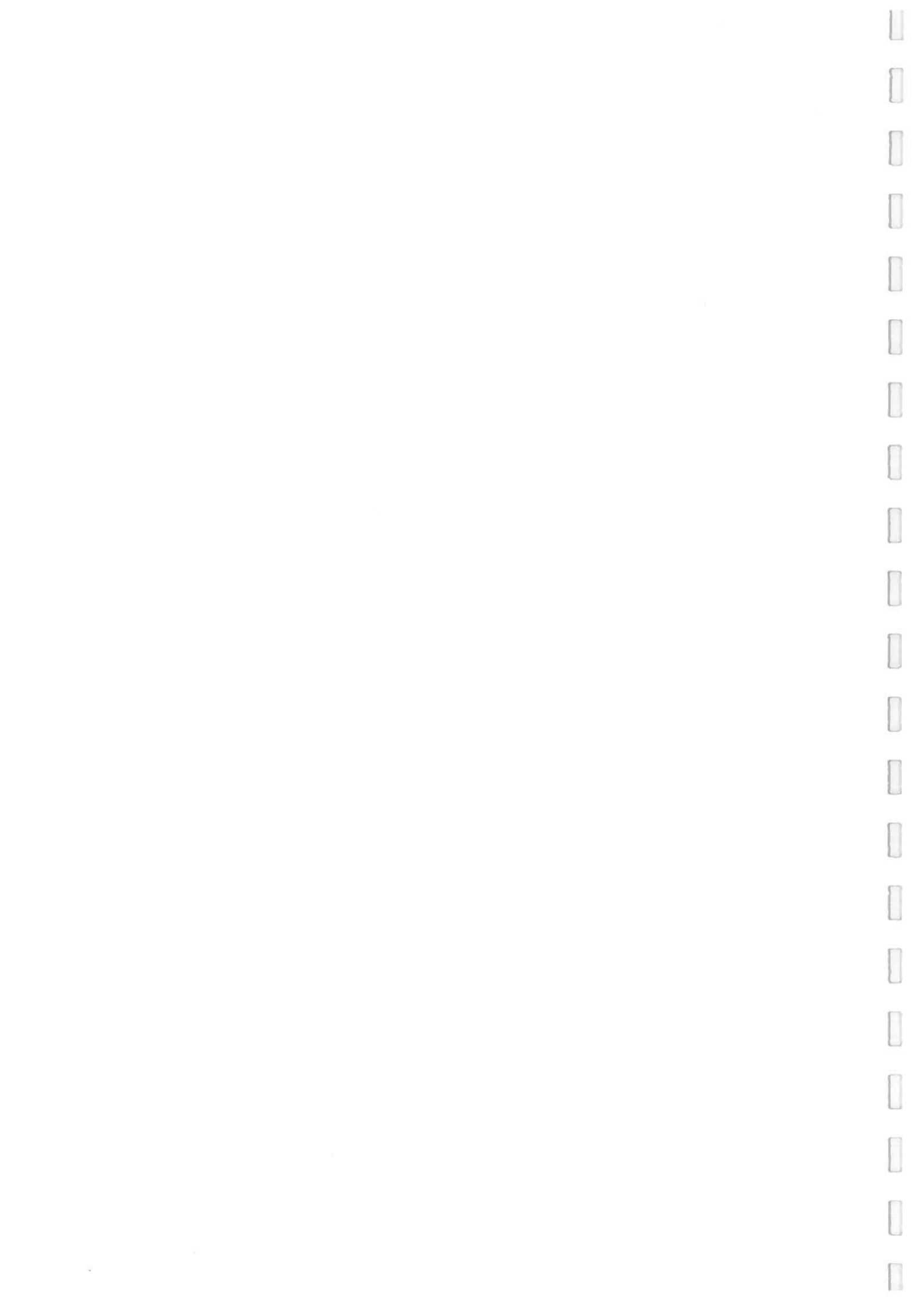
Hieronder volgt een schema van de locaties waarin de kantoren van het openbaar lichaam Bonaire is gevestigd;

	Bureau/ Directie	Adressen
	Overig	
1	Pasangrahan	Wilhelminaplein 2
2	BC kantoor	Plasa Wilhelmina
3	Hulpkantoor BC	Kaya Rincon 60
	Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning	
4	Financiën, ICT, JAZ en Communicatie en Protocol	Kaya J.A. Abraham Blvd 27
5	Personeel en Organisatie	Kaya Aruba z/n
6	Post en Archief	Kaya Grandi 51
	Directie Ruimte en Ontwikkeling	
7	Directie en Staf , Beleid en Projecten diverse Units en Realisatie – Grondzaken en Vergunningen	Kaya Amsterdam 23
8	Uitvoering LVV	Kaminda Lagun 32
9	Openbare Werken	Bulevar Gobernador N. Debrot 44
10	Slachthuis	Kaminda LAGun 24
	Directie Samenleving en Zorg	
11	Directie en Staf, Beleid en Projecten, Educatie en Welzijn, Publieke Gezondheid en Maatschappelijke Ondersteuning en Arbeid	Kaya Neerlandia 1
12	Burgerzaken	Kaya Neerlandia 40
13	SKAL- Museum	Kachi Craane 34-34A
14	Indebon- Rincon	Kaya Botote 5
15	Indebon	Kaya Amsterdsam z/n
16	Bibliotheek	Kaya Gramel
17	Bibliotheek- Rincon	Kaya Rincon 62
18	Integrale wijkaanpak	Kaya Korona 5 A, B, C, D, F en G
	Directie Toezicht en Handhaving	
19	Directie en Staf, Beleid en Advies, Handhavingsprojecten en Taskforces, Bureau Rij- en Vaarbewijzen en Kentekenregistratie bewijzen, Handhaving Ruimte en Ontwikkeling en Handhaving Zorg en Samenleving	Kaya Korona 89
20	Haven en Loodswezen	Kaya Charles E.B. Hellmund 1

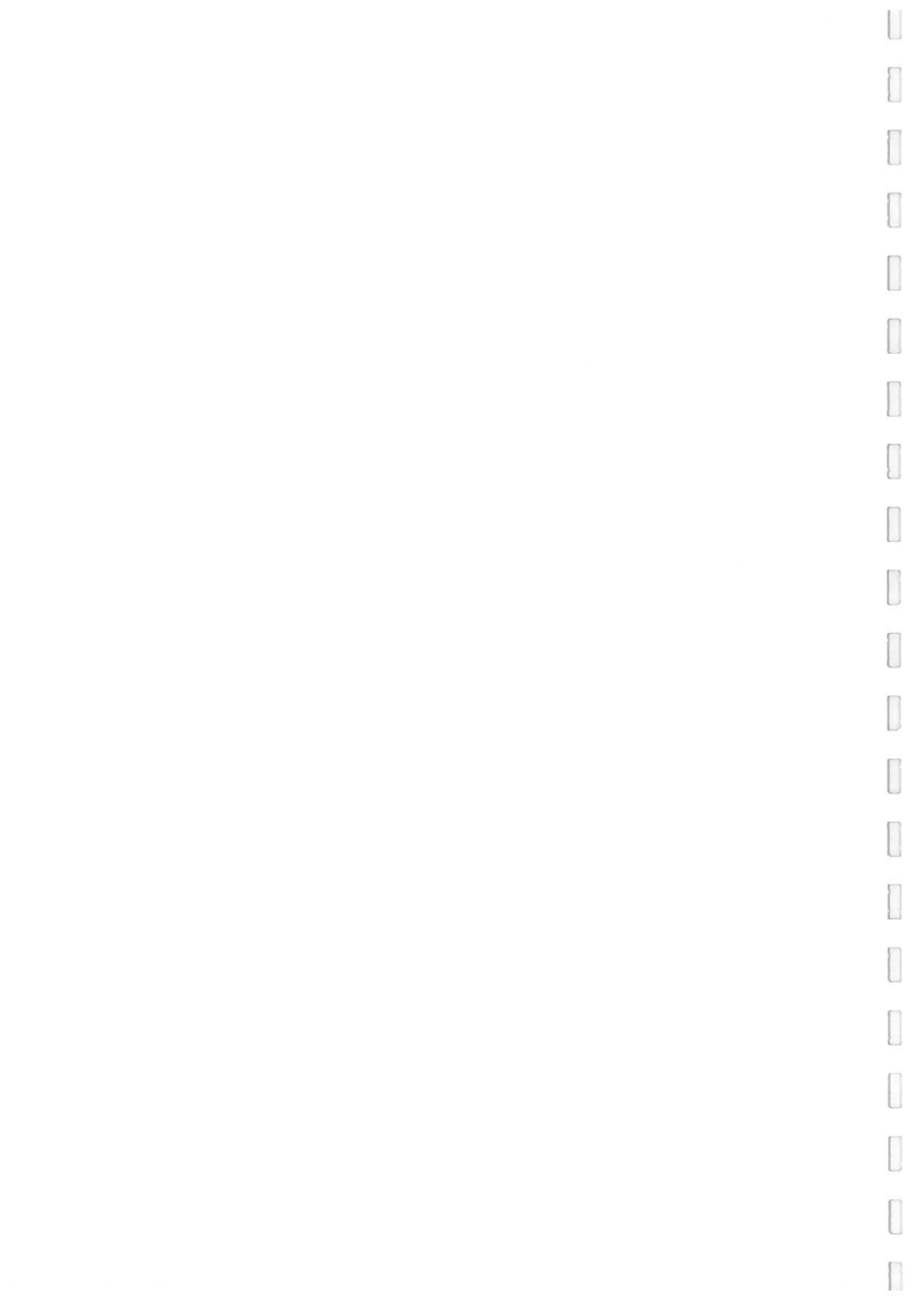
Opmerking

De kosten van Integrale wijkaanpak (IWA) worden gedekt met gelden vanuit Nederland - Bijzondere Uitkering IWA.

Voor meer informatie wordt u verwezen naar de overzicht van Kostenplaatsen Huisvesting in de bijlagen.

PARAGRAFEN

1 Paragraaf Lokale heffingen en belastingen

1.1 Inleiding

De paragraaf lokale heffingen dient ertoe de eilandsraad een betrouwbaar inzicht te bieden in de eigen inkomsten en de lastendruk die de lokale heffingen veroorzaken. In de toelichting op de BBV BES worden de volgende onderdelen voor de paragraaf lokale heffingen genoemd. In de begroting respectievelijk het jaarverslag moet voor de Raad de volgende informatie beschikbaar zijn:

- De geraamde inkomsten;
- Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- Een aanduiding van de lokale lastendruk.
- Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

In de begroting wordt per onderdeel de stand van zaken en de beleidsvoornemens duidelijk gemaakt. In het jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de mate van de realisatie van de beleidsvoornemens.

Lokale heffingen hebben tot doel dat het openbaar lichaam door het verwerven van eigen middelen dekking vindt voor een deel van haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de haar toebedeelde taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen dient door middel van een door de eilandsraad vast te stellen verordening te geschieden (art. 40 Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba).

Lokale heffingen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding gebonden dan wel ongebonden is. De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op beide. Ongebonden lokale heffingen zoals de grondbelasting, de toeristenbelasting, de verhuurautobelasting en de motorrijtuigenbelasting worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat zij niet aan een inhoudelijk begrotingsprogramma zijn gerelateerd. De besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals reinigingsrechten worden verantwoord op de betreffende taak en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend.

De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in de diverse belastingen van het openbaar lichaam en de consequenties daarvan voor de inwoners van Bonaire en is als volgt opgebouwd.

- Beleidsmatige ontwikkelingen;
- Overzicht belastingopbrengsten van het openbaar lichaam;
- Woonlasten (lokale lastendruk);
- Kwijtschelding van belastingen van het openbaar lichaam.

1.2 Beleidsmatige ontwikkelingen

Eind 2014 is gestart met de uitvoering van een Financieel Beheerplan. In 2016 zijn de verschillende aandachtspunten door vijf verschillende bureaus onder de loep genomen. Vervolgens is er een plan van aanpak opgesteld op basis van de aanbevelingen en

opmerkingen die uit de verschillende rapporten die eind 2016 en begin 2017 zijn uitgebracht in het kader van het project "Verbetertraject Financieel beheer van het openbaar lichaam Bonaire".

De zes aandachtsgebieden van het project "Verbetertraject Financieel beheer van het openbaar lichaam Bonaire" luiden als volgt:

Aandachtsgebied 1: niet uit de balans blijkende verplichtingen

Aandachtsgebied 2: onzekerheden rondom de administratieve organisatie in interne controle van diverse opbrengsten

Aandachtsgebied 3: waardering van debiteuren en belastingvorderingen

Aandachtsgebied 4: waardering van de post onvoorzien

Aandachtsgebied 5: waardering van de post kortlopende schulden

Aandachtsgebied 6: het ontbreken van de beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle m.b.t. de directie Ruimte en Ontwikkeling

De invoering van de aanbevelingen is in 2017 begonnen en zal verder in 2018 voortgezet worden. Dit moet resulteren in een goedkeurende verklaring van de externe accountant voor jaarrekening 2019.

De inkomstenkant heeft nu en in de toekomst veel aandacht nodig. Procedures moeten worden gevolgd, informatie moet worden geleverd en geanalyseerd en de interne controle dient sterk te verbeteren opdat de debiteurenpositie meer zekerheid gaat bieden. Het openbaar lichaam Bonaire en BCN hebben sinds 2015 gezamenlijke acties ondernomen om de achterstand in de inning van belasting debiteuren tegen te gaan. Dit heeft geleid tot verbeterde werkafspraken en procedures die voor hogere inkomsten hebben gezorgd.

Naast procedures en werkafspraken verdienen interne controles en de kwetsbaarheid van capaciteit bij diensten en overheids NV's waar inkomsten worden gegenereerd of gefactureerd de nodige aandacht.

1.3 Overzicht belastingopbrengsten van het openbaar lichaam

Belastingen worden door de heffingsambtenaar dwingend opgelegd zonder dat daar een aanwijsbare tegenprestatie tegenover staat. Daar tegenover staat dat rechten wel een aanwijsbare tegenprestatie kent. Bovendien mag het totaal van de verwachte inkomsten uit rechten het totaal van de verwachte uitgaven niet overschrijden.

Opbrengsten lokale lasten	Rekening 2016	Begroting 2017 (incl. wijzigingen)	Begroting 2018	Economische Categorie
Motorrijtuigenbelasting	2,732,427	3,000,000	3,000,000	40
Logeergastenbelasting	2,140,429	2,500,000	2,500,000	40
Verhuurautobelasting	496,947	650,000	650,000	40
Erfpachten en huur	3,203,705	2,520,382	2,520,382	32
Reinigingsrechten	1,297,761	1,243,300	1,243,300	34
Leges en retributies	2,433,947	1,659,900	1,659,900	34
Havenbelasting	1,650,629	2,000,000	2,000,000	34
Grondbelasting	1,560,772	1,810,000	1,810,000	40
Opcenten op de Vastgoedbelasting	920,615	750,000	750,000	40
Precario rechten	373,989	300,000	300,000	34
Cruise pax *	403,718	500,000	500,000	34
Totaal	17,214,939	16,933,582	16,933,582	

* *Splitsing van de post Precario n Precario en Cruise pax per 1 januari 2016.*

1.4 Eilandsverordening lokale kwijtschelding

Conform de huidige wet- en regelgeving moet het openbaar lichaam een verordening op stellen met als doel het beleid ten aanzien van kwijtschelding vast te stellen. Het betreft het kunnen toepassen van heldere afspraken om onder voorwaarden aan burgers en ondernemers kwijtschelding te kunnen verlenen. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten op het beleid binnen de Belastingdienst/CN. Verwacht wordt dat in eerste helft van 2018 een dergelijke verordening kan worden vastgesteld door de eilandsraad.

1.5 Motorrijtuigenbelasting

Met ingang van 29 januari 2016 wordt de Motorrijtuigenbelasting (MRB) ingevorderd middels aanslagen. De voornoemde wijziging is in lijn met de geldende wet- regelgeving. Sinds het laatste kwartaal van het jaar 2015 worden geen stickers meer verstrekt aan de kentekenhouders. Volgens de nieuwe procedure dienen het betalingsbewijs en het verzekeringsbewijs als voldoening van verschuldigde belasting. Volgens de planning zullen de aanslagen MRB 2018 eind 2017 verstuurd worden. Het verder bijwerken en opschonen van het kentekenregistratiesysteem is in 2017 voortgezet. Tenslotte is het de bedoeling om nieuwe kentekenplaten medio 2018 te introduceren, alsmede de mogelijkheid tot koppeling van de

kentekenplaat aan het voertuig. Een direct gevolg hiervan zal zijn een betere registratie en controle op de kentekenhouders.

1.6 Toeristenbelasting

Op verzoek van het bestuurscollege eind 2001 heeft de afdeling Financien in samenwerking met de afdeling JAZ een voorstel uitgewerkt ten aanzien van het hergroeperen van diverse belastingen. Specifiek ging het hier om de samenvoeging van de logeergastenbelasting (LGB), de verhuurautobelasting (VAB) en de airporttax. Het bestuurscollege heeft toen besloten om de airporttax niet mee te nemen. Hierna zijn er verschillende pogingen ondernomen om dit traject weer nieuw leven in te blazen, echter zonder succes. In het jaar 2015 is er opnieuw een poging gedaan om de toeristenbelasting te herzien en met een nieuw voorstel te komen in samenwerking met BONHATA en BHG die de georganiseerde organen zijn van 'hospitality' op ons eiland. Er is een voorstel in de maak waarin de LGB, de VAB en de Nature fee in één toeristenbelasting worden geïntegreerd die online of bij aankomst betaald moet worden. Dit onderwerp krijgt opnieuw de nodige aandacht. Een bijkomstigheid hiervan zal zijn dat de tot nu toe misgelopen inkomsten uiteindelijk toch in de eilandskas kunnen belanden. Met TCB zijn besprekingen gevoerd voor het ondernemen van gezamenlijke controle acties ter identificatie van niet geregistreerde verhuurbedrijven. De universiteit van Fort Lauderdale die bezig is met het opstellen van een masterplan voor toerisme voor het eiland Bonaire heeft ook aandacht hieraan besteed en zal de aanbevelingen in het eindrapport die eind 2017 uitgebracht zal worden presenteren.

1.7 Verhuurautobelasting

Naar aanleiding van de optimalisering van het kentekenregistratiesysteem is komen vast te staan dat menige personen op ons eiland auto's verhuren zonder de daartoe benodigde vergunningen te hebben. Dit heeft tot gevolg dat de overheid verhuurautobelasting mis loopt. In de tweede helft van dit jaar zullen deze personen worden aangeschreven om alsnog hun verplichtingen na te komen. Het effect van deze actie is niet meegenomen in de begroting 2018.

1.8 Erfpachten en huur

Vanaf 2015 is er aangewerkt om het erfpachtsysteem op te schonen. Hierdoor heeft het openbaar lichaam Bonaire een beter inzicht in de verstrekte en beschikbare percelen enerzijds en anderzijds de daarvoor in te vorderen canons. Om de administratie verder te professionaliseren is de afdeling Financien thans doende om vernoemd bestand met die met Kadaster te vergelijken. Daarnaast heeft een betere informatie verstrekking tussen directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning (afdeling Financiën), de directie Ruimte en Ontwikkeling (afdeling Realisatie) en de directie Toezicht en Handhaving (afdeling Ruimte en Ontwikkeling) een positief effect op de erfpacht registratie gehad.

1.9 Havenbelasting

Om het financiële proces bij de afdeling Haven en Loodswezen te versterken is een persoon van de afdeling Financiën ter beschikking gesteld. Verder is er in het kader van het verbetertraject financieel beheer opdracht verstrekt aan een adviesbureau om de administratieve organisatie betreffende de informatiestroom richting de afdeling Financiën te bevorderen en van een versnelde en accurate facturatie naar de klanten toe te voorzien. Sinds eind 2015 maakt Carnival Cruise Lines gebruik van 'direct billing' met het openbaar lichaam

Bonaire. Dit heeft geleid tot een snellere betaling van de faktuur na een 'call'. En sinds oktober 2016 is 'direct billing' ook door Holland America Cruise Lines bij het openbaar lichaam Bonaire geïnitieerd. Uit gesprekken met consultants van Port of Amsterdam is naar voren gekomen dat het wellicht wenselijk is om de huidige Lig- loods- en meergelden verordening te vervangen door een nieuwe belastingverordening voor de invoering van een haven belasting.

1.10 Grondbelasting

In de tweede helft van 2016 en gedurende 2016 zijn exercities verricht tussen de directie Bestuur en Ondersteuning (afdeling Financiën), de directie Ruimte en Ontwikkeling (afdeling Realisatie) en de directie Toezicht en Handhaving (afdeling Ruimte en Ontwikkeling) om de procedures van de werkprocessen en de coördinatie tussen de afdelingen te bevorderen. Dit heeft geresulteerd in verbeteringen in de percelenregistratie en de financiële administratie. Naar aanleiding hiervan zijn er verschillende onroerende goederen getaxeerd die nog niet bij de afdeling Financien bekend waren. Dit heeft geleid tot extra inkomsten voor het openbaar lichaam Bonaire.

1.11 Nieuwe huisstijl

Ingaande januari 2016 is er een nieuwe huisstijl in gebruik voor alle belastingen en nota's van het openbaar lichaam Bonaire. Hierbij gaat het om een eenduidig formulier waarop eenvoudig en snel kennis kan worden genomen van het middel, de periode waarop het betrekking heeft en het verschuldigde bedrag.

In oktober 2016 is er ook een eenduidig formulier voor herinnering en aanmaning geïntroduceerd ten behoeve van de nota's die niet door de Belastingdienst Caribisch Nederland (BCN) worden geïncasseerd omdat het niet om belasting-inkomsten gaat.

1.12 Invordering belastingsschulden

M.b.t. de belasting-inkomsten zijn er verschillende exercities gedaan om inzicht te krijgen welke betalingsregelingen er zijn getroffen, dan wel welke vorderingen feitelijk deels oninbaar zijn. Van de zijde van openbaar lichaam Bonaire is er gewerkt aan de bezwaren en lopende/afgehandelde bezwaarprocedures om deze inzichtelijker te maken. Er zijn nadere afspraken met de belastingdienst gemaakt hoe dit beter inzichtelijk kan worden gemaakt alsmede over de verdere (dwang-) invordering van de openstaande bedragen.

1.13 Invordering openstaande nota's

Het is juridisch niet is toegestaan dwanginvordering toe te passen op de zogenaamde niet belasting-inkomsten (waaronder erfpacht en havengelden). Hiervoor zijn alleen gerechtelijke invorderingsprocedures van toepassing. Gesprekken hierover met gerechtsdeurwaarders lopen. Eind 2015 is een inhaalslag actie begonnen gezamenlijk met BCN voornamelijk voor wat betreft verschuldigde erfpachtcanons. Dit proces is in 2016 voort gezet en is nog steeds gaande. Sinds juli 2017 ontvangt het OLB debiteurenoverzichten van het BCN voor alle middelen. Dit maakt de invordering of opvolging van oudere posten effectiever. In oktober 2017 hebben alle erfpacht cliënten een herinneringsbrief ontvangen met een einddatum van 31 oktober 2017 voor betaling of betalingsregeling.

De verbeterde samenwerking met de BCN heeft een positief resultaat geogst.

2 Paragraaf Weerstandsvermogen

2.1 Inleiding

Volgens artikel 15 van de Wet Financiën Openbare Lichamen BES brengt de eilandsraad voor alle taken en activiteiten jaarlijks op de begroting de bedragen in beeld, alsmede de middelen die hij naar verwachting kan aanwenden. De jaarlijkse lasten mogen niet hoger zijn dan de jaarlijkse baten. De begroting dient materieel sluitend te zijn. De begroting voor 2018 is wederom sluitend.

Het openbaar lichaam loopt tal van risico's. Een deel van deze risico's wordt afgedekt door specifieke maatregelen. Voorbeelden hiervan zijn het afsluiten van verzekeringen en het inrichten van de Interne Controle. Naast de afgedekte risico's, loopt het openbaar lichaam ook altijd risico's die niet of niet kunnen worden afgedekt. Zo kan bijvoorbeeld het openbaar lichaam wel een schatting maken van de kosten die gemoed zouden zijn met het optreden van een calamiteit. Een verzekering hiertegen zou echter te duur worden. Een dergelijke calamiteit zou tot onvoorziene kosten kunnen leiden. Om te voorkomen dat er ingrijpende beleidswijzigingen moeten worden doorgevoerd bij het zich voordoen van niet afgedekte risico's, dient het openbaar lichaam de capaciteit te bezitten om dergelijke zaken op te kunnen vangen. Die capaciteit wordt weerstandscapaciteit genoemd.

Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen en de capaciteit die het openbaar lichaam heeft om de niet begrote kosten op te vangen (artikel 10 Besluit Begroting en Verantwoording)(BBV-BES).

De capaciteit bestaat onder meer uit reserves, eventueel de onbenutte belastingcapaciteit, eventuele bezuinigingsmogelijkheden en stelposten voor onvoorziene uitgaven. Er dient wel in dit kader te worden gelet op het feit dat het karakter van deze componenten verschillend zijn. Zo kunnen bijvoorbeeld reserves slechts eenmalig worden ingezet en kent de belastingcapaciteit daarentegen een structureel karakter. Daarnaast vormen bezuinigingsmogelijkheden een capaciteit die nog gerealiseerd moet worden.

Het eigen vermogen van het openbaar lichaam wordt gevormd door de algemene reserve en bestemmingsreserves en kan worden ingezet om tegenvallers op te vangen. Ook de bestemmingsreserves worden dus tot het eigen vermogen gerekend.

Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Het gaat hier om zogenaamd "geormerkt" geld waarover niet vrij kan worden beschikt om elke willekeurige tegenvaller op te vangen.

2.2 De gewenste c.q. aanwezige weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit c.q. het weerstandsvermogen geeft antwoord op de vraag in hoeverre het openbaar lichaam in staat is om nog niet afgedekte risico's op te vangen. Dit is een belangrijk aandachtspunt, zeker in het licht van de enorme onderhoudsachterstanden en nieuwe taken en verantwoordelijkheden zonder daarbij behorende financiële dekking. De wetgeving voorziet in artikel 87 van de Wet FinBES weliswaar dat, indien er sprake is van nieuwe taken een daarbij passende ophoging van de vrije uitkering cq een (tijdelijke) bijzondere

uitkering hoort, in de praktijk wordt hierin bepaald nog niet voorzien (denk aan het opdrogen van ontwikkelingsgelden). Daar komt nog eens bij dat er een kabinetsstandpunt is ingenomen ten aanzien van de grote onderhoudsachterstanden (vide overeenkomst d.d. 22 april 2010, waar nog geen invulling aan is gegeven door partijen). Erkend wordt dat Bonaire dit niet vanuit haar eigen financiële mogelijkheden kan financieren. Dit wordt nogmaals versterkt en aangetoond op basis van de begroting 2018. Tegelijkertijd wordt vanuit het ministerie van BZK aangedrongen om de weerstandscapaciteit te bepalen en daarvoor ook een passend vermogen op te bouwen. Het openbaar lichaam Bonaire erkent dat dit belangrijk is maar wil daarbij niet dat dit ten koste gaat van haar ambities om de komende jaren de achterstanden weg te werken. Er wordt daarom gepleit voor een gefaseerde opbouw van dit vermogen om zelfstandig deze risico's te managen en bij het daadwerkelijk voordoen van financiële gevolgen, deze ook op te kunnen vangen. Het is voor de hand liggend dat het minimale weerstandsvermogen minimaal gelijk is aan de uitkomst van een risicoanalyse. Een control risk assessment zal deels antwoord moeten geven op dit vraagstuk.

Als een niet afgedekt risico zich toch voordoet, zal deze hoe dan ook uiteindelijk door het openbaar lichaam moeten worden opgevangen. Daarvoor is weerstandscapaciteit noodzakelijk. Het openbaar lichaam staat dus voor de uitdaging om de niet afgedekte risico's en de aanwezige opvangcapaciteit op elkaar af te stemmen en gefaseerd toe te groeien naar een weerstandsvermogen dat voldoende is.

Aandachtspunt is evenwel dat de liquiditeitspositie van openbaar lichaam Bonaire mede bepalend is voor de mogelijkheden om op een zeker moment ook daadwerkelijk bepaalde kosten op te kunnen vangen. Zeker omdat die positie, voorzover die het toelaat, ook voortdurend wordt bewaakt en financiële ruimte onmiddellijk wordt ingezet voor uitvoering.

Met de weerstandscapaciteit van minimaal \$ 2,5 mln per 31-12-2017 streeft het bestuurscollege een ratio na van 1,0 voor het weerstandsvermogen dit bedrag zal het totaal van de berekende risico's moeten dekken, met een correctie voor het gegeven dat niet alle risico's zich in een keer zullen voordoen.

De berekening van risico's zal bestaan uit een inschatting van de vermoedelijke schade van een gebeurtenis, rekening houdend met de kans dat deze gebeurtenis zich kan voordoen.

2.3 Berekening gewenst weerstandsvermogen

Op basis van de weerstandscapaciteit en de berekening van de risico's berekenen wij een weerstandsvermogen van ongeveer 0,12. In verband met de groei van het vrije eigen vermogen naar de gewenste positie van \$ 2,5 miljoen heeft het weerstandsvermogen reeds het minimaal gewenste omvang van \$ 1,5 bereikt.

2.4 Overzicht weerstandscapaciteit

Er kan onderscheid gemaakt worden tussen incidentele weerstandscapaciteit, die wordt ingezet om de incidentele financiële gevolgen van risico's op te vangen en structurele weerstandscapaciteit, die wordt ingezet om de structurele financiële gevolgen van risico's op te vangen. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene nog niet bestemde reserve en de stille reserves, die gerealiseerd kunnen worden door verkoop van bezittingen, die

niet dienstbaar zijn aan de bedrijfsuitoefening van het openbaar lichaam. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de post onvoorzien, het gemiddelde meerjarig begrotingssaldo en de onbenutte belastingcapaciteit.

Middelen (bedragen x \$1 miljoen)	Incidenteel			Structureel		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Algemene reserve	24.4	26.8	28.1			
Bestemmingsreserves	0.1	0.1	0.3			
Resultaat	3.5	2.2				
Af:toevoeging bestemmingsreserve	0	0.2				
Af: afname algemene reserve	-1.2	- 1.2	-0			
Stille reserves	PM	PM	PM			
Post onvoorzien				0	0.2	0.2
Begrotingssaldo				0	0	0
Onbenutte belastingcapaciteit						
- Hondenbelasting				PM	PM	PM
- Onderdekking leges en retributies				PM	PM	PM
Totaal	26.8	28.1	28.1	0	0.2	0.2

2.5 De definitie van een risico

Een risico kan gedefinieerd worden als "de kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald (negatief) gevolg voor de betrokkenen". Het openbaar Lichaam loopt tal van risico's. In de vakliteratuur over dit onderwerp worden wel belangrijke risicocategorieën genoemd. Het betreffen onder andere risico's als gevolg van aansprakelijkheid, overheids-N.V.'s, publiek private samenwerking, subsidierelaties, openeinderegelingen, gebiedsuitbreidingen (het uitgeven van gronden in erfpacht), het implementeren van wet- en regelgeving en risico's uit het reguliere bedrijfsproces, lopende claims etc.

Een systematische aanpak voor de inventarisatie en beoordeling van risico's is een belangrijke voorwaarde om beter inzicht te krijgen in het risicoprofiel van het openbaar Lichaam. Daartoe zijn diverse modellen ontwikkeld. In hoofdlijnen komt het er op neer dat de risico's en beheersmaatregelen worden geïnventariseerd, rekening houdend met benoemde risicocategorieën en –gebieden. Daarna volgt een inschatting van de kansen en gevolgen. Door de factor kans (dat een risico optreedt) te vermenigvuldigen met het ingeschatte gevolg, ontstaat een indicatie van het financiële gevolg. De risico's, waarvoor geen beheersmaatregelen getroffen zijn, worden op deze wijze gekwantificeerd en daarmee is de benodigde weerstandscapaciteit inzichtelijk.

2.6 Inventarisatie van de aanwezige risico's

In het onderstaande overzicht zijn de nu bekende risico's opgenomen. Hierbij hebben wij om redenen van eenvoud de risico's met een verwacht schadebedrag van minder dan \$ 100.000 niet opgenomen. Er is nog geen inzicht in de niet kwantificeerbare risico's.

Overzicht kwantificeerbare risico's

Naam risico	Incid. /struct	Maximale schade (milj. \$)	Kans optreden	Omvang risico (milj. \$)
Aanspreken voor verliezen Bonaire Holding maatschappij NV	I	20.5	0-10%	2.0
Rechtsgang erfpacht	I	1.0	0-20%	0.2
Jalan Investment NV	I	1.1	0-20%	0.2
Overig	I	1.0	0-10%	0.1
Totaal		23.6		2.5

De conclusie is dan ook dat het Openbaar Lichaam Bonaire op basis van de bekende gegevens een acceptabele weerstandsvermogen heeft opgebouwd uitgaande van de vrij besteedbare ruimte in liquiditeit ultimo 2016 en juli 2017, echter het blijft een moment opname en een inschatting van risico's.

De onderstaande tabellen geven een gedetailleerd overzicht van de bovengenoemde kwantificeerbare risico's

1.	Aanspreken voor verliezen Bonaire Holding maatschappij NV
Omschrijving	Bonaire Holding Maatschappij heeft een geplaatst aandelenkapitaal van \$ 24.022.346 hiervan is een bedrag van \$ 20.536.313 nog niet volgestort door het openbaar lichaam Bonaire. Hierdoor loopt het openbaar lichaam Bonaire boven het bedrag van het gestorte kapitaal risico voor bedrijfsverliezen van BHM en haar dochterondernemingen
Impact	\$ 20.536.313
Maatregelen	Er is een statutenwijziging toegezegd door de directie van BHM. Openbaar lichaam Bonaire zal toezien op de daadwerkelijke uitvoering van deze statutenwijziging in 2018.
Status	Het betreft een doorlopend risico. Na de statutenwijziging is het risico beperkt tot de resultaten uit de voorgaande periode.

2.	Rechtsgang erfpacht
Omschrijving	Het openbaar lichaam Bonaire is voornemens om steekproefsgewijs een aantal wanbetalers m.b.t. erfpacht in een incasso procedure mee te nemen. Alvorens er executoriaal beslag kan worden gelegd is een uitspraak van de rechter nodig
Impact	\$1.000.000
Maatregelen	Met onze advocaat is afgesproken dat we daarvoor geen afspraken nodig hebben met andere advocaten(-kantoren). Dit traject staat op zichzelf en is met name bedoeld om een rechtelijke uitspraak te verkrijgen inzake de erfpachtcontracten met de 20- respectievelijk 40-jaar clausule.
Status	Dit traject is recentelijk opgestart en moet nu verder in gang worden gezet.

3.	Jalan Investment NV
Omschrijving	Naar aanleiding van de opzegging het recht van erfpacht op een perceel heeft Jalan N.V. om een voorlopige voorziening verzocht en verkregen. Op grond van de voorlopige voorziening mag het eilandgebied tot dat in een bodem procedure is beslist niet de uitvoering van de tussen Jalan en Bonaire gesloten development agreement frustreren. Er loopt momenteel nog een bodem procedure zowel in conventie als reconventie. Bonaire is veroordeeld tot betaling van een dwangsom tot maximaal \$ 1.117.318 (ANG 2 miljoen). Indien zij zicht niet houdt aan het verbod. Tevens valt te verwachten dat indien in de bodem procedure wordt beslist dat de opzegging onrechtmatig was een schade vergoeding wordt geëist.
Impact	\$ 1.000.000
Maatregelen	Met Jalan zijn onderhandelingen geweest om tot een minnelijke regeling te komen. De gesprekken tot nu toe hebben niet geleid tot een wijziging in standpunten van partijen.
Status	Deze zaak is niet meer onder de rechter.

3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (incl. “wegwerken achterstanden”)

Volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen BES dienen de openbare lichamen een helder en volledig overzicht in de kapitaalgoederen te geven voor een goed inzicht in de financiële positie. Daarnaast is in de brief van minister van BZK van 8 juni 2011 (inzake kabinetsstandpunt referentiekader Caribisch Nederland) aangedrongen op een aanvullende paragraaf “Wegwerken achterstanden”. Deze extra paragraaf is gewenst om na te gaan wat er gaande is m.b.t. de achterstanden in het onderhoud van wegen, gebouwen, haven (o.a. a.g.v. Omar) en overige infrastructuur. De informatie hierover wordt in onderhavige paragraaf verwerkt.

Het openbaar lichaam Bonaire is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Hieronder worden de meest belangrijke kapitaalgoederen weergegeven:

- Verharde wegen;
- Zandwegen;
- Semi verharde wegen;
- Rotondes;
- Haven (kaden);
- Rioleringen;
- Duikers;
- Dammen;
- Labado's;
- Openbare plantsoenen;
- Openbare pleinen en parken;
- Overheidsgebouwen.

In algemene zin kan worden vastgesteld dat het onderhoud van de verschillende kapitaalgoederen niet op orde is. Er is sprake van grote onderhoudachterstanden. De financiële situatie laat echter niet toe dat dit achterstallige onderhoud voortvarend wordt weggewerkt. De begroting bevat een beperkt budget voor regulier onderhoud. Met de eenmalige donatie in oktober 2011 is het mogelijk gebleken Passangrahan volledig te restaureren. Halverwege 2014 was de oplevering en vanaf dat moment vormt dit gebouw weer de huisvesting voor de eilandsraad, griffie, fracties e.d.

Middelen voor achterstallig onderhoud van overige kapitaalgoederen zijn slechts marginaal beschikbaar. Dit ondanks gemaakte afspraken hierover (zie Bestuurlijk Akkoord van 22 april 2010, waarin staat aangegeven dat het Rijk aanvullende middelen zou toereiken als Bonaire meerjaren renovatie en onderhoudsplannen zou aanleveren).

De afgelopen jaren is steeds slechts het hoognodige onderhoud gepleegd aan de overheidsgebouwen waardoor nu alle overheidsgebouwen (behalve de nu gerestaureerde Passangrahan) zich in steeds verder achteruitgaande toestanden verkeren. Alle

overheidsgebouwen hebben een monumentale status hebben en gedegen onderhoud is vereist. Verouderde elektrische voorzieningen in de gebouwen dienen compleet vernieuwd te worden anders vormen deze op den duur een gevaarlijke situatie voor de medewerkers in de gebouwen. Daklekkages zijn vaak gevolgen van oude dakpannen die nodig vernieuwd dienen te worden en poreuze dakgoten die behandeld dienen te worden. Vaak vertonen de wanden in de gebouwen ook effecten van zoutuitslag (blaasvorming onder de verlaag op de wanden) als gevolg van optrekkend vocht. Dit is een veelvoorkomend probleem bij de monumenten waar nog geen afdoende oplossing voor is gevonden en alleen kan worden beperkt door regelmatig en deskundig onderhoud. Door de bestuursveranderingen en de overgang naar het directiemodel van de afgelopen jaren hebben de meeste overheidsgebouwen ook geen efficiënte indeling meer. Werkplekken zijn steeds bijgeplakt zonder ook te kijken naar, onder andere, de veiligheid van de medewerkers.

Om de hoge onderhouds- en operationele kosten tegen te gaan streeft het Bestuurscollege naar een centrale huisvesting voor de overheidsdiensten. Dit zal niet alleen de kosten drukken maar zal ook een bijdrage leveren aan een effectievere en efficiëntere dienstverlening

De Centrumvisie Kralendijk, Bonaire is vastgesteld.

De huidige kwaliteit en functionaliteit van het centrum van Bonaire ondervindt veel knelpunten en zwaktes. De centrumvisie bevat een lange termijn visie voor het centrum van Kralendijk. De visie is gericht op het verbeteren van de kwaliteit en het verblijfsklimaat van de binnenstad voor zowel eilandbewoner, ondernemer als toerist. Het opwaarderen van de ruimtelijke functionaliteit van de stad komt ten goede aan o.a. de bereikbaarheid en de economische vitaliteit van het centrum. Samenhang in de ruimtelijk-functionele structuur draagt bij aan de economische vitaliteit en een duurzaam leefbaar centrum. Deze visie heeft tot doel initiatieven en ontwikkelingen zodanig te sturen en op gang te brengen dat de centrumstructuur als geheel wordt versterkt. Dit streven zal ook resulteren in een aantrekkingskracht en imago van Bonaire. Het is van essentieel belang dat de komende 10 jaren structureel budget beschikbaar wordt gesteld voor het HART van BONAIRE.

Beheer wegen Bonaire (2012 – 2016): (CEC/Witteveen & Bos):

De afspraak dat OLB waar mogelijk wat middelen beschikbaar zou maken voor de hoofdwegenstructuur wordt stap voor stap waargemaakt in het kader van de integrale wijkaanpak. Het blijft een zorg dat Nederland dit niet als prioriteit ziet en er ook geen middelen voor vrij wil spelen omdat het als verantwoordelijkheid van OLB wordt beschouwd. Bij het beheerplan (CEC/Witteveen+Bos) dienen de volgende kanttekeningen te worden gemaakt:

- a. Bij het opstellen van het beheerplan werd er destijds door Nederland aangegeven dat het plan alleen over het onderhouden van de bestaande wegverhardingen moest gaan.

Dit betekent dat er in het plan geen rekening is gehouden met wegreconstructies, verbreden van wegen, voetpaden en het verharderen van onverharde wegen in de woonwijken. Voor de meeste verharde wegen op Bonaire geldt dat de conditie zo slecht is dat er geen sprake meer is van onderhoud.

- b. De meeste wegen moeten volledig opnieuw aangelegd te worden, rekening houdend met de hedendaagse ontwerpeisen. Dit wil zeggen dat de meeste wegen breder moeten worden gemaakt, de constructie zwaarder (dikkere fundering en asfaltlaag), en dat er rekening moet worden gehouden met voetgangers en fietsers. Om toch nog enige soelaas te kunnen bieden voor de weggebruiker worden de gaten die door de jaren heen in de wegen zijn ontstaan opgevuld.
- c. De financiële middelen zijn dermate schaars dat ook dit project nog niet structureel kan worden aangepakt.

Ook dienen de wegen te worden voorzien van een hemelwaterafvoersysteem. Hier is "vroeger" weinig rekening mee gehouden omdat er genoeg ruimte was voor het water om weg te stromen. Door de grote toename van bebouwing kan het regenwater nu niet meer op een natuurlijke wijze wegstromen. Dit is een van de grote oorzaken van de snelle aftakeling van de funderingen en wegverhardingen. Door Kralendijk lopen een aantal hoofdafwateringssytemen die het regenwater via rooien, dammen en duikers afvoeren naar de zee. Deze systemen zijn verouderd en ondergedimensioneerd voor de huidige situatie. Een grondige "update" van deze waterafvoeren is noodzakelijk om overstromingen in bebouwd gebied in de toekomst te voorkomen.

Door de toename van het verkeer de afgelopen jaren dienen er ook aanpassingen te worden gedaan in de verkeerscirculatie zoals de aanleg van meer rotondes en de aanleg van nieuwe wegen.

2. Meerjaren renovatieplan overheidsgebouwen: PlanD2. Behalve het Passangrahan en de verbouw en verhuisbewegingen in het kader van het directiemodel is verder nog weinig aan renovatie/restauratie gedaan. De onderhoudstaat van vele overheidsgebouwen holt daardoor steeds verder achteruit.

Mede op basis van deze rapporten zijn de voornaamste conclusies en kosten meegenomen in het rapport "Referentiekader Caribisch Nederland". In de in juni 2011 openbaar gemaakte kabinetsstandpunten is aangegeven dat erkend wordt dat de eilanden veel te weinig vrije uitkering ontvangen en dat er tegelijkertijd sprake is van een enorme achterstand in onderhoud. Voor wat betreft de vrije uitkering is inmiddels een beperkte verhoging doorgevoerd (tot de onderkant van de berekende bandbreedte). Voor het inlopen van de achterstanden is tot op heden nog steeds geen oplossing in het vizier. In onderhavige begroting voor 2018 is nu nog slechts rekening gehouden met zeer beperkt regulier onderhoud.

4 Paragraaf Bedrijfsvoering

4.1 Inleiding

De uitgaven kant van het financieel beheer heeft in de afgelopen jaren veel aandacht gekregen en voor wat betreft de lopende financiële huishouding gaat dat goed, zolang men zich aan de vigerende procedures houdt. Vanaf 2012 is merkbaar geworden dat de verwerking van de facturenstroom steeds overzichtelijker en steeds beter beheerst wordt. Middels activering van de verplichtingenadministratie en een strakkere aansturing is de afhandelingsperiode van facturen korter geworden.

Met betrekking tot de inkomstenkant zijn significante vorderingen gemaakt, echter er is nog ruimte voor verbetering, met name met betrekking tot de aangiftebelastingen (toeristenbelasting en verhuurautobelasting). Hier wordt het accent begin 2016 verlegd naar de beheersing en controle van de belastingplichtigen (compliance) teneinde de inkomsten te verhogen. Dit gaat in samenwerking met een aantal stakeholders, te weten Tourism Corporation Bonaire en verzekeringsmaatschappijen om effectief te zijn. De inning is opgedragen aan het BCN, echter de afstemming moet nog aanzienlijk verbeterd worden, met name de bewustwording van de informatiebehoefte van het openbaar lichaam Bonaire, en de informatieplicht van het BCN. Het is belangrijk dat dit zeer goed wordt georganiseerd opdat onze inkomsten beter worden gewaarborgd. Daarnaast leiden de nieuwste inzichten ertoe dat voor civiele overeenkomsten de belastingdienst wettelijk geen middelen heeft voor dwanginvordering. Dit moet via gerechtelijke procedures en met inschakeling van gerechtsdeurwaarders geschieden en hier worden nog voorbereidingen voor getroffen.

Een belangrijke stap in het kunnen beheersen van het financieel beheer en de onderliggende processen is de financiële beheersverordening en het verbetertraject financieel beheer dat eind 2014 in gang is gezet en gedurende 2015, 2016 en 2017 is voortgezet. De verordening is door de eilandsraad vastgesteld. De verordening geeft richting aan de eisen van rechtmatigheid, doelmatigheid, verantwoording en controle bij het financieel beleid en beheer en het vormt mede het referentiekader voor de accountantscontrole.

Hoewel er nog geen sprake zal zijn van een goedkeurende verklaring door de accountant, zijn er vele verbeteringen doorgevoerd in de afgelopen jaren waardoor goedkeuring, in zicht komt. De planning is om een goedkeurende verklaring te verkrijgen voor de jaarrekening 20198. Het bestuurscollege zal er op toezien dat deze ontwikkelingen onverminderd worden doorgezet.

4.2 Van voorafgaand toezicht personeel naar goedkeuring achteraf

De goedkeuring achteraf van personele mutaties verloopt niet naar tevredenheid. Nog steeds komt het voor dat de uiteindelijke goedkeuring door de Rijksvertegenwoordiger zo lang op zich laat wachten dat kandidaten afhaken of met voorschotten op hun salaris worden geconfronteerd.

4.3 AO/IC

In het derde kwartaal van 2017 is de werking van het IC-plan wederom opgepakt. Daarin wordt bepaald welke interne controles op welk moment dienen te worden uitgevoerd. Een grote

verbetering die de medewerkers van de financiële administratie en beleidsmedewerkers financiën dwingt om zeer bewust om te gaan met de boekhouding

4.4 Uitrollen planning & control cyclus richting directies

Met de verfijning van de rapportage per directie / kredietbeheerder in het eerste kwartaal van 2015 wordt ook de "accountability" versterkt. Het bevordert de betrokkenheid vanuit de directies (en afdelingen). Ook zij hebben de plicht zich te verantwoorden.

De intenties om de planning & controleyclus verder uit te bouwen naar de overheid-NV's en gelieerde instellingen zijn in de loop van 2011 in gang gebracht. Diverse omstandigheden hebben de doorontwikkeling daarvan in de weg gestaan. In de rapportage over boekjaren 2015 en 2016 is het nog niet gelukt om alle jaarrekeningen tijdig aangeleverd te krijgen. De NV's en instellingen worden vanaf 2018 integraal meegenomen in onze cyclus om daarmee een volledig beeld te kunnen geven over de stand van zaken met betrekking tot de lokale overheid. Om volledig aan de bepalingen van het BBV-Bes te kunnen voldoen, is een inhaalmanoeuvre opgestart om de jaarverslagen en jaarrekeningen van de diverse bedrijven en stichtingen op orde te krijgen. Naar verwachting zal voornoemde exercitie gedurende het eerste kwartaal van 2018 worden afgerond. Gewerkt wordt ook aan een dividendbeleid en voor corporate governance wordt vastgehouden aan de code die inmiddels door de eilandsraad is geaccordeerd. De komende tijd zullen de statutenwijzigingen worden doorgevoerd en zijn diverse reorganisaties te verwachten.

4.5 Rijks- en lokale belastingen

Een zeer belangrijke wijziging ten opzichte van de situatie voor de staatkundige hervormingen is het gegeven dat de belastingdienst/CN de inning verzorgt van lokale belastingen. Wel blijft het openbaar lichaam Bonaire zelf verantwoordelijk voor de heffing van de belastingen, de afhandeling van eventuele bezwaarschriften en zoals recentelijk bekend, ook de gerechtelijke invordering van erfpacht en andere civielrechtelijke vorderingen. Voor betalingen die verband houden met producten en diensten door de lokale overheid heeft het openbaar lichaam Bonaire een kassafunctie bij de afdeling Burgerzaken.

De noodzaak om de kwaliteit van de onderlinge informatievoorziening te verbeteren is absoluut nodig gebleken. Met name voor wat betreft de grondbelasting en de erfpacht dient openbaar lichaam Bonaire haar zicht hierop te verbeteren. In 2018 zal getracht worden om de afstemming tussen de administraties van belastingvorderingen van het openbaar lichaam Bonaire en de Belastingdienst te verbeteren. De formalisatie van het convenant en de samenwerkingsovereenkomst heeft de onderlinge samenwerking weer intensief op gang gebracht. Verder wordt momenteel samengewerkt om te komen tot één gezamenlijke bron voor basisinformatie voor percelen en vastgoed objecten gevuld vanuit het Kadaster (t.b.v. erfpacht, grondbelasting en vastgoedbelasting). De mogelijkheden zijn onderzocht en worden momenteel verder uitgewerkt om tot concrete afspraken en werkprocessen te komen.

4.6 Reorganisatie richting directiemodel: doelstelling organisatie

In het IVB-programma (juni 2008) is de doelstelling van de reorganisatie als volgt geformuleerd: "De kwaliteit van het bestuurlijk en ambtelijk functioneren is een belangrijke factor voor de ontwikkeling van de levensstandaard en de kwaliteit van het leven voor de bevolking van

Bonaire. Mede ingegeven door de staatkundige verandering is de noodzaak ontstaan om de huidige vorm en het functioneren van het overheidsapparaat grondig te herzien en de structuren aan te passen aan de eisen van de moderne tijd. Dit vereist grootschalige, integrale en complexe aanpassingen in processen en structuren. Bij het bestuur en het management van de nieuwe organisatie zullen deugdelijkheid van bestuur, integriteit, focus op de burger, doeltreffendheid en doelmatigheid centraal staan. Om al deze veranderingen op een gestructureerde en doelmatige wijze plaats te laten vinden zijn zowel een goede inhoudelijke en procesmatige voorbereiding en planning als een gedegen voorbereiding van de regie van essentieel belang.”

Met deze reorganisatie willen we de overheidsorganisatie verder professionaliseren, zodanig dat de organisatie gaat voldoen aan de eisen die de samenleving van Bonaire tegenwoordig aan haar overheid stelt. Een professionelere overheidsorganisatie met een betere dienstverlening aan de burger, instellingen en bedrijven. Ook zal de interne dienstverlening worden verbeterd.

Veranderstrategie

Er moet heel veel gebeuren met de beperkte middelen; er zullen keuzes gemaakt moeten worden.

Fasering

In 2009 is gestart met de voorbereiding van de reorganisatie van de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam Bonaire. Het reorganisatieproces is in drie fasen ingedeeld:

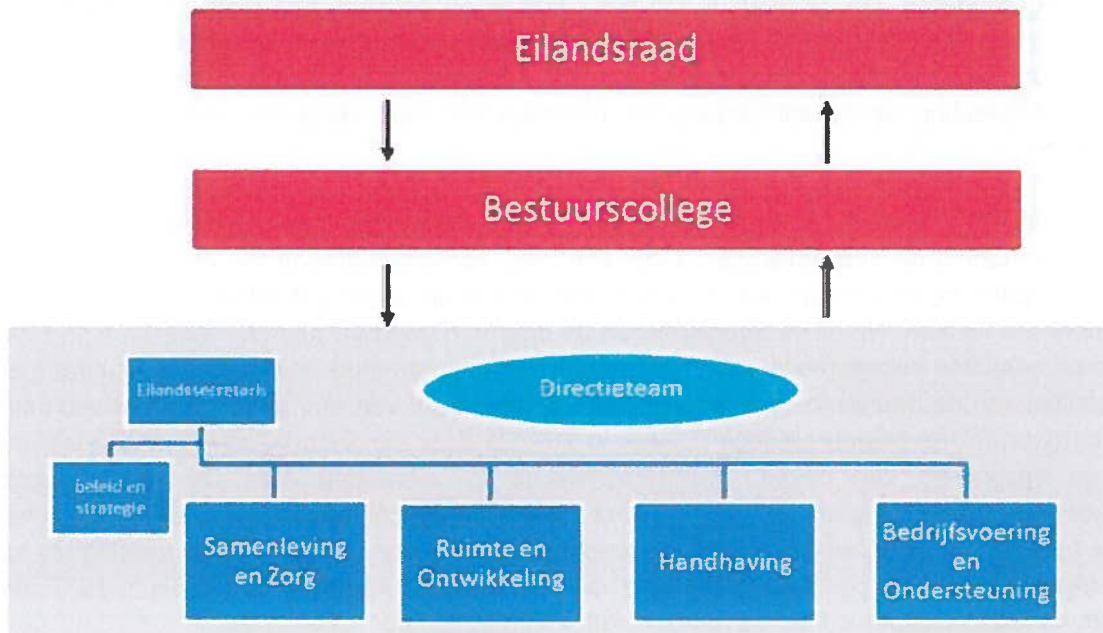
- Fase 1: Ontwerp nieuwe organisatiemodel (goedkeuring BC december 2009)
- Fase 2: Implementatie nieuwe organisatie (afronding mei 2011 met formele invoering per 2 april 2012)
- Fase 3: Doorontwikkelen (afronding en fine tuning: is nog gaande).

Na de formalisering in april 2012 zitten we nog in fase 3. Verdere doorontwikkeling, waarbij wordt gewerkt aan de verdere professionalisering van de organisatie, het verbeteren van werkprocessen en aan de cultuur. In deze fase vindt tevens de verdere ontwikkeling van het management en de medewerkers plaats. Ook wordt de bedrijfsvoering in deze fase verder versterkt. Deze fase van doorontwikkeling zal jaren in beslag gaan nemen en heeft vooralsnog geen concrete einddatum.

Hoofdstructuur

De hoofdstructuur van de organisatie ziet er als volgt uit:

Doorontwikkeling (fase 3)

Een aantal jaren na de invoering van het directiemodel dient de doorontwikkeling van de organisatie op vele onderdelen nog plaats te vinden en zijn niet overal de werkprocessen geoptimaliseerd. Een en ander heeft te maken met het veelal ontbreken van voldoende kwalitatief geschoold personeel en visie vanuit de organisatie over de te realiseren doelen en de daarbij benodigde middelen en prioritering.

Het bestuurscollege heeft bij haar aantreden in mei 2016 aangegeven de organisatie aan een audit te willen onderwerpen. Dit om het functioneren en daarmee de resultaten van de organisatie te verbeteren. Deze resultaten van deze audit zullen gebruikt worden om de interne processen en de aansturing daarvan binnen de organisatie te verbeteren. Deze audit is inmiddels uitgevoerd, echter de resultaten c.q. aanbevelingen zijn nog niet bekend bij de organisatie.

In dat licht is het vermeldingswaardig dat al in 2014 vanuit diverse directies een start is gemaakt met het doorvoeren van of het nadenken over het toepassen van structuur-aanpassingen binnen de betreffende directies. Deze structuuraanpassingen hebben veelal te maken met het beter doen aansluiten van de organisatiestructuur en werkwijze op de dienstverlening aan de klanten en of het bewerkstelligen van een optimalere output en of samenwerking tussen organisatieonderdelen.

Dit omdat ondanks de reorganisatie de klantoriëntatie van het openbaar lichaam Bonaire nog teveel gericht is op de interne organisatie en onvoldoende op de vragen en de behoeften van de burgers (ook ondernemers en instellingen) van Bonaire.

De directie T&H werkt in het kader van het verbeteren van haar dienstverlening en het verhogen van het functioneren van de directie aan het opleiden en coachen van haar inspecteurs door o.a. de verplichting om de BAVPOL te volgen en te halen en daarnaast door het verkleinen van de span of control van de leidinggevenden, onder andere door het instellen van coördinatoren om de begeleiding van medewerkers en daarmee de dienstverlening aan de burgers te verbeteren.

De directie R&O heeft in 2016 de contouren verder uitgewerkt voor het samenvoegen van onderdelen vanuit de drie afdelingen. Doel van deze samenvoeging is het versterken van de planning, realisatie en synergie van de activiteiten op met name het gebied van de infrastructuur en openbare werken. Na de reorganisatie en de daarmee gepaard gaande onderbrenging van taken uit bepaalde bedrijfsprocessen bij drie afdelingen en daarmee de logische samenhang en integraliteit van de bedrijfsvoering, was er geen sprake meer van een optimale dienstverlening aan burgers en het bestuurscollege. Reeds in 2013 is door een externe adviseur aangetoond dat de opsplitsing van beleid, realisatie/planning en uitvoering door Openbare Ruimte onvoldoende samenhang en sense of urgency binnen de directie aanwezig is. Dit leidde zowel bij de burgers als bij het bestuur tot ontevredenheid. Daarnaast leidde deze opsplitsing tot het ontbreken van controle op dan wel toetsing van de uitvoering van projecten. Er is in 2017 een interim directeur aangesteld die de reorganisatie moet afronding

De directie S&Z profileert zich als meest actieve directie op het gebied van zowel samenlevingsopbouw als de aanpak van sociaal economische en maatschappelijke vraagstukken. De directie heeft als een van haar speerpunten om de integrale wijkaanpak binnen het openbaar lichaam Bonaire vorm te geven. Vanuit deze regiefunctie zet directie projecten op en dient zij deze bij spelers in het veld uit te zetten. Dit proces van ontwikkelen en overdragen van de uitvoering is nadrukkelijk een aandachtspunt van de directie. Het gevaar van het naar je toetrekken van uitvoerende taken ondergraaft het principe van het openbaar lichaam Bonaire als regievoerder van de ontwikkeling van Bonaire en bergt in zich het uitbreiden van de formatie van het openbaar lichaam Bonaire met oneigenlijke taken. Anderszins is de realiteit dat niet voor elke wettelijke of noodzakelijke taak er partijen in het veld aanwezig zijn om deze uit te voeren. Belangrijk is dat het besef aanwezig dient te zijn dat het openbaar lichaam Bonaire slechts in de initiële fase de uitvoering in eigen hand kan nemen, maar het daarna dient over te dragen. Dit zich beter te concentreren op haar kerntaken.

De directie B&O richt zich als faciliterende organisatieonderdeel meer op de interne organisatie en het bieden van randvoorwaarden om de gestelde doelen door de overige directies en de staf- en bestuursorganen te doen realiseren. Een van de uitdagingen daarin is het vormgeven van de synergie binnen de directie vanuit een intrinsieke bewustzijn en wens de dienstverlening naar de klanten (in- en extern) te optimaliseren.

In dat licht is ook de versterking van de kennis en kunde binnen directie een aandachtspunt. Dit over de gehele linie van de directie. Het openbaar lichaam Bonaire kan niet (optimaal) functioneren indien het niet beschikt over accurate informatie en dat vanwege het ontbreken van kennis daarvan of daarover niet mogelijk is. Naast het opnieuw inrichten van de afdeling zal

er meer aandacht moeten komen voor het menselijk aspect in relatie tot de al dan niet aanwezige competenties. Trainingen, begeleidingstrajecten, coaching en intervisie zijn tools die ingezet dienen te worden als ook de aanwezigheid van terzake kundig management. De bottlenecks waar het gaat om het aantrekken van kundig personeel zullen ook in 2018 niet (geheel) opgelost worden en vragen daarom om een creatieve en resultaatgerichte aanpak.

Voor de Staf- en Bestuursorganen zal nadrukkelijk het samenstel met de ambtelijke organisatie aan de ene kant en de burgers aan de andere kant een uitdaging zijn.

De ondersteuning aan het bestuurscollege wordt vorm gegeven door een jong en dynamisch team dat in veel gevallen nog niet of onvoldoende thuis is in de interne processen. Naast het bewerkstelligen van meer inzicht en overzicht in de organisatie en de daarbij spelende processen is het ontwikkelen van competenties om in een bestuurlijke arena te functioneren belangrijk. De meeste bestuurlijk ondersteunende functies zijn ingevuld.

De griffier zal een visie- en organisatieontwikkelingdocument aan de eilandsraad moeten voorleggen. Op basis hiervan zal de eilandsraad al dan niet besluiten of de griffie een permanente uitbreiding dient te krijgen.

Aandachtspunten personeelsbeleid/organisatieontwikkeling

De komende jaren zal dan ook organisatiebreed door het aantrekken van gekwalificeerd personeel gewerkt moeten worden aan:

1. Stroomlijnen van belangrijke werkprocessen

Voor wat betreft de werkprocessen gaat het er vooral om per directie de primaire werkprocessen zodanig in te richten dat het werk efficiënter, effectiever en meer gericht op de klant wordt georganiseerd. Uiteindelijk draagt dit bij aan een betere dienstverlening.

2. Managementontwikkeling

De kwaliteit van het management zal moeten worden verbeterd. Immers is het management van een organisatie voor een belangrijk deel bepalend voor het succes van de organisatie. Het management zal moeten beschikken over de essentiële basisvaardigheden van leidinggevend. Daarom zal verder worden geïnvesteerd in het management om de noodzakelijk kennis, vaardigheden en het inzicht in het eigen gedrag verder te ontwikkelen.

3. Personeelsontwikkeling

Van belang is dat de medewerkers zich bewust zijn wat er van hen wordt verwacht, wat hun eigen gedrag is en hoe zij daar verandering in aan kunnen brengen. Daarbij zal specifiek worden ingegaan op met name de volgende onderwerpen:

- klantgerichtheid
- integriteit
- samenwerken
- resultaatgerichtheid/outputsturing
- nemen en dragen van verantwoordelijkheid, dit door het zolaag mogelijk in de organisatie neerleggen van verantwoordelijkheden en besluitvorming

- vaktechnische- en persoonlijke ontwikkeling
4. Versterken ambtelijk-bestuurlijke relatie
Een goede samenwerking tussen bestuur en de ambtelijke organisatie is belangrijk. Bestuur moet kunnen besturen, waarbij de ambtelijke organisatie op inhoud faciliteert, adviseert en uitvoert. Betrouwbare en tijdige advisering en open communicatie over en weer is belangrijk. Daarom zal op verschillende onderdelen worden gewerkt aan het versterken van die relatie.
 5. Versterken communicatie
Communicatie is een belangrijke voorwaarde voor de interne samenhang en transparantie en daarmee het met succes vergroten van de interne draagvlak om veranderingen te weeg te brengen en om eventuele weerstand tegen verandering te beperken. Het doel van communicatie is niet alleen om informatie/kennis te verschaffen, maar ook om verandering in de houding en gedrag van de mensen teweeg te brengen. Naast deze intern gerichte communicatie is er sterke behoefte om als organisatie ook veel beter en gericht naar buiten te treden.

Formatie Directies

Als eerder aangegeven is binnen het openbaar lichaam Bonaire op diverse plaatsen sprake van een kwalitatieve onderbezetting en andere plaatsen van veel personeel, maar achterblijvende output. Het bestuurscollege heeft als uitgangspunt een regieorganisatie te zijn. Dat wil zeggen dat het openbaar lichaam Bonaire op diverse terreinen beleidsmatig de regie wil voeren op de voorgestane ontwikkeling van Bonaire (economie, samenleving, zorg, onderwijs, ruimtelijke ordening en planning) en daarbij de uitvoering zoveel mogelijk aan andere daartoe aangewezen of in het leven geroepen organisaties wil over laten. Om deze beleidsontwikkeling en regievoering mogelijk te maken zal de organisatie meer gekwalificeerde medewerkers moeten aantrekken en anderzijds (zoveel mogelijk bepaalde) uitvoerende taken op afstand plaatsen of onderbrengen bij daartoe beter geëquipeerde organisaties, instellingen en bedrijven. Het is dan ook van belang om in dit geheel inzichtelijk te krijgen welke kennis, competenties en vaardigheden binnen de organisatie aanwezig zijn en op basis van deze analyse de complementaire kennis en vaardigheden aan te trekken.

2018 wordt in deze een jaar met vele uitdagingen voor de organisatie. Leidinggevend en zullen zich nadrukkelijk dienen af te vragen of doelen efficiënter uitgevoerd kunnen worden en daarbij of medewerkers niet meerdere taken kunnen uitvoeren.

Dit vereist een andere kijk op de werving en de selectie van kandidaten, maar ook de interne mobiliteit van de medewerkers en de organisatie. Het werken in projectgroepen en matrixverbanden als mogelijke oplossing voor het bewerkstelligen van de integrale samenwerking binnen de organisatie dient nadrukkelijk te worden gestimuleerd.

Daarnaast zal ook gedacht moeten worden om de aan te trekken gekwalificeerde medewerkers niet meer onder te brengen bij een directie, maar een projectorganisatie of pool binnen het openbaar lichaam Bonaire. Dit geeft flexibiliteit en vergroot de slag- en beleidskracht van het openbaar lichaam Bonaire.

Anderzijds is het echter van essentieel belang om op bepaalde terreinen juist een kwalitatieve versterking te realiseren, ten einde de dienstverlening aan de burger, instellingen en bedrijven, maar ook de beleidsfunctie substantieel te kunnen verbeteren.

Het uitgangspunt dat overigens wordt gehanteerd voor het invullen van vacatures en het uitbreiden van de formatie is dat deze uitbreidingen en of formatiewijzigingen moeten passen binnen de beschikbare personeelsbegroting. Om een sluitende begroting te krijgen is het vanwege de beperkte financiële ruimte nog steeds onontkoombaar om, op basis van heldere analyse en prioriteitstelling, een deel van de vacante functies niet in te vullen.

5 Paragraaf Deelnemingen

5.1 Inleiding

Een deelneming is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het openbaar lichaam een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de deelneming ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de deelneming failliet gaat onderscheidelijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de deelneming haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetgeen tot uiting wordt gebracht in de Algemene Vergadering voor Aandeelhouders.

5.2 Beleidsuitgangspunten

Nadat de jaarrekeningen van de diverse vennootschappen en stichtingen zijn vastgesteld kan het openbaar lichaam een deelnemingenbeleid gaan ontwikkelen waarbij er meer inzicht kan worden verkregen in het reilen en zeilen van de diverse stichtingen en vennootschappen. Hierbij zal er tevens aandacht worden besteed aan het ontwikkelen van een dividendbeleid (dit is momenteel in ontwikkeling). Thans is er alleen maar één vennootschap die in voorgaande jaren dividend heeft uitgekeerd aan de aandeelhouder, terwijl middels schuldverrekening dividenden zullen worden uitgekeerd van BHM. Er wordt gewerkt aan het wegwerken van de achterstanden op een zo kort mogelijke termijn. Niet alle overheidsbedrijven hebben jaarrekening 2015 en 2016 ingediend. Het openbaar lichaam verwacht binnen afzienbare tijd de jaarrekeningen 2015 en 2016 van de resterende overheidsbedrijven en stichtingen verwachten. Deze zijn thans met een inhaalslag bezig om de hun toegekende taken naar behoren uit te kunnen voeren zo ook het op tijd aanleveren van de jaarverslagen en –rekeningen.

De doelstelling van het beleid inzake “deelnemingen” is een goede afweging te maken bij de vraag of bepaalde taken voor verzelfstandiging in aanmerking komen en of het gewenst is hiervoor een deelneming aan te gaan c.q. een stichting op te richten. Deze afweging is ook noodzakelijk bij het afstoten c.q. liquideren van deelnemingen vanwege andere redenen.

De deelnemingen zijn ingedeeld volgens onderstaande verschijningsvormen, cq rechtspersonen;

Vennootschappen

Een deelneming in een vennootschap betreft een naamloze vennootschap (NV) waarin het openbaar lichaam aandelen heeft. Besloten Vennootschappen kent Bonaire niet.

Stichtingen

Een andere vorm van deelnemingen wordt gevormd door stichtingen. Alleen die stichtingen waarin het openbaar lichaam een bestuurlijk of een financieel belang hebben, niet zijnde een subsidierelatie, vallen in dit kader onder de term “deelnemingen”.

Onderstaand volgt een overzicht van de voor het openbaar lichaam Bonaire relevante en van belang zijnde vennootschappen en stichtingen.

Naam vennootschap	Vestigingsplaats	Beleidsveld	Rechtsvorm
Bonaire Holding Maatschappij NV	Bonaire	algemene middelen	naamloze vennootschap
Bonaire International Airport NV	Bonaire	transport	naamloze vennootschap
Bonaire Management Group NV	Bonaire	algemene middelen	naamloze vennootschap
Bonaire Wagenpark NV	Bonaire	openbaar vervoer	naamloze vennootschap
Bonaire Laboratorium (BONLAB NV)	Bonaire	volksgezondheid	naamloze vennootschap
Dutch Eagle Express NV	Bonaire	transport	naamloze vennootschap
Tourism Corporation Bonaire	Bonaire	toerisme	naamloze vennootschap
Stichting Beheer en Exploitatie Sportterreinen	Bonaire	sport	stichting
Stichting Diatel Bonaire	Bonaire	volksgezondheid	stichting
Ontwikkelingsbank Nederlandse Antillen	Curacao	economische ontwikkeling	naamloze vennootschap
Stichting FINEB	Bonaire	studiefinanciering	stichting
Fundashon Karpata	Bonaire	verslavingszorg	stichting
Fundashon Marcultura	Bonaire	visserij	stichting
Fundashon Wega di Number	Bonaire	sport, cultuur, charitatief werk en onderwijs	stichting
Stichting Bonaire International Sailing Regatta	Bonaire	sport, toerisme	stichting
Water- en Energiebedrijf Bonaire NV	Bonaire	nutsvoorziening	naamloze vennootschap
Exploitatiemaatschappij Fast Ferries NV	Bonaire	algemene middelen	naamloze vennootschap
Oil Trading Bonaire NV	Bonaire	algemene middelen	naamloze vennootschap
Bonaire Overheidsgebouwen NV	Bonaire	algemene middelen	naamloze vennootschap
Selibon NV	Bonaire	afvalstoffenketenbeheer	naamloze vennootschap
Telefonia Bonairiano NV	Bonaire	telecommunicatiediensten	naamloze vennootschap
Stichting Openbaar Onderwijs Bonaire	Bonaire	Onderwijs	stichting
Stichting Kadaster en	Bonaire	Ruimtelijke ordening	stichting

Openbare Registers Bonaire			
Stichting Monumentenfonds Bonaire	Bonaire	Ruimtelijke cultuur	ordening, stichting

Naar aanleiding van een inventarisatie door het CBS is op 23 december 2013 een brief ontvangen van het CBS inzake de lijst met NV's en stichtingen die deel uitmaken van de collectieve sector (zie "Paragraaf Collectieve sector"). Een aantal daarvan is "slapend". Daarin vinden om diverse redenen geen activiteiten meer plaats waardoor het voor de hand ligt om deze te liquideren. Dit proces zal de komende jaren in gang worden gezet. Een van de belangrijkste stichtingen in dit kader is de stichting FINEB. De perikelen rondom FINEB zijn thans in een afrondende fase. Het openbaar lichaam heeft reeds in 2015, 2016 en 2017 aflossingen ontvangen. Met al deze exercities zijn thans de randvoorwaarden geschapen om in de tweede helft van 2017 definitief de stichting te kunnen liquideren. De concept jaarrekeningen tot en met 2016 zijn in concept aangeleverd en het bestuur van de stichting zit thans in het proces van de definitieve afwikkeling van FINEB.

De Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen NV heeft ten doel de totstandkoming te bevorderen van de projecten welke naar het oordeel van de Bank voor de economische ontwikkeling van de Nederlandse Antillen van belang zijn. De bank heeft tevens ook ten doel om een evenwichtige economische ontwikkeling van de eilanden van de Nederlandse Antillen te bevorderen. Na de opsplitsing van de Nederlandse Antillen in oktober 2010 zijn de statuten van voornoemde entiteit op dit punt nog niet aangepast. Bonaire had ten tijde van de statutenwijziging in 2007, 1500 aandelen.

Op Bonaire is in 1992 de Loterijverordening Bonaire (AB 1992, no. 14) in werking getreden. Het is de bedoeling geweest van de wetgever om de zorg voor het loterijwezen neer te leggen bij de eilandgebieden en niet bij de centrale overheid (destijds het Land de Nederlandse Antillen). De eilandgebieden hadden ieder reeds hun eigen wettelijke voorziening getroffen, waarnaar ook werd gehandeld. De door de wetgever (Nederland) ingevoerde 10 % vergunningsrecht druist regelrecht in tegen de reeds door de lokale wetgever (OLB) genomen beslissingen. De conclusie kan dan ook worden getrokken dat een en ander berust op een misslag; de Loterijverordening 1909 had niet de status van BES-wet mogen krijgen. De Loterijwet BES dient derhalve te worden ingetrokken. Omdat de abusievelijke invoering van deze wet per 2011 heeft plaatsgevonden, dient de intrekking met terugwerkende kracht te geschieden. Hieromtrent zijn er gesprekken gevoerd met medewerkers van het ministerie van Veiligheid en Justitie in juni 2014. In dit verband zijn er een aantal afspraken gemaakt. De Fundashon Wegu di Number Bonaire zal een aanzet doen voor wetsvoorstellen met betrekking tot de volgende onderwerpen:

- Een wijziging om het organiseren van verschillende soorten loterijen toe te staan;
- Een wijziging van het percentage speelvergunningsrecht;
- Een mogelijkheid voor de openbare lichamen om het percentage speelvergunningsrecht aan te passen;

- Inwerkingtreding van voornoemde wijzigingen met terugwerkende kracht.

Inmiddels zijn alle voorstellen middels de gedeputeerde van Financien aan het Ministerie van Veiligheid en Justitie aangeboden ter behandeling.

6 Paragraaf Grondbeleid

Volgens artikel 14 van het Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen BES dienen de openbare lichamen over een paragraaf grondbeleid te beschikken waarin het grondbeleid wordt weergegeven. De belangrijkste redenen hiervoor is de transparantie, het financieel belang en om nader invulling te kunnen geven aan het uitvoeren van beleidsvoornemens in het kader van huisvesting, woningbouw, bedrijven, terreinen en infrastructuur.

Er is inmiddels een Nota Grondbeleid die door het Bestuurscollege vastgesteld is en ter vaststelling aangeboden is aan de eilandsraad. Bij de behandeling in de vast commissie van de eilandsraad is verzocht om een aantal aanpassingen aan te brengen en de Nota wederom ter vaststelling aan de raad aan te bieden.

De Nota Grondbeleid is een belangrijk beleidsdocument voor het openbaar lichaam Bonaire. De eilandsraad bepaalt met deze Nota de beleidskaders voor de uitgifte van gronden en voor de financiële aspecten van de ontwikkeling van nieuwe woon- en werkgebieden. Door de uitvoering van de Nota Grondbeleid wordt meer grip gehouden op de financiën die uit grondzaken voortvloeien. De mogelijkheid om erfpachtgronden te koop aan te bieden om daarmee incidentele middelen vrij te spelen om ook vanaf Bonaire een financiële bijdrage te kunnen leveren aan de ambities om de onderhoudsachterstanden weg te werken en de daarbij behorende investeringen speelt hierbij een voorname rol.

Door deze Nota stelt de eilandsraad zichzelf en het bestuurscollege in staat om maatschappelijk, transparant en ondernemend deel te nemen aan en daar waar nodig en gewenst de regie te voeren bij de ruimtelijke ontwikkeling van Bonaire.

Voor het openbaar lichaam Bonaire is deze Nota de eerste nota in zijn soort. Het openbaar Lichaam Bonaire heeft tot nu toe nog geen expliciet geformuleerd grondbeleid. Er zijn wel enkele werkafspraken en werkwijzen over het uitgeven van gronden vastgesteld, maar er ontbreekt een integraal door de eilandsraad vastgesteld grondbeleid waarin de voor een grondbeleid relevante onderwerpen zijn benoemd. Voor de verdere ontwikkeling van Bonaire is het essentieel over een Nota Grondbeleid te beschikken.

Met de Nota Grondbeleid Bonaire streeft het openbaar lichaam Bonaire een aantal doelen na. Dit zijn in willekeurige volgorde:

- Het zorg dragen voor een goede uitvoering van het ruimtelijk beleid;
- het op een goede wijze afstemmen van het gronduitgiftebeleid op het ruimtelijk beleid;
- het realiseren van kwalitatief goede woningbouwlocaties en locaties voor bedrijven;
- het genereren van extra incidentele en van structurele inkomsten ten behoeve van een kwalitatief goede ruimtelijke ontwikkeling van Bonaire;
- het mogelijk maken voor mensen met lagere inkomens om gronden in erfpacht te verkrijgen t.b.v. een eigen huis;
- het tegengaan van onwettige speculaties;
- het stimuleren van economische activiteiten;

- het verhalen van door het openbaar lichaam gemaakte kosten voor derden op deze derden;
- het werken aan de hand van open en transparante processen;
- het behoud van de waarden en de kwaliteiten van Bonaire en
- het leveren van een bijdrage aan een duurzaam Bonaire.

De Nota Grondbeleid Bonaire dient dus ruimtelijke, economische, sociale, maatschappelijke en financiële doelen. Het grondbeleid van het openbaar Lichaam Bonaire bevat een afgewogen mix van deze doelen. Belangrijke onderwerpen van de Nota Grondbeleid zijn:

- De wijze van gronduitgifte: verkoop (reststroken), erfpacht en verhuur;
- de wijze waarop de uitgifteprijsen worden bepaald;
- grondexploitatie;
- kostenverhaal;
- samenwerking met derden bij ontwikkelingen.

De Nota Grondbeleid beschrijft daar waar mogelijk de financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld als gevolg van verkoop (reststroken) van erfpacht. Deze gevolgen zijn conservatief verwerkt in de begroting. Zodra er meer zicht is op de effecten van het nog vast te stellen grondbeleid en er meer ervaringscijfers bekend zijn wordt dit geactualiseerd. Tevens zal er de komende jaren een nauw verband ontstaan tussen de opbrengsten en kosten van het grondbeleid en de begroting van het openbaar lichaam Bonaire.

7 Paragraaf Collectieve sector

Pas eind december 2013 is de definitieve lijst van instellingen die in 2011 en 2012 tot de collectieve sector behoren door het Centraal Bureau voor de Statistiek ontvangen.

Na 2012 zijn de volgende nieuwe entiteiten door het openbaar lichaam Bonaire opgericht.

- Stichting Openbaar Onderwijs Bonaire, opgericht 19-11-2012;
- Stichting Kadaster en Openbare Registers Bonaire opgericht 19-12-2013
- Stichting Monumentenfonds Bonaire, opgericht 2-12-2016.

Duidelijk is dat in de lijst van het CBS, instellingen voorkomen die al lange tijd niet meer operationeel zijn (slapende NV's en stichtingen). Alhoewel het thans geen prioriteit geniet zal het openbaar lichaam al het mogelijke doen om op korte termijn het proces op te starten om daar waar nodig definitief een aanvang te maken met het liquideren van stichtingen en overheids nv's die niet meer operationeel zijn.

Er zijn vanuit het CBS geen instructies ontvangen van wat het voor de geregistreerde instellingen betekent c.q. wat er van deze instellingen wordt verwacht als het gaat om informatieverstrekking e.d. Wel is bekend dat het Cft zal toetsen of de collectieve sector voldoet aan de wettelijke eis m.b.t. de rentelastnorm.

In de lijst zijn naast het openbaar lichaam, de volgende instellingen terug te vinden:

- Bonaire Holding Maatschappij (BHM) N.V.;
- Bonaire Management Group N.V.;
- Bonaire Overheidsgebouwen N.V.;
- Bonaire Wagenpark;
- Fundashon Marcultura;
- Fundashon Sedrebo;
- Stichting beheer Kompleho Deportivo Bonaire;
- Studiefondsen en Studiebeurzen (FINEB);
- Tourist Corporation Board N.V. (TCB – Tourism Corporation Bonaire);
- Wegenfonds Bonaire.

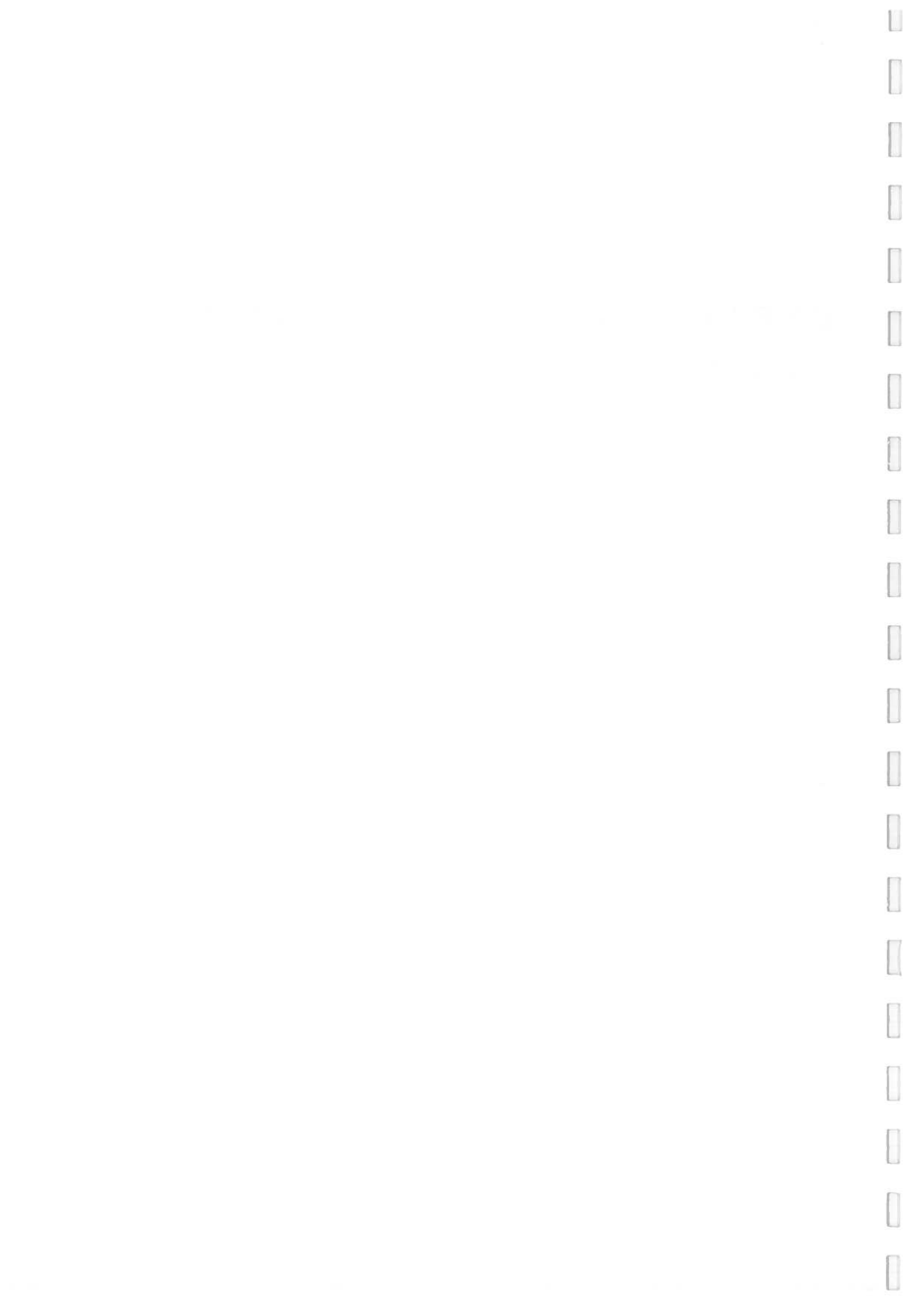
Om aan artikel 15 van het "Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen BES" te kunnen voldoen, zijn alle rechtspersonen doende met een inhaalslag voor wat betreft hun jaarverslagen en jaarrekeningen. Naar verwachting zal de inhaalslag medio 2018 voltooid zijn. Hierna kan uitvoering worden gegeven aan alle onderdelen van het bepaalde in artikel 15.

BEGROTING VAN DE UITGAVEN EN INKOMSTEN

VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

VOOR HET DIENSTJAAR 2018

BELEIDSDEEL

BEGROTING VAN DE UITGAVEN EN INKOMSTEN

VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

VOOR HET DIENSTJAAR 2018

BELEIDSDEEL

Gewone dienst

Lasten
in \$

Functie categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar
		2016	2017 incl 3de wijziging	2018	2019	2020	2021
HOOFDFUNCTIE 0 - ALGEMEEN BESTUUR							
Functie 001 - BESTUURSORGANEN		1,836,740	2,332,956	2,035,792	2,035,792	2,012,678	1,995,892
Functie 002 - BESTUURSAPPARAAT		11,784,252	13,730,268	13,617,186	13,437,394	13,321,349	13,289,243
Functie 003 - BURGERZAKEN		899,943	1,217,986	1,018,771	956,771	1,018,771	936,771
Functie 020 - EIGENDOMMEN NIET VOOR DE OPENBARE DIENST BESTEMD		1,080,965	1,179,567	1,118,237	1,118,237	1,118,237	1,118,237
Totaal uitgaven hoofdfunctie 0		15,601,900	18,460,777	17,789,986	17,548,194	17,471,035	17,340,143
Totaal inkomsten hoofdfunctie 0		4,293,980	4,199,682	3,013,982	3,013,982	3,013,982	3,013,982
Nadelig saldo hoofdfunctie 0		11,307,920	14,261,095	14,776,004	14,534,212	14,457,053	14,326,161
HOOFDFUNCTIE 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID							
Functie 120 - BRANDWEER EN RAMPENBESTRIJDING		0	0	0	0	0	0
Functie 130 - RAMPENBESTRIJDING		107,304	175,050	1,500	1,500	1,500	1,500
Functie 140 - OVERIGE BESCHERMENDE MAATREGELEN		1,048,466	1,093,983	1,103,421	1,103,421	1,103,421	1,103,421
Totaal uitgaven hoofdfunctie 1		1,155,770	1,269,033	1,104,921	1,104,921	1,104,921	1,104,921
Totaal inkomsten hoofdfunctie 1		153,145	205,550	32,000	32,000	32,000	32,000
Nadelig saldo hoofdfunctie 1		1,002,625	1,063,483	1,072,921	1,072,921	1,072,921	1,072,921
HOOFDFUNCTIE 2 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
Functie 200 - ALGEMEEN BEHEER DROB		0	0	0	0	0	0
Functie 210 - WEGEN, STRATEN PLEINEN		3,391,601	3,248,524	2,836,706	2,836,706	2,836,706	2,827,841
Functie 211 - VERKEERSMAATREGELEN TE LAND		96,756	101,829	126,880	126,880	126,880	126,880
Functie 222 - VERKEERSMAATREGELEN TE WATER		1,417,893	1,312,478	1,552,285	1,560,285	1,560,285	1,560,285
Functie 230 - LUCHTVAART		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 2		4,906,250	4,662,831	4,515,871	4,523,871	4,523,871	4,515,006
Totaal inkomsten hoofdfunctie 2		1,833,781	2,072,660	2,087,300	2,087,300	2,087,300	2,087,300
Nadelig saldo hoofdfunctie 2		3,072,469	2,590,171	2,428,571	2,436,571	2,436,571	2,427,706
HOOFDFUNCTIE 3 - ECONOMISCHE ZAKEN							
Functie 300 - ECONOMISCHE ZAKEN		816,434	855,898	911,025	911,025	911,025	911,025
Functie 310 - HANDEL EN INDUSTRIE		519,664	627,541	131,545	131,545	129,694	127,834
Functie 341 - OVERIGE AGRARISCHE ZAKEN, JACH' EN VISSERIJ		860,697	1,064,465	898,997	898,997	898,997	898,997
Totaal uitgaven hoofdfunctie 3		2,196,795	2,547,904	1,941,567	1,941,567	1,939,716	1,937,856
Totaal inkomsten hoofdfunctie 3		653,439	792,330	379,200	379,200	379,200	379,200
Nadelig saldo hoofdfunctie 3		1,543,356	1,755,574	1,562,367	1,562,367	1,560,516	1,558,656

Gewone dienst

Baten
in \$

functie categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2016	2017 incl 3de wijziging	2018	2019	2020	2021
HOOFDFUNCTIE 0 - ALGEMEEN BESTUUR							
Functie 001 - BESTUURSORGANEN		117,009	16,182	16,182	16,182	16,182	16,182
Functie 002 - BESTUURSAPPARAAT		728,731	912,000	421,500	421,500	421,500	421,500
Functie 003 - BURGERZAKEN		463,643	632,200	377,000	377,000	377,000	377,000
Functie 020 - EIGENDOMMEN NIET VOOR DE OPENBARE DIENST BESTEMD		2,984,597	2,639,300	2,199,300	2,199,300	2,199,300	2,199,300
Totaal inkomsten hoofdfunctie 0		4,293,980	4,199,682	3,013,982	3,013,982	3,013,982	3,013,982
Totaal uitgaven hoofdfunctie 0		15,601,900	18,460,777	17,789,986	17,548,194	17,471,035	17,340,143
Voordelig saldo hoofdfunctie 0		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID							
Functie 120 - BRANDWEER EN RAMPENBESTRIJDING		0	0	0	0	0	0
Functie 130 - RAMPENBESTRIJDING		107,088	173,550	0	0	0	0
Functie 140 - OVERIGE BESCHERMENDE MAATREGELEN		46,057	32,000	32,000	32,000	32,000	32,000
Totaal inkomsten hoofdfunctie 1		153,145	205,550	32,000	32,000	32,000	32,000
Totaal uitgaven hoofdfunctie 1		1,155,770	1,269,033	1,104,921	1,104,921	1,104,921	1,104,921
Voordelig saldo hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 2 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
Functie 200 - ALGEMEEN BEHEER DROB		0	0	0	0	0	0
Functie 210 - WEGEN, STRATEN PLEINEN		0	-28,440	0	0	0	0
Functie 211 - VERKEERSMAATREGELEN TE LAND		88,342	87,000	87,000	87,000	87,000	87,000
Functie 222 - VERKEERSMAATREGELEN TE WATER		1,745,439	2,014,100	2,000,300	2,000,300	2,000,300	2,000,300
Functie 230 - LUCHTVAART		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 2		1,833,781	2,072,660	2,087,300	2,087,300	2,087,300	2,087,300
Totaal uitgaven hoofdfunctie 2		4,906,250	4,662,831	4,515,871	4,523,871	4,523,871	4,515,006
Voordelig saldo hoofdfunctie 2		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 3 - ECONOMISCHE ZAKEN							
Functie 300 - ECONOMISCHE ZAKEN		78,451	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000
Functie 310 - HANDEL EN INDUSTRIE		567,822	726,130	313,000	313,000	313,000	313,000
Functie 341 - OVERIGE AGRARISCHE ZAKEN, JACHT EN VISSERIJ		7,166	6,200	6,200	6,200	6,200	6,200
Totaal inkomsten hoofdfunctie 3		653,439	792,330	379,200	379,200	379,200	379,200
Totaal uitgaven hoofdfunctie 3		2,196,795	2,547,904	1,941,567	1,941,567	1,939,716	1,937,856
Voordelig saldo hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0

Gewone dienst

Lasten
in \$

Functie categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar
		2016	2017 incl 3de wijziging	2018	2019	2020	2021
HOOFDFUNCTIE 4 - ONDERWIJS							
Functie 400 - ALGEMEEN BEHEER		800,090	896,755	831,488	831,488	831,488	831,488
Functie 410 - OPENBAAR FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 411 - BIJZONDER FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 430 - OPENBAAR BUITENGEWOON ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 460 - BIJZONDERE SCHOLENGEMEENSCHAPPEN VOOR MEER DAN EEN VAN VOORGAANDE FUNCTIES		0	0	0	0	0	0
Functie 480 - GEMEENSCHAPPELIJKE UITGAVEN / INKOMSTEN VAN HET ONDERWIJS		1,241,647	796,891	905,367	905,367	899,498	893,634
Functie 482 - VOLWASSENENEDUCATIE		659,301	695,301	603,174	603,174	603,174	603,174
Totaal uitgaven hoofdfunctie 4		2,701,038	2,388,947	2,340,028	2,340,028	2,334,159	2,328,295
Totaal inkomsten hoofdfunctie 4		8,262	7,800	7,800	7,800	7,800	7,800
Nadelig saldo hoofdfunctie 4		2,692,776	2,168,619	2,332,228	2,332,228	2,326,359	2,320,495
HOOFDFUNCTIE 5 - CULTUUR EN RECREATIE							
Functie 510 - OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK		406,887	457,062	415,844	415,844	415,844	415,844
Functie 530 - SPORT		1,996,005	2,254,139	1,944,079	1,864,079	1,862,432	1,860,783
Functie 540 - KUNST		897,778	1,139,977	892,898	892,898	892,898	892,898
Functie 541 - OUDHEIDKUNDE/MUSEA		12,182	6,990	6,990	6,990	6,990	6,990
Functie 560 - MAATSCHAPPELIJKE LEEFBAARHEID EN OPENLUCHT RECREATIE		2,136,140	2,613,978	2,085,493	2,085,493	2,085,493	2,085,493
Functie 580 - OVERIGE CULTUUR EN RECREATIE		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 5		5,448,992	6,472,146	5,345,304	5,265,304	5,263,657	5,262,008
Totaal inkomsten hoofdfunctie 5		61,829	189,510	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 5		5,387,163	4,339,302	5,345,304	5,265,304	5,263,657	5,262,008
HOOFDFUNCTIE 6 - SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING							
Functie 600 - ALGEMEEN BEHEER		1,303,220	1,445,942	1,195,725	1,195,725	1,195,725	1,195,725
Functie 610 - ONDERSTANDVERLENING		0	0	0	0	0	0
Functie 611 - WERKGELEGENHEID		743,474	748,540	0	0	0	0
Functie 620 - MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN ADVIES		0	0	0	0	0	0
Functie 630 - SOCIAAL CULTUREEL WERK JEUGD- EN JONGEREN WERK		3,353,281	4,331,764	2,549,512	2,549,512	2,549,512	2,549,512
Functie 640 - BEJAARDENZORG		330,195	73,835	45,590	45,590	45,590	45,590
Functie 650 - KINDEROPVANG		1,022,639	461,470	292,781	292,781	292,781	292,781
Functie 651 - DAGOPVANG GEHANDICAPTEN		41,557	115,300	45,994	45,994	45,994	45,994
Totaal uitgaven hoofdfunctie 6		6,794,366	7,176,851	4,129,603	4,129,603	4,129,603	4,129,603
Totaal inkomsten hoofdfunctie 6		3,394,138	3,351,380	565,100	565,100	565,100	565,100
Nadelig saldo hoofdfunctie 6		3,400,228	2,671,843	3,564,503	3,564,503	3,564,503	3,564,503

Gewone dienst

Baten
in \$

Functie categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2016	2017 incl 3de wijziging	2018	2019	2020	2021
HOOFDFUNCTIE 4 - ONDERWIJS							
Functie 400 - ALGEMEEN BEHEER		0	0	0	0	0	0
Functie 410 - OPENBAAR FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 411 - BIJZONDER FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 430 - OPENBAAR BUITENGEWOON ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 460 - BIJZONDERE SCHOLENGEMEEN- SCHAPPEN VOOR MEER DAN EEN VAN VOORGAANDE FUNCTIES		0	0	0	0	0	0
Functie 480 - GEMEENSCHAPPELIJKE UITGAVEN / INKOMSTEN VAN HET ONDERWIJS		8,262	7,800	7,800	7,800	7,800	7,800
Functie 482 - VOLWASSENENEDUCATIE		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 4		8,262	7,800	7,800	7,800	7,800	7,800
Totaal uitgaven hoofdfunctie 4		2,701,038	2,388,947	2,340,028	2,340,028	2,334,159	2,328,295
Voordelig saldo hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 5 - CULTUUR EN RECREATIE							
Functie 510 - OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK		0	42,670	0	0	0	0
Functie 530 - SPORT		59,797	146,840	0	0	0	0
Functie 540 - KUNST		0	0	0	0	0	0
Functie 541 - OUDHEIDKUNDE/MUSEA		0	0	0	0	0	0
Functie 560 - MAATSCHAPPELIJKE LEEFBAARHEID EN OPENLUCHTRECREATIE		2,032	0	0	0	0	0
Functie 580 - OVERIGE CULTUUR EN RECREATIE		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 5		61,829	189,510	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 5		5,448,992	6,472,146	5,345,304	5,265,304	5,263,657	5,262,008
Voordelig saldo hoofdfunctie 5		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 6 - SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAAT- SCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING							
Functie 600 - ALGEMEEN BEHEER		173,660	226,880	0	0	0	0
Functie 610 - ONDERSTANDVERLENING		0	0	0	0	0	0
Functie 611 - WERKGELEGENHEID		743,474	748,540	0	0	0	0
Functie 620 - MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN ADVIES		0	0	0	0	0	0
Functie 630 - SOCIAAL CULTUREEL WERK JEUGD- EN JONGEREN WERK		1,279,669	2,206,540	565,100	565,100	565,100	565,100
Functie 640 - BEJAARDENZORG		292,196	25,450	0	0	0	0
Functie 650 - KINDEROPVANG		905,139	143,970	0	0	0	0
Functie 651 - DAGOPVANG GEHANDICAPTEN		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 6		3,394,138	3,351,380	565,100	565,100	565,100	565,100
Totaal uitgaven hoofdfunctie 6		6,794,366	7,176,851	4,129,603	4,129,603	4,129,603	4,129,603
Voordelig saldo hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0

Gewone dienst

Lasten
in \$

Functie categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar
		2016	2017 incl 3de wijziging	2018	2019	2020	2021
HOOFDFUNCTIE 7 - VOLKSGEZONDHEID							
Functie 700 - ALGEMEEN BEHEER VOLKSGEZONDHEID		975,538	1,842,763	1,112,692	1,112,692	1,112,692	819,992
Functie 710 - PREVENTIEVE EN CURATIEVE GEZONDHEIDSZORG		207,765	398,690	263,794	263,794	263,794	263,794
Functie 720 - SLACHTHUIZEN		7,744	10,100	10,100	10,100	10,100	10,100
Functie 721 - REINIGING		2,752,413	2,723,300	2,558,430	2,558,430	2,558,430	2,558,430
Functie 722 - RIOLERING EN WATERZUIVERING		1,990,912	854,780	0	0	0	0
Functie 723 - MILIEU EN NATUURBEHEER		858,426	1,741,877	813,661	78,861	78,861	78,861
Functie 725 - OVERIGE OPENBARE HYGIENE		563,366	868,005	542,251	542,251	542,251	542,251
Functie 730 - OVERIGE VOLKSGEZONDHEID		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 7		7,356,164	8,439,515	5,300,929	4,566,129	4,566,129	4,273,429
Totaal inkomsten hoofdfunctie 7		4,180,226	5,110,290	2,295,800	1,561,000	1,561,000	1,268,300
Nadelig saldo hoofdfunctie 7		3,175,938	3,864,025	3,005,129	3,005,129	3,005,129	3,005,129
HOOFDFUNCTIE 8 - RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING							
Functie 810 - RUIMTELIJKE ORDENING		0	0	0	0	0	0
Functie 822 - OVERIGE VOLKSHUISVESTING		917,439	738,148	645,620	645,620	645,620	645,620
Totaal uitgaven hoofdfunctie 8		917,439	738,148	645,620	645,620	645,620	645,620
Totaal inkomsten hoofdfunctie 8		241,478	235,000	235,000	235,000	235,000	235,000
Nadelig saldo hoofdfunctie 8		675,961	814,282	410,620	410,620	410,620	410,620
HOOFDFUNCTIE 9 - FINANCIERING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN							
Functie 910 - RESERVERINGEN		0	530,461	0	0	0	0
Functie 911 - GELDLENINGEN		0	0	0	0	0	0
Functie 913 - DIVIDENDEN		34,110	0	0	0	0	0
Functie 920 - BELASTINGEN		189,947	157,000	172,000	172,000	172,000	172,000
Functie 921 - ALGEMENE UITKERINGEN		0	0	0	0	0	0
Functie 922 - ALGEMENE UITGAVEN EN INKOMSTEN		3,812,019	2,713,620	3,078,474	2,996,214	3,037,648	3,011,596
Functie 990 - SALDI VAN KOSTENPLAATSEN		0	66,089	0	0	0	0
Functie 992 - SALDO GEWONE DIENST		2,243,102	1,068,800	0	276,052	321,144	496,326
Totaal uitgaven hoofdfunctie 9		6,279,178	3,467,170	3,250,474	3,168,214	3,209,648	3,183,596
Totaal inkomsten hoofdfunctie 9		38,537,611	40,527,920	37,748,120	37,628,120	37,628,120	37,628,120
Nadelig saldo hoofdfunctie 9		0	0	0	0	0	0

Gewone dienst

Baten
in \$

functi categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2016	2017 incl 3de wijziging	2018	2019	2020	2021
HOOFDFUNCTIE 7 - VOLKSGEZONDHEID							
Functie 700 - ALGEMEEN BEHEER VOLKSGEZONDHEID		52,174	1,000,150	292,700	292,700	292,700	0
Functie 710 - PREVENTIEVE EN CURATIEVE GEZONDHEIDSZORG		3,041	24,690	0	0	0	0
Functie 720 - SLACHTHUIZEN		6,501	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
Functie 721 - REINIGING		1,297,761	1,243,300	1,243,300	1,243,300	1,243,300	1,243,300
Functie 722 - RIOLEERING EN WATERZUIVERING		1,990,912	854,780	0	0	0	0
Functie 723 - MILIEU EN NATUURBEHEER		787,767	1,648,770	734,800	0	0	0
Functie 725 - OVERIGE OPENBARE HYGIENE		42,070	333,600	20,000	20,000	20,000	20,000
Functie 730 - OVERIGE VOLKSGEZONDHEID		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 7		4,180,226	5,110,290	2,295,800	1,561,000	1,561,000	1,268,300
Totaal uitgaven hoofdfunctie 7		7,356,164	8,439,515	5,300,929	4,566,129	4,566,129	4,273,429
Voordelig saldo hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 8 - RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING							
Functie 810 - RUIMTELIJKE ORDENING		0	0	0	0	0	0
Functie 822 - OVERIGE VOLKSHUISVESTING		241,478	235,000	235,000	235,000	235,000	235,000
Totaal inkomsten hoofdfunctie 8		241,478	235,000	235,000	235,000	235,000	235,000
Totaal uitgaven hoofdfunctie 8		917,439	738,148	645,620	645,620	645,620	645,620
Voordelig saldo hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 9 - FINANCIERING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN							
Functie 910 - RESERVERINGEN		0	0	0	0	0	0
Functie 911 - GELDLeningen		0	0	0	0	0	0
Functie 913 - DIVIDENDEN		682,192	680,000	510,000	0	0	0
Functie 920 - BELASTINGEN		8,628,897	9,510,000	9,510,000	9,900,000	9,900,000	9,900,000
Functie 921 - ALGEMENE UITKERINGEN		27,328,120	27,328,120	27,328,120	27,328,120	27,328,120	27,328,120
Functie 922 - ALGEMENE UITGAVEN EN INKOMSTEN		998,402	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000
Functie 990 - SALDI VAN KOSTENPLAATSEN		0	0	0	0	0	0
Functie 992 - SALDO GEWONE DIENST		900,000	2,609,800	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 9		38,537,611	40,527,920	37,748,120	37,628,120	37,628,120	37,628,120
Totaal uitgaven hoofdfunctie 9		6,279,178	3,467,170	3,250,474	3,168,214	3,209,648	3,183,596
Voordelig saldo hoofdfunctie 9		32,258,433	37,060,750	34,497,646	34,459,906	34,418,472	34,444,524

Kapitaaldienst

Lasten

Functie c.q. categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar
		2016	2017 incl 3de wijziging	2018	2019	2020	2021
HOOFDFUNCTIE 0 - ALGEMEEN BESTUUR							
Functie 001 - BESTUURSORGANEN		37,779	0	0	0	0	0
Functie 002 - BESTUURSAPPARAAT		328,976	500,000	300,000	0	0	0
Functie 020 - EIGENDOMMEN NIET VOOR DE OPENBARE DIENST BESTEMD		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 0		366,755	500,000	300,000	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 0		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 0		366,755	500,000	300,000	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID							
Functie 120 - BRANDWEER EN RAMPENBESTRIJDING		0	0	0	0	0	0
Functie 140 - OVERIGE BESCHERMENDE MAATREGELEN		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 2 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
Functie 200 - ALGEMEEN BEHEER DROB		0	0	0	0	0	0
Functie 210 - BOUW EN CIVIELE WERKEN		0	825,000	0	0	0	0
Functie 211 - VERKEERSMAATREGELEN TE LAND		0	0	0	0	0	0
Functie 222 - VERKEERSMAATREGELEN TE WATER		0	0	40,000	0	0	0
Functie 230 - LUCHTVAART		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 2		0	825,000	40,000	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 2		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 2		0	825,000	40,000	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 3 - ECONOMISCHE ZAKEN							
Functie 300 - ECONOMISCHE ZAKEN		0	0	0	0	0	0
Functie 310 - HANDEL EN INDUSTRIE		0	0	0	0	0	0
Functie 341 - OVERIGE AGRARISCHE ZAKEN, JACHT EN VISSERIJ		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0

Kapitaaldienst

Baten

Functie c.q. categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar
		2016	2017 incl 3de wijziging	2018	2019	2020	2021
HOOFDFUNCTIE 0 - ALGEMEEN BESTUUR							
Functie 001 - BESTUURSORGANEN		0	0	0	0	0	0
Functie 002 - BESTUURSAPPARAAT		0	0	0	0	0	0
Functie 020 - EIGENDOMMEN NIET VOOR DE OPENBARE DIEN: BESTEMD		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 0		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 0		366,755	500,000	300,000	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 0		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID							
Functie 120 - BRANDWEER EN RAMPENBESTRIJDING		0	0	0	0	0	0
Functie 140 - OVERIGE BESCHERMENDE MAATREGELEN		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 2 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
Functie 200 - ALGEMEEN BEHEER DROB		0	0	0	0	0	0
Functie 210 - BOUW EN CIVIELE WERKEN		0	0	0	0	0	0
Functie 211 - VERKEERSMAATREGELEN TE LAND		0	0	0	0	0	0
Functie 222 - VERKEERSMAATREGELEN TE WATER		0	0	0	0	0	0
Functie 230 - LUCHTVAART		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 2		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 2		0	825,000	40,000	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 2		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 3 - ECONOMISCHE ZAKEN							
Functie 300 - ECONOMISCHE ZAKEN		0	0	0	0	0	0
Functie 310 - HANDEL EN INDUSTRIE		0	0	0	0	0	0
Functie 341 - OVERIGE AGRARISCHE ZAKEN, JACHT EN VISSERIJ		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0

Kapitaaldienst

Lasten

Functie c.q categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar
		2016	2017 incl 3de wijziging	2018	2019	2020	2021
HOOFDFUNCTIE 4 - ONDERWIJS							
	Functie 400 - ALGEMEEN BEHEER	0	0	0	0	0	0
	Functie 409 - ALGEMEEN BIJZONDERE SCHOLEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 410 - OPENBAAR FUNDEREND ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
	Functie 411 - BIJZONDER FUNDEREND ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
	Functie 430 - OPENBAAR BUITENGEWOON ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
	Functie 461 - BIJZONDERE SCHOLENGEMEENSCHAPPEN VOOR MEER DAN EEN VAN VOORGAANDE FUNCTIES	0	0	0	0	0	0
	Functie 480 - GEMEENSCHAPPELIJKE UITGAVEN/ INKOMSTEN VAN HET ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
	Totaal uitgaven hoofdfunctie 4	0	0	0	0	0	0
	Totaal inkomsten hoofdfunctie 4	0	0	0	0	0	0
	Nadelig saldo hoofdfunctie 4	0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 5 - CULTUUR EN RECREATIE							
	Functie 510 - OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK	0	0	0	0	0	0
	Functie 530 - SPORT	0	0	300,000	0	0	0
	Functie 540 - KUNST	0	0	0	0	0	0
	Functie 541 - OUDHEIDKUNDE / MUSEA	0	0	0	0	0	0
	Functie 560 - MAATSCHAPPELIJKE LEEFBAARHEID EN OPENLUCHTRECREATIE	0	0	0	0	0	0
	Functie 580 - OVERIGE CULTUUR EN RECREATIE	0	0	0	0	0	0
	Totaal uitgaven hoofdfunctie 5	0	0	300,000	0	0	0
	Totaal inkomsten hoofdfunctie 5	0	0	0	0	0	0
	Nadelig saldo hoofdfunctie 5	0	0	300,000	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 6 - SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAAT- SCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING							
	Functie 600 - ALGEMEEN BEHEER	0	0	0	0	0	0
	Functie 610 - ONDERSTANDVERLENING	0	0	0	0	0	0
	Functie 611 - WERKGELEGENHEID	0	0	0	0	0	0
	Functie 620 - MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN ADVIES	0	0	0	0	0	0
	Functie 630 - SOCIAAL CULTUREEL WERK/ JEUGD EN JONGERE	0	0	0	0	0	0
	Functie 640 - BEJAARDENZORG	0	0	0	0	0	0
	Functie 650 - KINDEROPVANG	0	0	0	0	0	0
	Functie 651 - DAGOPVANG GEHANDICAPTEN	0	0	0	0	0	0
	Totaal uitgaven hoofdfunctie 6	0	0	0	0	0	0
	Totaal inkomsten hoofdfunctie 6	0	0	0	0	0	0
	Nadelig saldo hoofdfunctie 6	0	0	0	0	0	0

Kapitaaldienst

Baten

Functie c.q. categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2016	2017 incl 3de wijziging	2018	2019	2020	2021
HOOFDFUNCTIE 4 - ONDERWIJS							
Functie 400 - ALGEMEEN BEHEER		0	0	0	0	0	0
Functie 409 - ALGEMEEN BIJZONDERE SCHOLEN		0	0	0	0	0	0
Functie 410 - OPENBAAR FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 411 - BIJZONDER FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 430 - OPENBAAR BUITENGEWOON ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 461 - BIJZONDERE SCHOLENGEMEENSCHAPPEN VOOR MEER DAN EEN VAN VOORGAANDE FUNCTIES		0	0	0	0	0	0
Functie 480 - GEMEENSCHAPPELIJKE UITGAVEN/ INKOMSTEN VAN HET ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 5 - CULTUUR EN RECREATIE							
Functie 510 - OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK		0	0	0	0	0	0
Functie 530 - SPORT		0	0	0	0	0	0
Functie 540 - KUNST		0	0	0	0	0	0
Functie 541 - OUDHEIDKUNDE / MUSEA		0	0	0	0	0	0
Functie 560 - MAATSCHAPPELIJKE LEEFBAARHEID EN OPENLUCHTRECREATIE		0	0	0	0	0	0
Functie 580 - OVERIGE CULTUUR EN RECREATIE		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 5		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 5		0	0	300,000	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 5		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 6 - SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAAT- SCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING							
Functie 600 - ALGEMEEN BEHEER		0	0	0	0	0	0
Functie 610 - ONDERSTANDVERLENING		0	0	0	0	0	0
Functie 611 - WERKGELEGENHEID		0	0	0	0	0	0
Functie 620 - MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN ADVIES		0	0	0	0	0	0
Functie 630 - SOCIAAL CULTUREEL WERK/ JEUGD EN JONGEF		0	0	0	0	0	0
Functie 640 - BEJAARDENZORG		0	0	0	0	0	0
Functie 650 - KINDEROPVANG		0	0	0	0	0	0
Functie 651 - DAGOPVANG GEHANDICAPTEN		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0

Kapitaaldienst

Lasten

Functie c.q. categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar
		2016	2017 incl 3de wijziging	2018	2019	2020	2021
HOOFDFUNCTIE 7 - VOLKSGEZONDHEID							
	Functie 700 - ALGEMEEN BEHEER VOLKSGEZONDHEID	0	0	0	0	0	0
	Functie 710 - PREVENTIEVE EN CURATIEVE GEZONDHEIDSZORG	0	0	0	0	0	0
	Functie 720 - SLACHTHUIZEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 721 - REINIGING	0	0	0	0	0	0
	Functie 723 - MILIEU EN NATUURBEHEER	0	0	0	0	0	0
	Functie 725 - OVERIGE OPENBARE HYGIENE	0	0	0	0	0	0
	Functie 730 - OVERIGE VOLKSGEZONDHEID	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 8 - RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING							
	Functie 810 - RUIMTELIJKE ORDENING	0	0	0	0	0	0
	Functie 822 - OVERIGE VOLKSHUISVESTING	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 9 - FINANCIERING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN							
	Functie 910 - RESERVES EN VOORZIENINGEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 911- GELDLENINGEN	1,194,256	1,195,263	1,195,263	1,195,263	1,195,263	1,005,263
	Functie 912 - VRIJGEKOMEN MIDDELEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 922 - ALGEMENE UITGAVEN EN INKOMSTEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 990 - SALDI KOSTENPLAATSEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 992 - SALDI GEWONE DIENST	0	0	0	0	0	0
	Functie 993 - SALDI KAPITAALDIENST	0	209,114	154,611	780,019	594,854	695,310
Totaal uitgaven hoofdfunctie 9		1,194,256	1,404,377	1,349,874	1,975,282	1,790,117	1,700,573
Totaal inkomsten hoofdfunctie 9		1,605,126	2,729,377	1,989,874	1,975,282	1,790,117	1,700,573
Nadelig saldo hoofdfunctie 9		0	0	0	0	0	0
VD-PARAGRAAF 2							
		44,115	43,800	0	0	0	0
Totaal uitgaven VD-Paragraaf 2		44,115	43,800	0	0	0	0
Totaal inkomsten VD-Paragraaf 2		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo VD-Paragraaf 2		44,115	43,800	0	0	0	0

Kapitaaldienst

Baten

Functie c q. categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2016	2017 incl 3de wijziging	2018	2019	2020	2021
HOOFDFUNCTIE 7 - VOLKSGEZONDHEID							
	Functie 700 - ALGEMEEN BEHEER VOLKSGEZONDHEID	0	0	0	0	0	0
	Functie 710 - PREVENTIEVE EN CURATIEVE GEZONHEIDSZOR	0	0	0	0	0	0
	Functie 720 - SLACHTHUIZEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 721 - REINIGING	0	0	0	0	0	0
	Functie 723 - MILIEU EN NATUURBEHEER	0	0	0	0	0	0
	Functie 725 - OVERIGE OPENBARE HYGIENE	0	0	0	0	0	0
	Functie 730 - OVERIGE VOLKSGEZONDHEID	0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 8 - RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING							
	Functie 810 - RUIMTELIJKE ORDENING	0	0	0	0	0	0
	Functie 822 - OVERIGE VOLKSHUISVESTING	0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 9 - FINANCIERING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN							
	Functie 910 - RESERVES EN VOORZIENINGEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 911- GELDLENINGEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 912 - VRIJGEKOMEN MIDDELEN	0	1,704,377	1,989,874	1,975,282	1,790,117	1,700,573
	Functie 922 - ALGEMENE UITGAVEN EN INKOMSTEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 990 - SALDI KOSTENPLAATSEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 992 - SALDI GEWONE DIENST	0	0	0	0	0	0
	Functie 993 - SALDI KAPITAALDIENST	1,605,126	1,025,000	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 9		1,605,126	2,729,377	1,989,874	1,975,282	1,790,117	1,700,573
Totaal uitgaven hoofdfunctie 9		1,194,256	1,404,377	1,349,874	1,975,282	1,790,117	1,700,573
Voordelig saldo hoofdfunctie 9		410,870	1,325,000	640,000	0	0	0
VD-PARAGRAAF 2							
Totaal inkomsten VD-Paragraaf 2		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven VD-Paragraaf 2		44,115	43,800	0	0	0	0
Voordelig saldo VD-Paragraaf 2		0	0	0	0	0	0

Verdeeldienst		Lasten					
Functie/ categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar
		2016	2017 incl 3de wijziging	2018	2019	2020	2021
1. KAPITAALLASTEN							
Functie 011 - KAPITAALLASTEN		1,967,805	1,704,377	1,989,874	1,975,282	1,790,117	1,700,573
Totaal uitgaven Kapitaallasten		1,967,805	1,704,377	1,989,874	1,975,282	1,790,117	1,700,573
Totaal inkomsten Kapitaallasten		1,967,805	1,704,377	1,989,874	1,975,282	1,790,117	1,700,573
Nadelig saldo		0	0	0	0	0	0
2. KOSTENPLAATSEN							
Functie 022 - KOSTENPLAATSEN		1,452,058	1,662,903	1,638,861	1,638,861	1,602,222	1,579,808
Functie 033 - KOSTENPLAATSEN VERVOERMIDDELEN		134,238	167,100	177,800	177,800	177,800	177,800
Functie 044 - KOSTENPLAATSEN HUISVESTING		3,136,699	3,327,800	3,380,000	3,380,000	3,380,000	3,380,000
Totaal uitgaven Kostenplaatsen		4,722,995	5,157,803	5,196,661	5,196,661	5,160,022	5,137,608
Totaal inkomsten Kostenplaatsen		4,722,996	5,157,804	5,196,661	5,196,661	5,160,022	5,137,608
Nadelig saldo		0	0	0	0	0	0

Verdeeldienst		Baten					
Functie/ categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde inkomsten in het dienstjaar	Geraamde inkomsten in het dienstjaar	Geraamde inkomsten in het dienstjaar	Geraamde inkomsten in het dienstjaar	Geraamde inkomsten in het dienstjaar
		2016	2017 incl 3de wijziging	2018	2019	2020	2021
1. KAPITAALLASTEN							
	Functie 011 - KAPITAALLASTEN	1,967,805	1,704,377	1,989,874	1,975,282	1,790,117	1,700,573
	Totaal inkomsten Kapitaallasten	1,967,805	1,704,377	1,989,874	1,975,282	1,790,117	1,700,573
	Totaal uitgaven Kapitaallasten	1,967,805	1,704,377	1,989,874	1,975,282	1,790,117	1,700,573
	Voordelig saldo	0	0	0	0	0	0
2. KOSTENPLAATSEN							
	Functie 022 - KOSTENPLAATSEN	1,452,058	1,662,903	1,638,861	1,638,861	1,602,222	1,579,808
	Functie 033 - KOSTENPLAATSEN						
	VERVOERMIDDELEN	134,238	167,100	177,800	177,800	177,800	177,800
	Functie 044 - KOSTENPLAATSEN						
	HUISVESTING	3,136,700	3,327,800	3,380,000	3,380,000	3,380,000	3,380,000
	Totaal inkomsten Kostenplaatsen	4,722,996	5,157,804	5,196,661	5,196,661	5,160,022	5,137,608
	Totaal uitgaven Kostenplaatsen	4,722,995	5,157,803	5,196,661	5,196,661	5,160,022	5,137,608
	Voordelig saldo	0	0	0	0	0	0

Recapitulatiestaat Gewone dienst

Num- mer	Hoofdfunctie	Lasen 2017 incl 3de wijziging	Lasen 2018	Baten 2017 incl 3de wijziging	Baten 2018	Voordelig saldo 2017 incl 3de wijziging	Voordelig saldo 2018
0	Algemeen bestuur	18.460.777	17.789.986	4.199.682	3.013.982	14.261.095	14.776.004
1	Openbare orde en veiligheid	1.269.033	1.104.921	205.550	32.000	1.063.483	1.072.921
2	Verkeer, vervoer, waterstaat en communicatie	4.662.831	4.515.871	2.072.660	2.087.300	2.590.171	2.428.571
3	Economische zaken	2.547.904	1.941.567	792.330	379.200	1.755.574	1.562.367
4	Onderwijs	2.388.947	2.340.028	7.800	7.800	2.381.147	2.332.228
5	Cultuur en recreatie	6.472.146	5.345.304	189.510	0	6.282.636	5.345.304
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	7.176.851	4.129.603	3.351.380	565.100	3.825.471	3.564.503
7	Volksgezondheid	8.439.515	5.300.929	5.110.290	2.295.800	3.329.225	3.005.129
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	738.148	645.620	235.000	235.000	503.148	410.620
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen (excl. functies 921 en 992) Vrije Uitkering	3.467.170	3.250.474	13.199.800	10.420.000	(9.732.630)	(7.169.526)
	Exploitatie-uitkomsten			27.328.120	27.328.120	(27.328.120)	(27.328.120)
	Exploitatie-uitkomsten	55.623.322	46.364.302	56.692.122	46.364.302	(1.068.800)	0
	Voortopig voordelig / overschot			(1.068.800)	0		
	Totaal hoofdfuncties	55.623.322	46.364.302	55.623.323	46.364.302		

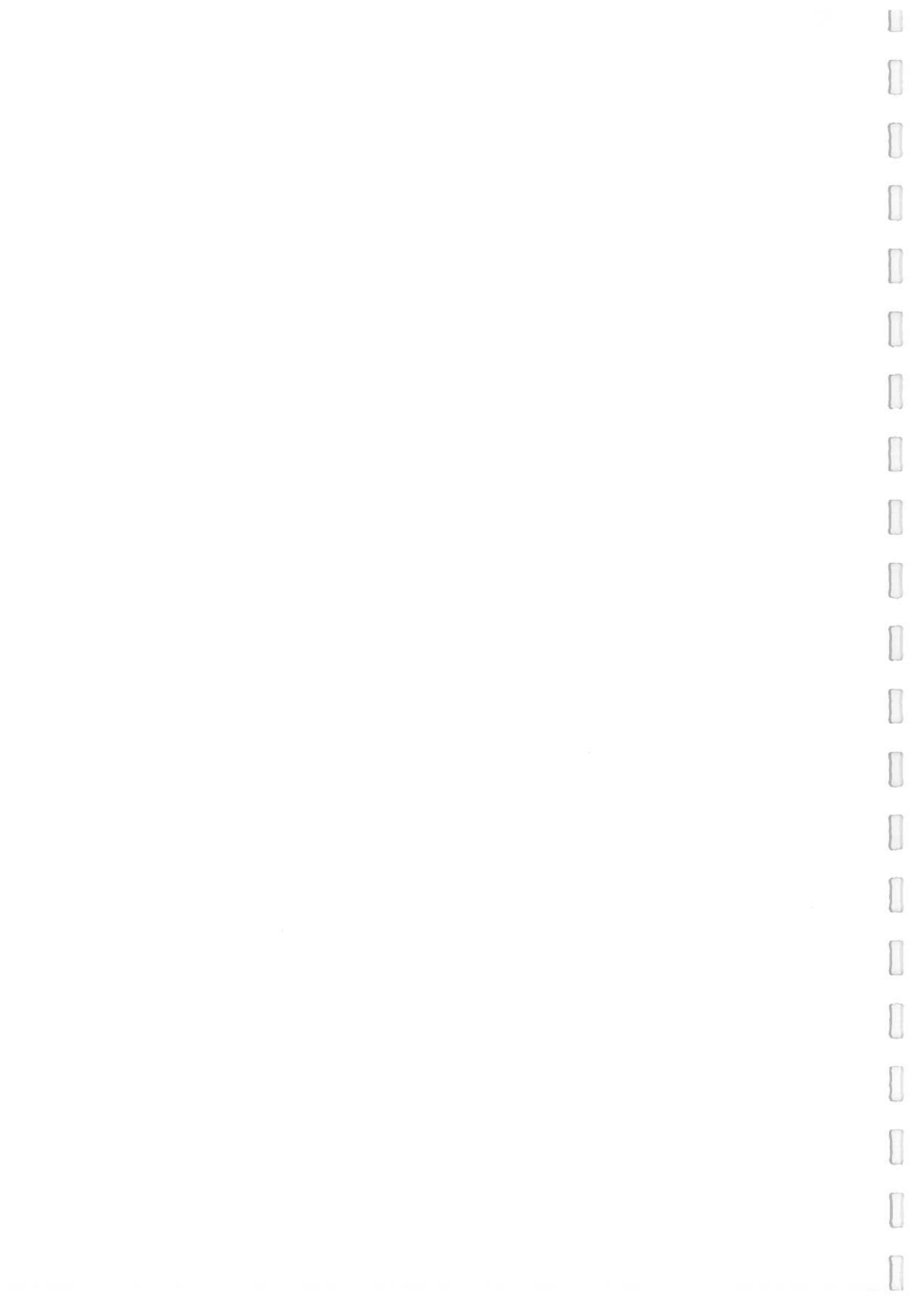
Recapitulatiestaat Kapitaal dienst

Num- mer	Hoofdfunctie	Lasen 2018	Baten 2018	Voordelig saldo 2018
0	Algemeen bestuur	300.000	0	300.000
1	Openbare orde en veiligheid	0	0	0
2	Verkeer, vervoer, waterstaat en communicatie	40.000	0	40.000
3	Economische zaken	0	0	0
4	Onderwijs	0	0	0
5	Cultuur en recreatie	300.000	0	300.000
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	0	0	0
7	Volksgezondheid	0	0	0
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	0	0	0
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen (excl. functie 993)	1.195.263	1.989.874	(794.611)
VD	paragraaf 2	0	0	0
	Totaal hoofdfuncties	1.835,263	1,989,874	(154,611)
	Saldo kapitaaldienst (voordelig)		(154,611)	
	Totaal hoofdfuncties	1,835,263	1,835,263	(154,611)

Opmerking 2017:

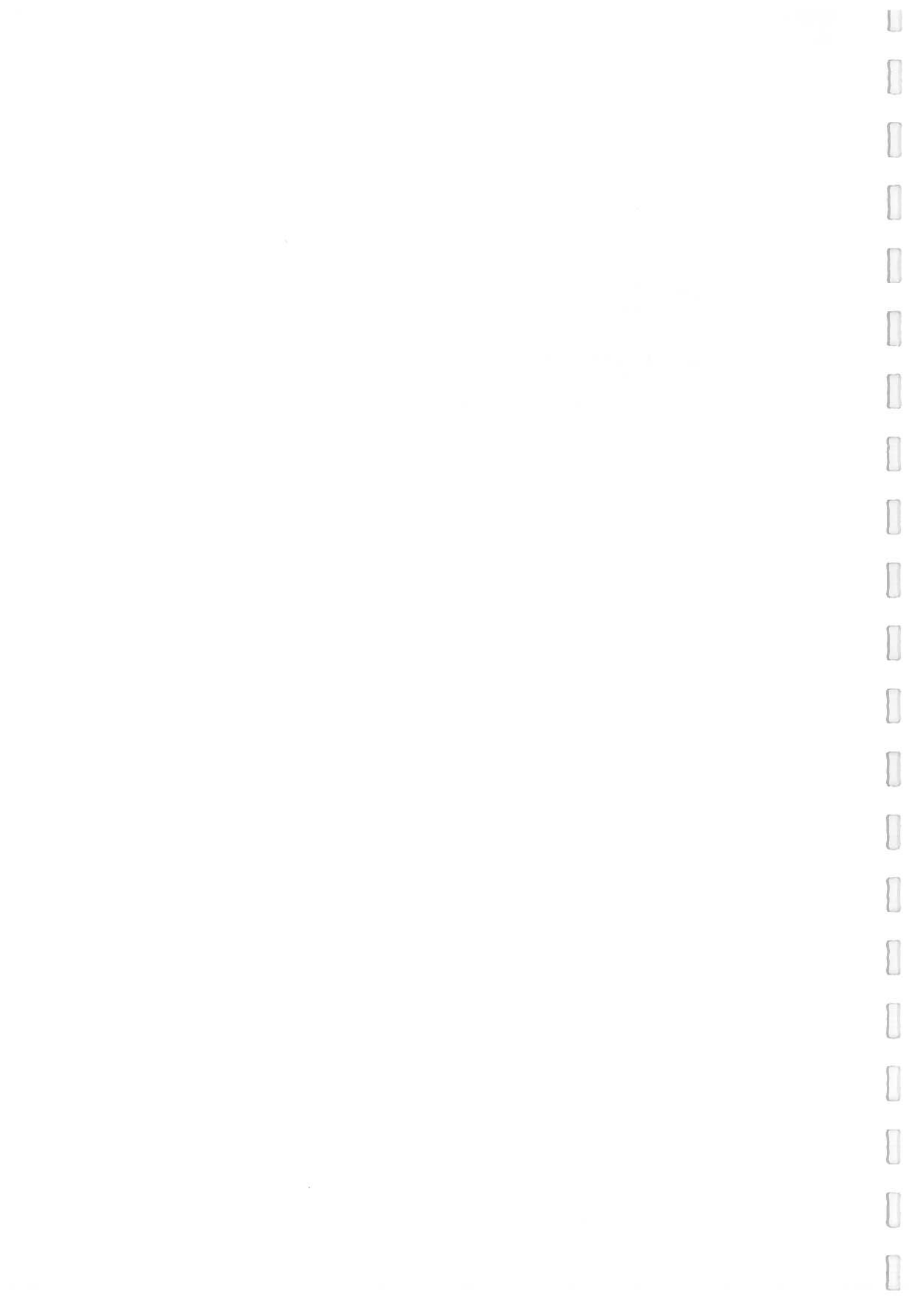
De kapitaaluitgaven zijn in 2018 minder dan de vrijgekomen middelen.
Er is geen behoefte om voordelig saldo op de Gewone dienst te creëren om de investeringen op de Kapitaaldienst te kunnen financieren.
Op de Kapitaaldienst is in 2018 rekening gehouden met de volgende uitgaven.

A) Afbetaling aflossingen	
911.00.00 ten behoeve van FAO BES t/m 2019	190,000
911.00.00 ten behoeve van rente loze lening	<u>1,005,263</u>
Onderwijshuisvesting t/m 2033	
Subtotaal A)	1,195,263
B) Investerings	
002.10.07 Automatisering OLB	300,000
222.00.02 Aanschaf camera ivm beveiliging haven	40,000
530.00.02 Aanleggen van zwembad	300,000
Subtotaal B)	640,000
C) Vrijgekomen middelen	
912.00.00 Vrijgekomen middelen: Afschrijvingen	1,989,874
Voorlopig voordelig saldo 2018 A)+ B) - C)	(154,611)

MODEL B

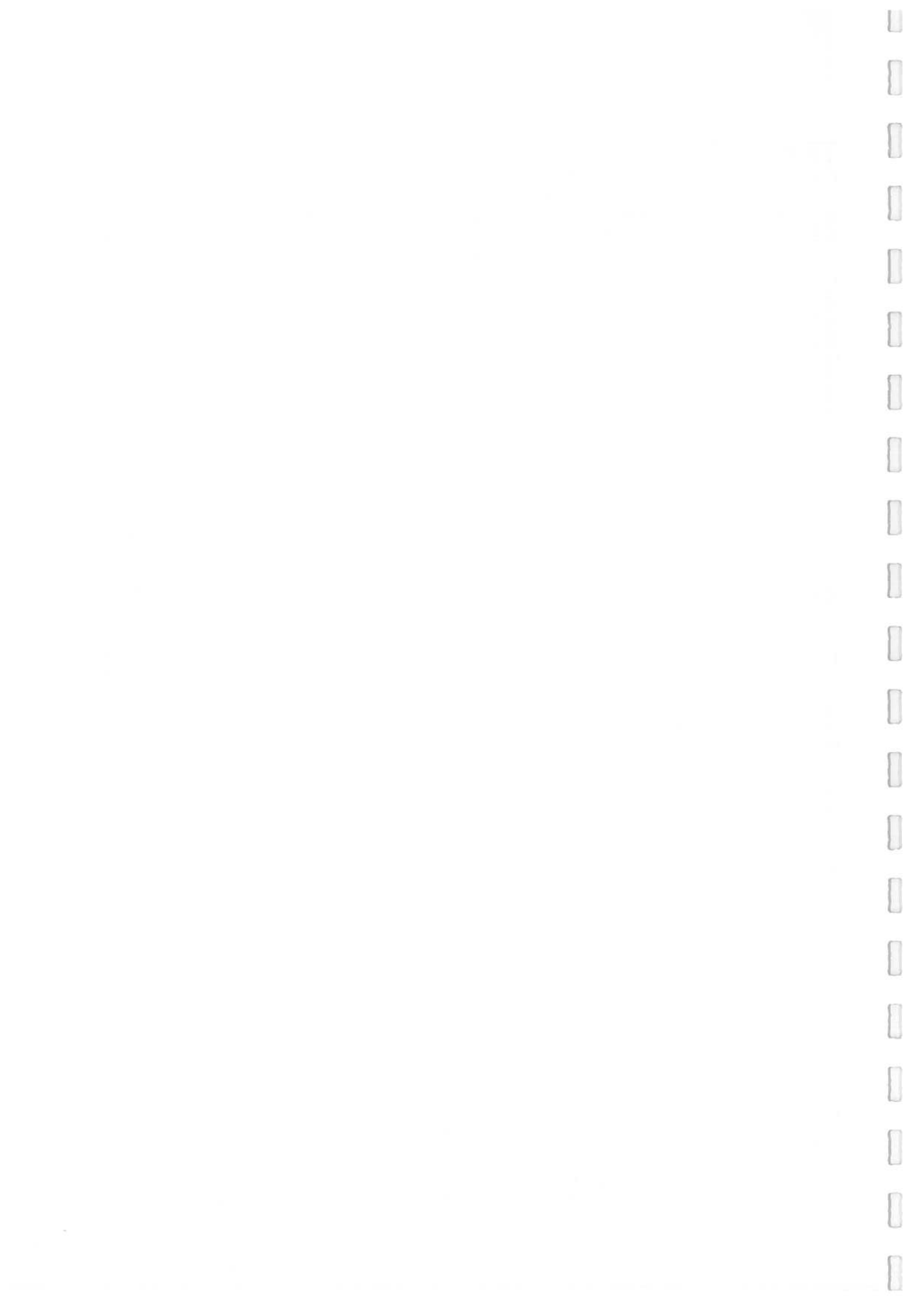
Staat van salarissen en sociale lasten
bedoeld in BBV BES artikel 20, letter e

ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING	Gewenstakkoord B1		In Dienst	Jaarweden in uitkeringen	Toelagen		Vergoedingen		Centrale	Totaal	t.i.v.
	Formatie	Projecten			10010	10020	10030	10040			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Rubriek I, Huidig personeel											
001.10.00 EILANDSRAAD EN RAADSCOMMISSIES	9	9	0	9	0	76,572	10,480	0	0	87,052	001.10.00
001.25.00 GEZAGHEBBER	1	1	0	1	92,570	8,365	33,598	0	0	134,533	001.25.00
001.30.00 GEDEPUTEERDEN	3	3	0	3	225,666	12,234	77,183	0	0	315,082	001.30.00
001.40.00 OVERLEG STAATKUNDIGE STRUCTUUR	0	0	0	0	152,586	1,408	45,938	0	0	199,931	001.40.00
001.60.00 BUREAU GRIFFIER	5	4	0	3	0	0	0	0	0	0	001.60.00
001.70.00 REKENKAMER BES	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	001.70.00
001.80.00 OMBUDSFUNCTIE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	001.80.00
002.10.09 BUREAU EILANDSECRETARIS	9	6	1	5	325,330	2,414	99,415	0	0	427,159	002.10.09
002.10.13 KABINET GEZAGHEBBER	5	4	0	2	215,741	2,414	66,080	0	0	284,235	002.10.13
002.10.14 BUREAU GEDEPUTEERDEN	12	12	0	12	754,755	32,689	247,269	0	0	1,034,714	002.10.14
002.20.02 SECTOR DECENTRAAL OVERLEG	0	0	0	0	0	0	0	2,000	0	2,000	002.20.02
002.20.04 OVERIGE AANGELIENHEDEN	0	0	0	0	0	0	0	8,100	0	8,100	002.20.04
210.00.09 MONUMENTENZORG								5,000	0	5,000	210.00.09
210.00.10 COMMISSIE NAAMGEVING EN NUMMERING								17,600	0	17,600	210.00.10
710.00.05 INFECTIEZIEKTENBESTRIJDING	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	710.00.05
211.00.02 COMMISSIE PERSONENVERVOER	0	0	0	0	0	0	0	5,000	0	5,000	211.00.02
630.00.03 SOCIALE KANSTRAYECT JONGEREN	0	0	0	0	0	0	0	145,000	0	145,000	630.00.03
723.10.01 COMMISSIE NATUUR EN BEHEER BONAIRE	0	0	0	0	0	0	0	14,400	0	14,400	723.10.01
822.00.11 HUURCOMMISSIE	0	0	0	0	0	0	0	18,300	0	18,300	822.00.11
Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning	44	39	1	35	1,766,647	136,096	579,963	215,400	0	2,698,106	
002.10.16 DIRECTIE EN STAF BEDRIJFSVOERING & ONDER	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	002.10.16
002.10.01 FINANCIEN	21	17	1	14	695,906	13,300	198,698	0	0	907,904	002.10.01
002.10.03 COMMUNICATIE	8	5	0	5	216,350	0	62,376	2,000	0	280,726	002.10.03
002.10.04 POST & ARCHIEF	15	12	0	11	443,178	7,253	121,188	0	0	571,618	002.10.04
002.10.05 JURIDISCHE EN ALGEMENE ZAKEN	8	7	0	4	350,282	369	107,891	0	0	458,542	002.10.05
002.10.06 PERSONEEL EN ORGANISATIE	18	15	0	15	713,921	4,596	208,473	0	0	926,990	002.10.06
002.10.07 INFORMATIE COMMUNICATIE TECHNOLOGIE	12	9	0	8	411,842	1,073	120,602	0	0	533,517	002.10.07
022.00.00 FACILITAIRE ZAKEN	40	39	0	38	930,112	9,626	203,637	0	0	1,143,375	022.00.00
Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning	124	105	1	95	3,761,591	36,215	1,022,865	2,000	0	4,822,672	
Directie Toezicht en Handhaving											
002.10.21 DIRECTIE EN STAF TOEZICHT EN HANDHAVING	6	6	0	6	241,163	3,738	69,347	0	0	314,247	002.10.21
725.00.02 BELEID EN ADVIES TOEZICHT EN HANDHAVING	5	4	0	4	192,047	1,408	57,027	0	0	250,482	002.10.22
725.00.05 HANDHAVING SAMENLEVING & ZORG	8	8	0	8	274,491	1,374	73,951	0	0	349,816	725.00.05
300.00.05 HANDHAVING RIJMITE & ONTWIKKELING	15	12	0	12	491,689	5,304	131,620	0	0	628,614	300.00.05
140.10.00 HANDHAVINGSPROJECTEN & TASKFORCES	19	19	0	19	607,448	57,576	178,734	0	0	843,758	140.10.00
211.10.00 BUREAU RIJBEWIJZEN	3	2	0	2	70,818	704	16,343	0	0	87,865	211.10.00
222.00.01 HAVEN- EN LOODSWEZEN	13	10	0	9	406,189	78,120	143,302	0	0	627,610	222.00.01
Directie Toezicht en Handhaving	69	61	0	60	2,283,844	148,224	670,324	0	0	3,102,393	

ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING	Gewenstekoörd B/ Projecten						Vergoedingen				Centrale kruisruimte	Totaal bedrag	t.l.v. functie		
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				12	
1															
Directie Ruimte en Ontwikkeling															
002.10.17 DIRECTIE EN STAF RUIMTE EN ONTWIKKELING	12	12	0	11	324,494	738	82,242	0	0	0	0	407,473	002.10.17		
002.10.18 BELEID EN PROJECTEN RUIMTE EN ONTWIKKELING															
002 AFDELINGSHOOFD	2	1	0	1	146,327	0	46,700	0	0	0	0	193,027	002.10.18		
210 UNIT BOUW & CIVIELE WERKEN	5	4	0	4	210,546	704	63,643	0	0	0	0	274,893	002.10.18		
300 UNIT ECONOMISCHE ZAKEN	12	5	0	5	244,950	369	72,839	0	0	0	0	318,158	002.10.18		
341 UNIT L.V.V	4	3	0	3	154,419	0	46,378	0	0	0	0	200,797	002.10.18		
723 UNIT MILIEU & NATUUR	4	3	0	4	231,347	369	71,320	0	0	0	0	303,036	002.10.18		
810 UNIT RUIMTELIJK ONTWIKKELING EN VOLKSHUISVEST	4	3	0	2	148,966	12,167	48,776	0	0	0	0	209,909	002.10.18		
020.10.15 REALISATIE - VERGUNNINGEN															
210 UNIT INFRA	2	2	0	2	76,218	738	21,314	0	0	0	0	98,270	020.10.15		
300 UNIT VESTIGINGVERGUNNINGEN, DRANK EN HORECA	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	020.10.15		
723 UNIT MILIEU & NATUUR VERGUNNINGEN	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	020.10.15		
822 UNIT BOUWVERGUNNINGEN	3	3	0	3	105,539	738	28,715	0	0	0	0	134,992	020.10.15		
020.10.10 REALISATIE - GRONDZAKEN															
020 UNIT GRONDZAKEN	11	11	0	11	439,657	20,812	130,711	0	0	0	0	591,181	020.10.10		
BEHEER OPENBARE RUIMTE															
210.10.00 BEHEER OPENBARE WERKEN - ONDERHOUD OP	18	13	0	13	290,914	369	63,436	0	0	0	0	354,719	210.10.00		
341.10.00 BEHEER OPENBARE WERKEN- UITVOERING LW	16	16	0	16	341,112	2,514	72,246	0	0	0	0	415,872	341.10.00		
Directie Ruimte en Ontwikkeling	96	77	0	76	2,714,489	39,516	748,320	0	0	0	0	3,502,326			
Directie Samenleving en Zorg															
002.10.19 DIRECTIE EN STAF SAMENLEVING EN ZORG	10	10	1	10	403,719	5,548	112,445	0	0	0	0	521,712	002.10.19		
002.10.20 BELEID EN PROJECTEN SAMENLEVING EN ZORG	4	3	0	1	165,670	18,480	57,193	0	0	0	0	241,343	002.10.20		
600.10.10 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING EN ARBE	9	9	2	7	480,735	2,112	142,566	0	0	0	0	625,413	600.10.10		
400.10.00 EDUCATIE EN WELZIJN	11	9	1	8	437,362	3,151	126,955	0	0	0	0	567,468	400.10.00		
510.00.00 OPENBARE BIBLIOTHEEK	6	6	0	6	215,292	4,897	60,215	0	0	0	0	280,404	510.00.00		
530.00.01 INSTITUTO DI DEPORTE BONERIANO (INDEBON)	16	15	1	12	482,044	6,282	125,112	0	0	0	0	613,438	530.00.01		
700.10.00 PUBLIEKE GEZONDHEIDSZORG	15	12	0	11	486,696	2,514	138,540	0	0	0	0	627,750	700.10.00		
725.10.00 VECTORCONTROLE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	725.10.00		
003.00.01 BURGERZAKEN	12	12	0	11	458,305	25,652	136,432	4,000	0	0	0	624,389	003.00.01		
540.00.01 SERVICIO DI KULTURA , ARTE I LITERATURA (SKA	8	5	1	6	240,750	738	64,840	0	0	0	0	306,327	540.00.01		
Directie Samenleving en Zorg	92	82	6	72	3,370,573	69,373	964,297	4,000	0	0	0	4,408,244			

ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING	Gewenstekoörd B		In Dienst	Jaarweden	Vergoedingen			Centrale	Totaal	t.i.v.	
	Formaat	Projecten			10010	10030	10040				10050
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
TOP- Traineeship Programma											
922.10.01 TOP- TRAINEESHIP PROGRAMMA	2	0	0	0	68,418	0	18,358	0	0	86,776	922.10.01
Nog op te zetten Bureau's											
922.10.02 BUREAU CONSTITUTIONELE ZAKEN	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	922.10.02
922.10.03 BUREAU INTEGRITEIT, KLACHTEN & VERTROUWEN	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	922.10.03
922.10.04 ALGEMENE BESTUURSDIENST	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	922.10.04
Nog op te zetten Bureau's	11	0	0	0	68,418	-	18,358	-	-	86,776	
922.00.06 PERSONEEL TER BESCHIKKING GESTELD	0.0	0.0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal huidig personeel (fte.)	435	363	8	338	13,965,564	429,425	4,004,128	221,400	0	18,620,516	
Rubriek II, Voormalig personeel											
922.00.02 UITKERING GEZAGDRAGERS				1.0	33,539	0	9,166	0	0	42,705	922.00.02
922.00.05 WACHTGELD				0.0	0	0	0	0	0	0	922.00.05
922.00.07 ONDERSTAND BIJ WIJZE VAN PENSIOEN				232.0	944,693	0	0	0	0	944,693	922.00.07
Totaal voormalig personeel				233.0	978,232	0	9,166	0	0	987,398	
Stelposten begroting 2018											
Overwerkvergoedingen overige personeel (incidenteel)					30,000	0	0	0	0	30,000	922.00.01
Smartengeld					7,000	0	0	0	0	7,000	922.00.01
Ambisjubilea					62,300	0	0	0	0	62,300	922.00.01
Gratificaties					60,000	0	0	0	0	60,000	922.00.01
Stagevergoedingen					0	13,400	0	0	0	13,400	922.00.01
Niet opgenomen vakantie uren					10,000	0	0	0	0	10,000	922.00.01
Onderhandelingen CAO					350,000	0	0	0	0	350,000	922.00.01
Stelpost wijziging artikel 8 personeel (incidenteel overig pers. OLB)					0	5,000	0	0	0	5,000	922.00.01
Stelpost art 24 Rechtspositioneel besluit ambtenaren BES; incidenteel waarnemingsloelage Ambtenaren					0	10,000	0	0	0	10,000	922.00.01
Rechtspositioneel besluit Politieke gezagdragers BES; waarnemingsloelage Gezaghebber					0	40,000	0	0	0	40,000	922.00.01
Centrale vacature ruimte					0	0	0	0	0	0	922.00.01
Loontredes 2018					234,500	0	0	0	0	234,500	922.00.01
Opleiding Gezagdragers					90,000	0	0	0	0	90,000	922.00.01
Overbrugging medewerkers Bureau Gedeputeerden					15,000	0	0	0	0	15,000	922.00.01
7-daagse Werkweek Haven & Loodswezen					132,000	0	0	0	0	132,000	922.00.01
Vervangingstoelagen - Haven & Loodswezen					0	60,000	0	0	0	60,000	922.00.01
Uitkering gezagdragers voormalig BC					210,600	0	0	0	0	210,600	922.00.02
VUT-uitkering (Voorschotten)					0	0	0	0	0	0	922.00.03
Reservering OBVWP/UBVWP					50,000	0	0	0	0	50,000	922.00.07
Totaal stelposten:					1,251,400	128,400	-	-	-	1,379,800	
Totaal- generaal				571.0	16,195,195	557,825	4,013,294	221,400	-	20,987,714	

UITGANGSPUNTEN PERSONEELSBEGROTING 2018

Algemeen

Bij het opstellen van personeelsbegroting 2018, zijn de inrichtingsplannen van het directiemodel, Rechtspositiebesluit ambtenaren BES, Rechtspositiebesluit politieke gezagdragers BES, het Sociaal Statuut Openbaar Lichaam Bonaire, de bezoldigingsregeling Bonaire 2005 en het ingevoerde FUWA systeem gehanteerd.

Uitgangspunt m.b.t. bezoldiging, toelagen e.d.

Hiervoor is de payroll van de maand mei 2017 als uitgangspunt gehanteerd.

Formatieplaats (FTE)

In de begroting van 2018 wordt ervan uitgegaan dat een medewerker 100% van zijn/haar tijd besteedt aan de functie die wordt bekleed. Indien deze deeltijd geschiedt, wordt deze naar ratio FTE opgenomen (bv $\frac{1}{2} = 0,5$).

De indeling van de formatieplaatsen zijn conform wetten, Rechtspositiebesluit ambtenaren BES, Sociaal Statuut Openbaar Lichaam Bonaire en de inrichtingsplannen. De ambtelijke organisatie (directiemodel) is overgenomen in de begroting.

Bijzonderheden

Herplaatsingskandidaten

Als gevolg van de transformatie van ambtelijke organisatie naar het directiemodel is een aantal medewerkers niet geplaatst. Deze zullen voortaan genoemd worden als "herplaatsingskandidaten". Voor de herplaatsingskandidaten wordt gedurende 2 jaar naar een passende functie gezocht. Bij de herplaatsingskandidaten is het uitgangspunt dat hun functie vervalt maar dat zij op de 'oude' plaats in de organisatie moeten worden geformeerd. Dit wordt in de begroting verwerkt als formatie op "0" en persoon op 1 laten staan.

Aantal Personen (PP)

Om aan te geven of in een dienst c.q. afdeling formatieplaatsen aanwezig zijn en of deze bemand worden, is de kolom PP als volgt te lezen:

Formatieplaats aanwezig, persoon aanwezig = 1,00/1,00

Geen formatieplaats, persoon aanwezig = 0,00/1,00

Formatieplaats aanwezig, niet ingevuld = 1,00/0,00

Herplaatsingskandidaat, geen formatieplaats, persoon aanwezig = 0,00/1,00

Vacatures

Van een vacature is sprake wanneer een formatieplaats binnen het OLB beschikbaar is en de intentie bestaat om deze in 2018 met personeel in te vullen. De vacatures komen voort uit de inrichtingsplannen en/of door BC goedgekeurde Functie Uitbreidingen.

Voor elke vacature is een hiervoor geldende bezoldiging opgenomen conform de Bezoldigingsregeling Bonaire 2005 (bijgehouden in de Vacaturelijst-Inrichtingsplan van de Personeelsbegroting document). In principe geldt voor vacatures dat de bezoldiging behorende bij de vacature voor een periode van 12 maanden, betrekking hebbend op het begrotingsjaar. De vacatures die in 2018 ingevuld dienen te zijn, worden ook in het personeel/ formatie gedeelte (Staat B1) van de Personeelsbegroting document bijgehouden.

Ten opzichte van vorige jaren zal in 2018 geen vast bedrag op de stelposten Centrale vacature ruimte wordt opgenomen tbv van de invulling van vacatures.

Boven sterkte;

Wij onderscheiden hier enkele categorieën:

- Boven sterkte i.v.m. buitengewone vrijstelling van dienst;
- Boven sterkte i.v.m. ter beschikkingstelling;
- Boven sterkte i.v.m. een tijdelijk aan te stellen counterpart, ter vervanging van een vaste formatie;
- werknemer aangesteld/benoemd zonder dat er een formatieplaats aanwezig is.
- Boven sterkte i.v.m. een nog niet gevallen besluit.

Terbeschikkingstelling (TBS)

Bij de ter beschikkingstelling zijn de volgende criteria gehanteerd:

Achter de functie waar de werknemer formeel (conform BC besluit) ressorteert is bij de bezoldiging nul (0,00) ingevuld. Daarbij verwijzen wij naar de instantie waar die persoon op dat moment werkzaam is. Achter de functie waar bedoelde werknemer op dat moment werkzaam is, zijn bij die persoon behorende salarislasten ingevuld (met een verwijzing van welke dienst/afdeling die persoon afkomstig is). Uitgangspunt hierbij is dat de personeelskosten ten laste moeten komen van de instantie waar de werknemer op dat moment daadwerkelijk werkzaam is.

Stelposten personeelsbegroting 2018

922.00.01	Overwerkvergoedingen overige personeel (incidenteel)	30.000
922.00.01	Smartengeld	7.000
922.00.01	Ambtsjubilea	62.300
922.00.01	Gratificaties	60.000
922.00.01	Stagevergoedingen	13.400
922.00.01	Niet opgenomen vakantie uren	10.000
922.00.01	Onderhandelingen CAO	350.000
922.00.01	Stelpost wijziging artikel 8 personeel	5.000
922.00.01	Stelpost art 24 Rechtspositie besluit ambtenaren BES; waarnemingstoelage Ambtenaren	10.000
922.00.01	Rechtspositie besluit Politieke gezagdragers BES; waarnemingstoelage Gezaghebber	40.000
922.00.01	Loontredes 2018 (incl. premies en sociale lasten)	234.500
922.00.01	Opklassificatie gezagdragers	90.000
922.00.01	Overbrugging medewerkers Bureau Gedeputeerden	15.000
922.00.01	7-daagse Werkweek Haven & Loods	132.000
922.00.01	Vervangingstoelagen Haven & Loods	60.000
922.00.02	Uitkering gezagdragers voormalig BC	210.600
922.00.07	Reservering OBWVP/ UBWVP	50.000

Toelichting stelposten:

Overwerkvergoedingen overige personeel (incidenteel)

De vergoeding voor overwerk wordt in principe in vrije tijd genoten. Indien dit niet mogelijk is, wordt er in uitzonderingsgevallen, de vergoeding voor overwerk in geld uitbetaald.

Gebruikmakend van ervaring cijfers, voert het OLB jaarlijks een vast bedrag op de stelposten ter uitbetaling van overwerkvergoedingen zowel incidenteel als structureel. Voor 2018 wordt een bedrag van \$ 30.000 op de begroting opgevoerd.

Smartengeld

Als gevolg van artikel 40 van de WMA BES en artikel 37 van de Werkloosheidswet BES 1944 dient aan de nabestaanden van de overleden overheidsdienaar smartengeld gelijk aan driemaal het bedrag aan maandelijks inkomen, onbelast, te worden toegekend. Aan de hand van ervaringscijfers wordt voor 2018 een bedrag van \$ 7.000 op de begroting opgevoerd.

Ambtsjubilea

Het betreft gratificaties aan het overheidspersoneel in dienst van het EGB voor het vieren van ambtsjubilea. De toe te kennen gratificaties i.v.m. ambtsjubilea voor 2018 (bron salarisadministratie) bedragen \$ 62.300.

Gratificaties

Betreft het toekennen van gratificaties i.v.m. bijzonder presteren of voor het verrichten van tijdelijke, extra werkzaamheden. Voor de gevallen van toekenning van gratificaties in 2018 is er een bedrag van \$ 60.000 gereserveerd.

Stagevergoedingen

De bedoeling is dat elke directie een 1 stageplaats per afdeling, per jaar beschikbaar stellen aan studenten. Voor 2018 wordt een bedrag van \$ 13.400 op de begroting opgevoerd.

Niet opgenomen vakantie uren

In 2013 werd er een poging gedaan om het probleem van "niet opgenomen vakantie-uren" op te pakken en weg te werken. Verwacht wordt dat er altijd incidentele gevallen zullen zijn waarbij de "niet opgenomen vakantie-uren" uitbetaald moeten worden. Daarom wordt in 2018 een bedrag van \$ 10.000 op de begroting gereserveerd.

Onderhandelingen CAO

Voor de onderhandelingen van CAO wordt in 2018 een bedrag van \$ 350.000 op de begroting gereserveerd.

Stelpost wijziging artikel 8 personeel

Voor het dekken van incidentele uitkeringen van Art. 9 aan personeel OLB wordt een bedrag van \$5.000,- in 2018 gereserveerd.

Stelpost art 24 Rechtspositie besluit ambtenaren BES; waarnemingstoelage Ambtenaren

Betreft het incidenteel gedeelte van de waarneming conform artikel 24 van het rechtspositioneel besluit ambtenaren BES. In 2018 wordt hiervoor een bedrag van \$ 10.000 gereserveerd.

Rechtspositie besluit Politieke gezagdragers BES; waarnemingstoelage Gezaghebber

Betreft hier het belonen van Waarnemend Gezagdragers. Hiervoor wordt in 2018 een bedrag van \$ 40.000 gereserveerd.

Loontreden 2018

Er wordt een vast bedrag in 2018 gereserveerd ad. \$ 234.500 voor de toe te kennen loontreden van 2018.

Opklassificatie gezagdragers

De bezoldigingen of vergoedingen van de politieke gezagdragers BES moesten sinds 2013 adhv het (nieuwe) opklassificatie systeem worden aangepast. Dit is nog niet gebeurd. Derhalve wordt voor de eventuele uitvoering hiervan in 2018, vooralsnog een vaste bedrag van \$90.000,- op de begroting 2018 opgevoerd.

Overbrugging medewerkers Bureau Gedeputeerden

Bij het aftreden van een gezagdrager of een Bestuurscollege hebben sommige medewerkers conform de wettelijke regeling recht op een of twee maanden salaris als overbrugging, afhankelijk is van de duur van hun tijd in dienst bij het betreffende bureau. Hiervoor wordt een bedrag van \$15.000,- gereserveerd.

7-daagse Werkweek Haven & Loods

Op de begroting van 2018 wordt hiervoor nogmaals een bedrag van \$ 132.000 opgenomen. De bedoeling is wel dat op termijn een ander manier van werken wordt geïntroduceerd waarbij 7 x 24 uur beschikbaarheid kan worden gegarandeerd voor werkzaamheden van de haven.

Vervangingen Haven & Loods

Voor het dekken van de specifieke kosten die gemoeid zijn bij het betalen van vervangingen bij het afdeling Haven & Loods, is er een raming gemaakt op basis van ervaringscijfers: Deze kosten worden voor 2018 geraamd op \$45.000.

Uitkering gezagdragers voormalig BC

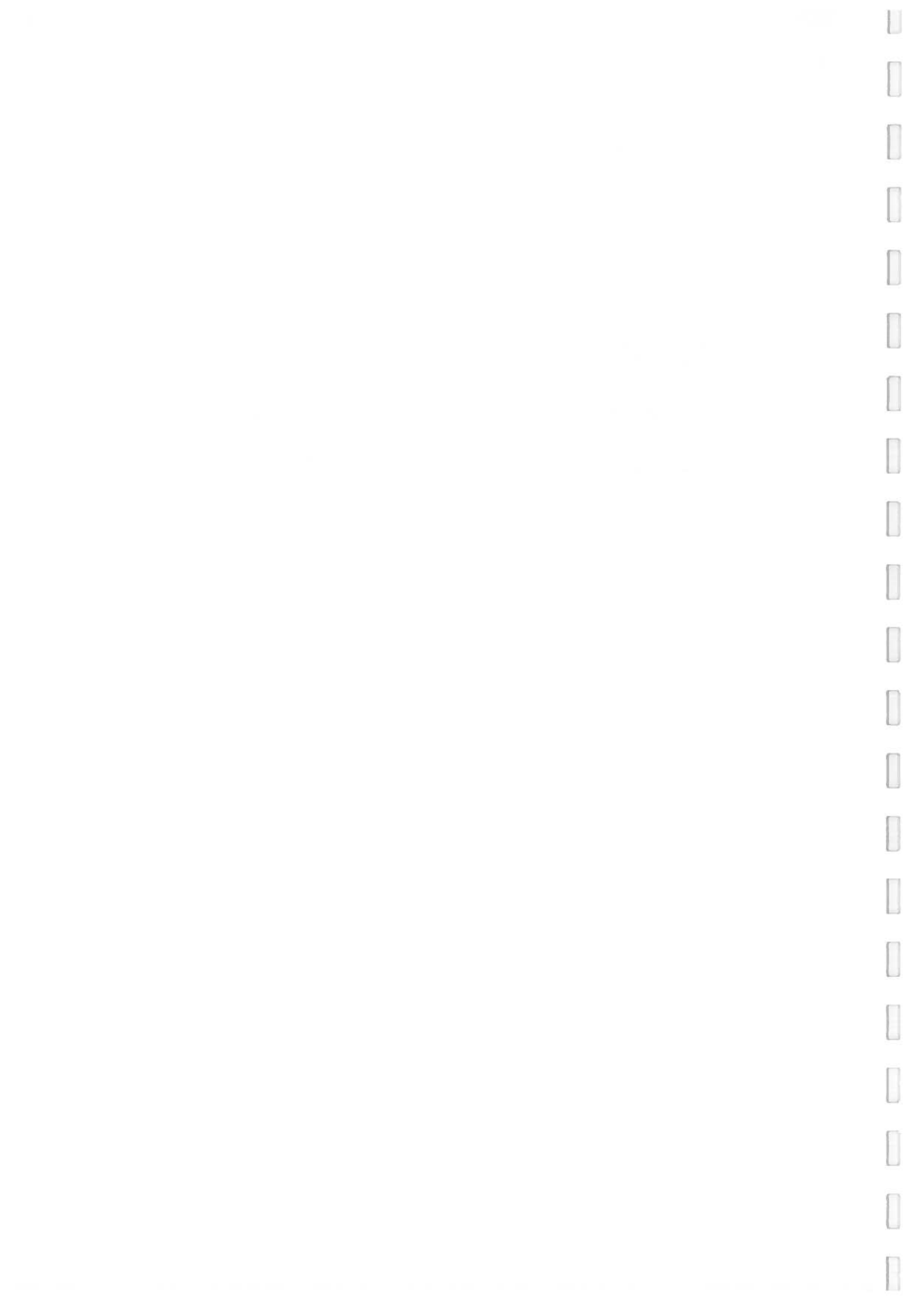
De politieke gezagdrager aan wie ontslag is verleend en die op het tijdstip van ontslag de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt, heeft met ingang van de dag waarop het ontslag ingaat recht op een uitkering. Hiervoor wordt een bedrag van \$ 210.600,- gereserveerd.

Reservering OBVWP/ UBVWP

Jaarlijks komen nog nieuwe verzoeken voor obvwp/ ubvwp binnen. Indien deze verzoeken adhv de vigerende regeling worden gehonoreerd, dienen deze, al dan niet met terugwerkende kracht, te worden uitbetaald. Hiervoor wordt er een vastbedrag ad. \$ 50.000,- op de begroting 2018 gereserveerd.

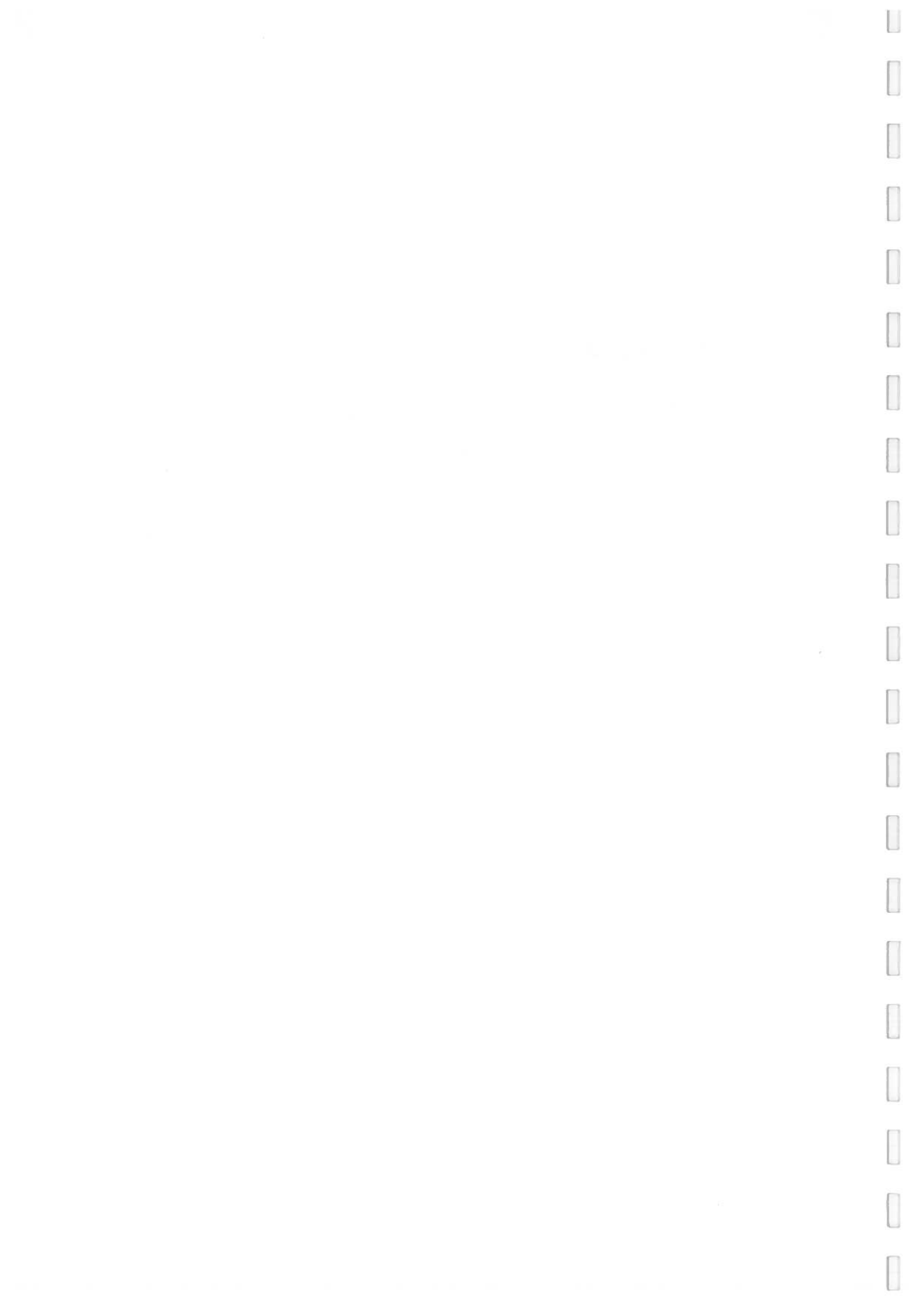
MODEL C

Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven
bedoeld in BBV BES artikel 20, letter f

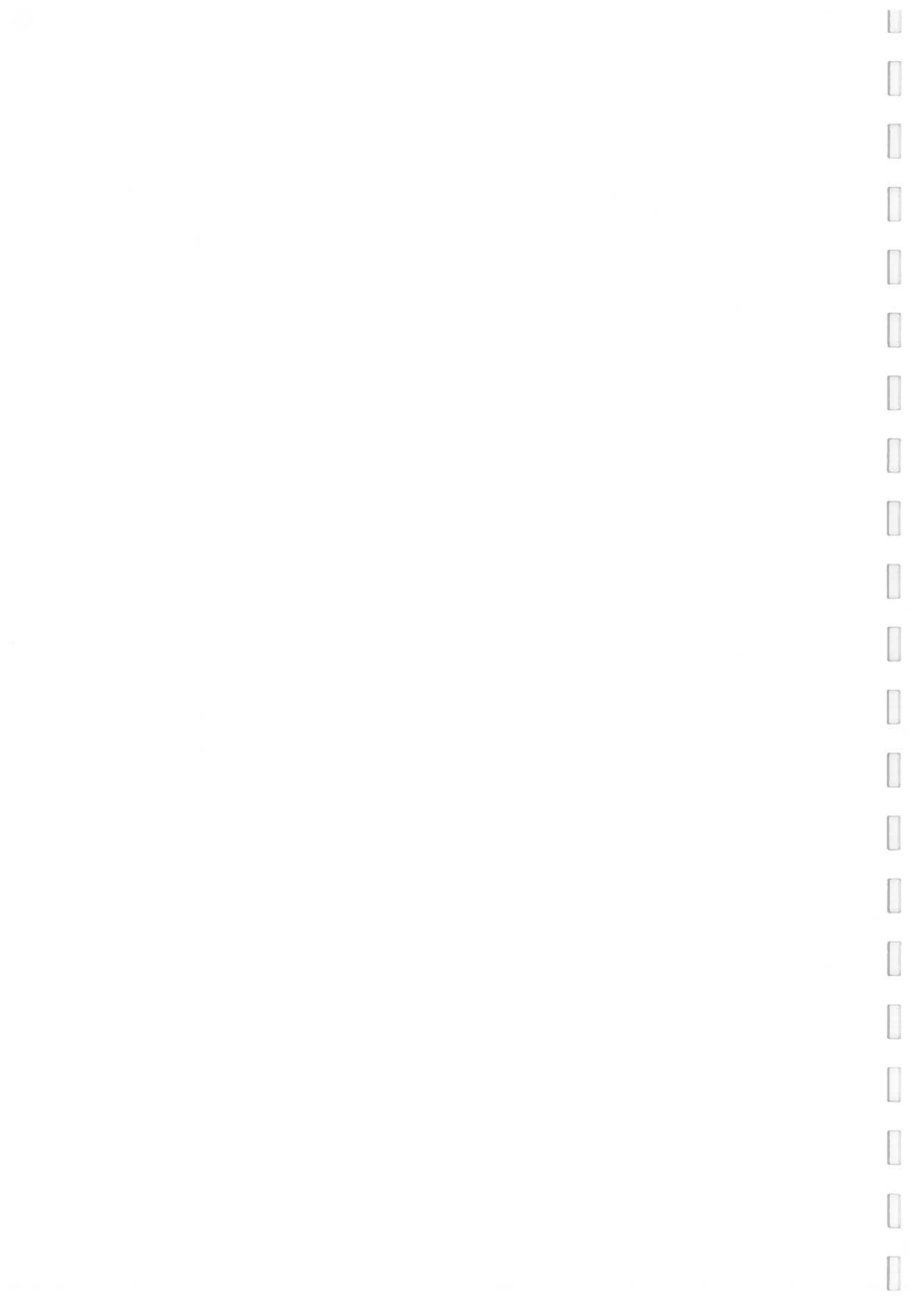
MODEL D

Staat van reserves en voorzieningen
bedoeld in BBV BES artikel 18

Staat D - Staat van reserves en voorzieningen

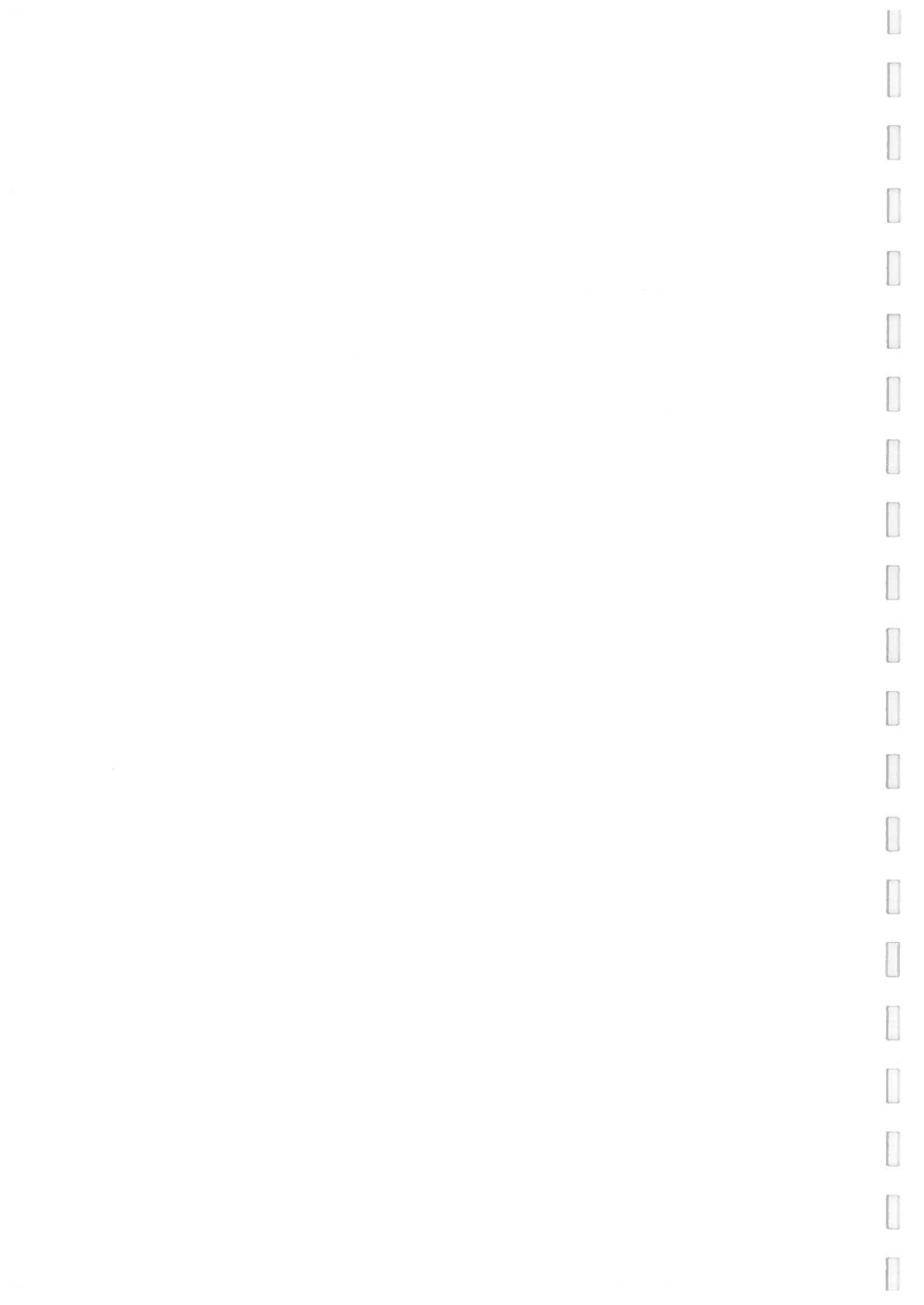
Dienstjaar 2018									
Naam reserve / voorziening	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerde- ringen wegens bijboeking van rente	Overige vermeerde- ringen	Verminde- ringen (zoals beschikkinge over en bij- dragen uit (reserve / voor- ziening)	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Waarvan belegd bij het eiland- gebied	Toelichting		
	in \$ 5	in \$ 6	in \$ 7	in \$ 8	in \$ 9	in \$ 10			
1								11	
Rubriek a									
Reserves van de algemene dienst									
Algemene Reserves									
Algemene reserve (t/m jaarrekening 2014)	25,480,403	0	0	0	25,480,403	25,480,403			
Resultaat 2016	2,243,098	0	0	0	2,243,098	2,243,098			
Bestemmingsreserve									
Bestemmingsreserve - Huisvesting (jaarrekening 2016)	342,059	0	0	0	342,059	342,059			
Saldo Gewone dienst									
Voordeilig saldo (Begroting 2018)	0	0	0	0	0	0			
Subtotaal rubriek a	28,065,560	0	0	0	28,065,560	28,065,560			
Rubriek b									
Voorzieningen van de algemene dienst									
Voorziening pensioen gezagdragers (jaarrekening 2016)	1,377,218	0	0	0	1,377,218	1,377,218			
Voorziening debiteuren (jaarrekening 2016)	1,600,000	0	0	0	1,600,000	1,600,000			
Subtotaal rubriek b	2,977,218	0	0	0	2,977,218	2,977,218			
Totaal-generaal	31,042,778	0	0	0	31,042,778	31,042,778			

MODEL G

Staat van inkomensoverdrachten

bedoeld BBV BES in artikel 20, letter g

Staat van inkomensoverdrachten

(Sub) functie/ kostenplaats/ activiteits- groep	Directie	Namen van de gesubsidieerden	Jaarrekening dienstjaar 2016	Begroting dienstjaar 2017 incl 3de BW In \$	Begroting dienstjaar 2018 In \$
210.00.06	R&O	Fundashon Fondo pa Kaminda di Bonaire		0	0
300.00.00	R&O	S-191 Fundashon Tienda pa Konsumido Bon.			
300.10.00	R&O	S-191 Fundashon Tienda pa Konsumido Bon.	68,500	78,450	68,055
310.00.00	R&O	S-190 Stichting Beheer Bedrijfsfondsen Bonaire (voormalig CKB)	210,700	210,700	127,834
310.00.00	R&O	Bonaire Holding Maatschappij NV (extra fondsen promotie toerisme)		0	0
341.00.01	R&O	Agrarische zaken/LVV		0	0
341.10.00	R&O	Agrarische zaken/LVV	13,857	160,000	8,675
341.00.03	R&O	Dierenartsenpraktijk	36,809	52,200	45,284
341.00.03	R&O	S-009 Stichting Dierenasiel Bonaire	45,000	45,000	39,038
341.00.03	R&O	7201- Stichting Donkeyshep		40,150	34,830
400.00.00	S&Z	Stichting voeding op school (voorheen Stichting Rotary Bonaire)		0	0
400.10.00	S&Z	8305- Stichting voeding op school	142,875	187,500	162,496
400.10.00	S&Z	Bijdrage officiële opening Brede School Papa Cornes	400		
480.00.08	S&Z	Stichting Leren is Leuk*	115,174	125,068	108,496
480.00.08	S&Z	Financieren 4 nieuwbouw klaslokalen, Stichting Leren is leuk	150,000		
480.00.08	S&Z	Bouwen van 2 klaslokalen ivm funderend onderwijs		0	
480.00.08	S&Z	Stichting Openbaar Onderwijs Bonaire	70,000	70,000	60,725
480.00.08	S&Z	Stichting Scholengemeenschap Bonaire	55,988	57,000	49,448
480.00.08	S&Z	Stichting Expertisecenter Onderwijs Zorg Bonaire	33,390	68,783	59,669
480.00.08	S&Z	Transworld radio Bonaire tbv klaslokaal		10,600	9,196
480.00.08	S&Z	Af te dragen premie Basisschool de Pelikaan			
480.00.08	S&Z	Vooruitbetaalde kstn ivm onderwijs huisv progr RCN	154,127		
480.00.08	S&Z	Opstalverzekering noodlokalen + 2 additionele noodlokaal 2016	927		
482.00.00	S&Z	S-050 Fundashon Formashon Pa Mayan	659,301	695,301	603,174
530.00.02	S&Z	Buitensportaccommodaties - Bonaire Overheid Gebouwen (BOG)	363,320	350,000	303,625
530.00.03	S&Z	SEDREBO	0	0	0
530.00.04	S&Z	Overige aangelegenheden	23,013	195,000	82,413
530.00.04	S&Z	S-259 Stichting Bonaire Sailing Foundation		0	
530.00.04	S&Z	Bonaire Little League	50,936	0	
530.00.04	S&Z	Stichting Aquaspeed Bonaire Windsurfers	6,000		
530.00.04	S&Z	Special Olympics Bonaire			
530.00.04	S&Z	Hype Events Management BV	37,500	37,500	32,531
540.00.02	S&Z	Kas di Arte	0	0	0
540.00.02	S&Z	S-208 Skol di Musika Boneiru	50,200	52,000	26,025
540.00.02	S&Z	S-135 Fundashon Mangasina di Rei	240,000	240,000	208,200
540.00.02	S&Z	S-429 Dance Sensation Foundation	15,000	15,000	13,013
540.00.02	S&Z	S-171 FUHIKUBO	97,000	48,500	42,074
540.00.02	S&Z	S-443 Fundashon Dushi Papiamentu		0	0
540.00.02	S&Z	S-129 Fundashon pa Arte I Kultura	30,000	30,000	26,025
540.00.02	S&Z	S-458 Fundashon Akademia Papiamentu	35,000	35,000	30,363
540.00.02	S&Z	Fundashon Streanan di Boneiru	15,000	15,000	13,013
540.00.02	S&Z	7975- Fundashon Antrio Avanti		0	0
540.00.02	S&Z	Stichting Plataforma Cultural		25,000	21,688
540.00.02	S&Z	Fundashon Lesa ta dushi			1,735
540.00.02	S&Z	Stichting Bonaire Youth Entertainment - Kas di Musika			17,350
540.00.02	S&Z	Stichting Bonaire Youth Entertainment - Bijdrage Festival del Caribe 2016	10,000		
540.00.02	S&Z	Hype Events Management BV	37,500	37,500	32,531
540.00.02	S&Z	Komishon Union Boneriano - Viering Bonairedag in Curacao	1,065		
540.00.02	S&Z	Komishon Union Boneriano - Simadan Mayo	2,000		
540.00.02	S&Z	Komishon Union Boneriano - Viering San Juan	2,000		
540.00.02	S&Z	Fundashon Formashon pa Mayan - Archeologisch onderzoek NAAM	17,195		
541.00.00	S&Z	Oudheidkunde/musea projecten In 2015 is een bedrag van \$ 2.027,87 van St. Mondriaan ontvangen voor het verrichten van een risico analyse tbv museum.		0	0
560.00.02	R&O	Tourism Corporation Bonaire	1,775,978	1,925,978	1,497,286
560.00.02	R&O	Extra bijdrage ivm promotie Bonaire - TCB		250,000	173,500
560.00.02	R&O	Extra bijdrage ivm uitvoeren Strategisch Toersime plan			0
560.00.02	R&O	Beach Patrol		0	0
560.00.02	R&O	Cruise incentives	108,692	200,000	173,500

Staat van inkomensoverdrachten

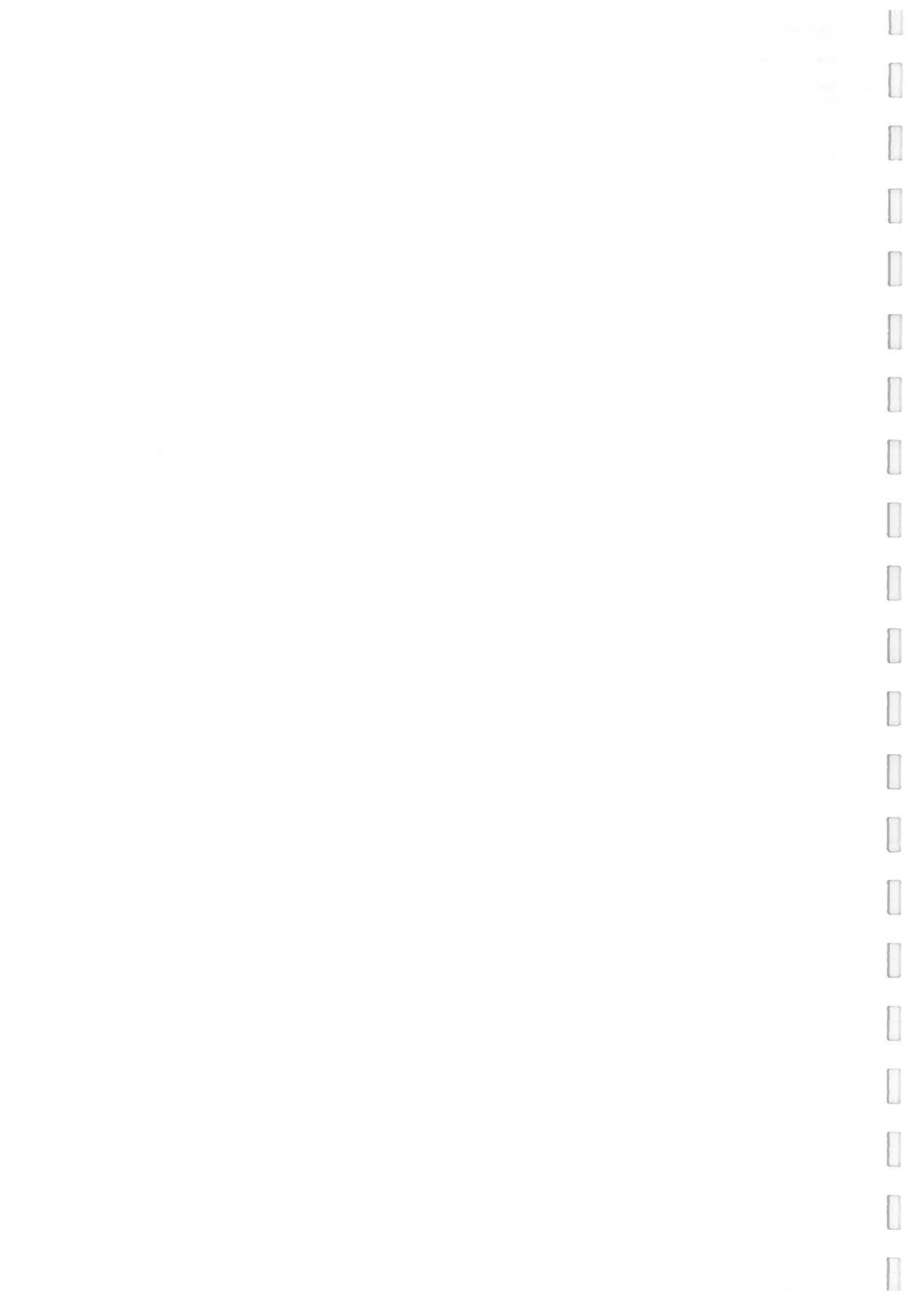
(Sub) functie/ kostenplaats/ activiteits- groep	Directie	Namen van de gesubsidieerden	Jaarrekening dienstjaar 2016	Begroting dienstjaar 2017 incl 3de BW In \$	Begroting dienstjaar 2018 In \$
560.00.03	S&Z	S-093 Fundashon Karnaval Bonaire		25,000	0
560.00.03	S&Z	Bonaire Carnival Development Foundation	15,000		
560.00.03	S&Z	Fundashon KLAVE	10,000		34,700
560.00.03	S&Z	FUDECU	40,000	40,000	34,700
560.00.03	S&Z	Overige aangelegenheden		0	0
560.00.03	S&Z	Bonairedag in het buitenland	12,000	9,000	7,808
560.00.03	S&Z	Dia di Rincon in het buitenland	7,553		0
610.00.01	S&Z	Enmalige financiële steun		0	0
610.00.01	S&Z	Materiële steun behoeftigen*		0	0
610.00.01	S&Z	Begraveniskosten onvermogens		0	0
610.00.01	S&Z	Stichting Rotary Bonaire		0	0
600.10.11	S&Z	Uitvoering Begrafeniswet BES	13,631	10,000	8,675
600.10.11	S&Z	Uitvoering Wet Primair Onderwijs / Schoolbenodigdheden	163,716	150,000	130,125
600.10.11	S&Z	Overige financiële steun/overbruggingsgelden	34,835	45,000	39,038
600.10.11	S&Z	Achterstallige huurpenning FCB			
610.00.02	S&Z	Ziektekosten Minvermogens		0	0
610.00.05	S&Z	Armoede beleid		0	0
610.00.05	S&Z	Stichting ADRA Bonaire		0	0
610.00.05	S&Z	Materiële steun behoeftigen*		0	0
600.10.11	S&Z	7661- Stichting ADRA	189,560	190,460	164,218
620.00.00	S&Z	NGO-platform		0	0
630.10.00	S&Z	NGO-platform	88,908	88,990	83,245
630.10.00	S&Z	OCAN	0		0
620.00.00	S&Z	DIBO for Youth Human Rights Foundation		0	0
630.10.00	S&Z	Fundashon Respeta Mucha		0	0
630.00.01	S&Z	S-068 Stichting Fesbo		0	0
630.10.01	S&Z	S-068 Stichting Fesbo			
630.10.01	S&Z	Stichting Professionele Kinderopvang Bonaire	827,000	827,404	717,773
630.10.01	S&Z	Stichting Toeloei Domacasse			13,013
630.10.01	S&Z	7975- Fundashon Antriol Avanti		50,000	56,532
630.00.02	S&Z	Centrum voor Jeugd en Gezin		0	0
630.10.02	S&Z	Centrum voor Jeugd en Gezin	904,620	869,830	862,480
630.10.02	S&Z	Centrum voor Jeugd en Gezin tbv Uitvoering vaccinatieprogramma		34,000	29,495
630.00.02	S&Z	S-107 Jeugdwerk Prinses Beatrix		0	0
630.10.02	S&Z	S-107 Jeugdwerk Prinses Beatrix	250,000	250,000	216,875
630.00.02	S&Z	Vereniging Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (FAJ)		0	0
630.10.02	S&Z	Vereniging Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (FAJ)		0	0
630.00.02	S&Z	Overige aangelegenheden		0	0
630.00.02	S&Z	Stichting Project		0	0
630.10.02	S&Z	Stichting Project		0	0
630.10.02	S&Z	Scoutingvereniging		0	0
630.10.02	S&Z	Jeugd Cultuurfonds Bonaire i.o.		0	0
630.00.03	S&Z	Sociale Kantraject Jongeren - SKJ (BU)	421,327	420,100	420,100
640.00.00	S&Z	S-092 Stichting Comishon Cuido di Ansonianan di Rincon (Cocari)		0	0
640.10.00	S&Z	S-092 Stichting Comishon Cuido di Ansonianan di Rincon (Cocari)	5,114	10,500	9,109
640.00.00	S&Z	S-178 Fundashon Kuido i Bienestar Grandinan Boneiru (Villa Antonia)		0	0
640.10.00	S&Z	S-178 Fundashon Kuido i Bienestar Grandinan Boneiru (Villa Antonia)		0	0

Staat van inkomensoverdrachten

(Sub) functie/ kostenplaats/ activiteits- groep	Directie	Namen van de gesubsidieerden	Jaarrekening dienstjaar 2016	Begroting dienstjaar 2017 incl 3de BW In \$	Begroting dienstjaar 2018 In \$
640.00.00	S&Z	Fundashon Konsulta pa Grandinan		0	0
640.10.00	S&Z	Fundashon Konsulta pa Grandinan	32,885	32,885	31,482
650.00.00	S&Z	S-109 Fundashon Bon Kwido			
650.10.00	S&Z	S-109 Fundashon Bon Kwido	80,000	80,000	86,750
650.00.00	S&Z	S-087 Fundashon Social Edukativo			
650.10.00	S&Z	S-087 Fundashon Social Edukativo	37,500	37,500	32,531
650.00.00	S&Z	NGO-platform		0	0
650.00.00	S&Z	Kinderopvang Technische bijstand (BU)		0	0
650.00.00	S&Z	Uitvoering kinderopvang verordening		0	0
650.10.00	S&Z	Uitvoering kinderopvang verordening		200,000	173,500
651.00.00	S&Z	S-409 stichting MIVABO		0	0
651.10.00	S&Z	S-409 stichting MIVABO		5,000	4,338
651.00.00	S&Z	S-258 Fundashon Kuido pa Bista I Oido		0	0
651.10.00	S&Z	S-258 Fundashon Kuido pa Bista I Oido	27,500	17,500	23,856
651.10.00	S&Z	Bijdrage in Aviramp		75,000	
700.10.00	S&Z	7881- DIBO for Youth Human Rights Foundation		5,400	0
710.10.04	S&Z	Stichting Verslavingszorg en Psychiatrie Caribisch Nederland		205,300	86,750
710.10.06	S&Z	Ondersteuning stichtingen ivm preventie		10,000	10,844
721.00.00	R&O	Reiniging (Selibon NV)	1,454,652	1,480,000	1,315,130
722.00.00	R&O	Riolering en water zuivering		0	0
722.00.00	R&O	Beheerskosten KAWZI (WEB NV)		0	0
723.00.00	R&O	S-035 Stichting Nationale Parken Bonaire		0	0
723.10.00	R&O	S-035 Stichting Nationale Parken Bonaire	70,659	74,307	64,461
822.00.01	R&O	Subsidies en bijdragen bouw- en woningtoezicht		0	0
822.10.00	R&O	Fundashon Cas Boneriano	898,324	698,324	605,796
Totaal aan inkomensoverdrachten			10,259,231	11,198,730	9,335,110

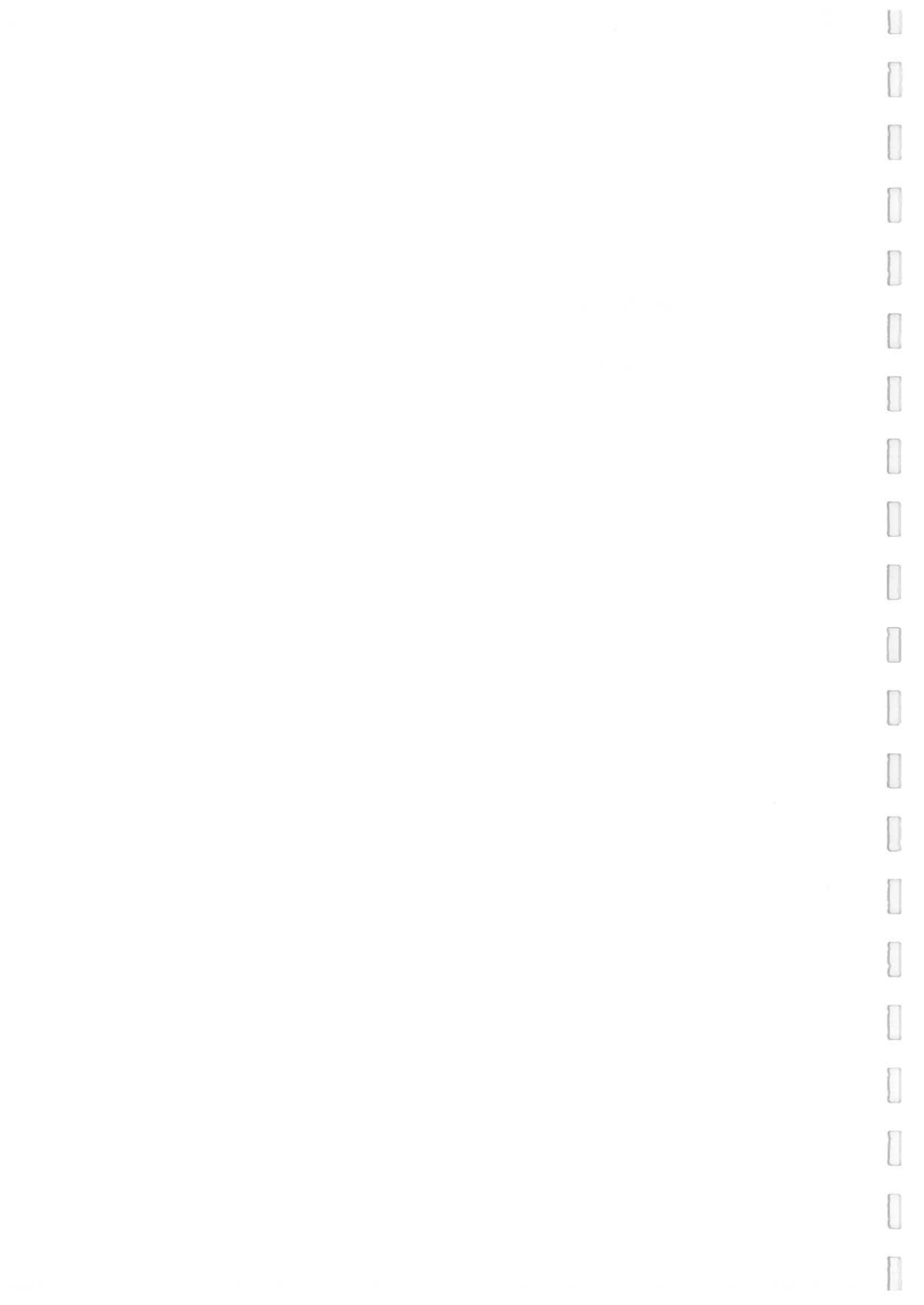
Opmerking :

Verder zij opgemerkt dat aan bovengenoemde lijst (maximale bedragen) geen rechten ontleend kunnen worden.

MODEL H

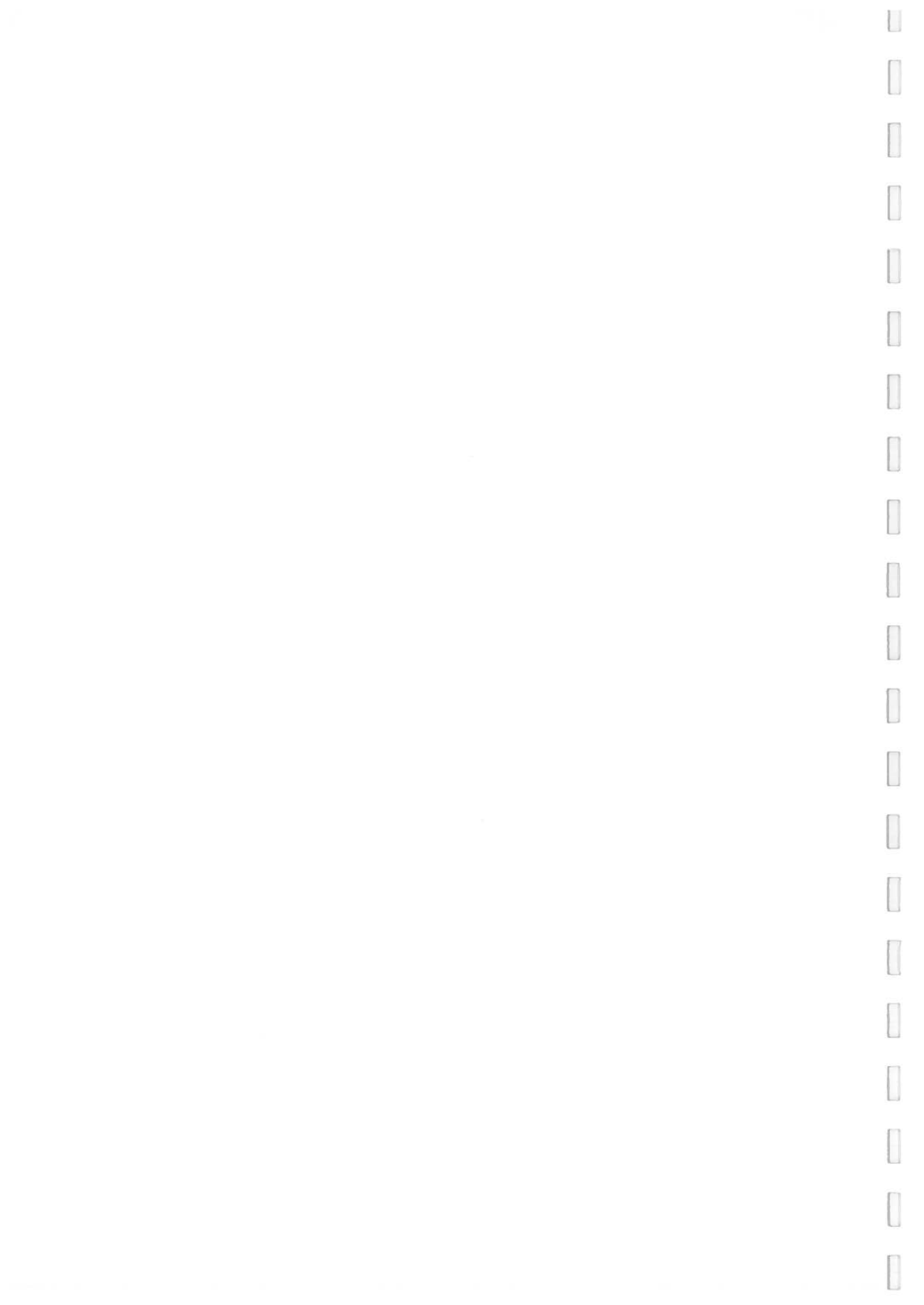
Verzamel- en consolidatie staat

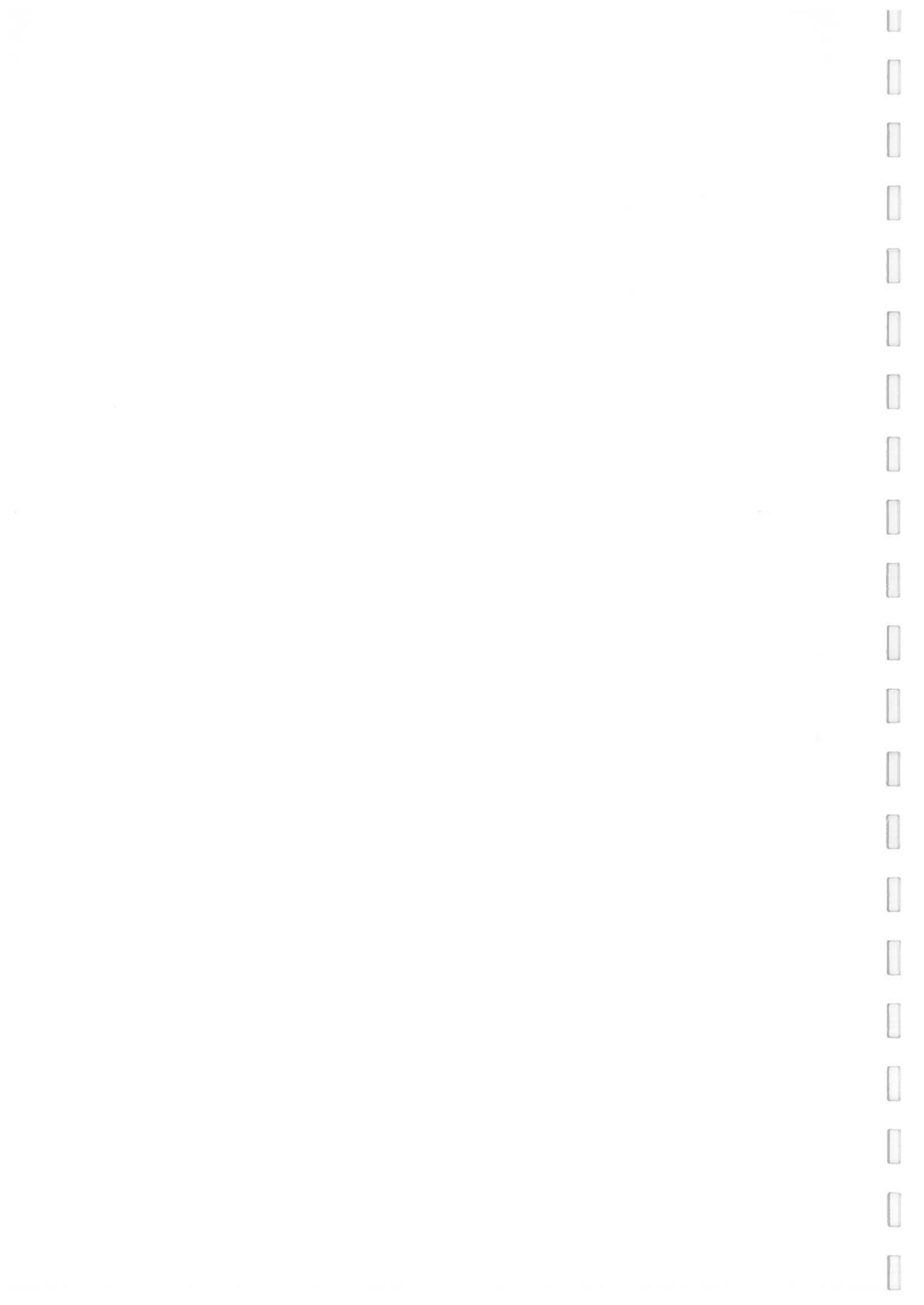

Overzicht

van voorgenomen investeringen

bedoeld in BBV BES artikel 17

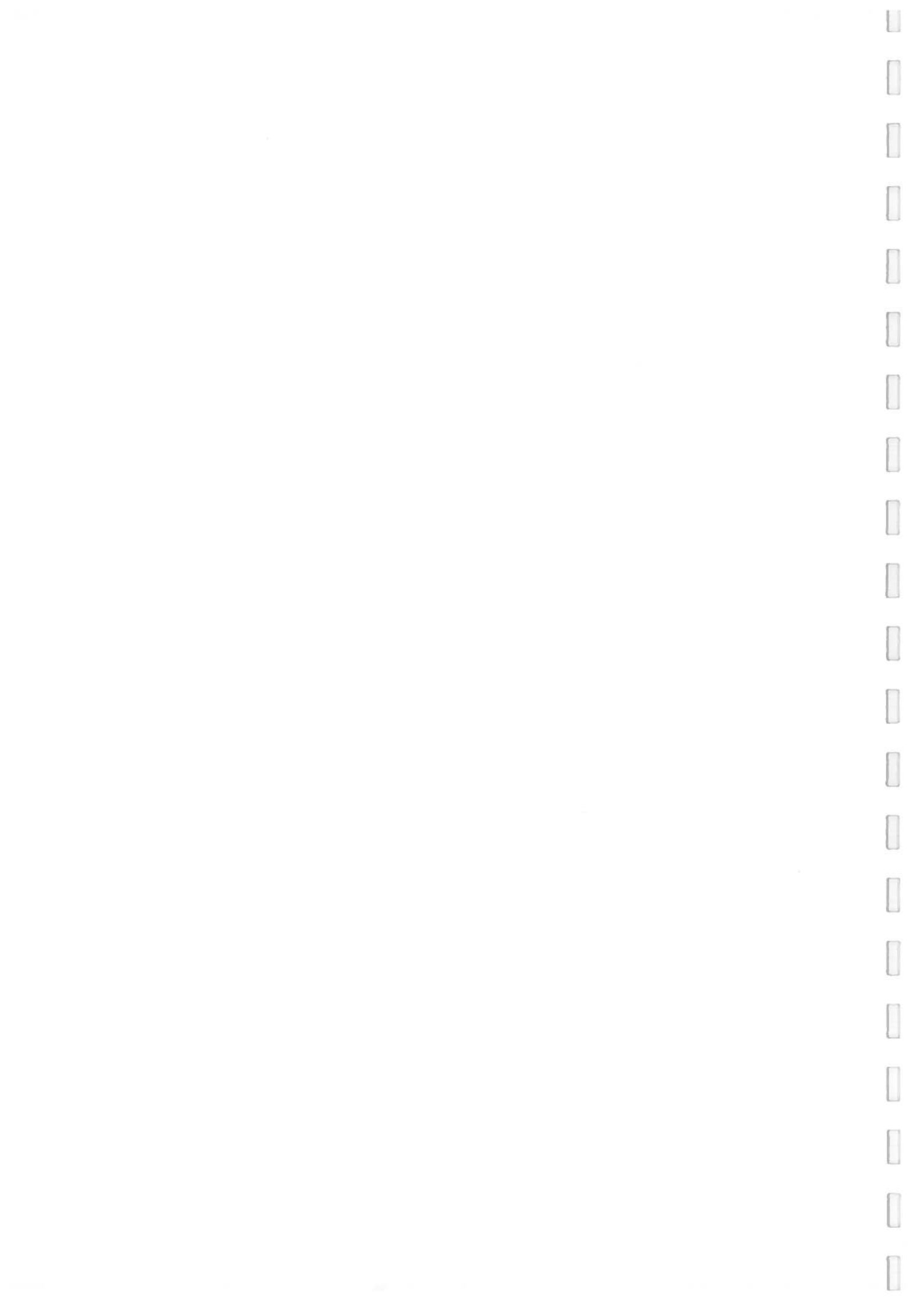

Overzicht

van incidentele baten en lasten

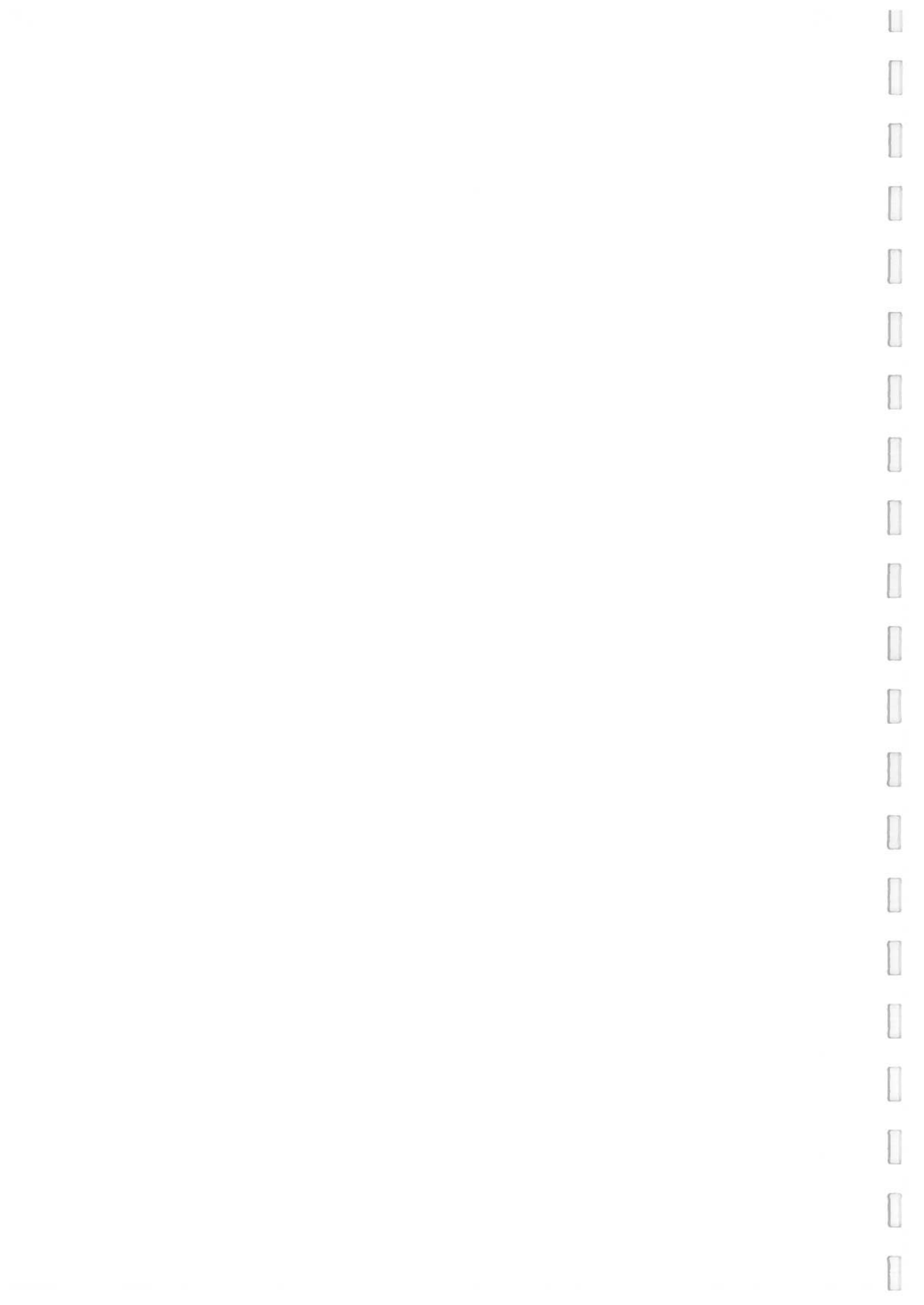
bedoeld in BBV BES artikel 20 letter c

Overzicht incidentele baten en lasten

Conform BBV BES artikel 20 onderdeel c

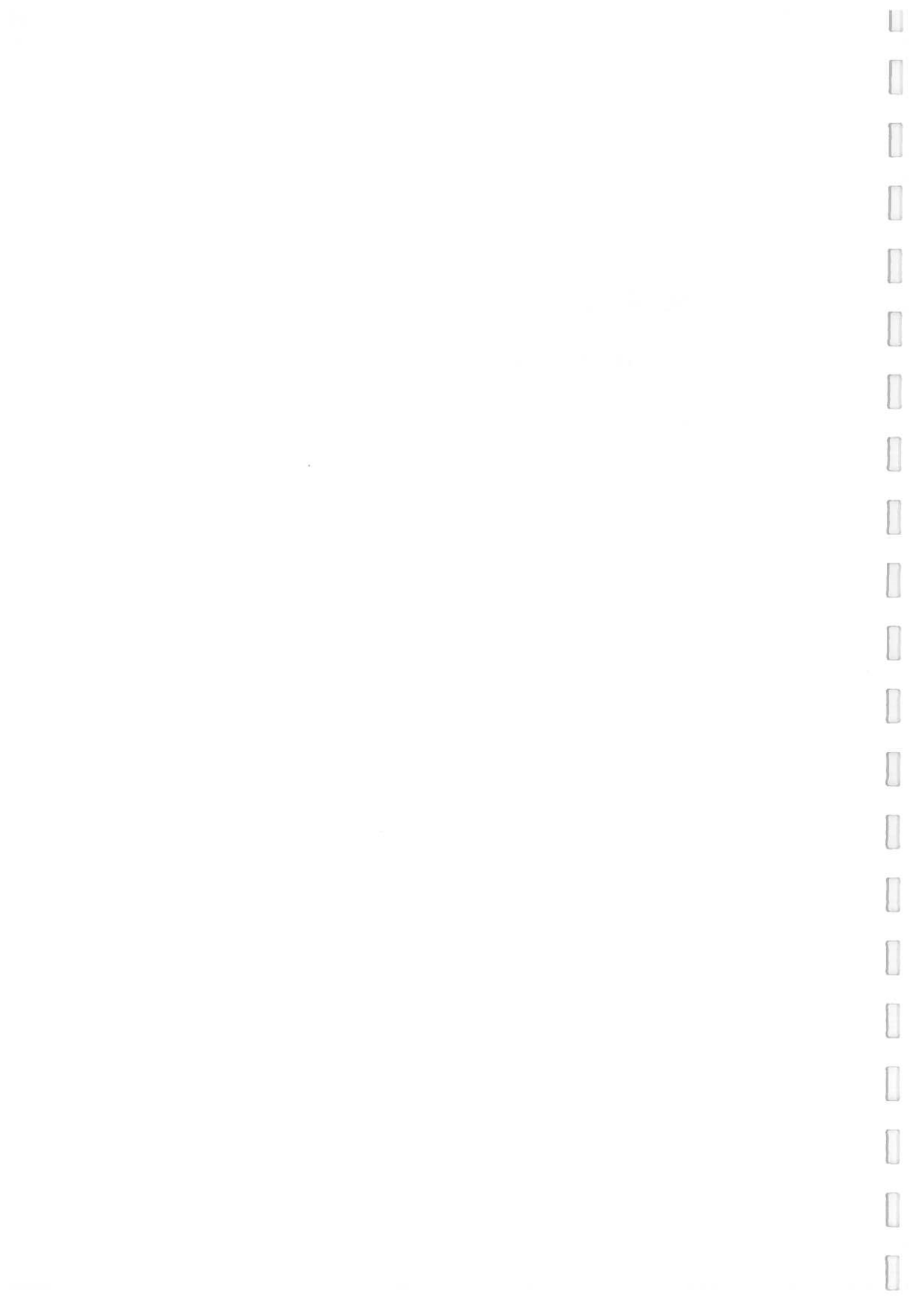
Funcctie	Jaar	Aard	Omschrijving	Bedrag
Lasten				
002	2017		Aanschaf nummerplaten	100.000
functioneel	2017		Afschrijvingskosten OLB	22.592
			Totaal incidentele lasten	122.592
Funcctie	Jaar	Aard	Omschrijving	Bedrag
Baten				
913	2018		Dividend BHM	510.000
			Totaal incidentele baten	510.000

Overzicht

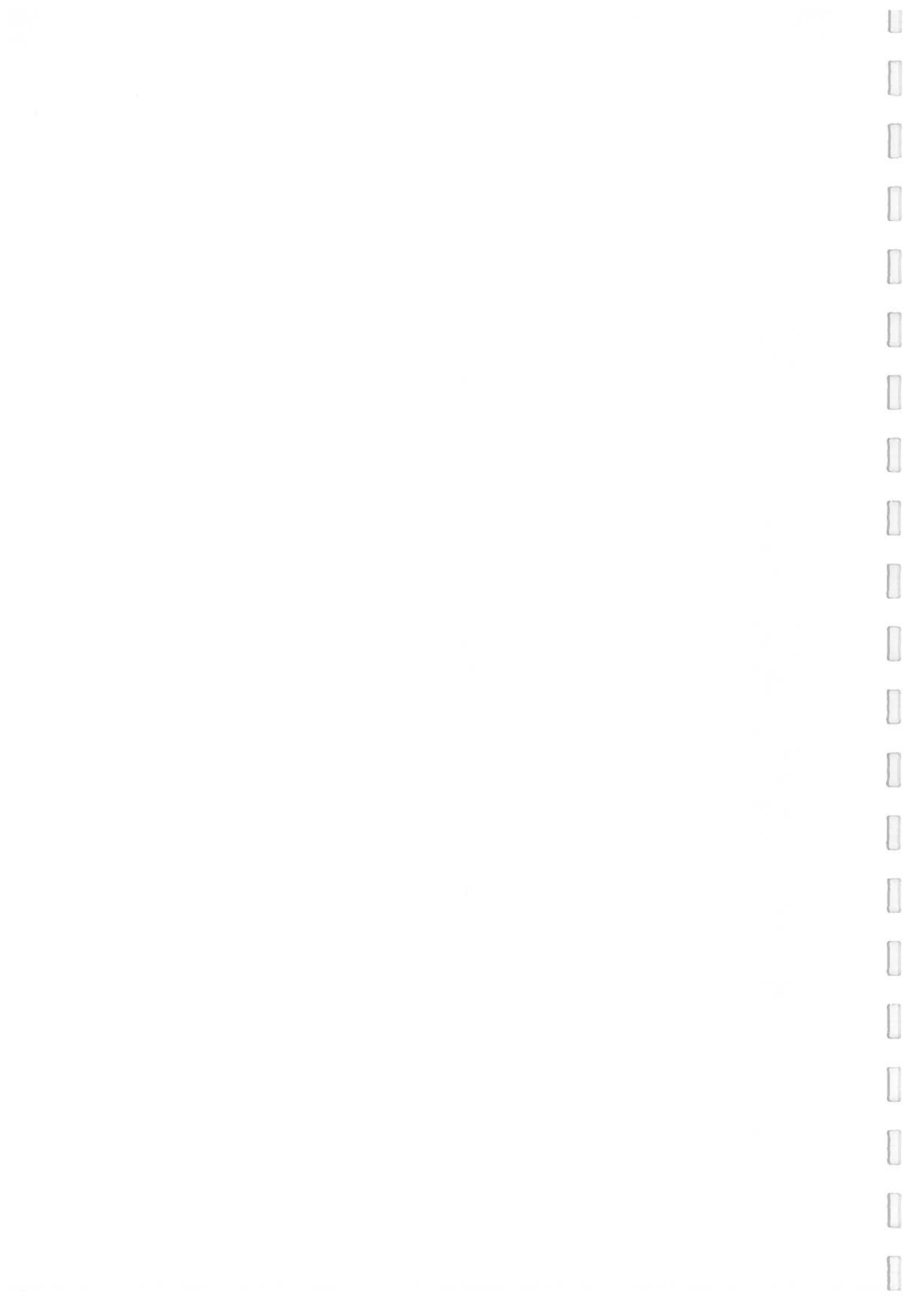
Voorlopige voordelig saldo's

2018-2021

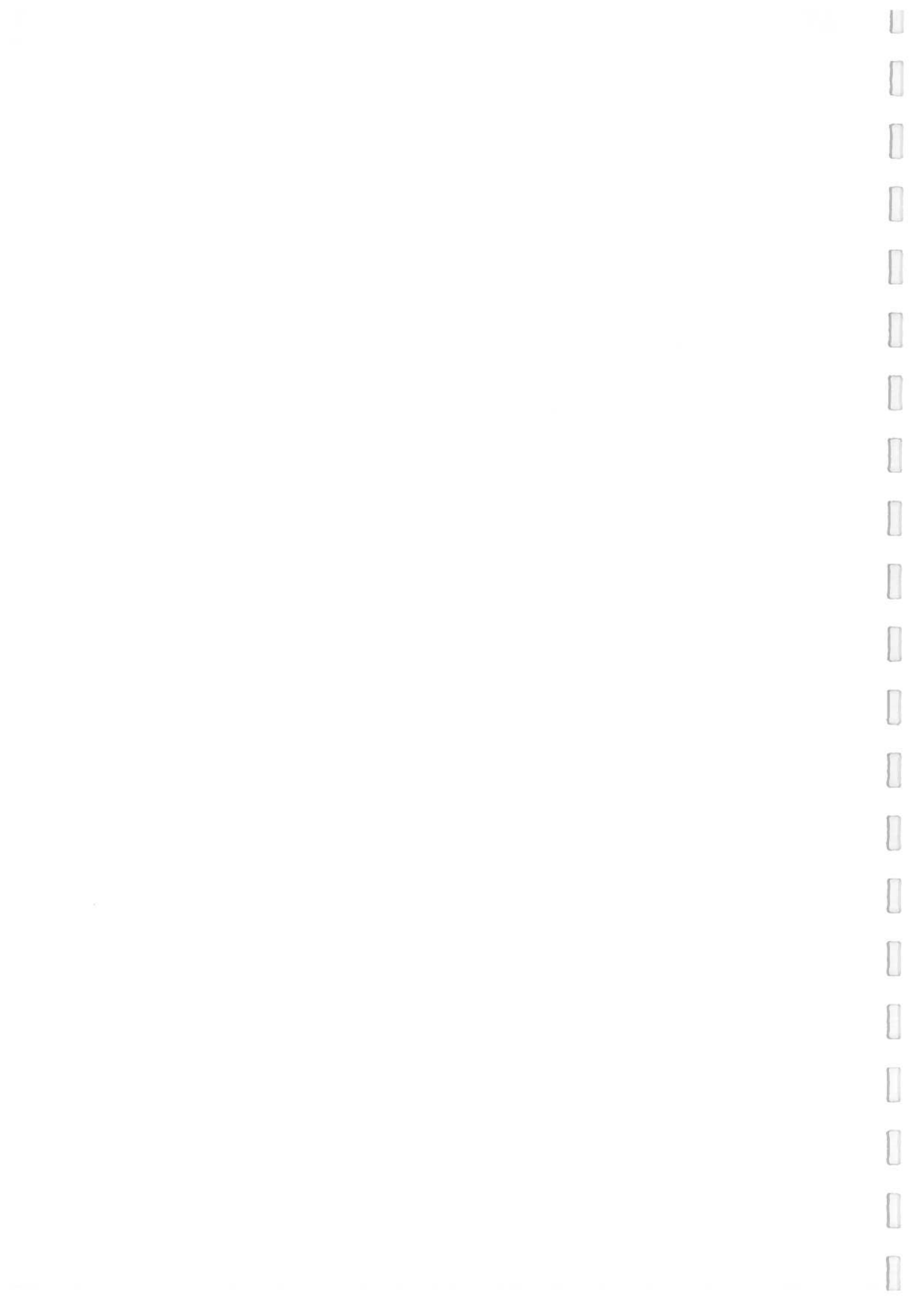
Overzicht voordelig saldo's 2018-2021

De geoormerkte voordelig/overschot saldo is bestemd voor het financieren van de volgende aflossingen en investeringen :	2018	2019	2020	2021
A) Afbetaling aflossingen				
911.00.00 ten behoeve van FAO BES	190,000	190,000	190,000	0
	<u>1,005,263</u>	<u>1,005,263</u>	<u>1,005,263</u>	<u>1,005,263</u>
911.00.00 ten behoeve van rente loze lening Onderwijsinvesting				
Subtotaal A)	1,195,263	1,195,263	1,195,263	1,005,263
B) Investerings				
002.10.07 Automatisering OLB	300,000	0	0	0
222.00.02 Aanschaf cameras ihkv beveiliging haven	40,000			
530.00.02 aanleg zwembad	<u>300,000</u>			
Subtotaal B)	640,000	0	0	0
C) Vrijgekomen middelen				
912.00.00 Vrijgekomen middelen: Afschrijvingen	1,989,874	1,975,282	1,790,117	1,700,573
Voorlopig voordelig saldo 2018 A)+ B) - C)	(154,611)	(780,019)	(594,854)	(695,310)

Bijlagen

behorende bij Beleidsdeel

Overzicht concept begroting 2018 per Directie

ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING		LASTEN PER JAAR	BATEN PER JAAR	SALDO PER JAAR	Bijzonderheden
Overig		4,289,025	16,182	4,272,843	
001.10.00	Eilandsraad en Raadscommissie	605,006	0	605,006	
001.20.00	Ambtswoning Gezaghebber	75,214	8,082	67,132	
001.25.00	Gezaghebber	324,769	0	324,769	
001.30.00	Gedeputeerden	697,423	8,100	689,323	
001.40.00	Overleg staatkundige structuur Bonaire	55,000	0	55,000	
001.60.00	Bureau Griffier	267,680	0	267,680	
001.70.00	Rekenkamer BES	0	0	0	
001.80.00	Ombudsfunctie	5,700	0	5,700	
001.90.00	Project bevordering integriteit	5,000	0	5,000	
002.10.09	Bureau Eilandssecretaris	606,920	0	606,920	
002.10.13	Kabinet Gezaghebber	327,619	0	327,619	
002.10.14	Bureau Gedeputeerden	1,317,194	0	1,317,194	
002.20.03	IVB	0	0	0	Bijzondere Uitkering
002.20.05	Doeluitkeringen	0	0	0	Bijzondere Uitkering
002.20.09	Verbetertraject financieel beheer (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
130.00.00	Rampenbestrijding	1,500	0	1,500	
130.00.05	Rampenbestrijding (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
KD	Investering: ER	0	0	0	Investering Automatisering

ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING		LASTEN PER JAAR	BATEN PER JAAR	SALDO PER JAAR	Bijzonderheden
Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning		10,849,658	40,159,494	(29,309,836)	
002.10.16	Directie en staf B&O	116,785	0	116,785	
002.10.01	Financien	1,276,830	413,000	863,830	
002.10.03	Communicatie	390,952	0	390,952	
002.10.04	Post & Archief	1,041,971	500	1,041,471	
002.10.05	Juridische en Algemene Zaken	718,868	8,000	710,868	
002.10.06	Personeel & Organisatie	1,418,212	0	1,418,212	
002.10.07	Informatie Technologie & Communicatie	1,483,556	0	1,483,556	
022.00.00	Facilitaire Zaken	0	0	0	Kosten FZ van \$ 1.638.861 zijn verwerkt in 62 Kostenplaatsen
002.20.02	Sector/Decentraal overleg	4,000	0	4,000	
002.20.04	Overige aangelegenheden	68,100	0	68,100	
002.20.06	Implementatie WOLBES/FINBES	0	0	0	Bijzondere Uitkering
002.20.08	Ontwikkelplannen (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
002.20.11	Verbetertraject financieel beheer -OLB	350,300	0	350,300	
002.20.12	EU - OCTA aangelegenheden	10,000	0	10,000	
002.20.13	Bestuurlijke ontwikkeling programma	75,000	0	75,000	
913.00.00	Dividenden	0	510,000	(510,000)	
920.00.00	Belastingen	172,000	8,710,000	(8,538,000)	
920.10.00	Precariorechten	0	800,000	(800,000)	
921.10.00	Vrije uitkering	0	27,328,120	(27,328,120)	
922.00.01	Stelposten	1,184,700	0	1,184,700	incl. sec. arbeidsvoorwaarden
922.00.02	Uitkering gezagdragers	253,305	0	253,305	
922.00.03	VUT-uitkeringen	0	0	0	
922.00.07	Onderstand bij wijze van pensioen	994,693	0	994,693	
922.00.08	Overige sociale lasten	137,000	0	137,000	
922.00.11	Stichting Overheidsaccountants Bureau	150,000	0	150,000	
922.00.13	Algemene uitgaven/inkomsten	272,000	0	272,000	
922.00.15	Afwikkeling Studieleningen OCW	0	400,000	(400,000)	
922.10.01	Top Traineeship	86,776	0	86,776	
KD	Algemene uitgaven/inkomsten	190,000	0	190,000	Lening FAO-BES
KD	Vrijgekomen middelen	0	1,989,874	(1,989,874)	
KD	Investering : ICT	300,000	0	300,000	Investering Automatisering
KD	Saldo KD	154,611	0	154,611	
KD	Investering: FZ	0	0	0	

ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING		LASTEN PER JAAR	BATEN PER JAAR	SALDO PER JAAR	Bijzonderheden
Directie Toezicht en Handhaving		4,965,815	2,134,300	2,831,515	
002.10.21	Directie en staf	487,727	0	487,727	
002.10.22	Stafbureau Beleid & Advies	314,048	0	314,048	
140.10.00	Handhavingsprojecten en taskforces	1,103,421	32,000	1,071,421	
211.10.00	Bureau Ribbewijzen	121,880	87,000	34,880	
222.00.01	Haven en loodswezen	823,581	2,000,000	(1,176,419)	
222.00.02	Kaden, pieren, boeien en vaartuigen	728,704	300	728,404	
300.00.05	Handhaving Ruimte en Ontwikkeling	842,969	0	842,969	
725.00.05	Handhaving Zorg en Samenleving	503,485	15,000	488,485	
KD	Investering Haven	0	0	0	
KD	Aanschaf camera ihkv beveiliging haven	40,000	0	40,000	Investering Kaden en pieren

ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING		LASTEN PER JAAR	BATEN PER JAAR	SALDO PER JAAR	Bijzonderheden
Directie Ruimte en Ontwikkeling		13.586,348	4.796,600	8.789,748	
002.10.17	Directie en staf RO	641,439	0	641,439	
002.10.18	Beleid en projecten	1,935,271	0	1,935,271	
020.10.10	Realisatie- Unit Grondzaken	794,351	2,196,300	(1,401,949)	
020.10.15	Realisatie- Unit Vergunningen	323,886	0	323,886	
020.20.00	Steenbrekerij	0	3,000	(3,000)	
210.10.00	Beheer Openbare werken- Onderhoud Openbare Werken	480,079	0	480,079	
210.00.02	Dotatiefondsen	1,815,227	0	1,815,227	
210.00.03	Straatverlichting	480,000	0	480,000	
210.00.04	Publieke voorzieningen	22,800	0	22,800	
210.00.06	Bijdrage Stichting Wegenfonds	0	0	0	
210.00.08	Pasangrahan (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
210.00.09	Monumentenzorg	21,000	0	21,000	
210.00.10	Commissie Naamgeving en nummering	17,600	0	17,600	
211.00.02	Commissie Personenvervoer	5,000	0	5,000	
300.10.00	Unit Economie	68,055	60,000	8,055	
310.00.00	Handel en industrie	131,545	313,000	(181,455)	
310.00.05	Economische ontwikkeling Bonaire (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
341.10.00	Beheer Openbare werken- Uitvoering LVV	715,346	0	715,346	
341.00.02	Bevordering LVV	57,000	6,200	50,800	
341.00.03	Dierenzorg	126,651	0	126,651	
560.00.02	Bevordering toerisme	1,923,286	0	1,923,286	
720.00.00	Slachthuizen	10,100	5,000	5,100	
721.00.00	Reiniging	2,558,430	1,243,300	1,315,130	
722.00.00	Riolering en waterzuivering	0	0	0	
723.10.00	Unit Milieu	64,461	0	64,461	
723.10.01	Commissie Natuurbeheer Bonaire	14,400	0	14,400	
723.00.04	Goat eradication and control in Washington Slagbaai National Park	70,000	70,000	0	Bijzondere Uitkering
723.00.05	Duurzame Landbouw en Plattelandsontwikkeling	0	0	0	Bijzondere Uitkering
723.00.06	World heritage nomination Bonaire Nationa Marine Park	0	0	0	Bijzondere Uitkering
723.00.07	Verbranden (bio) medisch en infectieusafval (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
723.00.08	Feral pig control project plan (BU)	13,500	13,500	0	Bijzondere Uitkering
723.00.09	Reforestation project plan (BU)	92,000	92,000	0	Bijzondere Uitkering
723.00.10	Koraalrestauratie- restoring marine life, one reef at a time (BU)	27,800	27,800	0	Bijzondere Uitkering
723.00.11	Ecologische herstel Lac en zuidelijk kustgebied (BU)	105,500	105,500	0	Bijzondere Uitkering
723.00.12	Erosiebestrijding en natuurherstel Bonaire (BU)	426,000	426,000	0	Bijzondere Uitkering
822.10.00	Unit Bouwvergunningen	615,320	235,000	380,320	
822.00.11	Huur commissie	30,300	0	30,300	
KD	Investering: Infrastructuur	0	0	0	Investering Infrastructuur
KD	Investering: Gebouwen	0	0	0	
KD	Investering : Buitendienst	0	0	0	
KD	Investering : Buitendienst	0	0	0	
KD	Investering : Infra LW	0	0	0	
KD	Investering: Gebouwen LW	0	0	0	

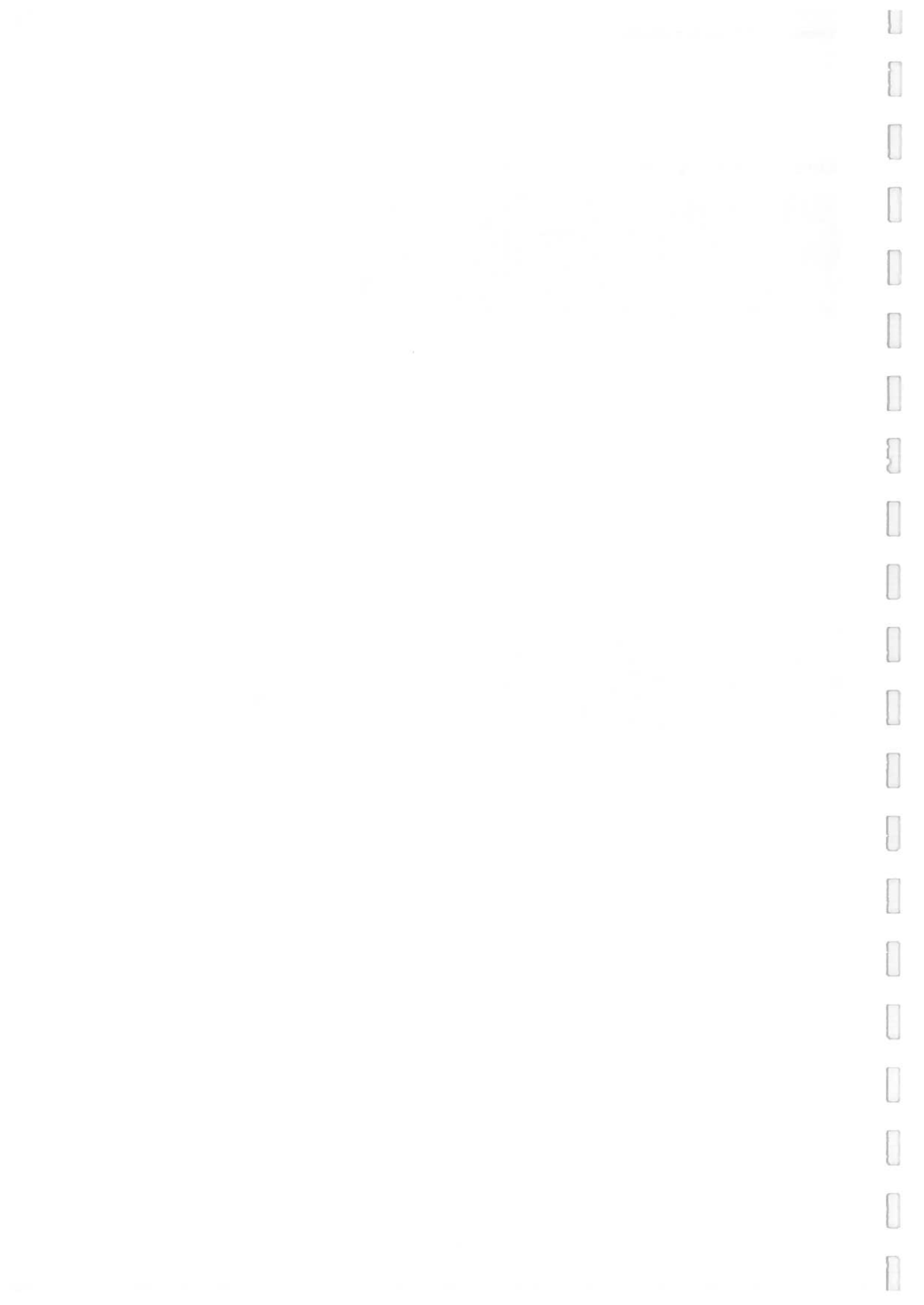
ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING	LASTEN PER JAAR	BATEN PER JAAR	SALDO PER JAAR	Bijzonderheden
Directie Samenleving en Zorg	14,863,330	1,247,600	13,415,730	
002.10.19 Directie en Staf	628,001	0	628,001	
002.10.20 Beleid & Projecten	379,394	0	379,394	
002.20.07 Sociaal/Nationaal dialoog	25,000	0	25,000	
003.00.01 Burgerzaken	936,771	377,000	559,771	
003.00.02 Verkiezingen	82,000	0	82,000	
003.00.03 Straatnaam (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
400.10.00 Educatie & Welzijn	831,488	0	831,488	
480.00.01 Schooltransport	270,000	7,800	262,200	
480.00.08 Overige onderwijs aangelegenheden	635,367	0	635,367	
482.00.00 Volwasseneducatie	603,174	0	603,174	
510.00.00 Bibliotheek en leeszalen	415,844	0	415,844	
510.00.05 Herinrichting Bibliotheek (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
530.00.01 Sport/ Indebon	935,155	0	935,155	
530.00.02 Buitensportaccommodatie	893,980	0	893,980	
530.00.04 Overige sport aangelegenheden	114,944	0	114,944	
530.00.05 Buurtsportcoaches (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
540.00.01 Servicio di Kultura, Arte I Literatura	354,983	0	354,983	
540.00.02 Kunst en Cultuur	537,915	0	537,915	
541.00.00 Oudheidkunde/musea	6,990	0	6,990	
560.00.03 Volksfeesten	162,208	0	162,208	
600.10.00 Maatschappelijke ondersteuning en arbeid (MOA)	853,669	0	853,669	
600.10.11 Armoedebestrijding	342,056	0	342,056	
600.10.12 Noodopvang en - begeleiding	0	0	0	Bijzondere Uitkering
600.10.13 Schuld Hulp verlening (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
611.00.04 Woningverbetering kansarme gezinnen en toeliding jongeren naar werk (0	0	0	Bijzondere Uitkering
611.00.05 Begeleidend wonen en begeleiding naar werk (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
611.00.06 Jobprogramma Horeca/Toerisme (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
611.00.07 Jobprogramma Bouwesector (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
611.00.08 Jobprogramma LVV (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
611.00.09 Woningverbetering kansarme gezinnen 2 (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
611.00.10 Toeliding jongeren naar werk 2 (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
611.00.11 Veiligheidsinstuut (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
611.00.12 Job programma Naschoolse opvang (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
630.10.00 Ondersteuning samenlevingsopbouw	88,245	0	88,245	
630.10.01 Wijk- en opbouw werk	787,317	0	787,317	

ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING		LASTEN PER JAAR	BATEN PER JAAR	SALDO PER JAAR	Bijzonderheden
vervolg Directie Samenleving & Zorg					
630.10.02	Voorzieningen jeugd- en jongeren	1,108,850	0	1,108,850	
630.00.03	Sociale Kanstraject Jongeren -SKJ (BU)	565,100	565,100	0	Bijzondere Uitkering
630.00.04	Integrale Wijkaanpak 2 (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
630.00.05	Project Leer Woon Werkcentrum Jong Bonaire (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
630.00.06	Integrale Wijkaanpak 3 (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
630.00.07	Integrale Wijkaanpak 4 (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
630.00.08	ICT in de wijken	0	0	0	Bijzondere Uitkering
630.00.09	Begeleiding Risico groepen (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
640.10.00	Diensten en voorzieningen senioren	45,590	0	45,590	
640.00.05	Zelfmanagement 60+ en MIVA (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
650.10.00	Voorzieningen kinderopvang	292,781	0	292,781	
650.00.05	Kinderopvang Technische Bijstand (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
650.00.06	Versterking Kinderopvang (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
651.10.00	Mindervaliden en personen met lichamelijk/geestelijk beperking	45,994	0	45,994	
700.00.05	Publieke Gezondheidszorg (BU)	292,700	292,700	0	Bijzondere Uitkering
700.10.00	Publieke Gezondheidszorg	819,992	0	819,992	
710.10.02	Uitvoering vaccinatieprogramma	0	0	0	
710.00.03	Jeugdgezondheidszorg	30,000	0	30,000	
710.10.04	Preventie van verslag	86,750	0	86,750	
710.00.05	Infectieziektenbestrijding	82,900	0	82,900	
710.10.06	Gezondheidsbevordering en ziekte preventie	35,844	0	35,844	
710.00.10	Overige gezondheidszorg aangelegenheden	28,300	0	28,300	
710.00.11	Preventie genotmiddelen gebruik (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
710.00.12	WE CAN Young (BU)	0	0	0	Bijzondere Uitkering
725.10.00	Vectorcontrole	38,767	5,000	33,767	
KD	Sportfaciliteiten	300,000	0	300,000	Aanleggen zwembad
KD	Algemene uitgaven/inkomsten	1,005,263	0	1,005,263	Lening renteloze onderwijshuisvesting
Totaal bedrag 2018 per Directie inclusief investeringen		48,354,176	48,354,176	0	

Overzicht Bedrijfsvoering OLB vs NL

Num- mer	Hoofdfunctie	Lasten 2017 incl 3de wijziging	Lasten 2018	
	Totaal hoofdfuncties	55,623,322	46,364,302	
	Saldi Gewone dienst (voordelig)	1,068,800	0	
	Totaal hoofdfuncties incl. saldi gewone dienst	56,692,122	46,364,302	
	Bijzondere Uitkeringen	8,556,094	1,592,600	
	Lasten Bedrijfsvoering Openbaar Lichaam Bonaire	48,136,028	44,771,702	96.57%

Num- mer	Hoofdfunctie	Baten 2017 incl 3de wijziging	Baten 2018	
	Totaal hoofdfuncties	56,692,122	46,364,302	
	Saldi Gewone dienst	0	0	
	Totaal hoofdfuncties incl. saldi gewone dienst	56,692,122	46,364,302	
	Bijzondere uitkeringen	8,556,094	1,592,600	
	Totaal baten incl. Vrije uitkering	48,136,028	44,771,702	
	Vrije uitkering	27,328,120	27,328,120	
		0	0	
	Baten Bedrijfsvoering Openbaar Lichaam Bonaire	20,807,908	17,443,582	37.62%

Overzicht Personeel van derden 2018

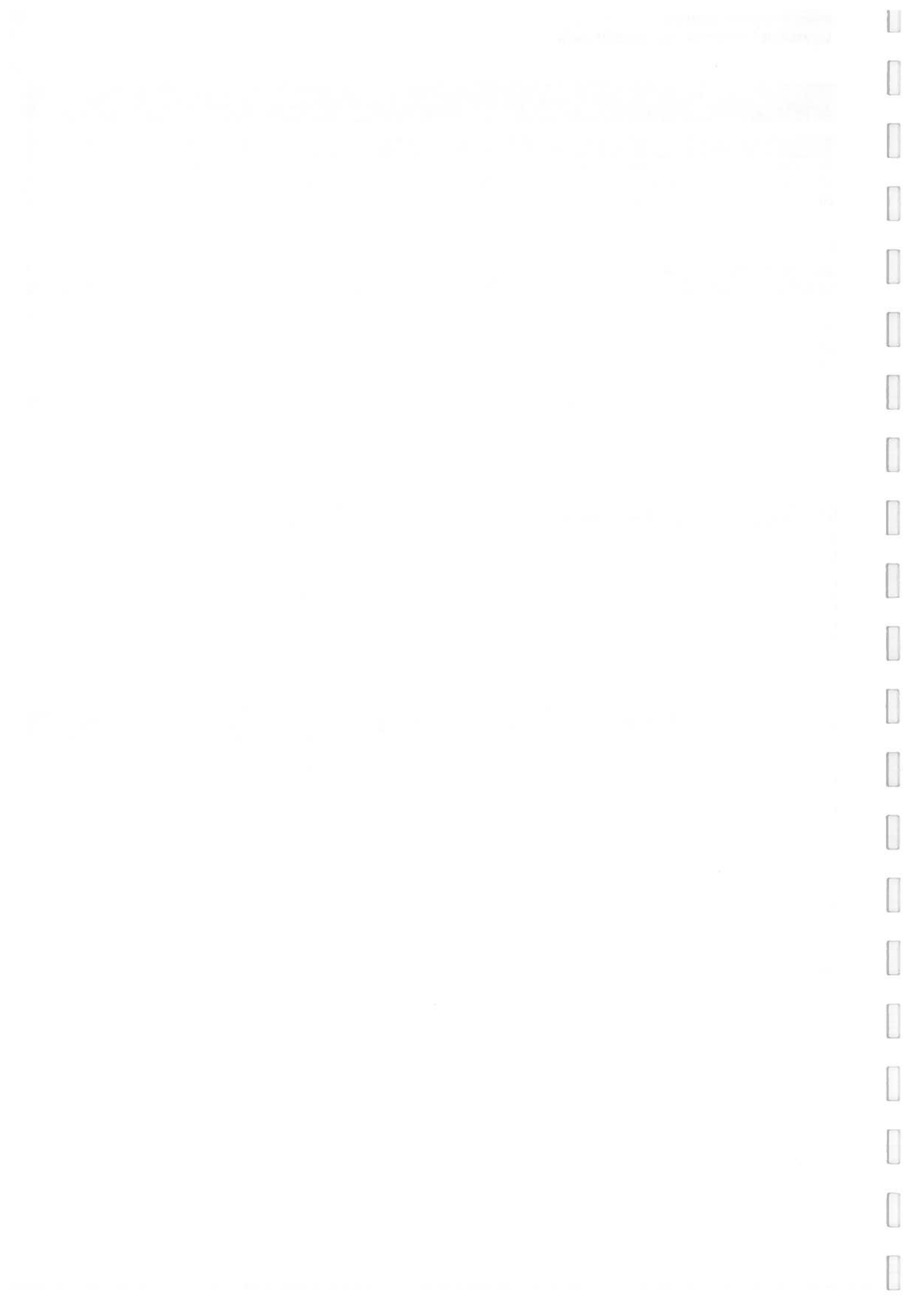
ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING		AANTAL	BEDRAG PER JAAR	P/F	Werkzaamheden
Overig		0	513,800		
001.10.00	Eilandsraad en Raadscommissie	PM	215,300	F	Ondersteunen van fractiekamers
002.10.09	Burea Eilandsecretaris	PM	99,500	P	Geven van adviezen c.q. ondersteunen OLB breed
002.10.14	Bureau Gedeputeerden	PM	199,000	P	Geven van adviezen c.q. ondersteunen op gebied van o.a economie en goed bestuur
Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning		4	585,000		
002.10.16	Directie & Staf	PM	99,500	P	Diverse deelprojecten op gebied van o.a. personeel, communicatie etc
002.10.01	Financien	1	45,200	F	Medewerker A
002.10.04	Post & Archief	2	270,000	P	Project Selectie
002.20.11	Verbetertraject financieel beheer	1	170,300	P	Project Verbetering financieel beheer
Directie Toezicht en Handhaving		2	199,500		
002.10.21	Directie & Staf	PM	99,500		Diverse deelprojecten op gebied van toezicht en handhaving
222.00.01	Haven- en Loodswezen	2	100,000	F	Cruisedispatcher en vervanging van loods bij afwezigheid
Directie Ruimte en Ontwikkeling		1	199,000		
002.10.17	Directie & Staf	PM	99,500	P	Diverse deelprojecten op gebied van economie, natuur & milieu w.o. aanpassing van ROB
002.10.18	Beleid en projecten	1	99,500	P	Ondersteunen bij het afwikkelen van moeilijke dossiers op gebied van o.a. grondzaken en verunningen
210.00.09	Monumentenzorg	0	0	P	Updaten en beschrijven van monumenten, ondersteunen en adviseren op gebied van monumentenbeleid
210.10.00	Unit Bouw & Civiele Werken	PM	0	F	Voorbereiden en sturen bij projecten op gebied van infrastructurele werken
Directie Samenleving en Zorg		6	150,500		
002.10.20	Beleid & Projecten	PM	99,500	P	Diverse deelprojecten op gebied van Educatie& Welzijn, Burgerzaken en Maatschappelijk Ondersteuning & Arbeid.
700.10.00	Publieke Gezondheidszorg	4	15,000	F	Uitvoeren van wet Verklaring overlijden BES en Gedoogbeleid genotindustrie Bonaire
710.00.03	Jeugdgezondheidszorg	PM	30,000	P	Ondersteunen op gebied van jeugdgezondheidszorg
710.00.05	Infectie ziektenbestrijding	2	6,000	F	Ondersteunen op epidemiologie en entomologie gebieden
Totaal bedrag aan Personeel aan derden		13	1,647,800		

Opmerking

P= PROJECT F= FUNCTIE

De raad heeft een maximum budget per fractie waardoor zij expertise kunnen inhuren.
De overeenkomsten die vanuit NL middelen worden gefinancierd zijn niet meegenomen in dit overzicht.

Verder zij opgemerkt dat aan bovengenoemde lijst geen rechten ontleend kunnen worden.

Overzicht Bijzondere Uitkeringen 2018

Lasten en Baten
in \$

Functie/ categorie	Directie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening 2016	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2017 incl 3de wijziging	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2018	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2019	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2020	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2021
Functie 002 - BESTUURSAPPARAAT			290,810	490,500	0	0	0	0
002.20.03	Overigen	Institutionele Versterking Bestuurskracht	0	0	0	0	0	0
002.20.05	Overigen	Doeluitkeringen	253,316	336,960	0	0	0	0
002.20.06	B&O	Implementatie WOLBES/FinBES	10,494	124,150	0	0	0	0
002.20.08	B&O	Ontwikkelplannen (B.U.)	0	29,320	0	0	0	0
002.20.09	Overigen	Verbetertraject financieel beheer (B.U.)	27,000	70	0	0	0	0
Functie 003 - BURGERZAKEN			12,054	255,200	0	0	0	0
003.00.03	S&Z	Straatnamen (B.U.)	0	15,050	0	0	0	0
003.00.04	S&Z	Verstrekking paspoorten voor kinderen tot 12 jaar (BU)	0	18,650	0	0	0	0
003.00.05	S&Z	Verbetering Kwaliteit PIVA	0	54,520				
003.00.06	S&Z	Communicatieplan- Voorkomen identiteitsfraude (BU)	12,054	7,000				
003.00.07	S&Z	Digitalisering akten Burgerzaken (BU)	0	159,980				
Functie 130 - RAMPENBESTRIJDING			107,088	173,550	0	0	0	0
130.00.05	Overigen	Rampenbestrijding (B.U.)	107,088	173,550	0	0	0	0
Functie 210 - WEGEN, STRATEN PLEINEN			0	-7,346	0	0	0	0
210.00.08	R&O	Pasangrahan (B.U.)	0	-7,346	0	0	0	0
Functie 222 - VERKEERSMAATREGELEN TE WATER			75,256	13,800	0	0	0	0
222.00.05	T&H	Professionalisering en upgrading havenbedrijf Bonaire	75,256	13,800	0	0	0	0
Functie 310 - HANDEL EN INDUSTRIE			305,254	413,130	0	0	0	0
310.00.05	R&O	Economische Ontwikkeling Bonaire (BU)	25,901	13,690	0	0	0	0
310.00.06	R&O	Oprichting Trade en Investment Board	5,478	23,900				
310.00.07	R&O	Actualisering Visie & Ambitie Bonaire	0	0				
310.00.08	R&O	Opstellen Strategisch Toersime Plan	100,000	0				
310.00.09	R&O	Duurzaamheidsgraadmeter	0	0				
310.00.10	R&O	Opzet en uitbouw Bonaire	0	60,000				
310.00.11	R&O	Bereikbaarheid	0	134,180				
310.00.12	R&O	Qredits	66,115	177,950				
310.00.13	R&O	Project Management EOB	43,990	400				
310.00.14	R&O	Cost of doing business	63,769	3,010				
Functie 510 - OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK			0	42,670	0	0	0	0
510.00.05	S&Z	Herinrichting Bibliotheek (B.U.)	0	42,670	0	0	0	0
Functie 530 - SPORT			51,127	146,840	0	0	0	0
530.00.05	S&Z	Buurtsportcoach (B.U.)	51,127	146,840	0	0	0	0
Functie 600 - ALGEMEEN BEHEER SOCIALEVOORZIENINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING			173,660	226,880	0	0	0	0
600.10.12	S&Z	Noodopvang en-begeleiding (BU)	173,660	216,160	0	0	0	0
600.10.13	S&Z	Schuld Hulp Verlening (BU)	0	10,720	0	0	0	0
Functie 611 - WERKGELEGENHEID			743,474	748,540	0	0	0	0
611.00.04	S&Z	Woningverbetering kansarme gezinnen en toeleiding jongeren naar werk (B.U.)	0	0	0	0	0	0
611.00.05	S&Z	Job programma Horeca/Toerisme (B.U.)	3,108	-55,730	0	0	0	0
611.00.06	S&Z	Begeleidend wonen en begeleiding naar werk (BU)	0	0	0	0	0	0
611.00.07	S&Z	Job programma Bouwsector (B.U.)	-3,108	-6,180	0	0	0	0
611.00.08	S&Z	Job programma Landbouw en Veeteelt (B.U.)	142,144	292,190	0	0	0	0
611.00.09	S&Z	Woningverbetering kansarme gezinnen 2 (BU)	0	-2,350	0	0	0	0
611.00.10	S&Z	Toeleiding jongeren naar werk 2 (B.U.)	0	0	0	0	0	0
611.00.11	S&Z	Veiligheidsinstituut (B.U.)	0	0	0	0	0	0
611.00.12	S&Z	Job programma Naschoolse opvang (B.U.)	0	0	0	0	0	0
611.00.13	S&Z	Job programma Algemeen	600,487	315,350				
611.00.14	S&Z	Woningverbetering Particulieren (BU)	843	205,260				
Functie 630 - SOCIAAL CULTUREEL WERK / JEUGD- EN JONGEREN WERK			1,280,667	1,985,280	565,100	565,100	565,100	565,100
630.00.03	S&Z	Sociale Kanstraject Jongeren SKJ (B.U.)	562,918	663,730	565,100	565,100	565,100	565,100
630.00.04	S&Z	Integrale Wijkaanpak 2 (B.U.)	0	65,900	0	0	0	0
630.00.05	S&Z	Leer Woon Werkcentrum Jong Bonaire (B.U.)	0	7,280	0	0	0	0
630.00.06	S&Z	Integrale Wijkaanpak 3 (B.U.)	0	-9,900	0	0	0	0
630.00.07	S&Z	Integrale Wijkaanpak 4 (B.U.)	440,426	280,850	0	0	0	0
630.00.08	S&Z	ICT in de Wijken (B.U.)	134,304	193,680	0	0	0	0
630.00.09	S&Z	Begeleiding Risicogroepen (BU)	0	80,180	0			

Lasten en Baten
in \$

Functie/ categorie	Directie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening 2016	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2017 incl 3de wijziging	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2018	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2019	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2020	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2021
630.00.10	S&Z	SHARK	0	95,533				
630.00.11	S&Z	Plan van aanpak Kinderrechten Bonaire	143,019	606,933				
630.00.12	S&Z	Groot onderhoud buurthuis Ambiona Bonaire	0	152,933				
630.00.13	S&Z	Media van en door jongeren Bonaire	0	69,233				
Functie 640 - BEJAARDENZORG			292,196	25,450	0	0	0	0
640.00.05	S&Z	Zelfmanagement 60+ en MIVA (BU)	292,196	25,450	0	0	0	0
Functie 650 - KINDEROPVANG			489,027	33,930	0	0	0	0
650.00.05	S&Z	Kinderopvang Technische Bijstand (B.U.)	0	-10,613	0	0	0	0
650.00.06	S&Z	Versterking Kinderopvang (B.U.)	489,027	-28,713	0	0	0	0
650.00.07	S&Z	Kinderopvang Papa Comes (B.U.)	416,112	73,313				
650.00.08	S&Z	Extra impuls kinderopvang Bonaire	0	109,933				
Functie 700 - ALGEMEEN BEHEER VOLKSGEZONDHEID			52,174	1,000,150	292,700	292,700	292,700	0
700.00.05	S&Z	Publieke Gezondheidszorg (B.U.)	52,174	1,000,150	292,700	292,700	292,700	0
Functie 710 - PREVENTIEVE EN CURATIEVE GEZONDHEIDSZORG			2,877	24,699	0	0	0	0
710.00.11	S&Z	Preventie genotmiddelen gebruik (B.U.)	0	5,333	0	0	0	0
710.00.12	S&Z	WE CAN Young (BU)	2,877	19,533	0	0	0	0
710.00.13	S&Z	Health Study BES (BU)	0	0	0	0	0	0
Functie 722 - RIOLERING EN WATERZUIVERING			1,990,912	954,790	0	0	0	0
722.00.05	R&O	Riolering en watervoorziening (BU)	1,990,912	954,790	0	0	0	0
Functie 723 - MILIEU EN NATUURBEHEER			787,767	1,648,770	734,800	0	0	0
723.00.04	R&O	Goat eradication and control in Washington Slagbaai Nationaal Park (BU)	60,960	37,333	70,000	0	0	0
723.00.05	R&O	Duurzame Landbouw en Plattelandsontwikkeling (BU)	197,940	54,333	0	0	0	0
723.00.06	R&O	World heritage nomination Bonaire National Marine Park (B.U.)	31,000	34,150	0	0	0	0
723.00.07	R&O	Verbranden (bio) medisch en infectieus afval (BU)	0	0	0	0	0	0
723.00.08	R&O	Feral pig control project plan (BU)	13,960	17,433	13,500	0	0	0
723.00.09	R&O	Reforestation project plan (BU)	93,940	129,333	92,000	0	0	0
723.00.10	R&O	Koraalrestauratie- restoring marine life, one reef at a time (BU)	134,960	133,733	27,800	0	0	0
723.00.11	R&O	Ecologisch herstel Lac en zuidelijk kustgebied (BU)	184,987	530,470	105,500	0	0	0
723.00.12	R&O	Erosiebestrijding en natuurherstel Bonaire (BU)	70,020	930,340	426,000	0	0	0
723.00.13	R&O	Koepelcampagne leefomgeving & natuur (BU)	0	0				
Functie 725 - OVERIGE OPENBARE HYGIENE			0	313,600	0	0	0	0
725.00.06	T&H	Bidraage drinkwater WEB (BU)	0	313,600	0	0	0	0
Overzicht Bijzondere Uitkeringen			6,862,400	8,556,094	1,592,600	857,800	857,800	565,100

Opmerking:
Meerjarenbeoordelingen zullen bij nadere informatie door de directies en ministeries worden aangevuld.
De bedragen vermeld in het overzicht zijn op basis van de beschikkingen/brieven van vakdepartementen en ministeries opgesteld in het document Meerjarenprogramma Caribisch Nederland 2015-2018 daterend op 11 juni 2015 zijn er middelen toegezegd voor 4 focusgebieden. Het betreft de gebieden Economische Ontwikkeling, Armoedebestrijding, Kinderrechten en Ondersteuning Bestuurlijke Ontwikkeling. Er is gekozen om deze bedragen vooralsnog niet mee te nemen in deze overzicht maar in een aparte bijlage.

Overzicht Kostenplaatsen 2018

Totaal te verdelen kosten:

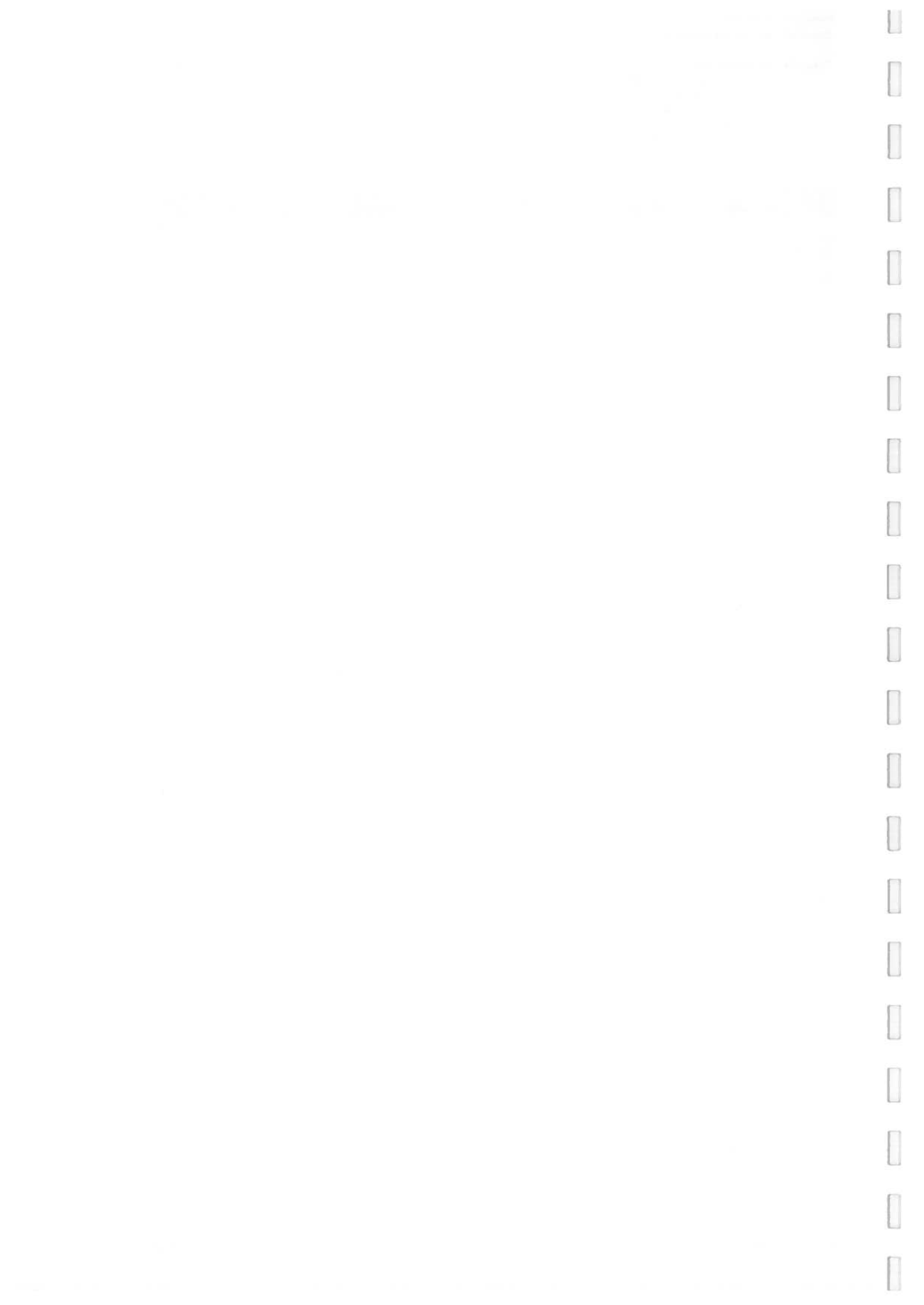
	1,638,861
Kosten Facilitaire Zaken:	1,281,561
Telefooncentrale :	100,800
Aanschaf materialen:	62,000
Schoonmaakkosten:	30,500
Kantoorbenodigdheden:	150,000
Representatiekosten:	2,000
Vergaderkosten:	12,000

ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING	Gewenste Formatie	In dienst*	BEDRAG KOSTENPL.
Overig	44.0	34	187,298
001.10.00 Eilandsraad en Raadscommissies	9	9	38,311
001.25.00 Gezaghebber	1	1	4,257
001.30.00 Gedeputeerden	3	3	12,770
001.60.00 Bureau Griffier	5	3	21,284
002.10.09 Bureau Eilandssecretaris	9	5	38,311
002.10.13 Kabinet Gezaghebber	5	2	21,284
002.10.14 Bureau Gedeputeerden	12	11	51,081
* 1 functionaris bovenformatief			
Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning	84.0	58	357,570
002.10.16 Directeur en staf	2	0	8,514
002.10.01 Financien	21	15	89,392
002.10.03 Communicatie	8	5	34,054
002.10.04 Post & Archief	15	11	63,852
002.10.05 Juridische en Algemene Zaken	8	5	34,054
002.10.06 Personeel en Organisatie	18	15	76,622
002.10.07 Informatie Communicatie Technologie	12	7	51,081
022.00.00 Facilitaire Zaken (1)	0	0	0
* 1 functionaris bovenformatief			
Directie Toezicht en Handhaving	69.0	60	293,718
002.10.21 Directeur	1	1	4,257
002.10.21 Officemanagement	5	5	21,284
002.10.22 Stafbureau Beleid & Advies	5	4	21,284
725.00.05 Handhaving Samenleving & Zorg	8	8	34,054
300.00.05 Handhaving Ruimte & Ontwikkeling	15	12	63,852
140.10.00 Handhavingsprojecten & Taskforces	19	19	80,879
211.10.00 Bureau Rij- en Vaarbewijzen en Kentekenregistratie	3	2	12,770
222.00.01 Haven- en Loodswezen	13	9	55,338
Directie Ruimte en Ontwikkeling	95.6	76	406,948
002.10.17 Directie & Staf			
002 Directeur	1	1	4,257
002 Staf	11	11	46,825
002.10.18 Beleid & projecten			
002 Afdelingshoofd	2	1	8,514
210 Unit Bouw & Civiele werken	6	4	25,541
300 Unit Economische Zaken	9	5	38,311
341 Unit LVV	4	3	17,027
723 Unit Milieu & Natuur	4	3	17,027
810 Unit Ruimtelijk Ontwikkeling en Volkshuisvesting	3.6	3	15,324
020.10.15 Realisatie - Vergunningen			
210 Unit Infra	2	2	8,514
300 Unit Vestigingvergunningen, drank en horeca	2	1	8,514
723 Unit Milieu & Natuur Vergunningen	2	0	8,514
822 Unit Bouwvergunningen	3	2	12,770
020.10.10 Realisatie - Grondzaken			
020 Unit Grondzaken	11	11	46,825
Beheer Openbare Ruimte			
210 Afdelingshoofd	1	0	4,257
210.10.00 Onderhoud Openbare Werken	18	13	76,622
341.10.00 Uitvoering LVV	16	16	68,109
Directie Samenleving en Zorg	92.4	72	393,327
002.10.19 Directeur (en Staffunctionaris)*	2	2	8,514
002.10.19 Officemanagement	9	8	38,311
002.10.20 Beleid & projecten	4	1	17,027
600.10.10 Maatschappelijke Ondersteuning en Arbeid	11	7	46,825
400.10.00 Educatie & welzijn	10.6	8	45,122
510.00.00 Openbare Bibliotheek	6	6	25,541
530.00.01 Sport/ Indebon	15.4	12	65,554
700.10.00 Publieke Gezondheidszorg	14.4	11	61,298
003.00.01 Burgerzaken	12	11	51,081
540.00.01 Servicio di Kultura, Arte I Literatura	8	6	34,054
Totaal aantal (fte.) voor berekening Kostenplaatsen	385.0	300	1,638,861
* 6 functionaris bovenformatief aangesteld ihkv projecten			

Opmerking

(1) De fte 's van de afdeling Facilitaire Zaken 40 fte en 38 pp zullen niet worden doorberekend.
De tarief per fte bedraagt in 2018

4,257

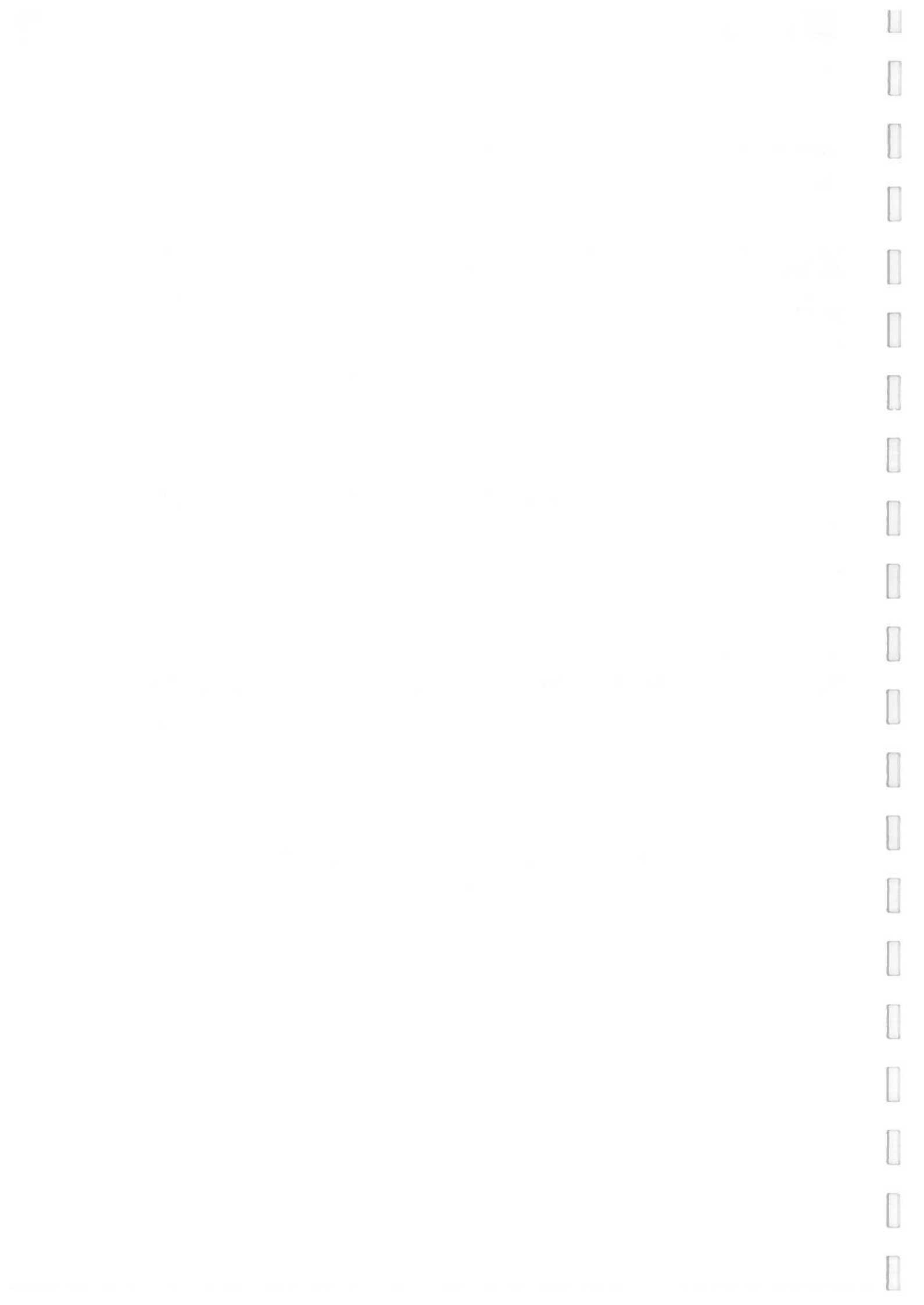

Overzicht Kostenplaatsen Vervoermiddelen 2018

Totaal te verdelen kosten:		177,800
31100	Brandstof	63,600
34320	Onderhoud vervoermiddelen	70,000
34560	Verzekering vervoermiddelen	44,200
ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING	AANTAL D-wagen	BEDRAG KOSTENPL.
Overig	1	10,800
001.25.00	Gezaghebber	4,500
001.30.00	Gedeputeerden (1)	6,300
Gezaghebber heeft een protocolwagen D-1		
Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning	7	6,000
002.10.03	Communicatie	3,000
002.10.07	Informatie Communicatie Technologie	3,000
022.00.00	Facilitaire Zaken (5)	0
Directie B&O heeft de volgende dienstwagens: D-36 en D-99. De dienstwagens bij Facilitaire Zaken worden verantwoordt bij 022.00.00. Tarief per vervoermiddel bij de directie B&O is 3,000		
Directie Ruimte en Ontwikkeling	12	40,000
002.10.17	Directie & Staf	3,333
002.10.18	Beleid & projecten	3,333
020.10.10	Realisatie - Grondzaken	6,667
020.10.15	Realisatie - Vergunningen	6,667
210.10.00	Onderhoud Openbare Werken	10,000
341.10.00	Uitvoering LVV	10,000
Directie R&O heeft de volgende dienstwagens : D-8; D-10; D-13; D-15, D-18; D-22; D-34; D-38; D 89; D-101; D-111 en D-125. Tarief per vervoermiddel bij de directie R&O is 3,333		
Directie Samenleving en Zorg	6	17,300
002.10.19	Directeur (en staffunctionaris)	0
400.10.00	Educatie & Welzijn	0
530.00.01	Sport/ Indebon	5,767
600.10.10	Maatschappelijke ondersteuning en arbeid (MOA)	5,767
725.10.00	Vectorcontrole	5,767
Directie S&Z heeft de volgende dienstwagens : D-7, D- 21, D-31, D-95, D-104 en D-113 Tarief per vervoermiddel bij de directie S&Z is 2,883		
Directie Toezicht en Handhaving	11	51,500
140.10.00	Handhavingsprojecten en taskforces	9,364
211.10.00	Bureau Rij- en Vaarbewijzen en Kentekenregistratie	4,682
222.00.01	Haven- en Loodswezen	4,682
300.00.05	Handhaving Ruimte & Ontwikkeling	23,409
725.00.05	Handhaving Zorg & Samenleving	9,364
Directie T&H heeft de volgende dienstwagens : D-19, D-24, D-25, D-29, D-30 , D-60, D-82, D-83, D -88, D-103 en D-108 Tarief per vervoermiddel bij de directie T&H is 4,682		
222.00.02	Vaartuigen	52,200
Totaal aantal (dienstwagen) Kostenplaatsen Vervoermiddelen	37	177,800

Opmerking

- 1) Gedeputeerden komen alleen in aanmerking voor brandstof.
- 2) De vervoerskosten van Facilitaire Zaken (D-17; D-35, D-39, D-72 en D-87) vallen onder Doorberekening Kostenplaatsen.
- 3) De kosten van vaartuigen (Velos en Bubi) vallen ook onder Kaden, pieren en boeien 222.00.02.

Overzicht Kostenplaatsen Huisvesting 2018

Totaal te verdelen kosten:		3,380,000
31000	Electriciteit	979,100
34200	Water	167,600
34340	Onderhoud airco	44,700
34350	Onderhoud riolering en beerputten	4,000
34450	Telefoon/internet/communicatie	389,200
34500	Huur gebouwen	1,117,100
34510	Beveiligingskosten	634,100
34540	Verzekering gebouwen	32,500
34550	Kleine huisvestingskosten	11,700
ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING		AANTAL fte's
		BEDRAG KOSTENPL.

Overig		344,100
	<u>Wilhelminaplein 2 (Pasangrahan)</u>	<u>14</u>
001.10.00	Eilandsraad en Raadcommissies	9
001.60.00	Bureau Griffier	5
	<u>Plasa Reina Wilhelmina (Bc kantoor)</u>	<u>4</u>
001.25.00	Gezaghebber	1
001.30.00	Gedeputeerden	3
	<u>Kaya Rincon 60 (Hulpkantoor BC)</u>	<u>4</u>
001.25.00	Gezaghebber	1
001.30.00	Gedeputeerden	3
001.20.00	Ambstwoning Gezaghebber	NVT
002.10.13	Huisvesting Kabinet Gezaghebber	5
002.10.14	Huisvesting Bureau Gedeputeerden	12
002.10.09	Huisvesting Bureau Eilandssecretaris	9

Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning		359,600
	<u>Kaya J.A. Abraham Blvd 27</u>	<u>49</u>
002.10.01	Financien	20
002.10.03	Communicatie	8
002.10.05	Juridische Algemene Zaken	8
002.10.07	Informatie Communicatie en Technologie	12
002.10.16	Directie en staf	1
002.10.06	Kaya Aruba 1	17
002.10.04	Kaya Grandi 51	14

Directie Ruimte en Ontwikkeling			1,096,200
	<u>Kaya Amsterdam 23</u>	<u>55.6</u>	<u>357,000</u>
002.10.17	Directie en Staf	12	77,050
002.10.18	Beleid & Projecten	25.6	164,374
020.10.10	Realisatie- Grondzaken	11	70,629
020.10.15	Realisatie- Vergunningen	7	44,946
341.10.00	Kaminda Lagun 32	14	135,600
210.10.00	Bulevar Gobernador N. Debrot 44	19	4,200
720.00.00	Kaminda Lagun 24	NVT	10,100
341.00.03	Kaminda Lagun (Dierenkliniek)	NVT	7,500
210.00.03	Straatverlichting	NVT	480,000
210.00.04	Publieke voorzieningen	NVT	22,800
560.00.03	Beveiliging publieke stranden (project Beachpatrol)	NVT	79,000

Directie Samenleving en Zorg			808,400
	<u>Kaya Neerlandia 41</u>	<u>51.0</u>	<u>250,200</u>
002.10.19	Directie & Staf	11	53,965
002.10.20	Beleid & Projecten	4	19,624
400.10.00	Educatie & Welzijn	10.6	52,002
600.10.10	Maatschappelijke Ondersteuning en Arbeid	11.0	53,965
700.10.00	Publieke Gezondheidszorg	14.4	70,645
003.00.01	Kaya Neerlandia 40	12	147,800
540.00.01	Kachi Craane 34-34A	9	12,400
530.00.01	Kaya Amsterdam z/n en Kaya Botote 5	15.4	45,100
530.00.02	Buitensportaccomodaties	NVT	198,800
510.00.00	Kaya Gramel en Kaya Rincon 62	6	79,400
600.10.10	Kaya Korona 5 A- B- C-D-F en G	NVT	8,600
651.00.00	Pasa dia Carinjo (Rincon)	NVT	12,800
710.00.10	Overig gezondheidszorg	NVT	28,300
480.00.08	Overig Onderwijs aangelegenheden	NVT	25,000

Directie Toezicht en Handhaving			771,700
	<u>Kaya Korona 89</u>	<u>55</u>	<u>393,600</u>
002.10.21	Directie & Staf	6	42,938
002.10.22	Beleid & Advies	5	35,782
140.10.00	Handhavingsprojecten & Taskforces	19	135,971
211.10.00	Bureau Rij- en Vaarbewijzen en Kentekenregistratie	2	14,313
300.00.05	Handhaving Ruimte & Ontwikkeling	15	107,345
725.00.05	Handhaving Zorg en Samenleving	8	57,251
222.00.01	Kaya Charles E.B. Hellmund 1	13	13,700
222.00.02	Kaden, pieren en boeien	NVT	364,400

Totaal aantal (fte) Kostenplaatsen Huisvesting	3,380,000
---	------------------

Opmerking

